

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА
ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ
"МОЈЕ ДЕТИЊСТВО"
ЗА РАДНУ 2015/2016. ГОДИНУ

Чачак

септембар 2015.године

САДРЖАЈ

I		
Увод		5
Полазне основе рада установе.....		6
II Основни подаци о установи		7
Општи подаци о установи.....		7
Специфичности у раду установе.....		8
III Услови за остваривање делатности		9
Материјално технички услови		9
Потребе породице и обухват деце предшколским васпитањем и образовањем.....		10
Потребе породице.....		10
Обухват деце предшколским васпитањем и образовањем.....		13
Кадровски услови рада.....		14
Кадровска структура запослених.....		14
Структура и распоред обавеза васпитача, мед.сестара васпитача и стручних сарадника.....		23
IV Инвестиционо и текуће одржавање		25
Поправке и одржавање и улагања у објекте.....		25
План опремања неискоришћених-пратећих простора.....		28
План набавке опреме и намештаја.....		28
План опремања васпитних група.....		29
V Организација васпитно-образовног рада		31
Бројно стање деце по облицима рада и врстама програма.....		31
Број деце у редовним програмима.....		31
Број деце у повременим и пригодним програмима.....		32
Број деце у акредитованим, посебним програмима и спец.курсевима.....		32
Ритам и организација рада у установи.....		33
Ритам рада установе.....		32
Распоред дневних активности.....		33
Организација рада у установи.....		37
Организација адаптације.....		38
VI Програми васпитно-образовног рада		41
Програм неге и васпитања деце узраста до 3 године.....		42
Програм в-о рада са децом од 3-5.5. година.....		45
Припремни предшколски програм.....		47
Програм инклузивне културе.....		50
Рад са децом са сметњама у развоју.....		53
Рад са децом из осетљивих група.....		57
Васпино образовни рад са даровитом децом.....		59
Додатна олигофренолошка подршка		61
Посени и специјализовани програми		64
Посебни програми		64
Програм Игровница и истражионица.....		66
Програм подршке породице.....		67

Специјализовани програми.....	68
Специјализовани програми и курсеви.....	75
Курс енглеског језика за предшколце.....	75
Карате курс	76
Школица спорта	76
Фолклор.....	77
Плес.....	77
Повремени пригодни програми и програми у вишедневном трајању.....	79
Једнодневни излети.....	79
Пригодни програми.....	80
Акредитовани програми и други програми и пројекти у оквиру редовног рада	81
Програм за очување животне средине.....	81
Програм неговања народне традиције.....	84
Програм НТЦ учења за предшколски узраст.....	87
Програм спортских активности.....	93
Пројекат „Вртићи без граница 2“.....	98
Програм АФЛАТОТ.....	105

VII План управних,руководећих,саветодавних и стручних органа установе.....106

План рада управног одбора.....	106
План рада директора.....	108
План рада Савета родитеља.....	111
План рада Васпитно-образовног већа.....	112
План рада стручних органа.....	113
План рада Педагошког колегијума.....	114
План рада Колегијума установе.....	117
План рада актива медицинских сестара.....	121
План рада актива млађих јаслених група.....	121
План рада актива старијих јаслених група.....	122
План рада стручних актива који раде са децом узраста од 3-5,5, г.....	124
План рада актива млађих вртићских група.....	124
План рада актива средњих вртићских група.....	125
План рада актива старијих вртићских група.....	127
План рада актива који реализује ППП.....	128
План рада актива који реализује ППП-целодневни боравак.....	128
План рада актива који реализује ППП-четворочасовни програм.....	130
План рада актива приправника и ментора.....	130
План рада актива за развојно планирање.....	135
План реализације самовредновања.....	140
План реализације програма заштите деце од насиља.....	151
План реализације актива за праћење Предшколског програма.....	161
Радне групе	163

VIII Програм рада педагошко-психолошке службе.....165

Програм рада психолога.....	165
Програм рада педагога.....	174
Програм рада логопеда.....	181

IX Остали програми установе.....185

Програм исхране деце.....	185
Програм рада стоматолошке службе.....	186
Програм превентивно-здравствене заштите.....	186

Програм рада социјалне заштите.....	189
X Програм стручног усавршавања.....	190
Организовање стручног усавршавања у установи.....	193
XI Програм сарадње са породицом и друштвеном средином.....	196
Сарадња породицом.....	196
Сарадња са основном школом.....	202
Сарадња са друштвеном средином.....	203
Календар значајних датума	208
XII Маркетинг установе.....	210
Екстерни маркетинг.....	210
Интерни маркетинг.....	212
XIII Праћење и евалуација Годишњег плана установе.....	213

На основу члана 57. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр. 72/09.год.) и члана 41. Статута Предшколске установе „Моје детињство“, Управни одбор Предшколске установе „Моје детињство“ на седници одржаној 14.09.2015.године, донео је:

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ „МОЈЕ ДЕТИЊСТВО“ ЗА РАДНУ 2015/2016. ГОДИНУ

УВОД

Према члану 9. Закона о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС“, бр.83/10) „јединица локалне самоуправе оснива предшколску установу за најмање пет, а највише сто васпитних група“.

У 2010. години Предшколска установа “Радост“ у оквиру своје мреже вртића имала је 128 васпитних група целодневног и 28 група четворочасовног боравка.

Скупштина града Чачка, на седници одржаној 24. и 26. новембра 2010. године донела је **Одлуку о изменама и допунама одлуке о утврђивању мреже вртића и основних школа у Општини Чачак**. Овом Одлуком, дечји вртићи утврђени овом мрежом организовани су у **две предшколске установе**:

1. Предшколска установа „Радост“ са седиштем у Чачку, Улица Надежде Петровић бр.8,
2. Предшколска установа „Моје детињство“ Чачак, Улица Немањина бб.

Утврђена мрежа вртића на подручју града Чачка, за Предшколску установу „Моје детињство“ Чачак:

1. вртић „Мали капетан“, Улица Немањина бб
2. вртић „Колибри“, улица Др Драгиша Мишовић
3. вртић „Звончица“ у Мрчајевцима
4. вртић „Пчелица“ у Слатини
5. вртић „Лептирић“, Улица Немањина бр. 78
6. вртић „Младост“, Книћанинова бб
7. вртић „Бисери“, Његошева бб
8. вртић „Дечји гај“ у Трбушанима
9. вртић „Ђурђевак“ у Пријевору
10. вртић „Бубамара“ у Прељини
11. вртић „Полетарац“, Улица Хајдук Вељкова

Одлуком о оснивању Предшколске установе „Моје детињство“ Чачак, број:06-46/11-1, од 21. јуна 2011.г, основана је Предшколска установа „Моје детињство“ Чачак, за обављање делатности у области предшколског васпитања и образовања деце предшколског узраста.

Назив Установе је: Предшколска установа „Моје детињство“ Чачак.

Седиште Предшколске установе „Моје детињство“: Чачак, Улица Немањина 60.

На основу члана 54. Закона о основама система образовања и васпитања, члана 63. Статута града Чачка и члана 14. Одлуке о оснивању Предшколске установе „Моје детињство“ Чачак, Скупштина града Чачка на седници одржаној 03. и 04. октобра 2013. године донела је Решење о именовању Управног одбора Предшколске установе „Моје детињство“.

Годишњи план рада Предшколске установе „Моје детињство“ за радну 2014/2015. годину ослања се на важеће Законе, Правилнике, Протоколе и стратешке акте установе и представља даљу операционализацију наведених докумената. Развојни план Предшколске установе „Моје детињство“ (у даљем тексту Установа) донет је у марту 2014. године.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ РАДА

Годишњи план рада Предшколске установе „Моје детињство“ израђен је на основу:

- ☞ Решења Министарства просвете, науке и технолошког развоја о верификацији Предшколске установе „Моје детињство“ Чачак, за обављање делатности предшколског васпитања и образовања, број 022-05-8/2013-07 од 29. јула 2013. године;
- ☞ Решење Министарства просвете, науке и технолошког развоја, број 022-05-91/2013-07 од 28. фебруара 2014. године о верификацији Предшколске установе „Моје детињство“ за обављање делатности предшколског васпитања и образовања, остваривањем припремног предшколског програма ван седишта и у простору издвојеног одељења ОШ „Татомир Анђелић“ Мрчајевци, у Вујетинцима.
- ☞ Закона о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“, бр. 72/09;
- ☞ Закона о предшколском васпитању и образовању, „Службени гласник РС“, бр. 18/10;
- ☞ Закона о изменама и допунама закона о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“, бр. 12/13;
- ☞ Правилника о општим основама предшколског васпитања и образовања, „Службени гласник РС“, бр. 14/2006;
- ☞ Правилника о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника, „Службени гласник РС“, бр. 13/2012 и 31/2012;
- ☞ Правилника о дозволи за рад наставника васпитача и стручних сарадника;
- ☞ Правилника о нормативу средстава за реализацију васпитно образовног програма у предшколској установи, „Службени гласник РС“ бр. 46/94;
- ☞ Правилник о ближим условима за почетак рада и обављање делатности установе за децу, „Сл. гл. РС“ бр. 50/94 и 6/96;
- ☞ Правилник о ближим условима за остваривање припремног предшколског програма, „Просветни гласник РС“, бр. 5/12;
- ☞ Стандарда услова за остваривање посебних програма у области предшколског васпитања и образовања;

- ☞ Посебног протокола за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама;
- ☞ Правилника о стандардима квалитета рада образовно-васпитних установа, "Службени гласник РС", бр.7/2011;
- ☞ Правилника о вредновању квалитета рада образовно-васпитних установа, "Службени гласник РС", бр.9/2011;
- ☞ Правилника о свим облицима рада стручних сарадника, „Службени гласник РС“, бр.72/09 и 52/11
- ☞ Правилника о стандардима компетенција директора установа образовања и васпитања, „Службени гласник РС“, бр.38/2013;
- ☞ Стручно упутство о начину израде школске документације број 119-01-346/1/2014-01 од 27.08.2014. године.
- ☞ Документа о вредновању стручног усавршавања у Установи;
- ☞ Статута Предшколске установа „Моје детињство“ од 15.марта 2013.г.;
- ☞ Предшколског програма Предшколске установе „Моје детињство“, Чачак од 8.марта 2013.г.;
- ☞ Извештаја о самовредновању;
- ☞ Развојног плана Предшколске установе „ Моје детињство“ за период 2014 - 2018.године;
- ☞ Материјалних и просторних услова рада Установе;
- ☞ Извештаја о раду радних јединица;
- ☞ Потреба и интересовања породица које су корисници наше Установе;
- ☞ Интерне документације

Годишњи план рада конципиран је тако да усмерава даљи развој и унапређење целокупне делатности Установе у правцу остваривања постављених стандарда. Савремена предшколска установа има задатак да деци обезбеди повољну друштвену и физичку средину у којој ће се одвијати богате, разноврсне и осмишљене активности којима деца могу да се предано баве. Такође, треба да омогући деци да се играју, практично, конструктивно и стваралачки делују, да комуницирају и сарађују са вршњацима и одраслим особама у Установи и ван ње. Да би свако дете могло безбедно и релативно самостално да испитује свет око себе и при том стиче позитивна искуства од пресудног је значаја да Установа представља средину у којој се свако дете осећа сигурно и прихваћено. Ово опште активирање детета и његово оспособљавање за самостално, али и удружено деловање, као и за друштвени живот заједнице, најважнија је педагошка функција предшколске установе.

II ОСНОВНИ ПОДАЦИ О УСТАНОВИ

ОПШТИ ПОДАЦИ О УСТАНОВИ:

Назив Установе гласи: Предшколска установа "Моје детињство" Чачак. Управа Установе је у вртићу „Мали капетан“ у улици Немањина број 60.

тел-факс: 032/347-530, 347-531

e-mail: pu.mojedetinjstvo@gmail.com

Директор: Сузана Симеуновић, дипл.педагог

Предшколска установа „Моје детињство“ обавља делатност предшколског образовања и васпитања деце предшколског узраста у складу са Основама програма предшколског васпитања и образовања и посебним Законом. Претежна делатност Установе је:

-85.10 предшколско образовање;

Поред претежне делатности, Установа обавља и:

-88.91 делатност дневне бриге о деци

У оквиру основне делатности Установа обавља следеће послове:

а) Нега и васпитање деце узраста од 6 месеци до 3 године;

б) образовање и васпитање деце узраста од 3 године до укључивања у програм припреме за школу;

в) Исхрану, негу, превентивно здравствену, социјалну заштиту деце предшколског узраста у складу са Законом;

г) Програм предшколског васпитања и образовања – који се остварује у различитом трајању:

- у целодневном трајању - од 9 до 12 сати дневно;
- у полудневном трајању - припремни предшколски програм – 4 сата дневно;
- у полудневном трајању - до 6 сати дневно, до три пута недељно;
- у полудневном трајању - до 6 сати дневно

СПЕЦИФИЧНОСТИ У РАДУ УСТАНОВЕ

Од једанаест објеката које Установа има у оквиру своје мреже, пет се налази на сеоском подручју (Пријевор, Слатина, Мрчајевци, Трбушани и Прељина), а остали су на градском подручју.

Оно што се може истаћи као специфичност наше Установе јесте чињеница да су у овим местима и изграђени објекти у протеклих 9 година: „Ђурђевак“, „Пчелица“, „Звончица“, „Дечји гај“ и „Бубамара“. Три објекта нису наменски грађена већ су адаптирани простори прилагођени деци и уклопљени у амбијент коме припадају.

У 2006.г, 2008.г. и 2011.г. наменски су изграђена три вртића: „Дечји гај“, „Звончица“ и „Мали капетан“.

Особен амбијент и контекст у коме радимо и живимо условио је и то да развијемо разноврсну понуду посебних и специјализованих програма који се својим садржајима ослањају на вредности, обичаје, традицију и потребе деце и породица који су корисници наших услуга.

Установа зато као основни циљ и задатак у свом раду поставља неговање аутономије, аутентичности и духа средине како би сваки вртић у својој средини постао препознатљив и особен чувар традиције и обичаја, али и стожер покретања нових акција, образовања и културних иницијатива.

III УСЛОВИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

МАТЕРИЈАЛНО ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ

За остваривање делатности Установа користи 11 објеката.

Припремни предшколски програм у сеоским срединама реализује се у просторима основних школа и месних заједница који су за потребе деце адаптирани.

Просторни капацитети установе

Рб	Објекат	Број радних соба	Норматив броја деце	Површина објекта (m ²)	Површина дворишта (m ²)	Адреса
1.	Лептирић	4	94	550	3880	Немањина 78
2.	Колибри	5	110	900	16153	Др. Драгише Мишовића
3.	Бисери	5	102	720	3710	Његошева бб.
4.	Младост	7	148	1150	2463	Книћанинова
5.	Дечји гај	5	110	440	700	Александра Савића
6.	Мали капетан	18	372	3662	1800	Немањина 60
7.	Бубамара	4	86	370	150	Прељина
8.	Полетарац	4	94	372	597	Хајдук Вељкова
9.	Пчелица	4	86	270	1000	Слатина
10.	Звончица	6	122	1333	1650	Мрчајевци
11.	Ђурђевак	3	56	280	3000	Пријевор
укупно:		65	1364	10047	35103	

Централне кухиње и просечан број оброка дневно

Рб	Објекат	Површина кухиње (m ²)	Доручак	Ручак	Ужина	Адреса
1.	Звончица	200	1000	1000	1000	Мрчајевци
2.	Младост	120	610	650	650	Книћанинова
Укупно:		320	1610	1650	1650	

ПОТРЕБЕ ПОРОДИЦЕ И ОБУХВАТ ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКИМ ВАСПИТАЊЕМ И ОБРАЗОВАЊЕМ

ПОТРЕБЕ ПОРОДИЦЕ

Конкурсом за пријем деце у целодневни боравак за радну 2015/16. годину, који је расписала Предшколска установа „Моје детињство“, (за свих 11 објеката) оглашено је 158 слободних места, од тога 88 на градском и 70 на сеоском подручју.

По основу конкурса примљено је 387 захтева са потпуном документацијом који су узети у разматрање, од тога 92 захтева разматрана су и у ПУ „Радост“. У Предшколску установу „Моје детињство“ примљено је 156 деце (два места у вртићу „Звончица“ остала су непопуњена), док је 255 деце остало нераспоређено - на листи чекања. Подаци и даље указују на то да су потребе породица за смештајем деце у целодневни боравак наше Установе изнад капацитета којима располажемо.

По завршеном конкурс за пријем деце у радној 2014/2015. години констатовано је да је на одређеним локацијама остао велики број захтева на које није позитивно одговорено:

*локација Кулиновци – вртић Колибри, 91% нерешених захтева. Конкурсом је оглашено 10 слободних места за старију јаслену групу и то су била једина слободна места у старијим јасленим групама за територију целог градског подручја.

*локација Трбушани, вртић Дечији Гај, 60% нерешених захтева.

*локација Љубић кеј, вртићи Младост и Бисери, 60% нерешених захтева што говори о томе да постојећи вртићи немају довољно капацитета да деца са наведених територија похађају вртиће у најближем окружењу, те је неопходно проширити капацитете на овим локацијама. Највише потребе постоји за отварањем нових јаслених група, с обзиром да је обухват деце јасленог узраста у нашој установи свега око 18% од укупног броја рођене деце на територији града.

На основу анализе критеријума место пребивалишта, утврдили смо да су у вртићима који су у центру града смештена деца која гравитирају ка подручјима: Љубић кеј, Трбушани и Кулиновци стога је неопходно радити на проширењу капацитета вртића у овим зонама, како би се омогућило да што већи број деце похађа вртиће у непосредном окружењу.

Након завршеног конкурса формирана је „листа чекања“ за децу која су остала неуписана, која ће представљати основ за упис деце током године уколико се створе услови (упражњена места, проширење капацитета вртића,..).

На основу Закона о основама система васпитања и образовања, Правилника о ближим условима за утврђивање приоритета за упис деце у предшколску установу и Статута ПУ „Моје детињство“ расписан је и спроведен конкурс за пријем деце у ПУ „Моје детињство“. На основу претходно наведеног Правилника, који је прописан од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја предност приликом рангирања имала су деца која припадају осетљивој категорији (деца жртве насиља у породици, деца из социјално нестимулативних средина, деца самохраних родитеља, деца са сметњама у психофизичком развоју, деца тешко оболелих родитеља, деца ратних војних инвалида и расељених лица, деца коју је предложио Центар за социјали рад и др.) За сваку од наведених категорија условима конкурса предвиђен је доказ који родитељи треба да доставе уз конкурсну документацију. Овогодишњим конкурсом примљено је 12 деце која припадају некој од осетљивих категорија.

*ПЛАН ПРОШИРЕЊА КАПАЦИТЕТА ПУ „МОЈЕ ДЕТИЊСТВО“

Пошто је Градско веће града Чачка донело Закључак о потреби сагледавања могућности за проширење постојећих капацитета предшколских установа, доставили смо следеће потребе и могућности наше установе:

✓ **проширење капацитета вртића „Колибри“ у Кулиновцима** - за 7 васпитних група, са 140 малишана. Овде је потребно планирати (поред потребних просторија) и простор за магацин, шивару, перионицу и радионицу за техничку службу.

Потребно је **постојећу КОТЛАРНИЦУ припремити да буде НА ГАС**-израдити пројектну документацију како би је користила оба објекта /тренутно се користи нафта/.

Потребно је планирати израду пројектне документације за **ПРОМЕНУ СТОЛАРИЈЕ НА ВРТИЋУ „КОЛИБРИ“ И ИЗГРАДЊУ ОГРАДЕ** која је тренутно небезбедна.

✓ **проширење капацитета вртића „Бисери“**- Потребно је проширење капацитет објекта је за **8 васпитних група** са 160 малишана. Пошто постојећи објекат нема физкултурну салу, при проширењу треба планирати и физкултурну салу, вишенаменски простор, превентивну собу, дистрибутивну кухињу, потребан број канцеларија, простор за архиву и простор за одлагање дидактике.

Јаслена група из „Кућице“ у вртићу „Младост“ би требало да буде измештена у нови простор а да овај простор буде реконструисан за потребе различитих програма који би се реализовали у Установи.

За **постојећу КОТЛАРНИЦУ** у вртићу „Бисери“ потребно урадити пројектну документацију за **ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ГАС**/тренутно је на струју/.

✓ **Проширење капацитета централне кухиње у вртићу „Младост“**. Површина кухиње треба да буде **320 м²**, са свом пропратном опремом и у складу са стандардима. Проширењем капацитета на Љубић кеју и у Кулиновцима, потребно је додатно проширити капацитет кухиње за још 300 obroka /тренутно 600 obroka/, што би значило да **капацитет буде 900 obroka**.

У плану је **ИЗГРАДЊА НОВЕ ОГРАДЕ** у вртићу „Младост“ до краја године – предвиђено (буџетом града) финансијским планом и планом ЈН.

Потребе породице за целодневним боравком деце у вртићу/на основу података комисије за пријем деце за 2015/16. годину

ВРТИЋ		БРОЈ ДЕЦЕ КОНКУРС /капацитет установе/	УКУПАН БРОЈ ЗАХТЕВА РОДИТЕЉА	РЕШЕНИ ЗАХТЕВИ %
Објекти установе	1.Младост-Љубић кеј /2014 годиште/	11	27	40,74%
	2.Бисери-Љубић кеј /2014 годиште/	12	35	34,29%
	3.Дечији гај-Лугови /деца 2013год./	10	50	20%
	4.Полетарац-Хајдук Вељкова	-	=	-
	5.Колибри- Кулиновци /деца 2013.г./	10	117	8,55%
	6.Мали капетан- Немањина /деца 2014. и 2009.год./	35 24	81 24	43,21% 100%
	7.Лептирић- Немањина	-	-	-
	8.Звончица- Мрчајевци /деца 2013. и 2014. год./	2 12	14 10	14,29% 100%
	9.Пчелица-Слатина /деца 2013. и 2009./	13 4	18 9	72,22% 44,44%
	10.Ђурђевак- Пријевор /2013.год	13	21	61,90%
	11.Бубамара- Прељина /деца 2013. год./	15	24	62,5%
УКУПНО ГРАД:		88	283	31,1%
УКУПНО СЕЛО:		70	104	67,31%
УКУПНО ТОТАЛ СЕЛО/ГРАД		158	387	40,83%

ОБУХВАТ ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКИМ ВАСПИТАЊЕМ И ОБРАЗОВАЊЕМ

Обухват деце предшколског узраста која су укључена у програме предшколског васпитања и образовања у Установи, у просеку износи око 45%. Највећи обухват имају деца у години пре полазак у школу (70 %). Процент деце узраста од 3-5.5 година који је обухваћен ПВО (у даљем тексту предшколским васпитањем и образовањем) износи 47.2%. Најмањи обухват имају деца јасленог узраста (у просеку 20%). Прецизнији подаци о обухвату деце целодневним боравком предшколског васпитања и образовања приказани су у табели која следи.

Обухват деце у ПУ за радну 2014/15.г.

Број деце узраста од 0-6,5 у граду	Узрасна група	Година рођења	Број деце рођене у граду Чачку	Број уписане деце у ПУ „Моје детињство“	Укупно: %
	Деца од 1-3 г.	2014.г	975 ½ 487	68	13.9%
		2013.г	976 ½ 488	161	32.9%
	Деца од 3-5.5.г	2012.г	1022 ½ 511	280	54.8%
		2011.г	1071 ½ 535	306	57.2%
		2010.г	1065 1/2 533	312	58.5%
	Деца 5.5-6.5.г	2009.г	1099 ½ 550	599	100 %
Укупан обухват:			3104	1726	55.6%

Све наведено указује, да уколико желимо да изађемо у сусрет постојећим потребама породица, неопходно је и даље радити на стварању услова за ширењем мреже вртића како у градској зони са приоритетима подручја Љубић кеј и Атеница, тако и у Слатини и Трбушанима када је у питању сеоско подручје. Највише потребе постоји за отварањем нових јаслених група, с обзиром да је обухват деце јасленог узраста у нашој установи свега 20% од укупног броја рођене деце на територији града.

КАДРОВСКИ УСЛОВИ ПЛАН КАДРОВСКЕ СТРУКТУРЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Одлука о оснивању Предшколске установе „Моје детињство“ Чачак, у члану 10. предвиђа да „Установа преузима све запослене који раде у дечјим вртићима“ а на основу акта о мрежи вртића који су у саставу Предшколске установе „Моје детињство“. Број запослених радника задовољава услове предвиђене Правилником о ближим условима за почетак рада и обављање делатности установа за децу, Законом о основама система образовања и васпитања и других потребних аката.

Приказ кадровске структуре/кадровских профила, броја радника и њиховог распореда /по организационим јединицама установе:

Преглед кадровске структуре у установи

	Радно место	Постојећи број	Број радника према стручној спреми					
			VII VSS	VI VŠS	IV SSS	III KV	II PK	I NK
	директор	1	1					
	референт општих послова	1			1			
Стручна служба	Психолог	2	2					
	Логопед	1	1					
	Педагог	1	1					
Административн о правни послови	Секретар	1	1					
	шеф рачуноводства	1	1					
	главни књиговођа	1			1			
	мат.књиг. књиг.основ.сред.	1			1			
	обрачунски радник	1			1			
	реф.потр.аналит.	1			1			
	Благајник	1			1			
Васпитно образовно особље	Васпитач	118	40	78				
	медицинска сестра	36			36			
Превентивна служба	медиц.сестра на превентиви	4			4			
Исхрана	Нутрициониста	1		1				

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

	Радно место	Постојећи број	Број радника према стручној спреми					
			VII VSS	VI VŠS	IV SSS	III KV	II PK	I NK
	Кувар	8			8			
	Сервирка	21						21
	Возач	1			1			
	помоћни радник	1						1
Техничка служба	Магационер	1			1			
	Котлар	2				2		
	Водоинсталатер	1				1		
	Шнајдерка	1				1		
	Домар	1					1	
	Вртлар	1						1
	Спремачица	34						34
Укупно:		244	47	79	56	4	1	57

Установи је потребан стручни сарадник за физичко васпитање.

А/ Васпитачи који раде у целодневном боравку

ОБЈЕКАТ 1.:« МАЛИ КАПЕТАН»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна Spreма	Године Стажа	Година Рођења
1.	Ана Наранчић	васпитач	ВШС	17	1966
2.	Валерија Тоскић	васпитач	ВСС	9	1978
3.	Весна Лишанин	васпитач	ВШС	17	1972
4.	Данка Мунић	васпитач /трудничко/	ВШС	7	1984
5.	Данијела Велисављевић	васпитач	ВСС	4	1978
6.	Жанка Величковић	васпитач	ВШС	28	1962
7.	Ивана Лазовић	васпитач	ВСС	7	1983
8.	Јелена Пајевић	васпитач	ВШС	10	1979
9.	Јелена Катанић	васпитач	ВШС	17	1973
10.	Јелена Симовић	васпитач	ВСС	8	1982
11.	Светлана Јанковић	васпитач	ВСС	19	1970
12.	Лидија Цумбо	васпитач	ВШС	20	1962
13.	Катарина Ковачевић	васпитач /породиљско/	ВШС	6	1987
14.	Марија Бјелић	васпитач	ВСС	14	1972

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

15.	Марина Илић	васпитач	ВСС	20	1971
16.	Марина Јанковић	васпитач	ВСС	16	1973
17.	Милкица Младеновић	васпитач	ВСС	11	1975
18.	Мирјана Марић	васпитач	ВШС	4	1977
19.	Мирјана Зеленовић	васпитач	ВШС	35	1955
20.	Мирјана Мунић	васпитач	ВШС	9	1982
21.	Марица Нешовић	васпитач	ВСС	30	1957
22.	Надица Бекчић	васпитач	ВШС	25	1960
23.	Силвија Златић	васпитач	ВСС	13	1974
24.	Весна Вучковић	васпитач	ВШС	4	1976
25.	Биљана Неговановић	васпитач	ВШС	27	1958
26.	Драгана Вучићевић	васпитач	ВСС	2	1988
27.	Маријана Ивановић	васпитач	ВСС	2	1987
28.	Јелена Крстић	васпитач	ВШС	5	1972

ОБЈЕКАТ 2.:« ПОЛЕТАРАЦ»

рб	име и презиме	Звање	Стручна Спрема	Године Стажа	Година Рођења
1.	Јелена Јовановић	васпитач	ВШС	10	1981
2.	Јелена Сенић	васпитач	ВШС	7	1986
3.	Јелена Шушњар	васпитач	ВСС	4	1987
4.	Катарина Ерић	васпитач	ВШС	7	1985
5.	Марија Јовашевић	васпитач	ВШС	14	1979
6.	Снежана Ковић	васпитач	ВСС	22	1971
7.	Андреа Лазовић	васпитач	ВСС	8	1984
8.	Слађана Милутиновић	васпитач	ВШС	3	1990

ОБЈЕКАТ 3.:« ЛЕПТИРИЋ»

рб	име и презиме	Звање	Стручна Спрема	Године Стажа	Година Рођења
1.	Весна Ивановић	васпитач	ВШС	31	1956
2.	Зора Грујичић	васпитач	ВШС	31	1960
3.	Лепосава Коларевић	васпитач	ВШС	33	1958
4.	Љиљана Благојевић	васпитач	ВШС	31	1958
5.	Марија Ђокић	васпитач	ВШС	29	1962
6.	Марија Пантелић Шутић	васпитач	ВШС	4	1983
7.	Милица Ћаловић	васпитач	ВШС	24	1964
8.	Станислава Панић	васпитач	ВШС	7	1981

ОБЈЕКАТ 4.:« МЛАДОСТ»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година Рођења
1.	Ана Теофиловић	васпитач	ВСС	10	1983
2.	Наташа Милојевић	васпитач	ВСС	7	1982
3.	Бранка Танасковић	васпитач	ВСС	22	1963
4.	Верица Смолковић	васпитач	ВШС	29	1959
5.	Гордана Сјеничић	васпитач	ВСС	23	1965
6.	Драгана Илић	васпитач	ВСС	7	1985
7.	Драгана Вујичић	васпитач	ВШС	22	1966
8.	Милијанка Зарић	васпитач	ВШС	29	1963
9.	Србољуб Васићић	васпитач	ВШС	22	1967
10.	Зорица Комарица	васпитач	ВСС	25	1965

ОБЈЕКАТ 5.:« БИСЕРИ»					
рб	Име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година Рођења
1.	Ана Живковић	васпитач	ВШС	9	1981
2.	Дара Стевлић	васпитач	ВШС	33	1959
3.	Гордана Недимовић	васпитач	ВШС	32	1957
4.	Милунка Драмлић	васпитач	ВШС	32	1957
5.	Оливера Симовић	васпитач	ВШС	23	1966
6.	Паула Затежић	васпитач	ВШС	39	1951

ОБЈЕКАТ 6.:«ЗВОНЧИЦА»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година Рођења
1.	Биљана Тошић	васпитач	ВШС	9	1970
2.	Валентина Катанић	васпитач	ВШС	18	1967
3.	Зорица Рацић	васпитач	ВШС	16	1969
4.	Јелена Јанковић	Васпитач/породиљско/	ВШС	4	1988
5.	Сања Вукојевић	васпитач	ВШС	9	1981
6.	Сања Секулић	васпитач	ВШС	10	1976
7.	Љиљана Стојановић	васпитач	ВШС	23	1965
8.	Ана Гуџић- Косовац	васпитач	ВШС	7	1981
9.	Љиљана Пејовић	васпитач	ВШС	3	1984

ОБЈЕКАТ 7.:«КОЛИБРИ»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година Рођења
1.	Бисерка Драмлић	васпитач	ВШС	32	1960
2.	Весна Ђусловић	васпитач	ВШС	24	1963
3.	Данка Веселиновић	васпитач	ВШС	26	1965
4.	Зорица Трикош	васпитач	ВШС	31	1957
5.	Милица Николић	васпитач	ВШС	6	1984
6.	Невенка Трифуновић	васпитач	ВШС	22	1968
7.	Славица Шумоња	васпитач	ВШС	20	1966
8.	Гордана Белић	васпитач	ВШС	29	1962

ОБЈЕКАТ 8.:«ПЧЕЛИЦА»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година Рођења
1.	Јасна Накрајкућин	васпитач	ВШС	9	1981
2.	Весна Поповић	васпитач	ВШС	4	1980
3.	Марија Пантелић	васпитач /трудничко/	ВШС	9	1982
4.	Весна Стевановић	васпитач	ВСС	10	1969
5.	Јасна Кундовић	васпитач	ВШС	10	1982
6.	Ивана Мунић	васпитач	ВШС	11	1979
7.	Јасмина Драгићевић	васпитач	ВСС	3	1984

ОБЈЕКАТ 9.:«БУБАМАРА»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година Рођења
1.	Гордана Раковић	васпитач	ВСС	23	1969
2.	Љиљана Јелић	васпитач	ВСС	11	1979
3.	Марина Пајић	васпитач	ВШС	4	1987
4.	Светлана Пртењак Миленковић	васпитач	ВСС	7	1986
5.	Славица Рајовић	васпитач	ВСС	14	1969
6.	Цоја Теофиловић	васпитач	ВШС	9	1983

ОБЈЕКАТ 10.:«БУРЂЕВАК»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година Рођења
1.	Снежана Трифуновић	васпитач	ВСС	17	1970
2.	Данка Плазинић	васпитач	ВСС	4	1987
3.	Јелена Павићевић	васпитач	ВСС	6	1986
4.	Данка Тодоровић	васпитач/породиљско/	ВСС	6	1987

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

5.	Снежана Минић	васпитач	ВСС	18	1972
----	---------------	----------	-----	----	------

ОБЈЕКАТ 11: «ДЕЧИЈИ ГАЈ»

рб	име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година Рођења
1.	Весна Костић	васпитач	ВСС	15	1971
2.	Будимирка Глигоревић	васпитач	ВСС	11	1976
3.	Славица Савковић	васпитач	ВСС	8	1983
4.	Гина Ивановић	васпитач	ВШС	26	1961
5.	Славица Весковић	васпитач	ВШС	24	1962
6.	Зорица Пандуровић	васпитач	ВШС	14	1971
7.	Зорица Штавланин	васпитач	ВСС	10	1971
8.	Станица Чикириз	васпитач	ВСС	16	1977

Б/Васпитачи који раде у ПШП

Рб	име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година рођења	Објекат у ком ради
1.	Биљана Ратковић	васпитачи	ВШС	7	1985	„Звончица“
2.	Блаженка Станковић	васпитач	ВШС	35	1956	„Младост“
3.	Ана Зељић	васпитач	ВСС	5	1984	„Колибри“
4.	Александра Ђокић	васпитач	ВСС	0	1990	„Дечији гај“
5.	Ивана Симоновић	васпитач	ВШС	6	1982	Љубић школа
6.	Сања Ђокић	васпитач	ВШС	1	1991	„Лептирић“
7.	Марина Димић	васпитач	ВШС	4	1985	„Младост“
8.	Јелена Миросавић	васпитач	ВСС	7	1986	Прељина
9.	Марија Станковић	васпитач	ВСС	8	1981	Качулице
10.	Милена Вукојевић	васпитач	ВШС	12	1976	Слатина
11.	Маријана Ђуровић	васпитач	ВШС	4	1987	Љубић школа
12.	Марија Михајлов	васпитач	ВШС	4	1977	„Колибри“
13.	Катарина Новаковић	васпитач	ВШС	2	1990	„Лептирић“
14.	Радмила Стојановић	васпитач	ВШС	4	1987	Мојсиње
15.	Татјана Малешевић	васпитач	ВШС	8	1968	Остра
16.	Јелена Симоновић	васпитач	ВШС	1	1990	Вујетинци
17.	Наташа Седларевић	васпитач	ВШС	21	1972	„Бисери“
18.	Зорица Стојановић	васпитач	ВШС	8	1969	„Прислоница“
19.	Јелена Максић	васпитач	ВСС	0	1991	Премећа
20.	Сања Веселиновић	васпитач	ВШС	2	1990	Бресница
21.	Ана Боровићанин	васпитач	ВШС	7	1982	Катрга

Б/ Медицинске сестре – васпитачи

ОБЈЕКАТ 1.:« МАЛИ КАПЕТАН»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна спрема	Године стажа	Година рођења
1.	Биљана Ковачевић	мед. сестра	ССС	16	1972
2.	Биљана Јелесијевић	мед. сестра	ССС	4	1982
3.	Виолета Марић	мед. сестра	ССС	20	1968
4.	Јасминка Глишић	мед. сестра	ССС	11	1968
5.	Марија Петковић	мед. сестра	ССС	4	1980
6.	Марија Терзић	мед. сестра	ССС	13	1976
7.	Мила Радовановић	мед. сестра	ССС	17	1973
8.	Марија Карапавловић	мед. Сестра	ССС	7	1971
9.	Косара Јегић	мед. сестра	ССС	13	1967
10.	Сања Крнојелац-породиљско	мед. сестра	ССС	4	1984
11.	Славица Луковић	мед. сестра	ССС	25	1967
12.	Невенка Марковић	мед. сестра	ССС	17	1973
13.	Нела Ранковић	мед. сестра	ССС	13	1972
14.	Соња Тиловић	мед. сестра	ССС	4	1985

ОБЈЕКАТ 1.:« БИСЕРИ»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна спрема	Године стажа	Година рођења
1.	Нада Петровић	мед. сестра	ССС	39	1951
2.	Љиља Спасић	мед. сестра	ССС	19	1973
3.	Зорица Миковић	мед. сестра	ССС	39	1952
4.	Рада Радивојевић	мед. сестра	ССС	30	1960

ОБЈЕКАТ 1.:« МЛАДОСТ»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна спрема	Године стажа	Година рођења
1.	Биљана Филиповић	мед. сестра	ССС	16	1972
2.	Мирјана Маслаћ	мед. сестра	ССС	17	1966
3.	Јасмина Чаворовић	мед. сестра	ССС	19	1967
4.	Марина Поњавић	мед. сестра	ССС	18	1966

ОБЈЕКАТ 1.:« ДЕЧИЈИ ГАЈ»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година Рођења
1.	Биљана Савић	мед. сестра	ССС	14	1970
2.	Снежана Ковачевић	мед. сестра	ССС	10	1967

ОБЈЕКАТ 1.:«ПЧЕЛИЦА»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година Рођења
1.	Данијела Крунић	мед. сестра	ССС	18	1972
2.	Јела Крчић /породиљско/	мед. сестра	ССС	4	1985
3.	Јелена Затежић	мед. сестра	ССС	9	1983

ОБЈЕКАТ 1.:«БУРЂЕВАК»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година Рођења
1.	Невена Тодоровић-породиљско	мед. сестра	ССС	4	1985
2.	Наташа Златић	мед. сестра	ССС	16	1972
3.	Сања Недић	мед.сестра	ССС	4	

ОБЈЕКАТ 1.:«КОЛИБРИ»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година Рођења
1.	Драгана Миливојчевић Ћендић	мед. сестра	ССС	18	1973
2.	Јасмина Милетић	мед.сестра	ССС	29	1960

ОБЈЕКАТ 1.:«БУБАМАРА»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година Рођења
1.	Рада Аџемовић	мед. сестра	ССС	17	1973
2.	Славица Јовашевић	мед. сестра	ССС	9	1979

ОБЈЕКАТ 1.:« ЗВОНЧИЦА»					
рб	име и презиме	Звање	Стручна Sprema	Године Стажа	Година Рођења
1.	Милка Бодић	мед. сестра	ССС	23	1966

2.	Милка Спасојевић	мед. сестра	ССС	15	1973
3.	Наташа Ђуровић	мед. сестра	ССС	20	1972
4.	Душица Милутиновић	мед. сестра	ССС	11	1971

В/ Превентивне сестре

рб	име и презиме	Звање	Стручна Спрема	Године Стажа	Година Рођења
1.	Јела Павловић	координатор превентивне службе	ССС	33	1958
2.	Јадранка Ђорђевић	преветивна сестра	ССС	33	1956
3.	Данијела Филиповић	преветивна сестра	ССС	21	1972
4.	Џмиљана Маријановић	преветивна сестра	ССС	34	1955

Г/Стручни сарадници и сарадници установе

Рб	име и презиме	Занимање	Стручна Спрема	Године Стажа	Година Рођења
1.	Тања Спасовић	Психолог	ВСС	17	1971
2.	Љиљана Радовановић	Педагог	ВСС	4	1986
4.	Снежана Илић	Психолог	ВСС	20	1967
5.	Јулија Достанић	Логопед	ВСС	9	1978
6.	Ана Благојевић	нутрициониста- дијететичар	ВШС	21	1963

Табела бр. 3.3.7.. Преглед запослених у целодневном боравку по објектима

Рб	Објекат	број група		Медицинске сестре	Васпитачи	Превентива	Сервирке	Спремачице
		Јасле	Вртић					
1.	Мали капетан	6	12	14	26	1	6	9
2.	Лептирић	-	4	-	8	-	1	2
3.	Колибри	1	4	2	8	½	1	3
4.	Пчелица	1	3	2	6	½	1	2
5.	Звончица	2	4	4	8	½	4	3
6.	Бубамара	1	3	2	6	½	1	2
7.	Младост	2	5	4	10	1/3	3	4
8.	Бисери	2	3	4	6	1/3	1	3
9.	Дечји гај	1	4	2	8	1/3	1	2
10.	Ђурђевак	1	2	2	4	-	1	2

Рб	Објекат	број група		Медицинске сестре	Васпитачи	Превентива	Сервирке	Спремачице
		Јасле	Вртић					
11.	Полетарац	-	4	-	8	1/3	1	2
укупно:		17	48	36	98	4	21	34

СТРУКТУРА И РАСПОРЕД ОБАВЕЗА ВАСПИТАЧА, МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА У ОКВИРУ РАДНЕ НЕДЕЉЕ

Изменама у Закону педагошка норма замењена је нормом свих облика непосредног рада са децом и ученицима.

Васпитач у предшколској установи остварује припремни предшколски програм у полудневном трајању - 50 одсто радног времена; васпитач и мед.сестра остварују 75 одсто радног времена у непосредном раду; стручни сарадници и сарадници установе 75 одсто радног времена остварују у установи кроз све облике рада са децом, васпитачима, педагошким асистентима, другим сарадницима и родитељима односно старатељима деце.

Структура и распоред обавеза васпитача, мед.сестара, стручних сарадника и сарадника установе приказана је генерално за сваки профил стручних радника установе на месечном нивоу.

Обавезе непосредног рада за сваког стручног радника установе износе 75% радног времена, односно 30 сати на недељном нивоу и важе за све стручне раднике установе. Допуна до пуног радног времена /25% радног времена/, распоређена је сходно потребама радника, тима објекта, односно установе и различита је за сваког стручног радника Установе. Због великог броја радника, којим располаже установа, одлучили смо да у Годишњи план рада унесемо приказе дате по профилима и тако илуструјемо тренд у структури и распореду обавеза стручних радника током године.

Приказ структуре и обавеза у оквиру 40-часовне радне недеље стручних радника према образовном профилу:

Стручни сарадници и сарадници

Област рада:	Број сати:
Непосредни рад са децом, васпитачима, педагошким асистентима, другим сарадницима, родитељима	30
Рад на стварању оптималних услова за психофизички развој деце	1
Учешће у организовању трибина, родитељских састанака, јавним манифестацијама	1
Стручно усавршавање (Стручно усавршавање у установи, похађање акредитованих програма стручног усавршавања и стручне посете)	5
Планирање и вођење педагошке документације	1
Аналитичко-истраживачки рад/ праћење и реализација пројеката, сређивање података и креирање нацрта пројеката,..	1
Остали послови од значаја за рад установе/маркетинг,	1

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

Васпитач у целодневном боравку

Област рада:	Број сати:
Непосредни рад са децом (реализација планираних активности, праћење деце и њиховог развоја)	30
Планирање в-о рада и вођење педагошке документације	5
Припрема за рад и израда средстава	1
Учешће у организовању трибина, родитељских састанака, јавним манифестацијама	1
Стручно усавршавање (Стручно усавршавање у установи, похађање акредитованих програма стручног усавршавања и стручне посете)	2
Рад на уређењу средине за учење (тимски рад на нивоу објекта, рад на уређењу простора васпитне групе)	1

Васпитач у припремном предшколском програму

Област рада:	Број сати:
Непосредни рад са децом (реализација планираних активности, праћење деце и њиховог развоја)	20
Планирање в-о рада и вођење педагошке документације	7
Припрема за рад и израда средстава	2
Учешће у организовању трибина, родитељских састанака, јавних манифестација	3
Стручно усавршавање (Стручно усавршавање у установи, похађање акредитованих програма стручног усавршавања и стручне посете)	4
Рад на уређењу средине за учење (тимски рад на нивоу објекта, рад на уређењу простора васпитне групе)	2
Сарадња са локалном заједницом и породицом	2

Медицинска сестра-васпитач

Област рада:	Број сати:
Непосредни рад са децом (нега, реализација планираних активности, праћење деце и њиховог развоја)	30
Планирање в-о рада и вођење педагошке документације	5
Сарадња са родитељима /организовање родитељских састанака,.. /	1
Стручно усавршавање (Стручно усавршавање у установи, похађање акредитованих програма стручног усавршавања и стручне посете)	2
Рад на уређењу средине за учење (тимски рад на нивоу објекта, рад на уређењу простора васпитне групе, израда дидактичких средстава)	1
Превентивно здравствена заштита	1

ПЛАН ИНВЕСТИЦИОНОГ И ТЕКУЋЕГ ОДРЖАВАЊА

ПОПРАВКЕ, ОДРЖАВАЊЕ И УЛАГАЊА У ОБЈЕКТЕ

Када се стекну финансијски услови, за сваки објекат ће бити израђене улазне табле са називом установе и вртића. У табели која следи, наведене су потребе датих вртића за поправкама и улагањем како би се обезбедио безбедан боравак деце у вртићу. У табели која следи подразумевају се активности које су текуће одржавање сваког објекта и које техничка служба обавља у складу са актуелним кваровима.

Потребе за инвестиционим и текућим одржавањем за 2015/2016 годину

Р.б	Објекат	Потребне поправке	Потребне инвестиције	Време реализације
1.	Колибри	*Поправка справа у дворишту	*Замена оградe за двориште *Замена спољашње столарије *замена столица за васпитаче *набавка нове машине за судове *набавка усисивача *набавка нових завеса у собама *набавка аудио уређаја (мини линија) *опремање игралишта у дворишту вртића	Кад се стекну услови током радне године
2.	Пчелица	*санација спољашње фасаде на оба улаза у вртић *допунити пешчанике песком *замена платна на паноима у ходнику	*постављање оградe око објекта *хобловање паркета *опремање игралишта спортским реквизитима *проширење капацитета објекта (још једна соба) *постављање витраж фолије на горњим прозорима у радним собама *видео надзор и аларм	Кад се стекну услови током радне године
3.	Звончица	*поправка 2 бојлера (у соби бр.5 и у соби за превентиву)	*набавка једног клима уређаја *набавка агрегата за котларницу *канте за смеће за двориште	Кад се стекну услови током радне године
4.	Лептирић	*текуће одржавање објекта	*набавка опреме, душека, ћебади, постељине, итисона, завеса *опремање игралишта справама у дворишту *замена маски за радијаторе у собама	Кад се стекну услови током радне године

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

5.	Полетарац	У плану је реконструкција објекта		Кад се стекну услови током радне године
6.	Младост	*фарбање дечјих столова и столица	*замена оградe око дворишта и уређење дворишта *хобловање паркета у физкултурној сали и њено опремање/справе и струњаче *набавка опреме за канцеларије васпитача и мед.сестара/столови и столице *набавка климе за собу бр.2 *проширење капацитета кухиње *врата на врху степеница *тенде на тераси *набавка столица за децу у јаслицама *кречење соба јаслених група *набавка опреме: кревета и спремништа за јаслене групе	Кад се стекну услови током радне године
7.	Бисери	*поправке тракастих завеса *поправке плочица у целом објекту *поправке у купатилима	*уређење дворишта и опремање справама дворишта *набавка два тепиха за тересе у јаслицама *набавка 30 столица за јаслице *набавка 10 столица за васпитно особље (за радне собе) *набавка 13 душека за кревете у јаслицама *замена (поправка) фотеља у канцеларијама *набавка комплет постељина за вртић и јаслице (70+40) *набавка портикли и пелена *проширење капацитета објекта *радови на осветљењу дворишта	Кад се стекну услови током радне године
8.	Ђурђевак	*текуће одржавање објекта током године	*замена столарије на спрату вртића *преуређење купатила за јаслену групу и повезивање са радном собом *замена дрвене оградe на тераси, *замена олука на доњој страни објекта	Кад се стекну услови током радне године

			*преуређење собе у приземљу (одвајање гардеробе од радног дела собе)	
9.	Дечји гај	*текуће одржавање објекта током године	*уређење дворишта и опремање справама дворишта *уградња ролетни на прозоре три собе *набавка опреме за собе: спремништа за кревете, постељина *маске за радијаторе	Кад се стекну услови током радне године
10.	Бубамара	*текуће одржавање објекта током године	*Ограђивање и уређење дворишта, *опремање дворишта справама	Кад се стекну услови током радне године
11.	Мали капетан	*текуће одржавање објекта током године	*Кречење унутрашњих зидова, *Климатизовати физкултурну салу и кухињу, *Постављање WC шоља у дечјим купатилима (јаслице) и решавање проблема вентилације *уређење дворишта и опремање игралишта справама *набавка итисона за собу за породицу *огледало за собу за породицу *набавка разгласа и озвучења	Кад се стекну услови током радне године

У плану инвестиционог и текућег одржавања приоритети за следећу радну годину су:

- *доношење одлуке и објављивање Јавне набавке **реконструкције објекта „Полетарац“ и радови на тим пословима/у поступку је процедура добијања грађевинске дозволе**
  - *набавка опреме за постојеће централне кухиње и васпитне групе
  - *објекат „Младост“ – проширење капацитета централне кухиње, магацина за намирнице, простора дистрибутивне кухиње, уградња видео надзора и аларма целог објекат и реконструкција куће у дворишту вртића „Кућице“.
  - *објекат „Колибри“ – проширење капацитета објекта, замена столарије, замена ограде и уређење дворишта и дечијег игралишта, постојећу котларницу на лож уље припремити за прикључак на гас
  - *објекат „Бисери“ – проширење капацитета објекта, реконструкција постојећег објекта и уређење дворишта, постојећу котларницу на лож уље припремити за прикључак на гас
  - *израда пројекте документације за ограду вртића „Бубамара“
  - *проширење дворишта вртића у Пријевору и опремање мобилијарима
- У складу са могућностима, установа ће радити и на
- *припреми пројектне документације за проширење капацитета вртића у Прељини и Слатини– за једну васпитну групу и вишенаменски простор

ПЛАН ОПРЕМАЊА НЕИСКОРИШЋЕНИХ - ПРАТЕЋИХ ПРОСТОРА

Објекат	Опис простора	Нова намена	Активности	време	реализатори
1.Звончица	Канцеларијски простор	*вишенаменски простор: - за реализацију креативних радионица за децу	-набавка 3 стола за децу -набавка паноа и магичних табли -набавка 4 штафелаја -набавка стручне литературе за породицу	током године	директор, главни васпитач објекта
2.Мали капетан	Простор испод степеништа	*простор за одлагање дидактике	-набавка опреме за формирање меког кутка и кутка за сензорну интеграцију и релаксацију /струњаче, базен са лоптицама, распршивач ароме, интерактивне цеви са мехурићима и лоптицама, јастук подлога, јеж лоптице и друга средства за масажу..!		Директор, стручни сарадници, главни васпитач објекта

ПЛАН НАБАВКЕ ОПРЕМЕ И НАМЕШТАЈА

Један од приоритетних циљева предшколске установе „Моје детињство“ у наредној радној години је боља опремљеност вртића и дворишта како би се унапредио васпитно-образовни рад и повећала безбедност деце током боравка у Установи.

Уређење зелених површина и дворишта новоизграђених вртића "Мали капетан", "Бубамара", "Дечији гај" и "Звончица" представљају приоритетне задатке на којима ће се радити у овој години и за које ће Установа покушати да обезбеди средства како из буџета, тако и учешћем на конкурсима за бесповратна средства.

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

План набавке опреме и намештаја за кухиње за радну 2015/16. годину

Р.бр.	Планирана набавка	Време реализације	Количина
1.	Професионална машина за прање судова (производна кухиња „Младост“ и вртић “Ђурђевак“, „Бисери“)	до краја 2015.г. г	3 ком.
2.	Набавка електричних шпорета са четири грејне плоче и рерном – кухиња „Младост“	до краја 2015.г.	2 ком.
3.	Електрични казан	до краја 2015.г.	1 ком.
4.	Електрични кипер	до краја 2015.г.	1 ком.
5.	Стерилизатори за професионалне кухињске ножеве	до краја 2015.г.	2 ком.
6.	Набавка ситног инвентара за централне и дистрибутивне кухиње (посуђе од рес. 18/10) *ситно посуђе *прибор за припрему obroka *транспортно посуђе – термоси различите литраже *сервирна колица – „Дечји гај“	током године	према потреби

ПЛАН ОПРЕМАЊА ВАСПИТНИХ ГРУПА

За све васпитне групе јаслица и вртића, током радне 2015/16. године планира се набавка и расподела ликовног материјала по плану који се прави у складу са потребама васпитних група и постојећим нормативима опреме. Васпитно особље ће се ангажовати, да поред набављеног, сопственим ангажовањем обогати просторе различитим средствима. У току радне 2015/16.г. планирана је набавка дидактике за све васпитне групе у Установи према набавци која ће бити објављена.

Потребно је обогатити библиотеку саветовалишта стручном литературом, а простор саветовалишта опремити огледалом, тепихом, луткама и другим играчкама.

План набавке дидактике и средстава у радним собама, двориштима и вишенаменским просторима за 2015/16. годину

Партија/врста средстава	Планирана набавка	Објекат/група	Време реализације	Количина
Ликовни материјал	1.Папирне подлоге за цртање и бојење	*све васпитне групе	гоком године	*биће одређена приликом прављења тендерске документације а на основу Правилника о нормативима..
	2.Хамери			
	3.Темпере и водене боје			
	4.Пластелин,глина мол			
	5.Маказе за децу			
	6.Четкице			
	7.Фломастери			
	8.Бојице дрвене			
Спор тски рекви зити	1.Лопте	*Бисери /3 групе/, Дечији гај /5 група/, Младост /2 групе/, Полетарац /4 групе/	током године	
	2.Струњаче			
	3.Обучеви, чуњеви			

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

	4.Шведска клупа	Лептирић /4 групе/ Бубамара /4 групе/, Мали капетан /6 група/, Пчелица /4 групе/		
	5.Вијаче			
	6.Тунел за провлачење			
Конструктори	1.Грађевински конструктори крупни-пластични	*све групе	током године	*биће одређена приликом прављења тендерске документације
	2.Дрвени крупни конструктор	*све групе	током године	
	3.Меки конструктор	*све јаслене групе	током године	
	4.Конструктор сетови /зоо,фарма и слично-/	*све групе *све групе	током године	
Кепер, сунђер за израду кутака меких	1.Кепер у боји	*све јаслене групе *млађе групе објеката-Звончица, Пчелица, Бубамара, *Дечији гај /5 група/, Мали капетан/12 група/	током године	*биће одређена приликом прављења тендерске документације
	2.Сунђер			
	3.Еко кожа			
	4.Остали потребни материјали			
Дидактичке, друштвене игре и играчке	1.Друштвене игре	*све групе	током године	*биће одређена приликом прављења тендерске документације
	2.Едукативне игре	*све групе		
	3.Сетови за игру улога	*све групе		
	4.Лутке	*све групе		
	5.Сценске лутке	*све групе		
	6.Истраживачки сетови	*све групе вртића		
	7.Магнетна табла	*3 васпитне групе / Мали капетан и Дечији гај, Турђевак/	током године	
Реквизити за дворишта	1.Кошеви и голови	*Дечији гај /5 група/, Бубамара /4 групе/, Бисери/5 група, /, Мали капетан/12 група/, Колибри/ 5 група	током године	*биће одређена приликом прављења тендерске документације
	2.Кућице скривалице			
	3.Тобогани			
	4.Пешчаник			
	5.Елементи за полигон саобраћај			
	6.Пењалице			
	7.Љуљашке			

V ОРГАНИЗАЦИЈА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА УСТАНОВЕ

БРОЈ ДЕЦЕ ПО ОБЛИЦИМА РАДА И ВРСТАМА ПРОГРАМА

БРОЈ ДЕЦЕ У РЕДОВНИМ ПРОГРАМИМА

Стални облици рада у установи

Облици рада	бр. група	бр. деце
1. целодневни (11 ^h) облик рада – јаслице (од 1 до 3 године)	17	251
2. целодневни (11 ^h) облик рада – (узраст од 3 год до 5,5 год.)	35	922
3. целодневни (11 ^h) облик рада – (узраст од 5,5 година до поласка у школу) - припремни предшколски програм	13	402
4. припремни предшколски програм (4 ^h)	21	219
Укупно:	86	1794

Рад са децом са сметањима у развоју, даровитом децом и децом из осетљивих група

Облици рада	бр. група	бр. деце
1 – јаслице (од 1 до 3 године)	2	2
2. целодневни (11 ^h) облик рада – (узраст од 3 год до 5,5 год.)	17	20
3. целодневни (11 ^h) облик рада – (узраст од 5,5 година до поласка у школу) - припремни предшколски програм	7	7
4. припремни предшколски програм (4 ^h)	6	8
Укупно-деца са сметњама у развоју	32	37
Укупно деца-осетљиве групе	10	13
Укупно деца-даровите	2	2
Укупно:	76	89

ПОВРЕМЕНИ И ПРИГОДНИ ПРОГРАМИ

Повремени и пригодни облици рада

Облици рада		бр. група	бр. деце /полазака/
1.	повремени програм – летовање	53	460
2.	повремени програм – зимовање	25	300
3.	једнодневни излети деце у Београд- ЗОО врт, сајам науке, посете музеју, позоришту...	32	580
4.	једнодневни излети у околини	30	750
5.	организовање представа за децу	38	800
6.	организовање јавних манифестација *обележавање датума из Календара здравља	14	500
Укупно:		174	3390

АКРЕДИТОВАНИ И ДРУГИ ПРОГРАМИ И СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИ КУРСЕВИ

Посебни и специјализовани облици рада

Облици рада		бр. група	бр. деце
1.	Програм играонице	4	80
2.	Програм енглеског језика за децу од 4 до 5,5	37	869
3.	Програм НТЦ систем учења за предшколски узраст	12	340
4.	Програм спортских активности	18	460
5.	Програм реализације еколошких активности	54	700
6.	Карате	2	30
7.	Фолклор	4	60
8.	Школица спорта	5	100
9.	Денс	4	60
Укупно:		140	2699
*Из наведеног бројног стања деце може се видети да је планирано да сва деца буду укључена у неки од специјализованих програма, а поједина деца укључена и у више програма установе у зависности од интересовања породица			

Програм подршке породици

Облици рада		бр. породица
1.	Програм подршке породицама деце са сметњама у развоју и даровите деце	35
2.	Организовање Саветовалишта за породицу	80
Укупно:		115

РИТАМ И ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА УСТАНОВЕ

РИТАМ РАДА

Радно време Установе је 11 часова дневно. Различити облици рада са децом (редовни, посебни и специјализовани) су усклађени са потребама запослених родитеља и могућностима Установе. Најзаступљенији вид рада у Установи је целодневни боравак деце, обзиром да родитељи из наше средине имају управо потребе за програмима који се реализују у целодневном трајању.

Све васпитне групе у *целодневном боравку* реализују рад у времену од 6 до 17 часова, а реализација ППП у четворочасовном трајању и реализација посебних програма одвија се до 20 часова. Установа ради током читаве године. Предшколски програм остварује се у току радне године, од 1. септембра текуће године до 31. августа наредне године. Током јула јаслене и млађе вртићске групе биће на колективном годишњем одмору.

РАСПОРЕД ДНЕВНИХ АКТИВНОСТИ

1. Целодневни боравак

- ☞ долазак деце од 6 до 8 часова,
- ☞ јутарње телесно вежбање 7,30 – 7,45 часова,
- ☞ лична хигијена и доручак 8 – 8,30 часова,
- ☞ активности (усмерене, слободне, на отвореном) 8,30 – 10,45 часова,
- ☞ лична хигијена и ручак од 10,45 – 11,30 часова,
- ☞ спавање од 11,30 – 13,45 (14) часова у зависности од узраста деце,
- ☞ ужина у 14 часова, након тока следе активности по избору деце и одлазак деце кући до 17 часова.

За децу у четворочасовном припремном предшколском програму, програм се реализује од септембра до јуна месеца и прати календар школских дешавања – распусте, обележавање значајнијих датума.

Четворочасовни припремни предшколски програм реализује се на сеоском подручју (ван седишта установе) у периоду од 7,30 до 11,30, а на градском подручју (у седишту установе) у периоду од 15,30 до 19,30.

Приказ дневног распореда активности са наводима простора у којима се организује четворочасовни припремни предшколски програм:

ОРГАНИЗАЦИЈА ЧЕТВОРОЧАСОВНОГ ППП - ВАН СЕДИШТА			
Група/село	Простор у коме се програм реализује	Васпитач који реализује ППП	Дневни ритам активности
1. Качулице	*у простору издвојеног одељења О.Ш. "Бранислав Петровић" у Качулицама	Марија Станковић	<p>*Све васпитне групе организују свој рад по следећем дневном ритму:</p> <p>Прва смена: 7,30 - 8,00 – пријем деце, активности по озбору деце и почетно окупљање 8,00 – 8,15 - припрема за ужину и ужина 8,15 – 9,15- активности / усмерене, / 9,15 – 9,45 – боравак на ваздуху и физичке активности 9,45 -10,45 – активности /усмерене, на отвореном) 10,45-11,00 - активности по избору деце 11,00-11,15- заједничко окупљање /евалуација дана и договор за наредни дан/ 11,15-11,30- припрема за одлазак кући</p>
2. Бресница	*у простору ОШ "Генерал Марко Катанић"	Сања Веселиновић	
3. Остра	* у простору издвојеног одељења ОШ "Татомир Анђелић" у Остри	Татјана Малешевић	
4. Мојсиње	* у простору издвојеног одељења ОШ "Татомир Анђелић" у Мојсињу	Радмила Стојановић	
5. Катрга	*у простору издвојеног одељења ОШ. "Татомир Анђелић" Мрчајевци у Катрзи	Ана Боровићанин	
6. Љубић село	*у простору издвојеног одељења О.Ш. "Танаско Рајић" у Љубић селу	Маријана Ђуровић Ивана Симоновић	
7. Прислоница	*у простору МЗ Прислоница	Зорица Стојановић	
8. Премећа	*у простору издвојеног одељења ОШ „Бранислав Петровић“ Слагина	Јелена Максић	

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

9. Вујетници	*у простору издвојеног одељења ОШ "Татомир Анђелић", у Вујетинцима	Јелена Симовић
*дневни режим дана		
	<p align="center">Прва смена: 7,30 - 8,00 – пријем деце, активности по озбору деце и почетно окупљање 8,00 – 8,15 - припрема за ужину и ужина 8,15 – 9,15- активности/ усмерене./ 9,15 – 9,45 – боравак на ваздуху и физичке активности 9,45 -10,45 – активности /усмерене, на отвореном) 10,45-11,00 - активности по избору деце 11,00-11,15- заједничко окупљање /евалуација дана и договор за наредни дан/ 11,15-11,30- припрема за одлазак кући</p>	<p align="center">Исти режим само у времену од 11,30-15,30 11,30 - 12,00 – пријем деце, активности по избору деце и почетно окупљање 12,00 –12,15 - почетно окупљање/обавештење о плану рада за текући дан/ 12,15 – 13,30- активности/ усмерене) 13,30 –13,45 - припрема за ужину и ужина 13,45 -14,45 – активности /усмерене/ 14,45- 15,00- боравак на ваздуху и физичке активности 15,00-15,15- заједничко окупљање /евалуација дана и договор за наредни дан 15,15-15,30- одлазак кући</p>

ОРГАНИЗАЦИЈА ЧЕТВОРОЧАСОВНОГ ППП - У СЕДИШТУ

*групе у којима се програм организује у првој смени /пре подне/

Група/село	Простор у коме се програм реализује	Васпитач који реализује ППП	Дневни ритам активности
1.Звончица / 1 група/	*адаптиран канцеларијски простор у оквиру објекта "Звончица"	Биљана Ратковић	<p>*Све васпитне групе организују свој рад по следећем дневном ритму:</p> <p>Прва смена: 7,30 - 8,00 – пријем деце, активности по озбору деце и почетно окупљање 8,00 – 8,15 - припрема за ужину и ужина 8,15 – 9,15- активности/ усмерене./ 9,15 – 9,45 – боравак на ваздуху и физичке активности 9,45 -10,45 – активности /усмерене, на отвореном) 10,45-11,00 - активности по избору деце</p>

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

			11,00-11,15- заједничко окупљање /евалуација дана и договор за наредни дан/ 11,15-11,30- припрема за одлазак кући
1.Бубамара / 1 група/	*простор О.Ш"Прељина"	Јелена Миросавић	
		*дневни режим дана	
	<p>Прва смена: 7,30 - 8,00 – пријем деце, активности по избору деце и почетно окупљање 8,00 – 8,15 - припрема за ужину и ужина 8,15 – 9,15- активности/ усмерене,/ 9,15 – 9,45 – боравак на ваздуху и физичке активности 9,45 -10,45 – активности /усмерене, на отвореном) 10,45-11,00 - активности по избору деце 11,00-11,15- заједничко окупљање /евалуација дана и договор за наредни дан/ 11,15-11,30- припрема за одлазак кући</p>		<p>Исти режим само у времену од 11,30-15,30 11,30 - 12,00 – пријем деце, активности по избору деце и почетно окупљање 12,00 –12,15 - почетно окупљање/обавештење о плану рада за текући дан/ 12,15 – 13,30- активности/ усмерене) 13,30 –13,45 - припрема за ужину и ужина 13,45 -14,45 – активности /усмерене/ 14,45- 15,00- боравак на ваздуху и физичке активности 15,00-15,15- заједничко окупљање /евалуација дана и договор за наредни дан/ 15,15-15,30-одлазак</p>

ОРГАНИЗАЦИЈА ЧЕТВОРОЧАСОВНОГ ППП - У СЕДИШТУ УСТАНОВЕ

*групе у којима се програм организује у другој смени/**после подне**/

Група	Простор у коме се програм реализује	Васпитачи који реализују ППП	Дневни ритам активности
1.Бисери	*радна соба предшколске групе објекта "Бисери"	Наташа Седларевић	* 15,30 – 16,00 – пријем деце и активности на пријему деце 16,00 – 16,15– почетно окупљање 16,15- 17,15- васпитно-образовни рад 17,15 - 17,45- припрема за ужину и ужина 17,45 - 18,45 – васпитно-образовни рад 18,45 – 19,00- рекреативна пауза, сала 19,00 - 19,15 - заједничко окупљање на крају дана 19,15 - 19,30 – припрема деце за одлазак кући
2.Младост/две групе/	*две радне собе у објекту "Младост"	Блаженка Станковић Марина Димић	
3.Колибри/две групе/	*две радне собе објекта "Колибри"	Ана Зељић Марија Михаилов	
4.Лептирић	* радна соба објекта "Лептирић"	Катарина Новаковић Сања Ђокић	
5.Слатина	Простор ОШ „Бранислав Петровић"	Милена Вукојевић	
6.Дечији гај	простор радне собе	Александра Ђокић	

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА У УСТАНОВИ

Предшколска установа „Моје детињство“ има 11 радних јединица.

Радне јединице у својим објектима реализују програме васпитно образовног рада, превентивне здравствене заштите и исхране деце, кроз целодневни и полудневни облик рада. Остварују се и различити пригодни и повремени програми који имају за циљ остваривање културних и рекреативних активности, као и посебни и специјализовани програми који су усмерени на целокупни развој детета и додатну подршку породицу.

Како би се ефикасније организовао рад и ефикасније остваривале основне делатности у установи, наведене радне јединице Установе су подељене на мање целине тј. организационе јединице. За сваку јединицу је одређен руководилац, који је одговоран за проток информација и реализацију задатака у оквиру своје радне јединице. У Установи се месечно организује Колегијум, на којем се разматрају сва питања од значаја за организацију и функционисање Установе.

Објекти за целодневни боравак деце узраста до три године – јаслице су посебне организационе целине којима руководе главне медицинске сестре (укупно 3). Рад са децом узраста од три године до поласка у школу организују главни васпитачи - непосредни организатори посла у посебним организационим јединицама којих има укупно 11.

У Установи постоје две централне кухиње које представљају посебне организационе јединице којима руководе шефови кухиња. Поред кухињског особља Установа има стручног радника нутриционисту – дијететичара, који брине о исхрани деце.

О превентивно здравственој заштити деце стара се тим медицинских сестара које имају свог координатора и распоређене су по објектима.

На пословима стручне службе задужене за унапређивање васпитно образовног рада и пружање стручне помоћи деци, родитељима и васпитном особљу по питањима која су од значаја за образовање и васпитање у радној 2014/2015. години биће ангажовани: један педагог, два психолога и један логопед. Стручна служба чини посебну организациону целину.

У Установи постоје још две организационе јединице: административно правна служба и техничка служба.

Приказ радних јединица установе са поделом на организационе јединице

Р.б	Објекти Радне јединице	Јаслице		Вртић		Кухиња	
		број група	орг. Јед.	Број група	орг. Јед.	Центр.	Дистриб.
1.	РЈ Мали капетан	6	1	12	2	-	2
2.	РЈ Лептирић	-	-	4	1	-	1
3.	РЈ Колибри	1	-	4	1	-	1
4.	РЈ Пчелица	1	-	3	1	-	1
5.	РЈ Звончица	2	-	4	1	1	1
6.	РЈ Бубамара	1	-	3	1	-	1
7.	РЈ Младост	2	1	5	1	1	1
8.	РЈ Бисери	2	1	3	1	-	2
9.	РЈ Дечји гај	1	-	4	1	-	1

Р.б	Објекти Радне јединице	Јаслице		Вртић		Кухиња	
		број група	орг. Јед.	Број група	орг. Јед.	Центр.	Дистриб.
10.	РЈ Ђурђевак	1	-	2	1	-	1
11.	РЈ Полетарац	-	-	4	1	-	1
	укупно:	17	3	48	12	2	13

ОРГАНИЗАЦИЈА АДАПТАЦИЈЕ НОВОПРИМЉЕНЕ ДЕЦЕ

План адаптације у нашој Установи урађен је на основу: анализе података из праћења адаптације у протеклој радној години, анализе података добијених из структурирања васпитних група, анализе података добијених од комисије за пријем нове деце у установу/ захтева породице за смештајем деце у нашу Установу/. Оперативни планови адаптације које сачињавају васпитачи и мед.сестре новопримљене деце радиће се на основу глобалног плана адаптације за Установу у целини који ћемо приказати у Годишњем плану установе. Разрада ових планова планирана је за трећи квартал ове радне године када Установа и расписује конкурс за новопримљену децу. Активности из Годишњег плана служе као оквири за даљу разраду и прилагођавање активности конкретној васпитној групи, њеним специфичностима и особеностима/састав групе, специфичности места и објекта у који деца полазе, особености деце и потребе породице/.

ПЛАН АДАПТАЦИЈЕ СА ПРИКАЗОМ АКТИВНОСТИ ЗА РАДНУ 2015/16.г.

АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ	НАЧИН
1. Структурирање васпитних група и припрема за Конкурс деце у вртиће установе	март-април 2016.г.	стручни сарадници	*прикупљање података од главних васпитача објеката, унос података и израда структура група Извештавање на састанцима главних васпитача
2. Организовање конкурса за пријем нове деце	април-мај 2016.г.	комисија за пријем деце	*обрада захтева родитеља
3. Информисање васпитача о броју деце и добијање основних података о деци	април-мај 2016 г.	директор стручни сарадници	*извештавање на састанцима актива и главних организатора посла
4. Организовање општих и групних родитељских састанака за родитеље новопримљене деце	јун 2016 г.	Медицинске сестре и васпитачи новопримљене деце, Стручни сарадници по потреби	*подела спискова новопримљене деце , договор око предстојећих активности на активима, подела упитника и информатора

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

5. Организовање индивидуалних разговора за родитеље /васпитачи, стручни сарадници/	јун, јул, август 2016.г.	Медицинске сестре и васпитачи новопримљене деце, Стручни сарадници по потреби	* размена информација, с циљем прикупљања података о деци и мерама за олакшавање адаптације
6. Израда плана адаптације деце заједно са родитељима - распоред долазака деце по етапама	јун 2016.г.	Медицинске сестре, васпитачи	* размена информација, с циљем прикупљања података о деци и мерама за олакшавање адаптације * израда етапног плана похађања деце по недељама
7. Организовање етапног и поступног боравак деце у првим недељама /скраћено време боравка/	август-септембар 2016.г.	медицинске сестре, васпитачи	*скраћени боравак деце до два сата и боравак деце по плану похађања по недељама/2 до 4 деце током једне недеље/
8. Праћење деце и поступно продужавање времена боравка деце у вртићу	август-септембар 2016 г.	медицинске сестре, васпитачи	*постепено продужавање времена боравка деце
9. Праћење деце од стране стручних сарадника и повратне информације родитељима	август-новембар 2016.г./ по потреби/	стручни сарадници	*боравак у групи, разговори са родитељима
10. Састанци стручних сарадника и медицинских сестара/васпитача са разменом информација и одређивање мера за олакшавање адаптације деце	15. и 30. август 2016.г.	стручни сарадници, васпитачи, медицинске сестре	*размена информација на састанцима тимова објеката
11. Родитељски са темом „Моји први дани у вртићу“	септембар 2016 г.	Васпитачи и медицинске сестре	*организовање радионица за родитеље
12. Извештаји из адаптације-стручни радници установе	септембар - октобар 2016.г.	стручни сарадници	*подношење извештаја на састанцима главних васпитача

ПРИКАЗ ПЛАНОВА АДАПТАЦИЈЕ САЧИЊЕНИХ СА РОДИТЕЉИМА СА ПРИКАЗОМ РАСПОРЕДА ПОЛАЗАКА ДЕЦЕ ПО УЗАСТИМА ЗА РАДНУ 2014/15 ГОДИНУ

Објекат установе	узраст деце	Временска динамика ползака деце-по месецима											
		VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
1. Младост	деца до 3 год.												
	Деца 3-4 год.												
	4-5.5 год												
	5.5-6.5 год.												
2. Бисери	деца до 3 год.												

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

	3-5.5 год												
	5.5-6.5 год.												
3. Дечији гај	деца до 3 год.												
	Деца 3-4 год.												
	4-5.5 год												
	5.5-6.5 год.												
	деца до 3 год.												
4. Мали капетан	Деца 3-4 год.												
	3-4.5 год												
	5.5-6.5 год.												
	деца до 3 год.												
5. Лептирић	деца 3-4 год.												
	4-5.5 год												
	5.5-6.5 год.												
6. Полетарац	деца 3-4 год.												
	4-5.5 год												
	5.5-6.5 год.												
7. Звончица	деца до 3 год.												
	деца 3-4 год.												
	4-5.5 год												
	5.5-6.5 год.												
8. Пчелица	деца до 3 год.												
	Деца 3-4 год.												
	4-5.5 год												
	5.5-6.5 год.												
9. Ђурђевак	деца до 3 год.												
	3-5.5 год												
	5.5-6.5 год.												
10. Бубамара	деца до 3 год.												
	Деца 3-4 год.												
	4-5.5 год												
	5.5-6.5 год.												
11. Колибри	деца до 3 год.												
	деца 3-4 год.												

	4-5.5 год																		
	5.5-6.5 год.																		

Након пријема деце у установу планирано је формирање ЛИСТЕ ЧЕКАЊА за децу која у тренутку пријема нису примљена у Установу услед недовољног броја бодова. Деца са листе чекања биће укључивана у Установу током читаве године уколико се стекну услови за њихов пријем /појаве упражњена места за пријем/.

VI ПРОГРАМИ ВАСПИТНО - ОБРАЗОВНОГ РАДА

Програм васпитно-образовног рада биће представљен кроз приказ следећих програмских целина:

ПРОГРАМ НЕГЕ И ВАСПИТАЊА ДЕЦЕ УЗРАСТА ДО ТРИ ГОДИНЕ

Трајање програма-целодневни боравак деце

ПРОГРАМ В-О РАДА СА ДЕЦОМ УЗРАСТА ОД 3 ДО УКЉУЧИВАЊА У ПРИПРЕМНИ ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Трајање програма- целодневни боравак деце

ПРИПРЕМНИ ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Трајање програма- целодневни боравак деце и четворочасовни програм

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ИНКЛУЗИВНЕ КУЛТУРЕ

ПРОГРАМ ВАСПИТНОГ ОБРАЗОВНОГ РАДА СА ДАРОВИТОМ ДЕЦОМ ПОСЕБНИ И СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИ ПРОГРАМИ

ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ПОРОДИЦИ

ПРОГРАМ ИГРАОНИЦЕ

АКРЕДИТОВАНИ ПРОГРАМИ, ДРУГИ ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ

ПРОГРАМ ЕКОЛОГИЈЕ

ПРОГРАМ НАРОДНЕ ТРАДИЦИЈЕ

ПРОГРАМ НТЦ СИСТЕМ УЧЕЊА ЗА ПРЕДШКОЛСКИ УЗРАСТ

ПРОГРАМ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

ПРОГРАМ СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

ПРОЈЕКАТ АФЛАТОТ – ДРУШТВЕНО И ФИНАНСИЈСКО ОБРАЗОВАЊЕ ДЕЦЕ РАНОГ УЗРАСТА

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИ КУРСЕВИ

КАРАТЕ

ФОЛКЛОР

ПЛЕС/ДЕНС

ТЕНИС

ПЛАН ДРУГИХ ПРОГРАМА И ОБЛИЦИ РАДА И УСЛУГА

ПЛАН ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПОВРЕМЕНИХ И ПРИГОДНИХ ПРОГРАМА

ПРОГРАМ НЕГЕ И ВАСПИТАЊА ДЕЦЕ УЗРАСТА ДО ТРИ ГОДИНЕ

ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОГРАМА НЕГЕ И ВАСПИТАЊА

Рб	Објекат	млађа група (12-24 месеца)		старија група (24-36 месеци)	
		Број група	Број деце	Број група	Број Деце
1.	Мали капетан	3	36	3	48
2.	Младост	1	12	1	16
3.	Бисери	1	12	1	19
4.	Дечији гај	/	/	1	16
5.	Колибри	/	/	1	16
6.	Звончица	1	12	1	16
7.	Пчелица	/	/	1	16
8.	Ђурђевак	/	/	1	16
9.	Бубамара	/	/	1	16
Укупно:		6	72	11	179
		Број група: 17 Број деце: 251			

ПРОГРАМ НЕГЕ И ВАСПИТНОГ РАДА

Програм неге и васпитања деце узраста до три године сачињен је у складу са Општим основама програма неге и васпитања деце узраста до три године, Предшколским програмом дечјег вртића, Годишњим планом самовредновања, Развојним планом установе, актуелном стручном литературом, савременим сазнањима и истраживањима, програмом стручног усавршавања и условима предшколске установе (капацитет установе, опремљеност).

Општи циљ неге и васпитања деце узраста до три године је унапређивање целокупног телесног, интелектуалног и социо-емоционалног развоја. Васпитање је формативни процес којим се буде и актуализују психофизички потенцијали детета, проширују и усавршавају искуства детета, оплемењују емоције и мења понашање детета односно формирају и развијају сва позитивна својства његове личности у погледу физичко-сензорног, емоционално-социјалног и умног развоја. Од процеса васпитања на овом узрасту неодвојива је нега деце којом се одржава њихова хигијена и задовољавају потребе за исхраном, сном и боравком на ваздуху, али и доприноси социјализацији и општем развоју детета. Програм се реализује у целодневном трајању што је у складу са постојећим потребама наших корисника као и расположивим капацитетима Установе.

Програм неге и васпитно-образовног рада у нашој Установи у 2015/16. години реализоваће у 17 васпитних група.

Нега и васпитање деце јасленог узраста врши се, пре свега стварањем повољне **васпитне средине** у којој се дете развија у складу са сопственим способностима, откривајући себе и своју околину. Медицинске сестре организују васпитну средину у складу са постојећим развојним постигнућима деце, али и за степен изазовнију, како би се на тај начин подстицао даљи развој.

Процес планирања неге и васпитања заснива се на поштовању и уважавању **индивидуалних потреба, интересовања и могућности деце**. Процена достигнутог степена психофизичког развоја појединца и групе је основ за израду **месечног плана**. При планирању, медицинска сестра води рачуна о равномерној заступљености **различитих типова активности**, како би се постигао складан и уравнотежен развој свих функција: сензоперцептивних, интелектуалних, музичко - ритмичких, језичких, моторичких, графичко-ликовних, функционалних игара и игара улога. Посебно је важно нагласити да у планирању и одабиру активности и садржаја, као и организацији васпитне средине, сестре узимају у обзир особености сваког детета јер једино тако могу да потстакну спонтано изражавање сваког детета и да подстичу и негују индивидуалност сваког детета. Програм рада са децом јасленог узраста, настајаће на основу континуираног праћења сваког детета у групи, података из праћења добијених од родитеља и евалуације претходно реализованих активности са дететом, односно целом групом.

Као претходних година, **адаптација** новопримљене деце - у млађој јасленој групи, планирана је етапно и са скраћеним боравком деце током првих дана боравка у Установи. Распоред долазака деце, по етапама, одређују се заједно са родитељима на првом родитељском састанку који се одржава након завршеног Конкурса за пријем деце, у јуну месецу. На првом родитељском састанку медицинске сестре упознају родитеље са дневним распоредом активности деце у јаслицама и дају им препоруке како да што боље припреме своје дете за одвајање и навикавање на јаслице.

Постигнућа деце, препоручена организација средине и улоге мед.сестара дате су детаљније у Предшколском програму дечјег вртића, као основи за даље планирање рада медицинских сестара-васпитача у својим васпитним групама.

За праћења напредовања дечјег развоја, медицинске сестре користе различите инструменте: чек листу, скалу процене, анегдотске белешке, наративне белешке ... У току адаптације, медицинске сестре користе инструменте за праћење адаптације које је сачинила педагошко-психолошка служба.

Стручни сарадници (педагог, психолог) прате адаптацију и реадaptацију у јасленим групама и сходно томе дају предлоге мера у вези са: током адаптације, организацијом рада у радној јединици, организацијом физичке средине, социјалним односима у групи, вођењем педагошке документације, сарадњом са породицом и планирањем различитих типова активности.

Пошто постоји тенденција раста говорних поремећаја, у циљу превенције истих биће обављено **тријажирање деце јасленог узраста** /логопед, психолог/. На основу потребе, биће омогућен деци индивидуални третман и обављен саветодавни рад са родитељима. За децу код којих се приметне одступања у развоју у плану је **израда стимулативних програма** рада и биће обављени инструктивни разговори са родитељима и медицинским сестрама.

Постављени су стандарди у **сарадњи са породицом** и континуирано се ради на сталном развијању различитих облика сарадње са породицом: општи/групни родитељски састанци, дан отворених врата, писане поруке, свеске комуникације, информативни пано за породицу, Саветовалиште за породицу, боравак родитеља у групи, индивидуални разговори, Клубови родитеља...

Сваке године, ради се и план **сарадње са друштвеном средином** како би се јаслице биле отворен систем и «место заједничког живљења и одрастања деце и одраслих». Оно што је особеност рада у нашим јаслицама јесте сталан рад на осмишљавању активности како би деца имала што атрактивније садржаје, била изложена разноврсним моделима /одраслих, деце/ и имала могућност да што чешће искораче из простора јаслица у друге просторе вртића, али и непосредно окружење /изласци у парк, хиподром, библиотеку, сеоско домаћинство../

Као што се из наведеног приказа програмских поставки види, за реализацију свих наведених циљева неге и васпитања, неопходно је стално преиспитивање сопствених улога код стручних радника, као и рад на њиховом унапређивању и развијању. Преиспитивање и јесте циљ самовредновања. У овој радној години планиран је наставак рада на следећим кључним областима: *Дечји развој и напредовање, Предшколски програм, Годишњи план и Развојни план и Етос и Подришка деци и породици и отпочињање рада на области Ресурси*. На основу оперативних планова које ће сачинити тимови објеката, произилазиће следеће активности које су заједничке за целу Установу и на којима ће се радити како би се побољшао квалитет услуга које пружа наша Установа:

- Подришка деци и породици - развијање различитих облика сарадње уважавајући потребе и интересе породице /заједничке активности родитеља и деце, родитељ као партнер у планирању активности, учешће родитеља у животу и раду групе, информисање родитеља редовним одржавањем родитељских састанака, путем индивидуалних разговора и кроз друге облике узајамног информисања .../

- Дечији развој и напредовање – посматрање и коришћење различитих техника посматрања, рад на евидентирању и документовању и формирање свеске за праћење развоја – **портфолија** у свим јасленим групама.

- Етос - развијање климе међусобног уважавања и поштовања деце и одраслих.Неговање климе припадности и заједништва. Стварање амбијента који је пријатан за све и развијање сарадње на свим нивоима.

- Предшколски програм, Годишњи план и Развојни план - у рад на креирању докумената који су основ за оптимални развој предшколске установе, потребно је више укључити чланове породице и локалне заједнице како би представници свих интересних група допринели да се у нашој средини и установи креирају и развијају што разноврснији и квалитетнији програми који се нуде породици

- Ресурси - унапређивање и богаћење физичке средине /уређење дворишта, простора радних соба у јасленим групама.

Самовредновање доприноси не само преиспитивању сопствене праксе, праксе установе, већ и јачању и неговању тимског рада у оквиру сваке организационе јединице. Тимски рад је пак неопходан основ за развијање основног циља коме се тежи у нашој установи, а то је рад на грађењу педагошке заједнице у јаслицама, као месту заједничког живљења деце, родитеља и других одраслих.

ПРОГРАМ ВАСПИТНО ОБРАЗОВНОГ РАДА СА ДЕЦОМ УЗРАСТА ОД ТРИ ГОДИНЕ ДО ПОЛАСКА У ПРИПРЕМНИ ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Вртић -од три године до поласка у Припремни предшколски програм /целодневни боравак

рб	Објекат	2012.		2011.		2010.	
		Број Група	број деце	број група	број деце	број група	број деце
1.	Мали капетан	3	72	3	79	3	89
2.	Младост	1	26	1	28	2	59
3.	Бисери	1	26	1	29	/	/
4.	Дечији гај	1	24	1	28	1	37
5.	Бубамара	1	23	-	-	1	28
6.	Звончица	1	20	1	25	1	25
7.	Ђурђевак	1	24	/	/	/	/
8.	Пчелица	1	24	-	-	1	26
9.	Колибри	1	24	1	26	1	26
10.	Лептирић	1	23	1	26	1	26
11.	Полетарац	1	24	1	26	1	29
Укупно:		13	310	10	267	12	345
		Број деце: 922 Број група:35					

ПРОГРАМ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

Програм васпитно образовног рада са децом узраста од три године до поласка у Припремни предшколски програм у 2015/2016 години у ПУ "Мали капетан" реализоваће се у 35 васпитних група за 922 уписане деце.

Креирање васпитно образовног процеса засниваће се на Општим основама предшколског васпитања и образовања, савременим педагошко психолошким сазнањима, искуствима из стручног усавршавања, примени акредитованих програма, при чему ће се тежити осигурању квалитета.

Васпитно-образовни циљеви у оба модела, према којима се креира целокупна пракса у нашој Установи усмерени су на дете и развијање код детета: позитивне слике о себи, развијању поверења у себе и друге, развоју социјалних и моралних вредности у складу са хуманим и

демократским вредностима, развоју интелектуалних капацитета, развоју социјалних и моралних вредности у складу са хуманим и демократским вредностима, култивисању дечјих емоција и неговању односа ненасилне комуникације, развоју здравих животних навика и моторних спретности и способности, подстицање креативности, развијање свести о значају заштите и очувања природне и друштвене средине. Осим заједничких циљева, сви сегменти Општинског основног предшколског програма оријентисани су на хуманистичко схватање дететове природе и његовог физичког и духовног развоја. Суштинска одредница је да је дете вредност само по себи, да у себи носи развојне потенцијале, да је и само чинилац сопственог развоја, социјализације и васпитања./из Правилника о општим основама предшколског програма/.

Васпитно образовни рад ће се изводити кроз два програмска модела –модел А и модел Б. У овој радној години програм ће се реализовати по моделу А у 7 васпитној групи, док по моделу Б у 27 васпитне групе.

У складу са изабраним моделом васпитачи ће планирати, реализовати и евалуирати васпитно образовни рад, уређивати средину за учење и развој. Временска организација и ритам дневних активности ће се усклађивати са потребама деце и породице. Организацијом стручног усавршавања, набавком стручне литературе, неговањем тимског рада и пружањем стручне помоћи васпитном особљу Установа ће подржавати развијање оба модела. Процес креирања васпитања и образовања деце овог узраста засниваће се на резултатима самовредновања кључних области: *Дечји развој и напредовање, Поддршка деци и породици, Предшколски програм, Годишњи план и Развојни план и Етос и Ресурси*. На основу оперативних планова које ће сачинити тимови објеката, произилазиће следеће активности које су заједничке за целу установу и на којима ће се радити како би се побољшао квалитет услуга које пружа наша установа:

- Поддршка деци и породици –развијање разноврсније понуде програма породици као и развијање различитих облика сарадње уважавајући потребе и интересе породице /заједничке активности родитеља и деце, родитељ као партнер у планирању активности, учешће родитеља у животу и раду групе, информисање родитеља редовним одржавањем родитељских састанака, путем индивидуалних разговора и кроз друге облике узајамног информисања .../
- Дечији развој и напредовање – континуирани рад на допуни и прилагођавању постојећих инструмената за посматрање деце, њиховог развоја и напретка , рад на унапређивању евидентирању и документовању и унапређивање рада на садржају свеске за праћење развоја сваког детета– **портфолија**. Формирање **портфолија групе, објекта**.
- Етос - развијање климе међусобног уважавања и поштовања деце и одраслих. Неговање климе припадности и заједништва. Стварање амбијента који је пријатан за све и развијање сарадње на свим нивоима.Израда правилника који ће регулисати награђивање запослених.Мотивисање запослених за професионално напредовање.
- Предшколски програм, Годишњи план и Развојни план - рад на креирању докумената који су основ за оптимални развој предшколске установе, у чијој изради учествују све интересне групе и чији садржај докумената обезбеђује подршку за потребе деце и њихових породица.
- Ресурси - разрада и унапређивање простора на отвореном, уређење дворишта, простора радних соба са дидактичким средствима и опремом која ће се набављати снимањем интересовања и потреба деце.

Даљи рад на процесу самовредновања радиће се, уз стручну помоћ и подршку педагошко психолошке службе, на нивоу радних јединица. Добијени резултати користиће се за покретање акција на нивоу радних јединица које имају за циљ унапређивање васпитно-образовне праксе и

континуираном раду на постизању и одржавању стандарда квалитета у раду. Оснаживање целокупног васпитног кадра да се бави сагледавањем ефеката свог рада биће у фокусу пажње током праћења, педагошко инструктивног рада и стручног усавршавања на нивоу Установе.

Заједничко ангажовање васпитача на нивоу радних јединица у процесу самовредновања водиће ка неговању тимског рада. Настојаће се да се породица укључује, како у процес самовредновања, тако и у одговарајуће акције које воде ка промени праксе чиме ће се унапредити сарадња са породицом. Отварању према локалној заједници такође ће бити посвећена пажња.

Током радне године процесом увођења у посао и припремањем за полагање испита за лиценцу бавиће се већи број

ПРИПРЕМНИ ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА И ПРИКАЗ ПРОГРАМА РАДА

Припремни предшколски програм (у даљем тексту ППП), је део обавезног деветогодишњег образовања и васпитања. Похађају га деца у години пред полазак у школу. Остваривање ППП доприноси програмском и организационом повезивању и остваривању континуитета предшколског и школског образовања и васпитања. Основна функција припреме је да се свој деци обезбеде услови за проширивање и сређивање социјалног и сазнајног искуства чиме се ублажавају социокултурне разлике и обезбеђује уједначенији старт при поласку у школу.

Законом о основама система образовања и васпитања је предвиђено да ППП траје 4 часа дневно, најмање 9 месеци у години пред полазак у школу. ППП је обавезан за сву децу старости од пет и по до шест и по година и доступан је свој деци која су стасала за његово похађање. Приликом промене вртића Установа издаје преводницу, а по завршетку програма уверење о његовом похађању.

У ПУ "Моје детињство" током 2015/16. године Припремни предшколски програм ће се реализовати за 608 деце и то у :

- целодневном боравку – 13 васпитних група – 406 деце
- четворочасовном облику рада – у седишту установе – 11 васпитних група – 146 деце
- четворочасовном облику рада – ван седишта – 10 васпитних групе – 71 дете
- програм припреме за полазак у школу у нашој установи ће похађати, укупно 608 малишана са територије општине Чачак. Програм ће се реализовати у 33 васпитне група установе и то у 13 група као целодневни облик рада и у 20 као четворочасовни програм.

За децу са сметњама у развоју¹, као и за децу из осетљивих група² која су укључена у ППП, израђиваће се стимулативни програми, како би се постигло оптимално укључивање деце у редован васпитно-образовни рад и његово осамостаљивање у вршњачком колективу.

У табелама које следе биће приказан план реализације ППП за радну 2015/16. г. са приказом броја деце, облика рада и броја група по објектима /седиште установе/ и местима у којима се реализује програм /ван седишта установе/.

¹ У радној 2014/15. години осамнаесторо деце са сметњама у развоју похађало је ППП

² ППП похађало 5 деце из осетљивих група

Припремни предшколски програм – у седишту установе

Рб	Објекат	број група/ целодневни боравак	број уписане деце целодневни боравак	број група 4 часовни	број уписане деце 4 часовни
1.	Лептирић	1	31	2	21
2.	Младост	1	32	2	34
3.	Бисери	1	33	1	12
4.	Колибри	1	30	2	40
5.	Ђурђевак	1	24	-	-
6.	Звончица	1	26	1	17
7.	Бубамара	1	28	1	12
8.	Пчелица	1	25	1	5
9.	Полетарац	1	32	-	-
10.	Мали капетан	3	83	-	-
11.	Дечији гај	1	36	1	5
укупно:		13	406	11	146

Припремни предшколски програм – ван седишта

Рб	школа/месна заједница	број група	број деце
1.	Мојсиње	1	7
2.	Качулице	1	9
3.	Љубић село	2	18
4.	Остра	1	9
5.	Бресница	1	10
6.	Катрга	1	5
7.	Прислоница	1	5
8.	Вујетинци	1	3
9.	Премећа	1	5
укупно:		10	71

Сматра се да је дете спремно за полазак у школу када је достигло ниво психичког и физичког развоја на основу којег се претпоставља да ће у потпуности моћи да задовољи захтеве који ће му бити постављени у школи. Основни предуслови за то су:

- физичка и моторичка зрелост - календарски узраст, телесна и моторичка развијеност
- интелектуална зрелост - развијеност пажње, памћења и различитих облика мишљења
- говорна зрелост - гласовна структура правилног говора, практиковање свих комуникативних функција говора у интеракцији са другима

- социјална зрелост - релативна самосталност при задовољавању својих потреба, оспособљеност за живот и рад у колективу
- емоционална зрелост/емоционална стабилност и контрола емоција
- мотивација за учење - интересовање и радозналост везани за школско учење
- искуство/реалне информације о школи, њеном режиму и захтевима које она поставља пред ученике.

Програм васпитно образовног рада са предшколском децом биће конципиран тако да континуирано и систематски припрема децу за полазак у школу доприносећи њиховом целовитом развоју.

Задаци на реализацији Припремног предшколског програма у Установи ће се односити на:

- стварање услова за подршку дечјем развоју и напредовању креирањем подстицаја за дечју активност и учење и богаћењем дечјег животног искуства
- подстицање самосталности код деце, кроз развој свести о себи и другима, као и кроз изграђивање радних навика
- јачање социоемоционалне компетенције
- подршка развоју интелектуалних функција и операција: мишљење, говор, памћење, опажање и машта
- подршка физичком развоју
- уважавање и подстицање природне дечје радозналости, потребе за сазнавањем и проширивањем искустава
- помоћ у систематизацији спонтаних дечјих сазнања о непосредном окружењу и развијање еколошке свести код деце
- подстицање стваралачког и креативног изражавања
- развијање почетних математичких појмова
- подстицање комуникативне и стваралачке употребе говора
- развијање интересовања за књижевне садржаје намењене деци
- припрема за усвајање писмености (развој способности разумевања значења написаног, гласовна анализа и синтеза и подстицање развоја графомоторике)
- систематско праћење дечјег напредовања у развоју и учењу
- стручно усавршавање васпитача који раде на реализацији припремног предшколског програма
- развијање партнерских односа са породицом
- тимски рад
- прихватање и неговање културних, етничких, верских и других специфичности деце

Припремни предшколски програм реализоваће се по Моделу А у 5 васпитних група и Моделу Б 28 васпитних група. Установа ће настојати да васпитачима обезбеди материјалну и стручну подршку у развијању програма рада у складу са специфичностима изабраног модела. У циљу што квалитетније стручне подршке и размене формираће се Актив припремних предшколских група који ће се бавити темама које одговарају актуелним потребама праксе.

За децу која похађају ППП, током године ће се организовати и програми енглеског језика, као и програм из заштите животне средине (еколошки програм) „Чувам моју планету“, НТЦ систем учења за предшколски узраст, програм народне традиције, програм спортских активности. Деца која за то буду заинтересована имаће могућност похађања специјализованих курсева као и повремених програма /зимовања и летовања деце која су део редовних програмских услуга наше установе.

Све групе припремног предшколског програма формираће збирку (портфолио) у којој ће се сакупљати различити продукти који документују дечје напредовање у развоју и учењу.

За потребе објективнијег праћења дечјег развоја израђени су инструменти: протоколи за праћење дечјих постигнућа, лист праћења дечјег развоја, игрице за мерење постигнућа деце-интерна збирка игара.

Стручни сарадници ће током године кроз непосредни увид у реализацију програмских садржаја на терену тромесечно сачињавати извештаје о реализацији програма и достављати их у усменој или писаној форми - васпитачима и Педагошком колегијуму. Током године редовно ће се радити и инструктивни рад са васпитачима, како би се унапредио рад на реализацији ППП.

Крајем године поводом уручивања Уверења о похађању Припремног предшколског програма васпитачи предшколских група организоваће свечане завршне приредбе за децу и родитеље. Током радне године деца која похађају ППП организоваће завршне свечаности за град - две јавне манифестације у Дому културе Чачак. Током године планирани су и излети за ову децу, као и посете школама и помоћ члановима породице у припреми деце за полазак у први разред.

Припремни предшколски програм, као део обавезног основног образовања у целости финансира Република.

ПЛАН ПРАЋЕЊА И ДОКУМЕНТОВАЊА ДЕЧИЈЕГ РАЗВОЈА И НАПРЕДОВАЊА

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ	НАЧИН
1.Формирање почетне слике о детету и његовом развоју	септембар 2015.г.	васпитачи и стручни сарадници	*Посматрање деце /феноменолошко/ *Коришћење протокола за праћење развојних постигнућа *Добијање податка од родитеља –упитници
2.Квартално посматрање и праћење напредовања деце	новембар, фебруар, мај, август 2014/145г.	васпитачи и стручни сарадници	*Посматрање деце /феноменолошко/ *Коришћење протокола за праћење развојних постигнућа *Размена података са родитељима/индивидуални разговори,упитници/
3.Састанаци тимова /стручни и васпитачи/с циљем размене информација о дечијем развоју и напредовања	*Током адаптације деце *током године *квартално	стручни сарадници, васпитачи, мед.сестре	*Индивидуални разговори психолога,педагога,логопеда са децом *Посматрање деце у групи *Размена информација о деци са васпитачима групе

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ИНКЛУЗИВНЕ КУЛТУРЕ

Програм инклузивне културе у нашој установи биће приказан кроз приказ организације рада установе, инклузивној политици установе, као и пракси кроз посебне приказе рада са децом са сметњама у развоју и рада са децом из осетљивих група /Ромске популације, хранитељских породица, деце из породица које живе у изразито неповољним условима/.

Према последњим подацима са којима располажемо нашу установу ће у наредној радној години похађати укупно 43 деце којој је потребна додатна подршка.³

Развијање инклузивне културе представља један од приоритетних циљева који су стављени и у стратешка документа установе. У сврху квалитетнијег рада и сталног унапређивања в-о праксе која се тиче инклузивне културе установа се укључила и у реализацију пројекта "Вртићи без граница-2", квалитетно инклузивно предшколско васпитање и образовање у Србији". Координатор инклузивног тима установе је и члан тима који реализује наведени пројекат.

О пројекту можете видети више у посебном одељку програма.

Приоритетни задаци и активности на којима ће се радити у наредној години су:

- Наставак рада на мапирању деце предшколског узраста којој је потребна додатна подршка са територије града
- Наставак рада на повезивању институција, организација и удружења на територији града с циљем стварања мреже подршке за децу и породице
- Развијати богатију понуду квалитетних програма за децу, како би се повећао обухват деце
- Наставити рад на едуковању стручних радника и развијању инклузивних вредности у установи, кроз рад на развијању програма, активности и акција које промовишу инклузивне вредности у установи
- Наставити рад на развојању климе заједништва и припадања у самој установи кроз развијање различитих програма, активности и акција које у основи имају рад на јачању климе припадања и заједништва/*ове активности реализују уз инклузивни тим и радне групе задужене за наведене програме или акције/Наведени задаци ће се реализовати током године, а у септембру ће бити израђен и оперативни план рада са активностима, реализаторима и начинима реализације за сваки од наведених задатака.

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОР	НАЧИН
1.Формирање базе података о деци предшколског узраста ромске популације	септембар 2015.г.	координатор за ромска питања, координатори Тима за инклузију и пројекта	Састанак , размена података, договор о сарадњи

³ Подаци о даровитој деци ће бити представљени у посебном одељку, па се наведени број деце односи на укупан број деце са сметњама у развоју и деце из осетљивих група/деца из породица које живе у изразито неповољним соц.-економским условима/

		Вртићи без граница 2	
2. Ажурирање базе података о деци са сметњама у развоју на територији града	септембар 2015.г.	координатор Тима за инклузију, директор, представници Дечијег диспанзера	Састанак, договор о ажурирању података квартално
3. Организација састанка са релевантним институцијама на нивоу града, формирање централне базе података	септембар – јун 2015/16.г.	директор, стручни сарадници, сарадници из других институција	Размена информација о деци – непосредно, групна дискусија, дописи институцијама
4. Развијање квалитетних програма васпитања и образовања у трајању од 4 сата прилагођеним потребама деце и породица	септембар – август 2015/16.г.	директор, чланови тима за реализацију пројекта Вртићи без граница 2, јединица локалне самоуправе	Организација програма у зонама у којима је мапирањем утврђен велик број деце која нису обухваћена предшколским васпитањем и образовањем
5. Развијање сензибилности у односу на децу из осетљивих група /сметње у развоју, ромска популација, деца из породица са лошим социоекономским статусом/	септембар-август 2015/16	Тим за инклузију, тим реализацију пројекта Вртић без граница 2, стручни сарадници	Организација стручних предавања, састанци, дискусионни разговори на нивоу објеката

ТИМ ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ

Састав Тима за инклузивно образовање и пружање додатне подршке деци са изузетним способностима

ЧЛАНОВИ ТИМА ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ-стални састав

Име и презиме	Функција у установи
1. Јулија Достанић	дипл. дефектолог
2. Снежана Илић	психолог
3. Весна Стевановић	васпитач
4. Љиљана Стојановић	васпитач
5. Сања Вукојевић	васпитач
6. Рада Аџемовић	мед. сестра
7. Ивана Додић Лазовић	васпитач
8.	Представник Савета родитеља

Динамика окупљања чланова тима: двомесечно, а по потреби и чешће.

Осим чланова ужег тима, постоји и тим у проширеном саставу кога чине васпитачи, мед. сестре који у својим групама имају децу са посебним потребама, родитељи те деце, педагошки асистенти по потреби, стручни сарадници установе. Чланови ужег састава Тима за инклузивно образовање биће уједно и представници Тима за додатну подршку деци са изузетним способностима.

Индивидуалним образовним планом утврђује се прилагођен и обогаћен начин васпитања и образовања детета, односно начина на који ће му се рад прилагодити преко индивидуализованих приступа и наставних метода, прилагођавања садржаја и посебног дневног распореда активности у васпитној групи.

Индивидуални образовни план доноси се и вреднује тромесечно у првој години од тренутка израде ИВОП, а у свим наредним годинама на почетку сваког полугодишта.

ПРОГРАМ В-О РАДА СА ДЕЦОМ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ

У ПУ „Моје детињство“ у радној 2015/16 години биће укључено 34 дете са сметњама у развоју у 26 васпитних група Установе.

Деца са сметњама у развоју се при структурирању група укључују у вршњачке групе, према следећим критеријумима: укупан број деце у групи, број деце са сметњама у развоју /не већи од двоје деце/, процена подстицајности средине за учење и близина места становања.

Током ове године радиће се на унапређењу :

- рада у области праћења и усмеравања развоја деце. За свако дете ће се радити психолошко-дефектолошка процена и стимулативни програми, мере индивидуализације, а по потреби ИВОП,
- рада на уређењу средине за учење (простори, дидактика, материјали за рад),

- мера за адаптацију на колектив (припрема за адаптацију, рад са децом и породицом, припрема васпитног особља),
- степен едукације кадрова (месечни састанци са темама које се тичу проблема у свакодневном раду, организовање семинара који ће помоћи у непосредном раду васпитачима, медицинским сестрама,...),
- централне базе података. Вођење детаљније документације за свако дете (нека врста портфолија или досијеа о развоју детета, кога ће чинити: подаци о упису у одређени програм, задржавање у програму, запажања о развоју детета од стручног особља које ради са дететом, подаци из породице, специјализованих институција, дечји продукти),
- праћења реализације и анализе постигнућа, кроз месечне састанке и тимски рад на евалуацији
- сарадње са родитељима – укључивање чланова породице у планирање, спровођење програма рада са децом, евалуација програма заједно са родитељима,
- укључивање деце са сметњама у развоју у јавне манифестације, представе–васпитачи ће са стручним сарадницима осмишљавати активности и прилагођавати садржај деци са сметњама у развоју како би деца могла да узму равноправно учешће

Према постојећем закону за децу са сметањама у развоју код које за тима постоји потреба, након процене Тима за додатну подршку детета и Тима за инклузију, израђиваће се Индивидуално васпитно-образовни план који доноси Педагошки колегијум установе уз сагласност родитеља а на предлог Тима за инклузивно образовање.

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОР	НАЧИН
1.Формирање базе података о деци и њиховом развоју. Допуна постојећих образаца	септембар 2015.г.	стручни сарадници-логопед и психолози,	развијање корака за бележење и праћење развоја кроз размену на нивоу групе
2.Састанак Тима за инклузију са циљем давања предлога активности Тима за следећу годину у циљу побољшања степена развијености инклузивне културе	септембар 2015.г.	Тим за инклузију	састанак чланова
3.Израда оперативног плана активности за следећу годину	септембар 2015.г.	координатор	*детаљна израда планираних активности за наредни период
4.Изношење плана активности Педагошком колегијуму	септембар 2015.г.	стручни сарадници, тим за инклузију	*групна дискусија

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

5. Информативни разговори са стручним лицима ван Установе /терапеутима, стручним лицима других пофила /појединачни и групни / и са волонтерима са циљем унапређивања услуга и програма за дете	септембар – август ,2015.г.	стручни сарадници,	*размена идеја и договор око склапања Уговора о међусобној сарадњи, као и разраде начина остваривања сарадње
6. Потписивање уговора о волонтирању са дипломираим дефектологом, олигофренологом и васпитачем који су у нашој установи у волонтерају	септембар 2015. године	*олигофренолог и волонтери директор ПУ "Моје детињство"	*израда уговора
7. Набавка и израда дидактичких средстава за вежбе сензорне стимулације /лопте, звечке, чегрталке, средства и материјали за подстицање тактилне перцепције, сет блокова за зидање, миришљави сетови, лампице у бојама, бојице, љуљашке, меки кутак, математички сет, судиће и остали сетови за игре улога, Монтесори материјали, средства и материјали за развој фине моторике и развој линеације	*Израда у оквиру радне групе и креативне радионице вртића *Набавка путем тендера	септембар – јун 2015/16.г.	*стручни сарадници, координатор креативне радионице
10. Организовање стручне посете у друге средине с циљем размене искустава /увид у организацију простора и постојећу дидактику-сензорне собе, материјали који се користе у раду са децом, начине и организацију рада са децом,./	*организација од стране установе	*током радне 2015/16 г.	Директор
11. Прикупљање података о дечијем развоју и напредовању од васпитача -примена инструмената за праћење деце	септембар 2015.г.	стручни сарадници	*рад на терену у васпитној групи на конкретној примени инструмента
12. Опсервација деце у групи и израда Педагошког профила за децу	септембар-октобар 2015.г.	васпитачи, стручни сарадници, родитељи	*опсервација детета у групи, примена инструмената, анализа и обједињавање података /подаци добијени од родитеља, васпитача,

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

			терапеута деце ван Установе *Израда педагошког профила за децу
13.Израда мера подршке индивидуализацији в-о рада, стимулативних програма и по потреби ИВОП-а	октобар 2015.г.	тим за подршку деци са сметњама у развоју	*израда мера подршке и начина индивидуализације процеса, материјала и средина за рад са дететом
14.Реализација планираних активности	новембар, децембар 2015.године.	Тим за подршку деци са сметњама у развоју	*праћење и вредновање реализованих активности путем Инструмената за праћење *Лист праћења за дете
15. Квартално праћење дечјег развоја и напредовања	децембар, 2015.г. март, јун 2016.	Тим за подршку деци са сметњама у развоју	*ревизија програмских активности
16.Организовање састанака подршке за васпитаче са децом с тешкоћама у развоју	по потреби најмање 3 пута у току године	директор, стручни сарадници, васпитачи	*индивидуални састанци, групе подршке, проналажење начина сходно потребама васпитача
17.Организовање стручних посета вртићима који развијају добру праксу у развијању инклузивне културе	током године	директор, стручни сарадници, Тим за инклузију	*увид у рад других вртића на терену
18.Реализација трибина, семинара и других облика стручног усавршавања за стручне раднике са темама унапређивање инклузивне праксе у Установи	јануар-април 2016.г.	директор, стручни сарадници, Тим за инклузију	*Организовање семинара и стручних сусрета у Установи или Регионалном центру /акредитовани програми/
19. Саветодавни рад са породицом с циљем подршке за пружање подстицајне средине за дете и едукација за рад са дететом	током године	психолози	*индивидуални разговори у оквиру Саветовалиште за породицу *организовање едукативних радионица, трибина

20. ангажовање личних пратилаца на основу Мишљења интерресорне комисије а у договору са градском управом за друштвену делатност	септембар – јун 2015/16 године	Директор, стручни сарадници	*упућивање захтева Интерресорној комисији *индивидуални разговори са циљем увођења у посао, менторски рад током читаве године
ЕВИДЕНЦИЈА И БЕЛЕЖЕЊЕ:	<p>*Формирање јединствене базе података за свако дете која ће садржати следеће документе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анамнестички упитник за родитеље/старатеље 2. Лист праћења за дете 3. Педагошки профил, мере подршке поцесу индивидуализације, ИОП или стимулативни програм рада са дететом 4. Лист праћења напредовања детета/инструмент евалуације/ 5. Остала документација/документација из здравствених и др. установа, дечији производи од значаја и сл./ 6. Оперативни план рада за дете 		

ВАСПИТНО ОБРАЗОВНИ РАД СА ДЕЦОМ ИЗ ОСЕТЉИВИХ ГРУПА /РОМСКА ДЕЦА, ДЕЦА ИЗ ХРАНИТЕЉСКИХ ПОРОДИЦА/

У овој радној години васпитно-образовни рад са децом из осетљивих група ће се реализовати за 12 деце, која ће бити укључена у 10 васпитних група, целодневног боравка и припремног предшколског програма. Деца се при пријему у Установу укључују у вршњачке групе према следећим критеријумима: према близини места становања и укупном броју деце у групи. Планиране активности везно за рад са децом и ових група су следеће :

*индивидуализација у планирању в-о рада са децом,

*праћење деце током године

*рад са члановима породице.

Чланови тима за инклузивно образовање биће уједно и представници Тима за додатну подршку деци из осетљивих категорија.

За децу из ромских породица рад ће се и ове године организовати на српском језику.

За децу из осетљивих група /хранитељске породице, деца која живе у неповољним социјалним условима/ се осим наведених активности из плана подршке организовати и састанци са представницима Центара за социјални рад како би се добило што више података о деци и планирали адекватни поступци и мере у раду са њима.

Имајући у виду да је установа део пројекта Вртићи без граница 2 који има за циљ квалитетно инклузивно образовање за сву децу предшколског узраста са посебним акцентом на децу из осетљивих категорија, планирано је укључивање и омогућавање деци програма и садржаја за наведену популацију деце. Потребно је и разрадити модалитете сарадње са њиховим породицама.

ПЛАН АКТИВНОСТИ ЗА РАД СА ДЕЦОМ ИЗ ОСЕТЉИВИХ КАТЕГОРИЈА

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОР	НАЧИН
1.Формирање базе података о деци и њиховом развоју.	септембар 2015.г.	Директор, Стручни сарадници- логопед и психолози,	*Разрада корака за бележење и праћење развоја кроз размену на нивоу групе /на који начин, дечије фасцикле, место одлагања фасцикли, шта све чини документација о једном детету –садржај фасцикли/
2.Изношење плана активности за рад са децом из осетљивих група	крај августа, 2015.г.	стручни сарадници,Тим за инклузију	*групна дискусија, извештај о плану активности тима за додатну подршку деци
3.Организовање састанака са представницима: -Центра за социјални рад -Центра за породични смештај и усвојење и Удружења Рома из нашег града	крај септембра, 2015.г.	Директор, стручни сарадници	*размена идеја и договор око склапања Уговора о међусобној сарадњи, као и разраде начина остваривања сарадње
4.Обука васпитача за примену инструмената за праћење деце	септембар –октобар 2015.г.	стручни сарадници	*рад на терену у васпитној групи на конкретној примени инструмента - обука за примену
5. Опсервација деце у групи и израда Педагошког профила за децу или стимулативних планова рада *по потреби	септембар-октобар 2015.г.	Васпитачи, стручни сарадници, родитељи/хранитељи	*опсервација детета у групи примена инструмената, анализа и обједињавање података подаци добијених од родитеља, васпитача
6.Разговори са родитељима/хранитељима, састанак заједно са члановима Тима за подршку деци	октобар 2015.г.	Тим за подршку деци са сметњама у развоју, стручни сарадници	*састанак са родитељима/хранитељима, разговор, размена информација

8. Квартално праћење дечијег развоја и напредовања		Тим за подршку деци са сметњама у развоју /васпитачи, стручни сарадници, родитељи/	*Ревизија програмских активности
--	--	--	----------------------------------

ЕВИДЕНЦИЈА И БЕЛЕЖЕЊЕ:	<p>*Формирање јединствене базе података за свако дете која ће садржати следеће документе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анамнестички упитник за родитеље/хранитеље 2. Лист праћења за дете 3. Педагошки профил, ИОП или стимулативни програм рада са дететом /по потреби 5. Лист праћења напредовања детета/инструмент евалуације/ 6. Остала документација/документација из здравствених и др. установа, дечији продукти од значаја и сл./
------------------------	---

ВАСПИТНО ОБРАЗОВНИ РАД СА ДАРОВИТОМ ДЕЦОМ

Када је у питању образовање и васпитање деце са изузетним способностима, важно је истаћи да закон предвиђа могућност да се и за децу са изузетним способностима израђују индивидуални образовни план. Индивидуални образовни план доноси се по истом принципу као за децу са сметњама у развоју. ИВОП доноси педагошки колегијум на предлог Тима за пружање додатне подршке деци са изузетним способностима.

Чланови ужег састава тима за инклузивно образовање биће уједно и представници Тима за додатну подршку деци са изузетним способностима, док ће чланове проширеног састава тима чинити и васпитачи деце који у својим васпитним групама имају надарену децу, чланови њихових породица и стручни сарадници установе и други стручни радници по потреби. Свој допринос у раду са даровитом децом даће и чланови тима који реализују програм НТЦ систем учења за предшколски узраст који ће у оквиру свог рада током 2015/16 .г. планирати и активности које се тичу идентификације деце са посебним способностима, а након тога планирана је израда стимулативних програма за подстицање њиховог развоја. / *деталније о програму видети у делу који се односи на Програм НТЦ систем учења за предшколски узраст.

У овој радној години планирамо и организовање тријажних огледних радионица из различитих специфичних курсева кроз које би прошла сва деца и које би биле један од начина да се кроз повезивање са стручњацима из различитих области ради на детекцији деце са посебним способностима.

У тексту који следи, дајемо детаљнији приказ планираних активности за радну 2015/16 годину.

ПЛАН АКТИВНОСТИ ТИМА ЗА РАДА СА ДАРОВИТОМ ДЕЦОМ

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОР	НАЧИН
-----------	-------	------------	-------

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

1.Формирање базе података о деци и њиховом развоју.	септембар 2015.г.	Директор, Стручни сарадници-логопед и психолози,	*Разрада корака за бележење и праћење развоја кроз размену на нивоу групе
2.Изношење плана активности Педагошком колегијуму	крај августа 2015.г.	Стручни сарадници, тим за инклузију	*Групна дискусија
3.Укључивање Тима за реализацију програма НТЦ систем учења за предшколски узраст	септембар 2015.г.	Координатор програма НТЦ систем учења за предшколски узраст	*групна дискусија, размена идеја
4.Обука васпитача за примену инструмената за праћење даровите деце	септембар 2015.г.	Стручни сарадници чланови актива НТЦ систем учења за предшколски узраст	*Рад на терену у васпитној групи на конкретној примени инструмента - обука за примену
5. Опсервација деце у групи и израда плана индивидуализације у в-о раду са дететом	Септембар - октобар 2015.г.	Васпитачи, стручни сарадници родитељи	*Опсервација детета у групи примена инструмената, анализа и обједињавање података подаци добијених од родитеља, васпитача *Израда плана индивидуализованог рада са дететом
6. Израда Оперативног плана рада са дететом	октобар 2015.г.	Тим за подршку даровитој деци /Тим за инклузију и чланови тима/	*Израда плана са врстама активности за дете, носиоцима, организацијом рада са дететом током године која ће бити део документације о детету
7. Реализација програмских активности	октобар - јун 2015/16.г.	Тим за подршку даровитој деци / тим за инклузију и НТЦ тим/	*Праћење и вредновање реализованих активности путем Инструмената за праћење *Лист праћења за дете
8.Организовање огледних радионица у вртићу из специјализованих курсева /денс, фолклор, спорт, енглески	октобар - јун 2016/15.г	Инструктори за денс, музички педагози, професори	*организовање активности за сву децу из различитих уже специјализованих области /радионице за децу/

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

језик, с циљем детекције даровите деце		енглеског језика, педагози за физичко и стручни сарадници вртића	
9.Квартално праћење дечјег развоја и напредовања	децембар, март, јун 2015/16 године.	Тим за подршку даровитој деци	*Ревизија програмских активности
10.Реализација трибина,семинара и других облика стручног усавршавања за стручне раднике са темама унапређивање инклузивне праксе у установи	јануар - април 2015/16.г.	директор, стручни сарадници, тим за инклузију, НТЦ тим	*Организовање семинара и стручних сусрета, презентација добрих искустава из рада у установи *Организовање семинара, акредитованих семинара
11. Саветодавни рад са породицом с циљем подршке за пружање подстицајне средине за дете и едукација за рад са дететом	током године	психолози васпитачи, чланови НТЦ тима	*индивидуални разговори у оквиру Саветовалиште за породицу *организовање едукативних радионица за израду васпитних средстава, *организовање сусрета са приказом активности за рад са децом

ЕВИДЕНЦИЈА И БЕЛЕЖЕЊЕ:	<p>*Формирање јединствене базе података за свако дете која ће садржати следеће документе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Анамнестички упитник за родитеље/старатеље 2.Лист праћења за дете 3.Педагошки профил /по потреби мере подршке, ИОП или стимулативни програм рада са дететом/ 4.Лист праћења напредовања детета /инструмент евалуације/ 5.Остала документација /документација из здравствених и др.установа, дечји производи од значаја и сл./
------------------------	---

ПЛАН ДОДАТНЕ ОЛИГОФРЕНОЛОШКЕ ПОДРШКЕ

У 2015/16. радној години планиран је наставак сарадње са олигофренологом који ће волонтерски радити индивидуалне третмане са децом којој је потребна додатна подршка два пута недељно. Волонтер би свој рад реализовао у просторијама вртића "Мали капетан" према распореду који се прави у сарадњи са члановима породице, а након израђеног плана подршке /ИОП-а за дете или израђених мера индивидуализованог начина рада/. Ове радне године, према подацима са којима тренутно располажемо постоји потреба за третманима за 10 деце који

похађају неки од програма наше установе, а којима је потребна додатна подршка и олигофренолошки третман. Са волонтером установа потписује волонтерски уговор на годину дана.

ПЛАН РАДА ОЛИГОФРЕНОЛОГА - ВОЛОНТЕРА

Активност	Начин реализације	Оквирно време	Реализатор
1. Дијагностика	опсервација детета током активности, тестирање, прикупљање анамнестичких података од родитеља	*октобар 2015.г /током године по потреби /	олигофренолог
2. Учешће у изради и ревизији ИОП-а	тимски рад са осталим члановима Тима за додатну подршку деци	*октобар 2015.г. *април 2016.г./ревизија/	Психолог, логопед, педагог, олигофренолог, васпитачи
3. Обука и супервизијски рад са асистентима на спровођењу активности из ИОП-а /део сазнајни развој/	рад у пару, размена на нивоу групе	септембар – јун 2015/16.г.	Олигофренолог, персонални асистенти
4. Индивидуални рад са децом /олигофренолошки третман/ *вежбе Опште реедукације психомоторике *доживљај телесне целовитости *сналажење у простору - вежбе за сналажење у простору поља покрета тела *сналажење у објективном простору *латерализација /на себи и другом/ *временска оријентација-дани у недељи, годишња доба, истовременост/	индивидуални рад са децом	*током године према плану подршке /у оквиру третмана у трајању од 10 минута	олигофренолог

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

4. Индивидуални рад са децом *вежбе за развој базичних активности /крупна моторика и равнотежа/	индивидуални рад са децом	*током године, у оквиру третмана /према плану подршке/ у трајању од 5 минута	олигофренолог
5. Индивидуални рад са децом *развој диференцијалних активних покрета /координација, визуо-моторна координација, праксија/ *вежбе за фину моторику *имитативне игре *конструктивне активности	индивидуални рад са децом	*током године /према плану подршке/, у оквиру третмана у трајању од 15 минута	олигофренолог
6. Третман. Индивидуални рад са децом. *развој перцептивних способности *визелно и аудитивна перцепција и дискриминација	индивидуални рад са децом	*током године /према плану подршке/, у оквиру третмана у трајању од 5 минута	олигофренолог
7. Стимулација сазнајног развоја *класификација и серијација *разликовање геометријских облика/круг, квадрат, троугао/ по облику и величини *увођење у основне математичке појмове /механичко бројање, уочавање разлике у количини један-много, појам броја до 3,4/	индивидуални рад са децом	*током године /према плану подршке/, у оквиру третмана у трајању од 10 минута	олигофренолог
8. Активности везане за подстицање развоја интеракције *вежбе редоследа-полигон *мој ред-твој ред *песме са покретима	индивидуални рад са децом	*током године /према плану подршке/у трајању од 30 минута /	олигофренолог
9. Вођење евиденције о сопственом раду	израда фасцикли за свако дете	*током године	олигофренолог
10. Набавка и израда дидактичких средстава за вежбе сензорне стимулације /лопте, звечке, чегрталке, средства и материјали за подстицање тактилне перцепције, сет блокова за зидање, миришљави сетови, лампице у бојама, бојице, љуљашке, меки кутак,	израда у оквиру радне групе и креативне радионице вртића *Набавка путем тендера	Септембар - август 2015/16.г.	*стручни сарадници, координатор креативне радионице

Монтесори материјали, средства и материјали за развој fine моторике и развој линеације, слагалице, формирање кутка за сензорперцептивни развој /кутија са песком и посудама за пресипање /			
11. Учешће у раду Тима за додатну подршку деци у установи – тимски састанци /планирање, саветодавни рад са породицом, праћење напредовања деце,.. /	размена на нивоу групе	*током године по потреби/ препоручено месечно окупљање и сатанци/	Психолог, логопед, педагог, олигофренолог, васпитачи

ПОСЕБНИ И СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИ ПРОГРАМА У ПУ“МОЈЕ ДЕТИЊСТВО“

У оквиру пројекта “Вртићи без граница- 2”, квалитетно инклузивно предшколско васпитање и образовање у Србији с циљем да што више деце узраста од 3-5,5 година, посебно из осетљивих група укључи у квалитетне инклузивне програме уз континуирано унапређивање система у складу са стратегијом развоја образовања у републици Србији до 2020 године, стратегијом развоја града Чачка/ обезбеђивање услова за задовољавање развојних потреба све деце и омладине, обезбеђивање подршке социјално угроженим породицама и деци без родитељског старања развијање механизма и активности усмерених ка јачању породичне кохезије и превазилажење породичних, економских и социјалних криза /Стандарда квалитета рада ПУ и Правилником о врстама,начину остваривања и финансирања посебних,специјализованих и др.облика рада/ у П.У.“Моје детињство” и ове радне године поред рада на унапређивању квалитета редовних програма, радити и на развијању понуде програма деци и породици кроз развијање понуде различитих врста програма.

ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ:

А/ Назив програма: Посебни програм у трајању од четири сата

Врста/тип програма: посебни програм у трајању од четири сата

Посебни програми, као облик организовања предшколског васпитања и образовања деце су целовити, комплексни васпитно–образовни програми, усмерени на целокупан развој детета и додатну подршку породици.

1.Теоријске основе програма-препоставке: основе програма за посебне програме представљају концепцију програма предшколског васпитања усмерену на односе и добробит деце засновану на социо-културној теорији учења, социологији детињства и постструктурализму.

2.Циљ програма: подстицање целокупног развоја деце и додатна подршка породицама које до сада нису биле укључене у ПВО, развијање партнерства и партиципације породице у животу

вртића и заједнице, пружање прилике за једнаки старт све деце, посебно деце која припадају осетљивим групама.

3. Циљна група: деца узраста од 3-5,5 година која нису обухваћена предшколским програмом са територије Заблаћа и околине.

4. Број деце у програму: 44 деце/2 васпитне групе/

5. Место остваривања: Адаптирани простор у оквиру ОШ "Владислав Петковић-Дис" у Заблаћу

6. Време трајања програма са временском динамиком: Програм ће се реализовати током читаве радне 2015/16 године, пратећи динамику сменског рада школе/по избору родитеља/ у периоду од 7,30-11,30 ч. и 12-16.ч. У току летњег периода планиран је предкид рада у јулу месецу.

7. Реализатори: два васпитача која раде на реализацији програма/по један на сваку групу/

Програм ће се реализовати кроз развијање пројектних тема по принципу пројектног учења у складу са **Календоскопом**-основама посебних и специјализованих програма предшколског васпитања и образовања, као концепције програма предшколског васпитања усмерене на односе и добробит деце. Учење детета се не одвија по себи, као посебна и издвојена активност, већ проистиче и гради се на и кроз дететову добробит и делање. **Пројектно учење је** структуриран и флексибилан концепт учења кроз учешће и истраживање. Кроз пројектно учење развија се: 1/истраживачки однос у учењу, 2/заједница деце и одраслих у којој социјална интеракција подржава учење, 3/процес учења као сврсисходно делање, 4/природа односа којом се подупиरे учешће у демократском друштву као што су нпр. решавање конфликта, преговарање, делење одговорности у планирању, преузимање одговорности у остваривању планова, рефлексја.

Обзиром да се планирање в-о рада реализује на наведени начин, кроз пројекте и пројектне теме, који настају и развијају се заједно са децом и трају колико и дечија интересовања и потребе, ми ћемо се у даљем приказу више усмерити на приказ оквира у којима се одвија учење односно на приказ структуре самог пројекта, истраживачких питања и задатака васпитача везаних за сваку фазу у раду на развијању пројекта, начина праћења и вредновања програма, као и рада на самом документовању. На крају текста навестићемо могуће пројектне теме које ћемо развијати кроз пројекте у наредној години, обзиром да су се појавиле кроз рад са децом у претходном периоду*овде наглашавамо да су то могуће теме које ће се мењати у односу на регистроване аутентичне дечије потребе и интересовања.

Као што смо већ навели учење са децом се развија кроз пројекте, који могу трајати краће/од две недеље и краће, до више месеци или чак и годину дана у зависности од интересовања деце/. Сваки пројекат отпочиње са одређеном пројектном темом или питањем за које деца показују интересовање. Сваки пројекат је структуриран у 3 фазе и то су:

1.Отварање пројекта/разговор и презентација претходног знања и искуства о теми, васпитач помаже деци да развију интересовања за предложену тему пројекта, подстиче да постављају питања, разговара са децом о томе како да започну истраживање, укључује породицу тако што план истраживања иде кући на дораду скице,.../

2.Развијање пројекта/у овој фази васпитач заједно са децом истражује у вртићу и на аутентичним местима у заједници, разговара са одраслима-стручњацима за различите области и питања које их интересују и тако подстиче да стичу нова искуства и сазнања, откривају, предвиђају, експериментишу, дискутују, замишљају, како би сазнали што више о проблему/ теми којом се баве, кроз различите облике представљања и да поделе нова сазнања са другима, као и да примењују и користе своја нова сазнања и искуства.

3.Затварање пројекта/ово је фаза рефлексје процеса учења и фаза у којој доминира практична примењивост знања и искустава стечених у пројекту. Васпитач заједно са децом

анализира резултате истраживања, припрема закључке са децом, подстиче децу да организују слављеничко представљање пројекта и тражи везу са новим пројектом.

Могуће пројектне теме за наредни период:

- Како да направимо наше игралиште?
- Како да уредимо наш простор?
- Како да направимо нашу збирку рецепата ?
- Истражујемо лековито биље

Праћење у програму се разуме као процес који укључује прикупљање, анализирање и размишљање о информацијама, на основу чега се планира и подржава даље учење. Оно се посебно фокусира на то шта деца мисле, могу и умеју, како разумеју и осећају, да би се на основу јаких страна деце подржали њихови "развијајући" капацитети и основ су за промишљање о даљим начинима подршке детету и развоју његових пуних капацитета. У праћење и врдовање су укључени одрасли/васпитачи, родитељи и сви други који су учествовали на било који начин у развијању пројекта/програма/, а деца се даје посебан значај и ради на развијању различитих начина за њиховим пуним укључивањем и консултовањем, како би се чуло њихово мишљење и њихово виђење сопственог учења и развијања програма. Консултовање са детом се одвија кроз: разговор, прављење фото и видео записа од стране детета, путем цртежа, мапе, тура кроз простор/окружење које им је познато/.

Документација коју води васпитач у програму садржи: 1. дечији портфолио, који садржи приче за учење деце, инструменте /скале/ за процену дечијег делања и добробити на почетку и на крају програма, продукте деце током рада на сваком од пројекта које се реализују са децом и белешке одраслих/ 2. бележницу васпитача, 3. пројектни портфолио који садржи видео и текстуалне записе о ситуацијама учења у пројекту/током свих његових фаза/мапе учења у заједници, снимке панорама, видео записе о завршним причама о пројекту, опис пројекта.

Б/ Назив програма: Игровница истражионица

Обзиром на позитивна искуства из рада из претходне године и постојање заинтересованих породица за наведени тип програма и ове радне године ће се осим посебног програма у трајању од четири сата за децу са сеоског подручја/Заблаће и околина/ на градском подручју реализовати и посебан програм кратког трајања за децу која нису обухваћена предшколским програмима.

Врста/тип програма: посебни програм кратког трајања/два сата, два пута недељно/

Посебни програми, као облик организовања предшколског васпитања и образовања деце су целовити, комплексни васпитно-образовни програми, усмерени на целокупан развој детета и додатну подршку породици.

1. Теоријске основе програма-препоставке: основе програма за посебне програме представљају концепцију програма предшколског васпитања усмерену на односе и добробит деце засновану на социо-културној теорији учења, социологији детињства и постструктурализму.

2. Циљ програма: Подстицање и развијање различите игровне и истраживачке активности као начина сазнавања и изражавања сопственог искуства деце и родитеља; развијање партнерства и партиципације деце и родитеља/у вртићу, широј заједници/, подстицање целокупног развоја деце и додатна подршка породицама које до сада нису биле укључене у ПВО, пружање прилике за једнаки старт све деце, посебно деце која припадају осетљивим групама.

3. Циљна група: деца узраста од 3-5,5 година која нису обухваћена предшколским програмом

4. Број деце у програму: једна група са 24 деце

5. Место остваривања: простор вртића "Мали капетан" или "Младост" на Љ.кеју, обзиром да је највећи број заинтересованих породица изразило жељу да се програм реализује на наведеним локацијама.

6. Време трајања програма са временском динамиком: Програм ће се реализовати од октобра до децембра и од јануара до јуна у трајању по два сата два пута недељно у поподневним сатима.

7. Реализатори: један васпитач са искуством рада дужим од две године

Игровница-истражионица ће се као и посебни програм у трајању од четири сата реализовати кроз развијање пројектних тема по принципу пројектног учења у складу са **Калеидоскопом** или основама посебних и специјализованих програма предшколског васпитања и образовања. Обзиром да је временска динамика и само трајање програма специфична, у раду са децом ће се развијати пројекти, али ће како нам је досадашња пракса показала они бити тако конципирани тако да буду краћег трајања.

Улога васпитача, улога породице, у чење у заједници, начин праћења и документовања програма ће се одвијати на исти начин који је наведен у одељку који се односи на посебан програм у трајању од четири сата/стр./Могуће пројектне теме зависиће од саме групе, њихових карактеристика и интересовања. Једна од њих је :

- **Како можемо да се боље упознамо?**

Ц/ Назив програма: ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ПОРОДИЦИ

Програм стручне подршке породици реализоваће се кроз:

А/ организовање Саветовалишта за породицу које ће родитељима пружати могућност коришћења следећих услуга:

* превентивни и саветодавни рад / усмерен на развијање вештина васпитања деце и унапређивање комуникације деце /пружати услуге родитељима и члановим породице.

*информисања родитеља о свим актуелним информацијама из области дечијег развоја и васпитања деце, упознавања са битним чињеницама од значаја за унапређивање дечијег развоја/стимулативна средина, активности и играчке/.

*решавање актуелних проблема који се појављују у развоју детета, отклањања тешкоћа и развојних проблема деце, проблема у адаптацији, проблема насталих услед поремећених породичних односа и криза које се јављају у породицама.

Б/ Посебна подршка биће усмерена ка породицама које имају децу са сметњама у развоју, као и породицама деце из осетљивих категорија/ породице које живе у изузетно тешким соц.-економским условима, које су у стању посебних потреба и помоћи /здравствено угрожене, ниског културно-образовног нивоа/ како би адекватно вршиле своје родитељске улоге.

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	УЗРАСТ ДЕЦЕ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОР
А/ АКТИВНОСТИ САВЕТОВАЛИШТА ЗА ПОРОДИЦУ			
1. Индивидуални разговори са члановима породице с циљем третмана постојећих проблема	1-7 година	понедељком од 8-14 часова	педагог, психолог, логопед
2. Индивидуални разговори са члановима породице с циљем информисања о актуелним сазнањима из области дечијег развоја	1-7 година	понедељком од 8-14 часова	педагог, психолог, логопед
3. Израда информативних брошура и материјала са најновијим сазнањима	1-7 година	током године	педагог, психолог, логопед

из области педагогије и развојне психологије			
4.Организовање трибина и предавања за родитеље са актуелном проблематиком	1-7 година	током године	педагог, психолог, логопед
5.Организовање библиотеке за родитеље	1-7 година	током године	педагог, психолог, логопед
Б/ ПОДРШКА ПОРОДИЦАМА ДЕЦЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ПОРОДИЦАМА КОЈЕ СЕ НАЛАЗЕ У СТАЊУ ПОВЕЋАНЕ ПОТРЕБЕ ЗА ПОМОЋИ			
1.Индивидуални разговори са члановима породице с циљем третмана постојећих проблема	1-7 година	током године	педагог, психолог, логопед
2.Обука родитеља за примену активности из стимулативног програма	1-7 година	током године	педагог, психолог, логопед
3. Организовање трибина и предавања за родитеље са актуелном проблематиком	1-7 година	током године	педагог, психолог, логопед
4.Информисање родитеља о најновијим сазнањима и методологији рада везано за проблеме деце са сметњама у развоју	1-7 година	током године	педагог, психолог, логопед
5.Благовремено упућивање у одговарајуће институције и умрежавање институција на локалном нивоу како би се пружила подршка породицама	1-7 година	током године	педагог, психолог, логопед

А/ СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИ ПРОГРАМИ ИЗ ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ И НАУКЕ

А 1/ Назив програма: Археолошка почетница

Врста/тип програма: специјализовани програм у трајању од два сата, спада у програм посебних области васпитно–образовног рада –програм који има за циљ стимулисање целовитог развоја деце, пружањем могућности за социјализацију и пружање подршке за развој посебних склоности и интересовања у складу са психофизичким могућностима деце.

1. Теоријске основе програма-препоставке: заснива се на социо-културној теорији учења, социологији детињства и постструктурализму.

2. Концепција: програм предшколског васпитања усмерен на делање, односе и добробит деце. У овом програму учење деце разумевамо као узајамну везу односа, добробити и делања са другом децом и одраслима у нашој заједници/граду/. Оно на шта смо усмерени јесте развијање процесних знања, подршка критичком мишљењу, испољавању креативности и имагинације код деце, обликовању и изражавању емоција, развијању активности и грађењу значења, који проистиче из особености подручја.

3. Област/подручје: наука и култура

4. Избор области/подручја/ и мотивација за рад на програму: идеја да деци понудимо баш наведени програм проситекла је из чињенице да се током августа и октобра месеца у нашем

граду дешавају два значајна догађаја/археолошка ископавања на локалитетима Градина-византијско налазиште у непосредној близини града, као и на локалитету који се налази у самом центру града-у дворишту Чачанске гимназије. Учинило нам се занимљивим да заједно са децом, сарадницима из Народног музеја који су укључени у пројекат и члановима породице, кренемо у авантуру истраживања и да сви заједно градимо наш особен и аутентичан програм, кроз узајамне везе односа, добробити и делања у нашој заједници - да сви будемо једна заједница учења, подстакнута актуелним и значајним догађајем који се дешава у нашем граду. Идеја је прихваћена од стране сарадника из музеја који су заједно са нама учествовали у изради скице "оквира" програма.

5. Важност програма за локалну заједницу: развијање понуде квалитетних програма за децу предшколског узраста, повећање обухвата деце 3-5,5 година кроз понуду различитих програма ПВО, партиципација и активно укључивање деце и породица у обележавање значајних догађаја у заједници.

6. Циљна група: деца узраста од 3-5,5 година

7. Број деце/одраслих/ у програму: једна група до 20 деце и њихови родитељи

8. Место остваривања програма: просторије Народног музеја/изложбени простор, депои, лабораторије за конзервацију предмета/, просторије Музеја детињства који се налази у оквиру Народног музеја, простор галерије "Надежда Петровић", археолошки локалитети: Градина, двориште Гимназије, грнчарска радионица, простор вртића/по потреби/.

9. Време трајања програма и динамика реализације: два пута недељно по два сата у току два месеца/октобар-новембар/.

9. а/ Промотивне активности ће се реализовати током септембра на археолошком локалитету Градина. Промоција програма замишљена је као излет са децом и родитељима на коме ће деца и родитељи имати прилику да присуствују археолошком ископавању, упознају се са археолозима, будућим сарадницима на програму, самим програмом и узму активно учешће/постављање питања, учешће у промотивним радионицама/. Сви учесници су укључени у документовање/деца, родитељи, сарадници путем дигиталне технологије, али и на блокчићима, таблицама, кредама или кроз скупљање материјала које затичемо на локалитету-нпр.кесице за узорке/.

10. Реализатори: сарадници из музеја су археолог, етнолог, конзерватор. Сви сарадници су већ имали искуство у раду са децом предшколског и нижег школског узраста и остваривали су сарадњу са вртићем кроз више пројеката. Програм "Народна традиција", пројекат "Дете и културни обрасци Срба," пројекат "Вртићи без ганица-2"-активности за децу са градског подручја, васпитачи.

О разлозима за укључивање сарадника, може се детаљније видети у секцији под бројем 4.

11. Преглед могућих тема у датој области/са приказом оквирне временске динамике и истраживачких питања и задатака реализатора програма/:

- **У музеју**

Потенцијална питања и истраживачки задаци у оквиру поједине теме /Шта се крије у музеју? Ко се и шта тамо налази? Предмети из поставке. Прикупљање питања од деце и њихових иницијатива. Искористити за следећи локалитет. Како децу укључити у документовање?

Време реализације: прва недеља октобра

Реализатори: археолог, васпитач

- **Ловци на благо**

/прављење мини налазишта поред археолошког локалитета-тражење скривених предмета у мини налазишту-песку ДЕЦА И АРХЕОЛОЗИ У АКЦИЈИ/.

Потенцијална питања и истраживачки задаци у оквиру поједине теме

Шта се крије у налазишту? Како налазимо благо? На који начин се ископавају предмети?

Шта радимо са предметима/благом/? Која је највреднија ствар коју су ископали?

Прикупљање информација и иницијатива деце за наставак истраживачког рада ***

Истраживање у оквиру сваке теме може трајати и дуже уколико се код деце покаже постојање интересовања.

Време реализације: прва недеља октобра

Реализатори: археолог, васпитач

- **Предмети путују...од налазишта до лабораторије - Прва помоћ за предмете**

Потенцијална питања и истраживачки задаци у оквиру поједине теме:

Како путују предмети са налазишта? Начини путовања? Где одлазе предмети?

Обилазак лабораторије и одговарање на дечија питања. Шта са њима прво радимо? Где их носимо? Прикупљање дечијих питања и иницијатива за наредни сусрет.

Време реализације: друга недеља октобра

Реализатори: археолог, конзерватор, васпитач

- **У лабораторији-"Прва помоћ за предмете"**

Потенцијална питања и истраживачки задаци у оквиру поједине теме:

Тајни свет лабораторије. Шта се све ради у лабораторији.хемијско чишћење.Механичко чишћење/дестилованом водом, штапићима,../Фотографисање предмета. Цртање предмета. Деца бирају предмете који им се свиђају и раде са њима, као научници. Прикупљање дечијих питања и иницијатива за наредни сусрет.

Време реализације: друга недеља октобра

Реализатори: конзерватор, васпитач

- **Поново у лабораторији. Реконструкција предмета или погоди шта недостаје?**

Потенцијална питања и истраживачки задаци у оквиру поједине теме:

Погоди шта недостаје-игра слагалице као увод, квиз шта се крије иза дела.Шта ако нађемо део предмета, а не цео предмет на налазишту? Које веће целине је ово део? Детективи у акцији - откривамо шта је предмет могао бити. Цртамо од дела до целине. Ретуширање и реконструкција/чик погоди где је нестао део,../Фотографисање предмета за каталог.

Време реализације: трећа недеља октобра

Реализатори: конзерватор, васпитач

- **Оживљавање предмета-2 у грнчарској "лабораторији"**

Деца носе фотографије и скице предмета које су изабрали. Израда реплика предмета које бирају и за које су показали интересовање на различите начине и са различитим материјалима/каширање, обликовање, изливање, колаж.../.

Потенцијална питања и истраживачки задаци у оквиру поједине теме:

Како се све правио накит ? Како су се правили ножићи, мачеви, шлемови, игле?./*у зависности од тога шта их интересује/.

Време реализације: четврта недеља октобра

Реализатори: етнолог, грнчар, васпитач

- **Живот наших предмета**

У простору Музеја детињства поставка предмета и постављање амбијента типичног за епоху, као подстицај за дечија истраживања - кроз испробавање, игре улога, налажење инфографија у фото и видео документацији која је изложена...

Потенцијална питања и истраживачки задаци у оквиру поједине теме:

Шта се радило са предметом? Постављање хипотеза, подстицање деце да истражују, откривају начине коришћења, конструишу знања и значења кроз игру са предметима у подстицајном окружењу. Уношење фотографија у простор, филмова у једном делу музеја, где могу да виде начине коришћења предмета.

Време реализације: четврта недеља октобра - прва недеља новембра

Реализатори: етнолог, васпитач

- **У депоу. Паковање археолошких предмета или "нека лутка спава"**

Потенцијална питања и истраживачки задаци у оквиру поједине теме:

Где се чувају предмети? Шта је то депо? Одлазак у депо. Истраживање депоа или места за одлагање и чување предмета/блага које смо пронашли/. Како се предмети умотавају/како се лутке чувају/? Наши предмети се умотавају и пажљиво одлажу на наша места која правимо. Означавамо места.

Време реализације: прва недеља новембра

Реализатори: конзерватор, васпитач

- **Припрема за изложбу или док лутке спавају**

Потенцијална питања и истраживачки задаци у оквиру поједине теме:

Шта све треба да радимо да би се направила изложба. Како бирамо простор? Где ће да нам стоје предмети? Како представљамо гостима предмете? Смишљамо начине. Прича о нашим предметима.*Прикупљање дечијих идеја, ако постоји потреба ова активност се може продужити и на следећи сусрет.

Време реализације: друга недеља новембра

Реализатори: конзерватор, васпитач

- **Припрема за изложбу. Израда каталога и филма*фото и видео радионица**

Потенцијална питања и истраживачки задаци у оквиру поједине теме:

Како организовати слике тако да правимо мале филмове о свему кроз шта смо прошли-прича о нашим предметима? Израда каталога.

Време реализације: трећа недеља новембра

Реализатори: васпитачи

- **Припрема за изложбу-2 .Проба за изложбу**

Потенцијална питања и истраживачки задаци у оквиру поједине теме

Избор музике, филмова. Уношење дечијих иницијатива предлог за осмишљавање свечаног орварања изложбе. Постављање изложбе. Израда постера, плаката, поставка каталога, осмишљавање позивница*могуће развијање питања и задатака кроз више сусрета.

Време реализације: трећа недеља-четврта недеља новембра

Реализатори: васпитач, етнолог, археолог

- **Организовање изложбе**

Време реализације: крај новембра

Реализатори: васпитачи, сви сарадници

12. Преглед потребних средстава, материјала и ресурса у реализацији и документовању: Археолошки алати и одећа/четкице, блокчићи и оловке, мерни

инструменти, песак и већи дрвени базен за мини-археолошко налазиште/, мали крампови, глина, глинамол, лепак, 2 велика паноа за праћење процеса, рачунари, фото апарати/минимум 2/, лупе, посуде за одлагање предмета, картони и папири различитих боја и величина, лепак за дрво, пинцете, штапићи за уши, дестилована вода, мини витрине за поставку експоната које смо пронашли...

Ресурси: простори, сарадници и опрема из Народног музеја, Галерије „Н.Петровић“, самосталне занатске грнчарске радње које постоје у граду.

13. Начин праћења и документовања/приче за учење, мапе, фотографије, интервјуи/:

За потребе документовања израђиваће се мапе учења у локалној заједници, програмски портфолио кроз који ћемо приказати рад на развијању специјализованог програма. Деца ће бити активно укључена у документовање кроз приче за учење, фото и видео записе које ће сами правити, сведочења и збирке њихових продуката насталих у раду на пројекту.

А 2/ Назив програма: Приче о Чачку

Врста/тип програма: специјализовани програм у трајању од два сата, спада у програм посебних области васпитно-образовног рад. Програм има за циљ стимулисање целовитог развоја деце, пружањем могућности за социјализацију и пружање подршке за развој посебних склоности и интересовања у складу са психофизичким могућностима деце.

Програм је замишљен као програм отвореног типа и састоји се од 7 слика/оквира или „разгледница“ од којих сваки представља једну од епоха у развоју града. Деца и родитељи се уводе у епоху кроз посете значајним споменицима који сведоче о времену, а затим се поставља сценографија са аутентичним експонатима тог доба. Прикупљање информација и иницијативе деце/и родитеља/ усмеравају даљи истраживачки рад и воде нас кроз епоху. У свакој епохи се остаје колико постоји интересовање деце и родитеља, а свака прича зависи од саме групе и носи аутентична обележја, настајући и развијајући се заједно са групом и њеним потребама и интересовањима.

Слике или оквири кроз које се води група јесу тематске целине за наведено подручје.

Улазак у програм и причу почиње **промотивном активношћу**, која подразумева вожњу кроз град и обилазак свих значајних места са разгледница/маркера/који уводе у причу, као што су римске терме, градска кућа, црква Богородица Градачка, конак кнеза Јована,...

Програм је отвореног типа и деца могу ући у сваки од 7 улаза/разгледница/.

1. Теоријске основе програма-препоставке: заснива се на социо-културној теорији учења, социологији детињства и постструктурализму.

2. Концепција: основе програма за посебне и специјализоване програме представљају концепцију програма предшколског васпитања усмерену на односе и добробит деце. У овом програму учење деце разумевамо као узајамну везу односа добробити и делања са другом децом и одраслима у нашој заједници/граду/. Оно на шта смо усмерени јесте развијање процесних знања, подршка критичком мишљењу, испољавању креативности и имагинације код деце, обликовању и изражавању емоција, развијању активности и грађењу значења, који проистиче из особености подручја.

3. Циљна група: деца узраста од 3-5,5 година

4. Област: култура /историја, етнологија и антропологија/

5. Важност програма за локалну заједницу: значај програма јесте равијање љубави према свом граду, осећања припадања заједници, упознавање са различитим културама и народима који су учествовали у настајању и развијању града и поштовању свих народа и култура које су њен део, стварање свести о значају неговања културне баштине свога места и улоге свих нас у истом, упознавање града кроз активно учешће и партиципацију деце и чланова породице, развијање понуде квалитетних програма ПВО за децу предшколског узраста и њихове породице.

6. Циљна група: деца узраста од 3-5,5 година

7. Број деце/одраслих/ у програму: једна група од 20 деце и њихови родитељи

8. Место остваривања програма: различити локалитети у граду/Римске терме, Богородица Градачка

9. Време трајања програма и динамика реализације: два пута недељно током априла, маја и јуна месеца у трајању од два сата

10. Реализатори: сарадници из музеја: археолог, етнолог, историчар и васпитачи са искуством, заинтересовани за развијање програма..

/Сви сарадници су већ имали искуство у раду са децом предшколског и нижег школског узраста и остваривали су сарадњу са вртићем кроз више пројеката. Програм "Народна традиција", пројекат "Дете и културни обрасци Срба, пројекат "Вртићи без ганица-2"-активности за децу са градског подручја, васпитачи./

Идеја за програм је настала на иницијативу сарадника из Народног музеја/етнолога и антрополога/, који су већ имали позитивна искуства у раду на сличним пројектима и програмима.

11. Преглед могућих тема у датој области:

- **Рим у Чачку**

Потенцијална питања и истраживачки задаци у оквиру поједине теме:

Шта крију терме? Ко је живео тада у граду? Шта су радили у термама? Како је могао изгледати град? Шта су јели тадашњи становници? Чеге су се играли? Како су се поздрављали? Питања ће се прикупљати заједно са децом и водиће даље истраживање у оквиру епохе.

Време реализације: прва две недеље априла

Реализатори: етнолог, васпитач

- **Средњи век /Када би Богородица Градачка говорила../**

Потенцијална питања

Када би Црква говорила? Ко је живео тада у граду? Шта су радили становници и које све живео у граду? Како је могао изгледати град? та су јели тадашњи становници? Чеге су се играли? Питања ће се прикупљати заједно са децом и водиће даље истраживање у оквиру епохе.

Време реализације: друге две недеље априла

Реализатори: етнолог, васпитач

- **Конак кнеза Јована/**

Потенцијална питања и истраживачки задаци:

Ко је живео тада у граду? Шта су радили и ко су били становници? Како су се облачили? Како је могао изгледати град? Шта су јели тадашњи становници? Омиљена места за одмор? Чеге су се играла деца и на којим местима? Питања ће се прикупљати заједно са децом и водиће даље истраживање у оквиру епохе.

Време реализације: прве две недеље маја

Реализатори: етнолог, васпитач

- **Градска кућа/**

Потенцијална питања и истраживачки задаци:

Ко је живео тада у граду? Шта су радили, ко су били становници? Како су изгледали? Како је могао изгледати град? Шта су јели тадашњи становници? Чеге су се играли? Омиљена места за одмор и разоноду из тог времена? Како су се поздрављали? Питања ће се прикупљати заједно са децом и водиће даље истраживање у оквиру епохе.

Време реализације: друге две недеље маја

Реализатори: етнолог, васпитач

- **Чачак између два рата/Када је Надежда Петровић била млада..../**

Потенцијална питања и истраживачки задаци:

- Ко је живео у граду? Шта су радили и ко су били становници? Како је могао изгледати град? Шта су јели тадашњи становници? Чеге су се играли? Питања ће се прикупљати заједно са децом и водиће даље истраживање у оквиру епохе.

Време реализације: прве две недеље јуна

Реализатори: етнолог, васпитач

- **Другови другарице-Поздрав са Овчара и Каблара..**

Потенцијална питања и истраживачки задаци:

Ко је живео тада у граду? Шта су радили и ко су били становници града? Како је могао изгледати град? Шта су јели тадашњи становници? Како су се уобичајено ословљавали? Чеге су се играла деца и која су била омиљена места за игру? Питања ће се прикупљати заједно са децом и водиће даље истраживање у оквиру епохе.

Време реализације: друга недеља јуна

Реализатори: етнолог, васпитач

- **Електронска разгледница-Чачак данас**

Потенцијална питања и истраживачки задаци:

Мапа мога града/шта највише волимо у нашем граду? Ко све живи у мом граду данас/становници/? Наша места за играње и играчке? Наша омиљена храна, места за изласке? Шта бих волео да оставим за будуће становнике мога града? Питања ће се прикупљати заједно са децом и водиће даље истраживање у оквиру епохе.

Време реализације: последње недеље јуна

Реализатори: етнолог, васпитач

12. Преглед потребних средстава, материјала и ресурса у реализацији и документовању:

Материјали, средства, опрема: Мале двоколице, кочије, картони и папири различитих боја и величина, тканине различитих текстура, глина, старе новине, лепак, рачунари, два фото апарата.

Ресурси: простор, опрема, постојећи експонати из Народног музеја и Међуопштинског архива, сарадници и опрема из локалног Коњичког клуба и ТОЧ-а.

13. Начин праћења и документовања

/приче за учење, мапе, фотографије, интервјуи/

За потребе документовања израђиваће се мапе учења у локалној заједници, које ће правити свака група. Израђиваће се портфолио програма - ако будемо у могућности у електронској форми /за сваку од 7 тематских целина посебно и садржаће ће приказ развијања специјализованог програма кроз фото и видео записе, интервјуе са учесницима, сарадницима на пројекту/.

Деца ће бити активно укључена у документовање кроз приче за учење, фото и видео записе које ће сами правити, сведочења и збирке њихових продуката насталих у раду на пројекту.

Б/СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИ ПРОГРАМИ/КУРСЕВИ

Б 1/ Назив програма: КУРС ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА ПРЕДШКОЛЦЕ

1. Врста/тип програма: специјализовани курс из страног језика, који се реализује по Оксфорд методи

2. Циљ програма: усвајање језика кроз игру и забавне садржаје

3. Циљна група: програм ће се реализовати за децу узраста од 5-6,5 година /предшколске и старије васпитне групе/ у 40 група

Недељни фонд часова износи један час по групи, а часови се реализују у време боравка деце у вртићу. Програм енглеског језика је финансиран из буџета града Чачка и бесплатан је.

4. Број деце у програму: за сву децу предшколског узраста која су полазници установе и за децу старијих узраста.

5. Место остваривања: простори у оквиру ПУ "Моје детињство" и простори школа у групама ван седишта установе

6. Време трајања програма са временском динамиком: једанпут недељно у трајању од 45 минута од октобра-јуна 2016. године у току радног времена вртића.

7. Реализатори: лиценцирани професори енглеског језика са искуством у раду са децом предшколског узраста из КОЦ «Коста Новаковић» до јануара 2016. године.

ПРИКАЗ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА ПО ВАСПИТНИМ ГРУПАМА

ПОДРУЧЈЕ	ОБЈЕКАТ, АДРЕСА, МЕСТО	БРОЈ ГРУПА /2009, 2010/	БРОЈ ДЕЦЕ	ВРЕМЕНСКИ ОКВИР
Градско подручје -седиште	1., „Младост“ - целодневни	1/ 2	32/59	09.00-11.00
	2., „Младост“ - четворочасовни	2	29	16.30-18.00
	3., „Мали капетан“	3/3	91/88	09.00-11.00
	4., „Лептирић“ - целодневни	1/1	29/30	09.00-11.00
	5. „Лептирић“ - четворочасовни	1	20	16.30-18.00
	5., „Полетарац“ - целодневни	1/1	32/29	09.00-11.00
	6., „Бисери“ - целодневни	1/1	33/-	09.00-11.00

	7. „Бисери“ - четворочасовни	1	12	16.00-18.00
	8. „Колибри“ - целодневни	1/1	25/30	09.00-11.00
	9. „Колибри“ - четворочасовни	3	40	16.30-18.00
	10. „Дечији гај“ - целодневни	1/1	36/32	09.00-11.00
Сеоско подручје -седиште	11. „Звончица“ - целодневни	1/1	27/25	09.00-11.00
	12. „Звончица“ - четворочасовни	1	13	13.00-14.00
	13. „Пчелица“	1/1	32/26	09.00-11.00
	14. „Бубамара“ - целодневни	1/1	25/20	09.00-11.00
	15. „Бубамара“ - четворочасовни	1	12	09.00-11.00
	16. „Ђурђевак“ - целодневни- мешовита група	1	25	09.00-11.00
	18. „Љубић село“	2	17	09.00-10.00 13.00-14.00
	Укупно:	37	869	

ЕВАЛУАЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ ПРОГРАМА ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА: Родитељи и стручни радници установе ће током године имати могућност информисања о томе шта се реализује у непосредном раду са децом. У јануару и јуну ће се организовати јавни часови за родитеље и остале заинтересоване.

Б 2/ Назив програма: КАРАТЕ КУРС

1. Врста/тип програма: курс из области спорта и физичког развоја

2. Циљ програма: развијање моторичких способности и подстицање физичког развоја код деце/гипкост, координација, брзина, прецизност, експлозивна снага, равнотежа/и увежбавање основних елемената каратеа

3. Циљна група: деца узраста од 4-6,5 година

4. Број деце у програму: програм ће се организовати за сву заинтересовану децу наведеног узраста

5. Место остваривања: просторије вртића ПУ "Моје детињство"

6. Време трајања програма са временском динамиком: програм ће се реализовати два пута недељно у трајању од 45 минута током читаве радне године закључно са 29.06.2016.године/

7. Реализатори: сертификовани инструктор каратеа са дугогодишњим искуством у раду са децом из карате клуба "Кокоро"

8. Вредновање програма: током године

Током године радиће се континуирано праћење и вредновање програма кроз интервјуе са родитељима и децом, мерења на почетку и крају године, као и контролна мерења напретка деце. Планирана су и два јавна часа за родитеље.

Б 2/ Назив програма: ШКОЛИЦА СПОРТА "Више од игре - јуниор"

1. Врста/тип програма: курс из области спорта и физичког развоја

2. Циљ програма: развијање моторичких способности, подстицање физичког развоја код деце/гипкост, координација, брзина, прецизност, експлозивна снага, равнотежа/и увежбавање

основних елемената кошарке, фудбала, рукомета, атлетике, одбојке, плеса, гимнастике, борилачких вештина, пливања, тениса.

У оквиру реализације програма, планирано је организовање излета за децу, такмичења, пешачења, планинарења и основних елемената оријентиринга.

3. Циљна група: деца узраста од 3-9 година, са поделом на узрастне категорије од 3 до 6 година и од 6-9 година.

4. Број деце у програму: програм ће се организовати за сву заинтересовану децу наведеног узраста. У оквиру једне групе планирано је да буде највише 22 деце.

5. Место остваривања: просторије вртића ПУ "Моје детињство"

6. Време трајања програма са временском динамиком: програм ће се реализовати два пута недељно у трајању од 45 минута током читаве радне године, закључно са 29.06.2016. године/ у поподневним сатима/.

7. Реализатори: професори физичког васпитања и спорта са искуством рада са децом предшколског узраста

8. Вредновање програма: током године

Током године радиће се континуирано праћење и вредновање програма кроз интервјуе са родитељима и децом, мерења на почетку и крају године, као и контролна мерења напредка деце. Планирана су и два јавна часа за родитеље, као и организовање промотивних активности почетком године.

Б. 3/ Назив програма: ФОЛКЛОР

1. Врста/тип програма: курс из традиционалног плеса

2. Циљ програма: овладавање основним и вишим облицима традиционалне игре, као и учешће на најзначајнијим манифестацијама народног стваралаштва. Програмске целине су: рад на развијању моторике, рад на развијању ритмике код деце, развијање вештина певања, увежбавање фолклорних и плесних корака. Уз учење и обуку за овладавање традиционалним играма, у оквиру програма организују се: радионице за децу на којима се деца упознају са традиционалним инструменатим, традиционалним песама.

3. Циљна група: деца узраста од 4-6,5 година

4. Број деце у програму: програм ће се организовати за сву заинтересовану децу наведеног узраста

5. Место остваривања: просторије вртића ПУ "Моје детињство"

6. Време трајања програма са временском динамиком: програм ће се реализовати два пута недељно у трајању од 45 минута током читаве радне године закључно са 29.06.2016. године/ у поподневним сатима/

7. Реализатори: професори физичког васпитања и спорта са искуством у раду са децом предшколског и млађег школског узраста

8. Вредновање програма: током године

Током године радиће се континуирано праћење и вредновање програма кроз интервјуе са родитељима и децом. Планирана су и два јавна часа за родитеље и промотивна активност за децу и родитеље на почетку године/септембар/, јавни час на крају завршног периода са приказом научног за чланове породице, учешће на јавним манифестацијама.

Б 4/ Назив програма: ПРОГРАМ ПЛЕСА/ДЕНС/

1. Врста/тип програма: курс из плеса

2. Циљ програма: да се разноврсним и систематским моторичким активностима, у корелацији са другим васпитно-образовним подручјима допринесе целовитом развоју личности деце, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких вештина, као и стицању навика за вежбањем.

Задачи наставе плеса

- усвајање основних плесних корака и развијање љубави према плесу;
- задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- упознавање са могућностима и ограничењима сопственог тела;
- подстицање раста и развоја и формирање правилног држања тела (превенција постуларних поремећаја);
- развијање координације, гипкости, равнотеже, експлозивности снаге;
- формирање и овладавање елементарним облицима кретања – „моторичко описмењавање“;
- стицање моторичких вештина у свим природним облицима кретања у различитим условима (елементарним играма, ритмици, плесним вежбама, вежбама на тлу);
- развој и усавршавање моторичких способности и теоријских знања неопходних за самостални рад и вежбање;
- развијање мотивације за бављење физичким активностима и формирање позитивних психо-социјалних образаца понашања;
- проширење и продубљивање интересовања која су деца стекла и потпуније сагледавање плеса као спортске гране;
- стварање услова за социјално прилагођавање деце на колективан живот и рад;

3. Циљна група: деца узраста од 4-6,5 година

4. Број деце у програму: програм ће се организовати за сву заинтересовану децу наведеног узраста

5. Место остваривања: просторије вртића ПУ "Моје детињство"

6. Време трајања програма са временском динамиком: програм ће се реализовати два пута недељно у трајању од 45 минута током читаве радне године закључно са 29.06.2016.године/

7. Реализатори: професори физичког васпитања и спорта са искуством у раду са децом предшколског и млађег школског узраста

8. Вредновање програма: током године

Током године радиће се континуирано праћење и вредновање програма кроз интервјуе са родитељима и децом. Планирана су и два јавна часа за родитеље и промотивна активност за децу и родитеље на почетку године/септембар/, јавни час на крају завршног периода са приказом научног за чланове породице, учешће на јавним манифестацијама.

За реализацију посебних и специјализованих програма Савет родитеља је дао позитивно мишљење. Потребно је да управни одбор донесе Одлуку о реализацији ових програма, на основу мишљења Савета родитеља. Оснивачу се доставља Годишњи план рада за 2015/16.годину чији је саставни део и понуда ових програма, на сагласност.

Ц/ РЕАЛИЗАЦИЈА ПОВРЕМЕНИХ, ПРИГОДНИХ ПРОГРАМА И ПРОГРАМА У ВИШЕДНЕВНОМ ТРАЈАЊУ

Током радне године у установи ће се реализовати и други програми и облици рада, као што су: пригодни и повремени програми/излети, зимовање и летовање деце/.

Ц 1. ПОВРЕМЕНИ ПРОГРАМИ-ЛЕТОВАЊЕ, ЗИМОВАЊЕ ДЕЦЕ

ПУ "Моје детињство"

Ц 1.1. Врста/тип програма: ЗИМОВАЊЕ ДЕЦЕ

2. Циљ програма: одмор и рекреација деце, унапређивање здравља деце, подстицање физичког развоја, соц.-емоционалног развоја, развоја комуникације и живота у заједници, аутономије и независности и богаћење непосредног искуства о природи.

3. Циљна група: деца узраста од 4-6,5 година

4. Број деце у програму: програм ће се организовати за сву заинтересовану децу наведеног узраста

5. Место остваривања: понуда дестинација биће одређена на основу одлуке Савета родитеља

6. Време трајања програма са временском динамиком: програм се реализује у зимским месецима/децембар-фебруар/ у трајању од седам дана

7. Реализатори: васпитачи

8. Вредновање програма: након реализованог програма урадиће се вредновање програма на основу података добијених од учесника програма.

Ц.1.2. Врста/тип програма: ЛЕТОВАЊЕ ДЕЦЕ

2. Циљ програма: одмор и рекреација деце, унапређивање здравља деце и подстицање физичког развоја и усвајање нових физичких вештина/пливање/, соц.-емоционалног развоја аутономије и независности, развоја комуникације и богаћење непосредног искуства о природи

3. Циљна група: деца узраста од 4-6,5 година

4. Број деце у програму: програм ће се организовати за сву заинтересовану децу наведеног узраста

5. Место остваривања: Дечије одмаралиште "Овчар" у Улцињу

6. Време трајања програма са временском динамиком: програм ће се реализовати од јуна до августа месеца, у трајању од десет дана.

7. Реализатори: васпитачи

8. Вредновање програма: након реализованог програма урадиће се вредновање програма на основу података добијених од учесника програма.

Ц.2. ПРОГРАМИ КРАТКОГ ТРАЈАЊА- ЈЕДНОДНЕВНИ ИЗЛЕТИ

1. Врста/тип програма: ЈЕДНОДНЕВНИ ИЗЛЕТИ

Организовање једнодневних излета

Посета позоришту, Ташмајданском парку, Музеју "Никола Тесла", Сајму науке, Ботаничкој башти, Калемегдану, ЗОО-врту...

2. Циљ програма: богаћење непосредног искуства о животу у великом граду, значајним местима у њему, упознавање са установама културе /музеј, позориште, пружање могућности за развој социјализације, аутономије и независности, развоју способности комуникације и функционисања у групи

3. Циљна група: деца узраста од 4,5-5,5/старије васпитне групе/

4. Број деце у програму: програм ће се организовати за сву заинтересовану децу наведеног узраста

5. Место остваривања: наведене дестинације за које су претходно сагласност дали родитељи/Савет родитеља/

6. Време трајања програма са временском динамиком: једнодневни излет

7. Реализатори: васпитачи из старијих група

8. Вредновање програма: након реализованог програма урадиће се вредновање програма на основу података добијених од учесника програма.

Ц.3.ОРГАНИЗОВАЊЕ ПРИГОДНИХ ПРОГРАМА

У организацији наше установе током радне 2015/16. године организоваће се јавне манифестације: обележавања Дана установе, организовање завршне приредбе предшколаца "Мој свет чаробан и леп".

А/ ОРГАНИЗОВАЊЕ ПРОСЛАВЕ ДАНА УСТАНОВЕ

Врста програма: пригодан програм поводом свечаног обележавања Дана установе

1. Време реализације: 24-28.новембар 2015. године

2. Број деце укључен у програм: деца из ППП и старијих васпитних група

3. Реализатори: васпитачи чланови радне групе за организацију јавних манифестација у установи

Б /ЗАВРШНА ПРИРЕДБА ПРЕДШКОЛАЦА

Врста програма: пригодан програм поводом свечаног обележавања завршетка ППП

1. Време реализације: завршна приредба предшколаца ПУ "Моје детињство", која се традиционално одржава сваке године, одржаће се у Дому културе током маја 2016. Год..Обзиром на велики број деце учесника, организоваће се две приредбе/два наступа/ у терминима у поподневним часовима.

2. Број деце укључен у програм: сва деца из припремних предшколских група

3.Реализатори: у реализацију програма биће укључени сви васпитачи који ће током ове године реализовати програме припреме за полазак у школу, као и стручни радници установе-чланови радне групе за организацију завршне приредбе који ће учествовати у изради сценографије, припреми кореографија, изради костима и самој организацији приредбе./

* састав чланова радне групе биће приказан у делу текста који се односи на приказ рада радних група установе

Ц / ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ДЕЧИЈЕ НЕДЕЉЕ

Врста програма: пригодан програм поводом обележавања Дечије недеље

И ове радне године, *Дечија недеља* ће се у нашој установи обележити током прве седмице октобра у циљу скретања пажње јавности на децу и младе, на потребе и права деце и младих у породици, друштву и локалној заједници, на њихова права да одрастају у што бољим условима, на једнаке шансе за развој и остварење свих својих потенцијала.

1. Време реализације: прва недеља октобра 2015.г.

2. Број деце укључен у програм: у активности организоване поводом обележавања Дечије недеље биће укључена сва деца установе и чланови њихових породица

3. Реализатори: у реализацију програма биће укључени сви васпитачи и мед.сестре – васпитачи, који ће заједно са децом и родитељима израдити План обележавања Дечије недеље на нивоу свога објекта и васпитне групе, а затим и реализовати све планиране активности/радионице са родитељима, посете деце из других установа, посете вршњацима, организовање излета, маскенбала,../.Осим у установи стручни радници установе ће се активно укључити у све активности које се планирају за обележавање овог значајног датума у самом граду.

Д/ **Организовање Еко-фестивала*** *деталнији подаци о организовању ове манифестације видети у Извештају из рада на еколошком пројекту*

АКРЕДИТОВАНИ ПРОГРАМИ И ДРУГИ ПРОГРАМИ И ПРОЈЕКТИ У ОКВИРУ РЕДОВНОГ РАДА

У оквиру редовног рада током радне 2015/16. године у установи ће се реализовати акредитовани програми , програми уже специјализованих области и пројекти :

- Програм екологије
- Програм неговања народне традиције
- Програм НТЦ систем учења за предшколски узраст
- Програм енглеског језика
- Програм спортских активности
- Пројекат " Друштвено и финансијско образовање деце раног узраста "
- Пилот пројекат „Поштовање различитости и изградња мира са малом децом“

ТИМ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА ЗА ОЧУВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Реализација еколошког програма "Чувам моју планету" одвијаће се током 2015/2016. године под покровитељством Скупштине града Чачка.

Пројекат ће се реализовати у 24 васпитне групе старијег и предшколског узраста за око 700 малишана.

Циљеви програма:

Општи циљ:

Израђивање позитивног става према животној средини, природи, здравом начину живота, односно животу у складу са природним окружењем.

Специфични циљеви:

1. Испитивање нивоа еколошког знања деце предшколског узраста
2. Проширивање знања деце о значају очувања животне средине
3. Укључивање деце у што већи број акција-јавних манифестација које за циљ имају очување животне средине

4. Подизање нивоа свести код васпитача о потреби заштите животне средине и природе са становишта најновијих сазнања у области унапређивања животне средине, очувања биодиверзитета и одрживог развоја
5. Оспособљавање васпитача за коришћење сазнања из области заштите животне средине како би радили на проблемима заштите животне средине
6. Израда програма "Чувам моју планету" која ће кориситити васпитачима који би желели да се баве овом тематиком у групи
7. Активно укључивање чланова породице у пројектне активности. Едукација породице и формирање свести о значају корисности живота у складу са природом.
8. Анимирање локалне заједнице и промоција еколошких вредности у заједници.

ТИМ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА ЗА ОЧУВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Састав Тима за реализацију програма из области очувања животне средине који ће у својим групама реализовати сардџаје из ове области:

Маријана Ђуровић, Марија Михаилов, Ана Зељић, Јелена Катанић, Станислава Панић, Зора Грујичић, Јасна Кундовић, Весна Поповић, Будимирка Глигоревећ, Зорица Пандуровић, Гордана Белић, Јелена Сенић, Љиљана Пејовић, Лидија Цумбо, Јелена Симовић, Марица Нешовић, Ивана Мунић, Јасмина Драгићевић, Марина Илић, Весна Ђусловић, Зорица Трикош, Јелена Павићевић, Милијанка Зарић, Љиљана Јелић, Светлана Пртењак Миленковић, Љиљана Благојевић, Весна Ивановић, Биљана Тошић, Ана Гуџић Косовац, Валерија Тоскић, Данијела Велисављевић, Ивана Лазовић, Гина Ивановић, Славица Савковић, Ана Живковић, Наташа Милојевић, Драгана Вучићевић, Јелена Крстић, Зорица Комарица, Славица Шумоња, Бисерка Драмлић, Драгана Вујичић, Љиљана Стојановић, Весна Стевановић Андреа Лазовић, Ана Наранчић

ПЛАНИРАНЕ ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ

ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОР	НАЧИН
АКТИВНОСТИ ПРОМОТИВНОГ ТИМА			
1. Обележавање датума из Светског календара здравља:	током године	*чланови промотивног тима у сарадњи са сарадницима из локалне заједнице /ТОЧ Чачак,	*организовање радионица са децом
а/Светског дана воде	22.03.2016.г.	Географско еколошко друштво, ЈКП Комуналац, Водовод, професори биологије географије основних и средњих школа Чачак	*организовање маскенбала и карневала
б/Светски дан рециклаже	18.04.2016.г.		*подела информативног материјала /памфлети, флајери, постери које су направила деца/
в/Дана планете земље	22.04.2016.г.		*медијска презентација
г/Дана здравих градова	20.05.2016.г.		*презентација активности на сајту установе
д/Међународног дана биолошке разноврсности	22.05.2016.г.		
ђ/Дана заштите животне средине „Еко фест"	5.06.2016.г.		
2. Организовање еколошких представа за децу града	Фебруар април 2016.г.		

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

1. Евалуација пројекта	децембар 2015.г. јун 2016.г.	координатор пројекта, директор	*израда евалуативног упитника и испитивање на терену, разговор са децом, члановима тимова, родитељима
2. Представљање пројекта на крају године	током године	координатор пројекта, координатор едукативног и промотивног тима стручни сарадници	*израда презентације и извештавање на стручним органима установе и стручним скуповима

АКТИВНОСТИ ЕДУКАТИВНОГ ТИМА	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОР	НАЧИН
3. Организовање еколошких радионица	током читаве године	*Чланови едукативног тима	*израда сценарија за радионице, реализација радионица са децом у групи
4. Активности прикупљања секундарних сировина (стари папир, електронски отпад, стакло)	током године	*Чланови едукативног тима „Мизони папир“ „Е рециклажа“ ЈКП „Комуналац“	*организовање активности прикупљања у вртићу
5. Организовање изложбе	током године	вртић „Мали капетан“	
6. Истраживање “Испитивање еколошког знања деце предшколског узраста“	септембар 2015.г.	стручни сарадник педагог	*израда нацрта истраживања са методологијом рада/ узорак, инструменти, начин реализовања истраживања/
7. Израда Еколошког приручника за васпитаче	Током године	васпитачи едукативног тима	*израда и штампање Еколошког приручника за васпитаче

Предлог активности за рад са децом и родитељима у групи:

Израда: миришљавих свећа, домаћег сапуна, еколошких играчака, рециклираног папира, природне козметике, баштенског језера, садња цвећа и стабала, садња зачинског биља (у саксијама), инстант повртњак, намештај од картона, шналица за косу уз помоћ старих дугмића, платнене торбе.

ПРОГРАМ НЕГОВАЊА НАРОДНЕ ТРАДИЦИЈЕ

Програму неговања народне традиције у нашој установи поклања се посебна пажња, обзиром да постоји интересовање код чланова породице за развијање програмских активности, а посебно због његовог значаја за саму децу.

Циљеви програма:

У конципирању програмских активности водиће се рачуна о томе да се кроз све наведене активности развијају следећи циљеви:

- развијање свести о култури, обичајима и традицији свог народа код деце,
- јачање културног идентитета код деце и њихових породица и развијање поноса због припадности сопственом народу,
- проширивање знања и искустава деце о обичајима,
- нематеријалној културној баштини свог народа везаној за концепт детињства,
- унапређивање знања о породичном и културном наслеђу везаном за детињство
- развијање осетљивости за разлике и сличности које постоје међу децом везано за породично и културно наслеђе које поседују /чији су део/
- развијање толеранције и поштовања за разлике,
- развијање свести код деце и њихових родитеља о њиховом уделу у очувању културне баштине свог народа,
- развијање свести код осталих припадника заједнице о њиховом учешћу у очувању културне баштине ,
- укључивање деце и њихових породица као активних учесника у прикупљању архивске грађе, која ће као таква постати део „едукативних збирки“ образовних институција /вртића, школа, музеја/.
- подстицање породице да систематизује своја породична знања и искуства која се односе на традицију и обичаје везане за детињство, сачувају их кроз израду „породичних архива“ које ће остати у њиховим породицама,
- израда систематизованог програма или збирке активности из рада на развијању програма,
- јачање поноса у односу на сопствену културну баштину, али и поштовање разлика које постоје у заједници.

Оно што нам је посебно значајно при раду на развијању програма јесте неговање и чување особености сваке породице, њеног културног наслеђа и места /градска, сеоска средина/ чији је део. Партиципација породице и њено активно укључивање и заједнички рад са децом су основни задаци који ће усмеравати рад.

Узрасне групе којима је програм намењен

Програм ће се реализовати у свим васпитним групама, на начин који је прилагођен узрасту деце и особеностима породице, односно места у коме се реализује.

Организација рада:

Координацију програмских активности и све активности везано за праћење програма на нивоу установе спроводиће координатор програма.

Координатор програма Народне традиције за радну 2015/16 биће васпитач

Остале активности на нивоу васпитне групе и самог објекта реализоваће васпитачи према својим палновима рада урађеним на почетку радне године.

Сарадници на програму:

У програм ће бити укључени сарадници из других институција, удружења и друштава из локлане заједнице /Народног музеја, Међуопштинског историјског архива, културно-уметничких друштава "Абрашевић", "Железничар", певачких друштава, удружења пословних жена"Н.Петровић", туристичке организације града.

Време реализације програма:

Програмске активности ће се реализовати у свакој групи /објекту/ на начин који прати специфичности групе. Значајни датуми који обележавају свако место и крај предствљају временске оквири за све остале активности /од обележавања локално значајних датума као нпр. Купусијаде, Плодова Западног поморавља, Беле покладне недеље, Јеремија до оних који су значајни за целокупну етнографску групу -нпр.Бадњи дан , Божић/.

Оно што је важно истаћи, кроз рад на очувању обичаја доминантних етничких група, које су типичне за наш крај, водиће се рачуна и о свим мањинским групама и радити на упознавању и неговању њихових обичаја.

Развијање програма:

Неке од могућих тематских целина:

1. Важни празници мога краја,
2. Обичаји мог места,
3. Игре и играчке - од традиционалних до данашњих,
4. Исхрана кроз време,
5. Шта све крије моје место,
6. Песме и игре мога краја,
7. Изглед мога места.

Приказ планираних активности

Активност	Време	Реализатор	Учесници
1.Обележавање важних празника из календара места *Купусијада *Дани Западног поморавља *Покладе *Славе породице и места *Бадњи дан, Божић, Богојављење, Ускрс	септембар 2015.г. током године према календару	васпитачи, сарадници из ЈЛС	*деца,чланови породице, представници ЈЛС

2.Обичаји мога места	током године према календару значајних догађаја	васпитачи, сарадници из ЈЛС	*деца,чланови породице, представници ЈЛС
3.Укључивање у значајне манифестације које се традиционално организују у месту *Јесења променада *Дисово пролеће *Маскенбал поводом Беле недеље	током године према календару значајних догађаја	Библиотека, Удружење Чачана КУД „Абрашевић“	*деца, чланови породице,
3.Игре и играчке кроз време	током године сваки објекат према свом плану	васпитачи, сарадници из Народног музеја	*деца,чланови породице,
4. Шта све крије моје место	током године сваки објекат према свом плану	васпитачи, ТОЧ	*деца,чланови породице
5.Песме и игре мога краја	током године сваки објекат према свом плану	васпитачи, представници певачких друштава и удружења, музичке школе	*деца,чланови породице
6. Изглед мога места-некад и сад	током године сваки објекат према свом плану	васпитачи, сарадници из Н.музеја,ТОЧ	деца, чланови породице

Чланови тима су: Весна Вучковић, Цоја Теофиловић, Марина Пајић, Славица Весковић, Валентина Катанић, Љиљана Стојановић, Станица Чикириз, Ивана Мунић, Весна Ћусловић, Јелена Павићевић, Љиљана Јелић, Ана Гуџић Косовац, Виљана Тошић, Гина Ивановић, Славица Савковић, Радмила Стојановић, Марија Михајлов, Татјана Малешевић, Јелена Миросавић, Блаженка Станковић, Славица Рајовић, Гордана Раковић, Оливера Симовић, Милунка Драмлић, Милица Петровић, Љиљана Пејовић

Праћење и документовање програма:

Праћење планираних активности реализоваће стручни сарадници заједно са координатором програма, а подаци из праћења биће представљени квартално кроз *Извештаје о реализацији програма*, на Педагошкоком колегијуму установе.

Документација из праћења чини део Летописа установе (програм неговања Народне традиције) и биће обједињен на нивоу објекта кроз Портфолије објеката (програми који се реализују у објекту) .

Васпитачи који реализују активности ће своје програмске активности водити кроз радне књиге као редовне активности, уколико не осете потребу за другачијим видом документовања.

ПРОГРАМ НТЦ СИСТЕМ УЧЕЊА ЗА ПРЕДШКОЛСКИ УЗРАСТ

Програм „НТЦ систем учења за предшколски узраст“ акредитован је на државном нивоу (Министарство образовања) и у сарадњи са образовним институцијама спроводи се у великом броју држава Европе. Примењује се у раду са децом предшколског узраста, јер је значајно да се у овом узрасту у свакодневни рад унесу елементи који доказано стимулишу ментални развој деце, али и специфичне вежбе које развијају координацију покрета и моторику и на тај начин спречавају поремећај пажње и конценртације у каснијем периоду живота. Једнако је важно да се развија и брзина размишљања и закључивања и функционално знање кроз коју пратимо даровитост деце.

Аутор програма, др Ранко Рајовић, понудио је систем вежби утемељен на најновијим научним достигнућима из области неурофизиологије учења и развоја људског мозга. Он ангажује бројне мисаоне способности: анализу, синтезу, компарацију, класификовање, закључивање, дефинисање, креативност, стваралаштво и др. Када се посматра у светлу подстицања даровитости, програм поред тога што оптимално развија интелектуалне способности сваког детета, посебно стимулише развој даровите деце.

Програм посебно наглашава и ставља у центар одговорност родитеља, јер је њихова улога кључна и свакодневна у подстицању интелектуалних, моторичких и спацијалних способности деце. Кроз савладавање овог програма деца уче како да слободно ментално функционишу, да буду активна, да истражују, експериментишу, проверавају, расправљају уз подршку, подстицаје и иницијативу одраслих. Због тога је веома значајна партнерска релација између предшколске установе и породице, јер посвећени и едуковани родитељи и васпитачи могу много да учине за развој биолошких потенцијала детета.

Координатор тима за реализацију програма „НТЦ систем учења за предшколски узраст“ је васпитач Марина Илић. Чланови тима су :Зорица Стојановић, Марија Станковић, Радмила Стојановић, Ана Боровићанин, Милена Вукојевић, Биљана Ратковић, Маријана Ђуровић, Марија Михаилов,Јелена Миросавић, Блаженка Станковић, Јелена Катанић, Марина Јанковић, Гордана Белић, Јелена Симовић, Марица Нешовић,Гордана Недимовић, Јелена Павићевић,Снежана Минић,Валерија Тоскић, Ивана Лазовић, Ана Живковић, Милкица Младеновић, Марија Бјелић , Јелена Крстић, Весна Вучковић, Славица Весковић, Весна Стевановић, Јасна Накрајкућин

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА И МЕТОДИКА РАДА

Програм се реализује у више фаза, у малим групама (15-25). За сваки узраст, уз примену Програма, раде се периодична тестирања ради усмеравања и праћења развоја деце. Неке од ових активности већ постоје у раду са децом предшколског узраста, тако да су потребне само мање модификације. За реализацију програма, едуковани васпитачи користе Методички приручник са детаљним описом вежби, а у коме су детаљније описане вежбе и игре које су по истраживањима аутора неоправдано запостављене. Програм је намењен деци узраста од 3 – 7 год., али сви елементи програма могу се радити са +/- годину дана у зависности од интересовања детета.

I фаза ДОДАТНА СТИМУЛАЦИЈА РАЗВОЈА СИНАПСИ

Вежбе за моторику, графомоторику и акомодацију ока.

II фаза СТИМУЛАЦИЈА РАЗВОЈА АСОЦИЈАТИВНОГ РАЗМИШЉАЊА

Ниво 1. Апстраховање, визуелизација

Ниво 2. Апстрактна класификација и серијација

Ниво 3. Асоцијације, музика

III фаза СТИМУЛАЦИЈА РАЗВОЈА ФУНКЦИОНАЛНОГ РАЗМИШЉАЊА

1. Загонетне приче

2. Загонетна питања, конвергентно размишљање

3. Стимулативна питања, дивергентно размишљање

Имајући у виду претходно позитивно искуство са применом елемената програма НТЦ систем за предшколски узраст, планирамо да и ове радне 2015/2016. год. реализујемо овај програм и то у 4 старије јаслене групе и 12 вртићских група, са укупно око 400 деце. План активности и вежби, као и њихова реализација ће се разликовати, узимајући у обзир узраст деце, као и то да ли су елементи програма примењивани у одређеној групи током претходне године.

ПЛАН АКТИВНОСТИ И ВЕЖБИ

УЗРАСТ	АКТИВНОСТИ ИЛИ ВЕЖБЕ	ТЕМПО УЧЕЊА	РЕАЛИЗАТОРИ
2 – 3 год.	Вежбе акомодације ока са лоптом (примери наведени у Приручнику)	Током године, свакодневно	Медицинске сестре-васпитачи
	Вежбе ротације (примери наведени у Приручнику)		
	Вежбе за равнотежу (примери наведени у Приручнику)		
	Вежбе за развој fine моторике – ређање коцки и слагалица, повлачење играчке на узици, листање сликовница, навијање играчака, сакупљање ситних предмета или исцепканих папирџа, отварање поклопаца на кутији, цртање, бојење, лепљење, сецкање, облачење малих лутки, савијање папира, увлачење пертли у ципеле и др.		
	Вежбе за препознавање апстрактних симбола – разних производа (Смоки, Милка, Барби) марке аутомобила, лакши саобраћајни знакови (стоп...)		

УЗРАСТ	АКТИВНОСТИ ИЛИ ВЕЖБЕ	ТЕМПО УЧЕЊА	РЕАЛИЗАТОРИ
	Вежбе графомоторике		
3 – 5 год.	Вежбе акомодације ока (вежбе са лоптом и читање картица – примери дати у Приручнику)	Током године, што чешће	Васпитачи

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

	Вежбе ротације + вежбе моторике (примери дати у Приручнику)	Током године, што чешће	
	Апстрактни симболи – заставе, ознаке аутомобила, робне марке познатих произвођача (омиљени дечји производи), саобраћајни знакови	5 нових застава сваке друге недеље, почети са учењем застава Европе. Паралелно са учењем застава учити 5 нових ознака аутомобила сваке друге недеље. Након 2-3 месеца од почетка програма прећи на учење робних марки, 5 нових симбола сваке друге недеље. Након неколико месеци може се прећи на учење саобраћајних знакова.	
	Постоје препоручени начини понављања и увежбавања, као и део програма који спроводе родитељи код куће – видети у Приручнику.		

УЗРАСТ	АКТИВНОСТИ И ВЕЖБЕ	ТЕМПО УЧЕЊА	РЕАЛИЗАТОРИ
5 - 6 год.	Вежбе графомоторике	Током године, свакодневно или што чешће	Васпитачи
	Вежбе ротације и вежбе моторике		
	Вежбе акомодације ока – са лоптом, вежбе читања кратких речи	5 нових застава сваке недеље, паралелно се учи и нешто о државама које симболизују те заставе. Учити 5 нових ознака аутомобила сваке недеље. Након неколико месеци прећи на учење	
	Апстрактни симболи Заставе Државе Ознаке аутомобила Сликовно препознавање речи као целине Робне марке познатих произвођача Саобраћајни знакови		

		речи – 5 нових речи сваке недеље (речи са три и четири слова). Учење саобраћајних знакова које нису раније научили.	
	Вежбе функционалног размишљања	Након неколико месеци од почетка програма	
	Вежбе асоцијације		
	Музика – учимо децу химне		
	Начин понављања и увежбавања, као и део програма који спроводе родитељи дат је у Приручнику. На овом узрасту се уводи II и III ниво, тј. класификација, серијација, асоцијације, формирање скупова и подскупова, игре меморије и др. Постоје две варијанте програма на овом узрасту у зависности да ли су деца похађала програм од прошле школске године.		

УЗРАСТ	АКТИВНОСТИ И ВЕЖБЕ	ТЕМПО УЧЕЊА	РЕАЛИЗАТОРИ
6 – 7 год.	Редован предшколски програм	Свакодневно	Васпитачи и деца
	Све вежбе као за узраст 5–6 год. Наставља се са учењем нових застава, држава и главних градова тих држава. Уче се нове ознаке аутомобила, нови саобраћајни знакови. Након 6 месеци од почетка програма прећи на сликовно препознавање речи као целине, 5 нових речи сваке недеље. Редослед учења речи треба да прати предшколски програм учења слова. Треба бирати речи од 3 до 6 слова.	Свакодневно 5 – 10 нових застава сваке недеље, као и главних градова тих држава. 5 – 10 нових ознака аутомобила сваке недеље. 5 нових речи са 3 или 4 слова сваке недеље првих месец дана, а других месец дана сваке недеље 5 речи са 5 слова.	
	Загонетне приче и питања – стимулација развоја функционалног размишљања	Што чешће вежбање, решавање и састављање загонетних прича и питања	
	Начин увежбавања и понављања, као и део програма који родитељи спроводе код куће дат је у Приручнику. На овом узрасту се уводи II ниво класификација и серијација, III ниво – аналогije, асоцијације II и III степена тежине, игре меморије са 16 или 20 картица – дупле асоцијације и др. Постоје две варијанте програма на овом узрасту, у зависности да ли су га деца похађала од прошле године.		

Поред предложених активности које се свакодневно могу имплементирати у васпитно-образовни рад, аутор подсећа и на заборављене игре (ластиш, кликери, ротација, школице, клис, ћораве баке, жмурке, дан и ноћ) које треба да постану део свакодневних активности деце јер доводе до повећања броја синапси у мозгу, односно доприносе интелектуалном развоју детета, имајући у виду значај партнерске релације између предшколске установе и породице, планирамо низ активности које ће имати за циљ едукацију родитеља, њихово веће ангажовање и учешће у спровођењу програма и унапређивање партнерског односа са вртићем:

- Родитељски састанци са циљем упознавања родитеља о значају стимулације менталног развоја у предшколском узрасту и упознавање са програмом
- Предавање аутора програма на тему: Како успешно развијати IQ детета кроз игру
- Редовно информисање родитеља о фазама програма и постигнутим резултатима, путем информативних паноа, фотографија, видео снимака, боравка у групи током активности
- Ангажовање родитеља у изради дидактичких средстава која се могу користити током примене програма – радионичарски рад

Оквирни план рада Тима за реализацију програма „НТЦ систем учења за предшколски узраст“ за радну 2015/2016. годину

Активност	Време реализације	Реализатори	Начин
*Циљеви и задаци програма *Тематско планирање *Окружење као подстицај *Презентација са стручног усавршавања из Словеније	септембар 2015.г.	координатор тима, васпитачи	презентација, информисање, дискусија
*Презентација две игре координатора тима М. Илић *Договор и подела задатака за израду материјала	октобар 2015.г.	координатор тима, васпитачи	презентација, информисање, дискусија
*Ребуси	новембар 2015.г.	координатор тима, васпитачи	израда ребуса по темама: занимања, животиње, градови
*Брзалице и загонетке	децембар 2016.г.	координатор тима, васпитачи	осмишљавање и подела материјала за сваки вртић
*Полигон спретности	јануар 2016.г.	координатор тима, васпитачи	осмишљавање полигона спретности за различите узрасте

*Игре меморије	фебруар 2016.г.	координатор тима, васпитачи	презентовање и израда, примена нових техника
*Резултати примене програма и заинтересованост деце за учешће у програму	март 2016.г.	координатор тима, васпитачи	Анализа заинтересованости деце и резултата примене програма коришћењем упитника
*Старе традиционалне игре (ластиш, кликери, клис, школице,...)	април 2016.г.	координатор тима, васпитачи	Презентација, дискусија,
*Знаменитости нашег краја кроз игре из НТЦ система учења	мај 2016.г.	координатор тима, васпитачи	обрада знаменитости нашег краја
*евалуација рада тима *размена материјала	јун 2016.г.	координатор тима, васпитачи	Упитници за евалуацију, дискусија, анализа

ПРЕПОЗНАВАЊЕ И ИДЕНТИФИКАЦИЈА ДАРОВИТЕ ДЕЦЕ

Када се посматра у светлу подстицања даровитости програм, поред тога што оптимално развија интелектуалне способности сваког детета, посебно стимулише развој даровите деце. Даровитост је мултидимензионални феномен и висока интелигенција је само један од предуслова да би неко спадао у групу даровитих. Поред високе интелигенције, даровите одликује и рано коришћење широког речника, спретност у језику, коришћење фраза и целих реченица у врло раним годинама, општа запажања, интерес према књигама, касније према атласима и енциклопедијама, рано интересовање за датуме и часовник, способност концентрације, рано откривање узрока и последица. Даровити уче брже и на другачији начин од вршњака, креативни су и често имају необична интересовања. Досадашња искуства током примене програма, јасно говоре у прилог констатацији да деца брже напредују у појединим активностима нпр. препознавање апстрактних симбола, моторичке вежбе, вежбе акомодације, решавање задатака и одгонетање загонетних прича, што веома погодује даровитој деци. После неколико загонетних прича, нека деца ће се већ истаћи својим размишљањем. Уколико једно дете реши две приче, са приличном сигурношћу се може закључити да се ради о потенцијално даровитом детету.

Применом програма Менса – НТЦ систем учења, очекујемо и правовремену идентификацију даровите деце. У процесу опажања потенцијалне даровитости и отпочињању процеса њеног свесног развоја и каснијег праћења, неопходна је подршка породице и повезивање васпитно образовних институција и стручњака запослених у њима, као и едукација васпитача и учитеља који препознају даровитост и обучени су да правилно усмеравају развој деце са посебним способностима. Имајући напред наведено у виду, урађен је детаљан план активности за рад са

даровитом децом, који се може видети у делу 2.5.4 - Васпитно образовни рад са децом са посебним способностима.

ПЛАН ПРОГРАМА СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Програм спортских активности настао је као резултат потребе додатног рада на промоцији здравог живота и развијању здравих навика код деце и њихових породица. Истраживања и пракса указују да стил живота данашње деце може довести до озбиљног угрожавања њиховог здравља и правилног развоја. Деца највећи део свог слободног времена проводе у пасивној позицији пред телевизорима и рачунарима, у затвореним просторима својих станова или институција. Управо зато за децу предшколског узраста и њихове породице од изузетне је важности организовање разноврсне понуде програма физичке културе. Циљ оваквих програма је промена постојећег стила и развој здравих животних навика, које укључују практиковање спортских активности и неговање здравог стила живота који је у складу са природним потребама младог организма у развоју.

У реализацији програмских активности, Тим за реализацију програма спортских активности ће сарађивати са Тимом за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, Тимом који реализује програм из екологије и превентивном службом установе, Комисијом за спорт града Чачка, као и свим спортским удружењима која могу допринети успешној реализацији планираних активности.

У шк.2015/2016.г. наставиће се реализација пројектних активности из пројекта „Петоминутно вежбање“, започетог у претходној радној години.

У понуди специјализованих курсева, ове школске године налази се и специјализовани курс из области спорта. Професори физичког васпитања одржаће низ промотивних активности и учествоваће у активностима које одржава наша установа.⁴

Основни циљеви овог програма су:

- развијање здравих животних навика
- практиковање спортских активности као свакодневних активности детета

Специфични циљеви:

- развој навике свакодневног физичког вежбања
- стварање навика код деце да свакодневно бораве на отвореном/како у вртићима, тако и у породици/
- едукација чланова породице о значају физичких активности, здравој исхрани, здравим навикама
- обучити родитеље за примену превентивно-корективних вежби са децом у породици

ТИМ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

ЧЛАНОВИ ТИМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

---

⁴Детаљније о Школици спорта видети у одељку Посебни и специјализовани курсеви

Ана Наранчић, Светлана Јанковић, Драгана Вучићевић, Марија Бјелић, Зорица Комарица, Славица Шумоња, Драгана Вујичић, Драгана Илић, Станица Чикириз, Џоја Теофиловић, Марина Пајић, Јелена Јовановић, Милица Ћаловић, Јасмина Драгићевић, Милијанка Зарић, Весна Ивановић, Ана Гуџић Косовац, Биљана Тошић, Данијела Велисављевић, Ивана Лазовић, Милкица Младеновић, Зорица Стојановић, Биљана Ратковић, Милена Вукојевић, Радмила Стојановић, Ана Боровићанин, Марија Михилов, Татјана Малешевић, Јелена Миросавић, Марија Станковић, Славица Рајовић, Гордана Раковић, Смолковић Верица, Драмлић Милунка, Станислава Панић, Зора Грујичић, Јасна Кундовић, Весна Поповић, Марина Јанковић, Будимрка Глигоревић, Пандуровић Зорица, Милица Петровић, Катарина Јакшић Ерић, Маријана Ивановић, Катарина Новаковић, Блаженка Станковић.

Ради веће ефикасности, на крају претходне радне године договорено је да се од чланова тима организују четири радне групе:

- **Радна група за израду Информативних брошура, осмишљавање излета и организацију излета за децу**
Чланови радне групе биће: Милкица Младеновић, Јелена Шушњар, Мирјана Мунић
- **Радна група за осмишљавање превентивних програма и јавних манифестација за унапређивање здравља деце и одраслих**
Чланови радне групе: Јела Павловић, Љиља Спасић, Јасна Кундовић, Весна Лишанин
- **Радна група за осмишљавање заједничких активности са спортским друштвима и удружењима**
Чланови радне групе: Весна Вучковић, Марија Бјелић, Зорица Комарица
- **Радна група за праћење спровођења активности уређења дворишта спортским справама и израду пројеката**
Чланови радне групе: Ана Наранчић, Милица Ћаловић, Љиљана Радовановић, Весна Лишанин, Љиљана Благојевић, Катарина Јакшић-Ерић

Динамика окупљања тима: двомесечно, а по потреби и чешће

У програму ће учествовати 24 васпитача из 19 васпитних група из 8 објеката установе и око 480 деце предшколског узраста.

ПЛАНИРАНЕ ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ

Активност	Време	Реализатор	Начин
1.Опремање дворишта справама и спортским реквизитима, израда пројеката и организовање акција са Клубовима родитеља с циљем уређења дворишта	до јуна 2016. г.	директор у сарадњи са локалном заједницом и представницима родитеља	*набавка и опремање објекта и васпитних група *договор са представницима школа, спортских центара и израда плана посета

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

*У осталим објектима где не постоје сале стварати навике чешћег коришћења просторе из локалних ресурса, нпр. сале школа, Спортског центра „Младост“			игралиштима и спортским теренима
2. Промотивне спортске активности „Школица спорта“	септембар 2015.г.	професор физичке културе, Тим за спортске активности	*план промотивних спортских активности
3. Анализа планираних и реализованих физичких активности са децом предшколског узраста на месечном нивоу	новембар 2015.г.	*координатор	*скупљање података са терена путем интерно израђеног инструмента о реализацији физичких активности
4. Израда оперативног годишњег плана за организовање излета са децом са циљем повећања броја излета и коришћења отворених простора ван вртића	септембар 2015	*чланови радне групе за организовање излета	*израда календара са понудом садржаја и идејама за излете са децом на годишњем нивоу
5. Израда Информативних и едукативних брошура за породицу	октобар 2015.године	*део тима који је задужен за осмишљавање излета	*израда брошуре „15 идеја како да заједно са децом истражујете своју околину „
6. Едукативне радионице са васпитачима и мед.сестрама-васпитачима са циљем обуке за превентивни рад са децом, као и за откривање и третман лакших деформитета код деце	*октобар-јун 2016.г.	*физијатар, физиотерапеут	*организовање радионица за стручне раднике и израда предлога активности за рад са децом
7. Организовање родитељских састанака са темама према снимљеним родитељским интересовањима, а везано за унапређивања здравља и развоја деце /нпр. ”Правилан физички развој”, ”Исхраном до здравља”, ”Формирање здравих навика у породици”,../	током године према потреби	*представници Тима, стручни радници установе, сарадници из других установа /лекари,педагози за физичко,../	*организовање групних или општих родитељских састанака у вртићима према потребама и интересовањима родитеља
8. Редован корективно-превентивни рад са децом у циљу превенције деформитета, свакодневно јутарње превентивно вежбање	свакодневно у периоду септембар-јун 2016.г.	*васпитачи група	*свакодневно практиковање јутрње гимнастике са децом *свакодневно превентивно-корективно вежбање *свакодневно вежбање на отвореном /током боравка напољу/
9. Организовање фестивала здраве хране	април 2016.г.	* Тим за реализацију програма спортских активности	*организовање Фестивала здраве хране са избором нај рецепата заједно са члановима породице

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

10. Обележавање Међународног дана породице	мај 2016.г.	* Тим за реализацију програма спортских активности, Тим за заштиту деце од насиља, Тим за екологију	*организовање породичне шетње, породично планинарење, спортске игре...
11. Учешће и иницирање организовања јавних манифестација за промоцију здравља	септембар 2015.- јун 2016.г.	* Тим за реализацију програма спортских активности	*организовање и реализација јавне манифестације
12. Посета часу физичког васпитања у основној школи	током године	васпитачи ППП програма / целодневни и четворочасовни	*организовање јавног часа са децом школског узраста
13. Организовање „Дана промоција спорта и спортског начина живота“	*мај 2016.г.	*Тим и представници спортских удружења и друштава	*организовање „Дана промоције спортског живота за децу и чланове породице“ заједно са представницима спортских удружења из локалне заједнице
14. Упознавање деце са познатим спортистима који би деци приближавали елементе спорта којим се баве	*током године	*Тим за реализацију спортских активности	*боравак спортиста у групи
15. Посете деце тренинзима фудбалера, тенисера, кошаркаша	*током године	*Тим за реализацију спортских активности	*посете тренинзима
16. Рекреативне активности на зимовању /летовању	фебруар/ март 2016.г. јун/август 2016.г.	*васпитачи, сарадници за физичку културу	*санкање, клизање, клискање и остале активности на снегу *јутарња гимнастика, пливање, вежбе у води
17. Евалуација програма	*јул-август 2016.г.	* координатор Тима за реализацију спортских активности	*анализа реализованих активности из програм *праћење деце и анализа физичког статуса децембар *примена евалуативних упитника за родитеље и стручне раднике

ПРОЈЕКАТ "ВРТИЋИ БЕЗ ГРАНИЦА-2"

У шк. 2015/2016.г. наставиће се рад на реализацији пројекта "Вртићи без граница-2", који се реализује од јуна 2014 године.

У тексту који следи приказаћемо планиране активности - извод из акционог плана, као и приказ састава тима и планираних активности за тим. План реализације посебних и специјализованих програма који су планирани, а настали су кроз рад на пројекту и део су пројектних активности, приказаћемо у одељку који се односи на развијање програма установе /видети део План реализације посебних, специјализованих програма у радној 2015/16.год./

Општи циљ пројекта је: допринос остваривању приоритетних циљева *Стратегије развоја образовања у Србији до 2020. године (СРОС)* који се односе на повећање обухвата деце од 3 до 5.5 година квалитетним, инклузивним ПВО.

Специфични циљеви пројекта су:

- 1) Повећање доступности квалитетних ПСП и услуга за подршку раном развоју и повећање квалитета инклузивног васпитања и образовања у изабраним ЈЛСУ,
- 2) Унапређење правног и институционалног оквира за инклузивно предшколско васпитање и образовање,
- 3) Унапређивање управљања знањима и заступања инклузивног предшколског васпитања и образовања.

Прва група активности односи се на: селекцију и избор пројектних локација (10 ПУ/ЈЛС) и промоцију значаја раног развоја, као и повећање обухвата деце узраста 3 до 5,5 година краћим квалитетним програмима (као што су посебни и специјализовани – ПСП). На изабраним локацијама вршиће се реконструкција и опремање простора за успостављање и реализацију различитих, током пројекта креираних, ПСП и услуга као и различитих догађаја за децу која нису обухваћена ПВО и њихове родитеље.

Друга група активности односи се на институционално оснаживање и планирана је: подршка даљем развоју правне регулативе за квалитетне ПСП и услуге у породици; оснаживање установа за квалитетно инклузивно ПВО и за стицање статуса модел центра у ПВО; анализа цене коштања посебних и специјализованих програма и услуга.

Трећа група активности односи се на унапређивање знања свих учесника у пројекту. Ова група активности обухвата: оснаживање локалних самоуправа за планирање, односно оптимизацију мреже ПУ и креирање локалних инклузивних политика у области ПВО; подизање компетенција стручњака за креирање и спровођење ПСП; оснаживање родитеља за активно укључивање у ПВО, заговарање важности раног развоја и успешног родитељства; истраживање инклузивности ПВО; заговарање развоја инклузивних политика и унапређења квалитетне инклузивне праксе; успостављање Мреже професионалаца, парапрофесионалаца, родитеља, представника различитих организација и институција за подршку раном развоју.

а/Састав и функционисање тима који реализује пројекат "Вртићи без граница-2"

И у овој радној години, тим који ће радити на реализацији бројних задатака и активности из акционог плана функционисаће у истом саставу као и у претходној радној години и чиниће га 11 чланова различитих профила установе. Поред директора, чланови су стручни сарадници - психолог, педагог, логопед, као и искусни васпитачи-ментори, васпитачи са искуством и васпитачи који раде у непосредном раду на спровођењу програма.

Чланови тима "Вртића без граница-2":

Име и презиме	функција у установи
1. Сузана Симеуновић	директор
2. Тања Спасовић	стручни сарадник-психолог
3. Јулија Достанић	стручни сарадник-логопед
4. Љиљана Радовановић	стручни сарадник-педагог
5. Снежана Трифуновић	васпитач,
6. Весна Лишанин	васпитач,
7. Ивана Симоновић	васпитач
8. Александра Ђокић	васпитач
9. Сања Ђокић	васпитач
10. Валерија Тоскић	васпитач,
11. Снежана Ковић	васпитач,

Координатор тима је Тања Спасовић - стручни сарадник установе.

Динамика окупљања: Тим ће се окупљати према потреби и у односу на актуелне задатке, али искуство из рада у претходној години нам говори да је за успешно функционисање тима неопходно да динамика окупљања тима буде 2 пута месечно.

а/Оквирни план рада тима који релизује пројекат "Вртићи без граница-2"

Активност	Време	Начин реализације	Носиоци
1. Организовање конститивног састанка и подсећање на реализоване активности из претходне године	септембар 2015.г.	*извештавање, групна дискусија	*координатор тима
2. Израда оперативног плана рада /договор око организације рада, методологије, подела задужења/	септембар 2015.г.	*групна дискусија	*чланови тима
3. Праћење реализованих активности из акционог плана - Израда извештаја за ментора - припрема за презентовање рада на развијању ПСП за стручне раднике ПУ "Радост"	октобар 2015.г.	*групна дискусија, израда презентације	*чланови тима
4. Састанак са ментором Инструктивни рад са ментором	октобар 2015.г.	*групна дискусија	*чланови тима
5. Праћење реализованих активности из акционог плана - Израда извештаја за ментора - Договор око излагања на активима установе /хоризонтално учење у установи/	новембар 2015.г.	*групна дискусија, израда извештаја, израда сценарија за презентацију	*чланови тима

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

6. Састанак са ментором Инструктивни рад са ментором	новембар 2015.г.	*групна дискусија	*чланови тима
7.Припрема за реализовање промотивних активности и акција са родитељима	децембар 2015.г.	*групна дискусија	*чланови тима
8. Праћење реализованих активности из акционог плана - Израда извештаја за ментора -Израда извештаја за Педагошки колегијум установе	децембар 2015.г.	*групна дискусија, израда презентације, израда извештаја	*чланови тима
8.Припрема за реализовање промотивних активности и акција са родитељима	јануар 2016.г.	*групна дискусија	*чланови тима
9.Праћење реализованих активности из акционог плана	фебруар 2016.г.	*групна дискусија, израда сценарија за активности	*чланови тима
10.Припрема за реализовање активности из акционог плана Израда извештаја за ментора	фебруар 2016.г.	*групна дискусија, израда извештаја	*чланови тима
11. Праћење реализованих активности из акционог плана - Израда извештаја за ментора -Израда извештаја за Педагошки колегијум установе	март 2016.г.	*групна дискусија, израда презентације и извештаја	*чланови тима
12. Праћење реализованих активности из акционог плана - Израда извештаја за ментора -Израда извештаја за Педагошки колегијум установе	март 2016.г.	*групна дискусија, израда извештаја	*чланови тима
13. Припрема за реализовање промотивних активности и акција са родитељима	април 2016.г.	*групна дискусија, израда сценарија активности	*чланови тима
14. Праћење реализованих активности из акционог плана - Израда извештаја за ментора	април 2016.г.	*групна дискусија	*чланови тима
15. Припрема за реализовање промотивних активности и акција са родитељима	мај 2016.г.	*групна дискусија	*чланови тима
16. Праћење реализованих активности из акционог плана - Израда извештаја за ментора -Израда извештаја за Педагошки колегијум установе	мај 2016.г.	*групна дискусија, израда извештаја	*чланови тима
18.Праћење спровођења активности из акционог плана -Израда Извештаја за педагошки колегијум установе	јун 2016.г.	*групна дискусија, израда презентације и извештаја	*чланови тима
19. Евалуација рада тима и израда Извештаја о раду тима за протеклу радну годину -Израда Извештаја за Годишњи извештај рада установе -Израда извештаја за ментора	јун 2016.г.	*групна дискусија, *попуњавање евалуационих упитника о раду стручних органа установе *израда извештаја	*координатор тима /на основу података добијених од осталих чланова актива/
20. Израда Плана рада тима са програмским активностима за наредну годину за Годишњи план рада установе	август 2016.г.	*групна дискусија, *израђивање програмских активности и плана рада актива	*координатор тима

б/ Планиране активности тима за радну 2015/16 годину

Активност	Задачи	Реализатори	Временска динамика
1.Анализа ситуације и мапирање деце из осетљивих група	Наставак рада на селекцији локалитета унутар ЈЛС за реализацију програмских активности са децом и породицама	ПУ у сарадњи са ЈЛС и свим релевантним установама и институцијама	септембар 2015. г., током године
	Прикупљање свих релевантних података потребних за анализу ситуације у погледу обухвата деце ПВО, посебно из осетљивих група: 1. Мапирање породица и деце која нису обухваћена системом ПВО 2. Мапирање потреба деце из осетљивих група и породица за укључивањем у ПВО		
	Дефинисање/наставак рада на осмишљавању различитих организационих облика ПСП, у складу са Правилником о ПСП, на бази анализе ситуације, мапираних потреба деце и породица и могућности ПУ	ПУ у сарадњи са сардницима из локалне средине /представници школа, Народног музеја, Галерије, клубова и секција града/	
2.Реконструкција и адаптација простора за реализацију ПСП	Обезбеђивање потребне документације (на основу идејног решења) за извођење радова на адаптацији простора за реализацију ПСП /*адаптиран простор при ОШ у Заблаћу уместо првобитно одабраног објекта/	ПУ	током године
	Расписивање и спровођење тендера о јавној набавци за извођење радова на реконструкцији/адаптацији простора за реализацију ПСП	ПУ	
	Спровођење и надзор над радовима на реконструкцији простора за ПСП	ПУ у сарадњи са ЈЛС и ЦИП Центром	током године
	Обезбеђивање решења ЈЛС о проширењу мреже објеката ПУ или Склапање уговора о бесплатном коришћењу простора уколико је он део неке друге установе (ОШ, ДЗ, Култ.центра, Библиотеке, Спортског центра и сл.)		
	Сарадња са ЦИП – ом на опремању простора и обезбеђивању дидактичког материјала за рад, у складу са захтевима ПСП		
	Пружање подршке, анимирање и мобилизација родитеља и чланова локалне заједнице везано за	ПУ	

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

	богаћење средине за учење и опремање спортског терена за децу			
3. Реализација ПСП	Учешће стручног кадра ПУ у обукама за реализацију ПСП	ПУ у сарадњи са ЦИП центром и Институтом за педагогију и андрагогију ФФ из Београда	током године према акционом плану пројектног тима ЦИП центра	
	Реализовање специјализованих програма	Народни музеј Чачак, Галерија „Н. Петровић“	октобар-децембар 2015.г мај-јун 2016.г	
	Реализовање посебних програма у Заблаћу и на градском подручју-вртић "Младост"	ПУ	септембар-јун 2016	
4. Промоција значаја раног развоја у циљу повећања обухвата деце ПСП	Организовање промотивних активности у локалној заједници за промоцију раног развоја и важности укључивања у ПВО		септембар 2015, децембар 2015, март 2016, јун 2016. године	
	Развијање инклузивних политика на нивоу ПУ и ЈЛС	ПУ у сарадњи са ЈЛС	континуирано, током читаве године	
	Оптимизација мреже ПУ и програма и повећање обухвата деце узраста 3 – 5,5 г *Развијање понуде нових програма за децу и породицу			
5. Подизање компетенција професионалаца за развој и спровођење ПСП Научно истраживачки пројекат за подршку успостављању модел центра у ПВО	Учешће стручног кадра и представника ПУ у обукама за развијање и имплементацију ПСП	ПУ у сарадњи са ЦИП центром и Институтом за педагогију и андрагогију ФФ из Београда	током године према акционом плану пројектног тима ЦИП центра	
	Учешће и активни допринос ПУ у праћењу и документовању научно истраживачког пројекта и развијања и примене ПСП			
	Организовање стручних посет - ПУ које развијају квалитетне ПСП у својој пракси	ПУ	децембар 2015.	
	Организовање хоризонталног учења и преношења стечених знања и вештина радницима установе и ПУ "Радост" Чачак <i>Тема: „О пројектном планирању“</i>			октобар-децембар 2015.г
	Учешће и активни допринос развијању и успостављању новоразвијаних ПСП у склопу научно истраживачког пројекта <i>*Инструктивни рад са ментором на развијању пројекта и успостављању новоразвијених посебних и специјализованих програма у пракси</i>	ПУ у сарадњи са ЦИП центром и Институтом		септембар 2015 г.- август 2016.г

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

	Активна примена знања и вештина стечених на обукама и кроз инструктивни рад са менторима	ПУ у сарадњи са ЦИП Центром	
	Документовање процеса током развијања и примене ПСП у непосредном раду са децом и родитељима	ПУ	
6. Оснаживање родитеља за активно учешће у креирању и спровођењу ПСП, као и заговарању значаја раног развоја и успешног родитељства	Организован рад са родитељима на припремама за успостављања ПСП (креирање, планирање, окупљање деце и породица и сл.), као и током реализације ПСП (укључивање у активности, рад на развијању и обогаћивању програма, подршка васпитачима у реализацији, кооперација и сарадња међу родитељима и сл.)	ПУ у сарадњи са ЦИП Центром, ЈЛС и другим локалним субјектима (стручњаци, установе, НВО...)	Септембар, октобар 2015.г. и континуирано током године
	Организовање различитих културних, спортских и других догађаја и манифестација за промоцију раног развоја и ПВО у локалној заједници – за/са децом и родитељима, посебно из осетљивих група која нису обухваћена системом ПВО <i>*Организовање промотивних активности – Народни музеј и Археолошко налазиште Градина</i> <i>*Организовање промотивних активности у Заблаћу</i> <i>„Промоција програма и организовање продајне изложбе у оквиру манифестације “Плодови западног Поморавља“ у Заблаћу</i>	ПУ са сарадницима из Народног музеја, представницима ОШ Заблаће и МЗ Заблаће	
	Промотивне активности за повећање видљивости и важности ПСП/ПВО у локалној заједници <i>*Организовање трибина за родитеље - град и Заблаће</i>		
	Пружање непосредне подршке родитељима за осмишљавање и реализовање акција у заједници за промоцију квалитетног инклузивног ПВО и раног развоја и учења <i>*Акције са родитељима - опремање простора, проналажење и опремање простора који се могу користити за реализацију ПСП</i>		
8. Успостављање и подршка раду Мреже за подршку раном развоју и учењу	Укључивање стручног кадра и других представника ПУ у формирање мреже професионалаца и парапрофесионалаца за подршку раном развоју и учењу	ПУ у сарадњи са ЦИП центром	континуирано
	Укључивање у он лајн семинаре и друге облике комуникације у вези развијања квалитетног инклузивног ПВО		Септембар - децембар 2015.г

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

<p>9. Заступање инклузивног предшколског васпитања и образовања</p>	<p>Осмишљавање и реализовање акција у заједници за промоцију квалитетног инклузивног ПВО и раног развоја и учења</p> <p><i>*Оглашавање у медијима, учешће у емисијама, промовисање програма – промотивна изложба поводом обележавања дана установе, израда промотивних плаката и брошуре, акција поделе промотивних флајера и постављање плаката на пунк местима у граду,..</i></p> <p><i>*Учешће са стручним радовима на стручним скуповима васпитача</i></p> <p><i>*Организовање округлих столова у установи</i></p> <p><i>„Инклузија - изазови и успеси - кроз призму практичара“</i></p> <p><i>„Развијање квалитетних програма и њихова доступност за сву децу“</i></p>	<p>ПУ у сарадњи са родитељима и ЈЛС</p>	<p>континуирано од сепембра до јуна 2016. године</p> <p>октобар 2015. године</p> <p>децембар 2015.г.</p>
---	---	---	--

Праћење и вредновање програма: Праћење и вредновање програмских активности реализоваће се континуирано. Поред интерног праћења реализације програма од стране чланова тима, биће спроведена и екстерна евалуација и праћење кроз рад са ментором. За потребе праћења и вредновања користиће се:

- инструменти које је израдио пројектни тим: ИССА протокол, Матрице за праћење програмских активности /везано за програмски део пројекта/ и
- интерни инструменти израђени од стране чланова тима у установи /Упитници за евалуацију програма, чек листе, белешке добијене од чланова тима, родитеља, деце/.

ДРУШТВЕНО И ФИНАНСИЈСКО ОБРАЗОВАЊЕ ДЕЦЕ У РАНОМ ДЕТИЊСТВУ – АФЛАТОТ ПРОГРАМ

Током радне 2015/16. године наша установа ће наставити активности из програма "Друштвено и финансијско образовање у раном детињству – АФЛАТОТ програм".

Циљ програма јесте развијање свести код деце и породице о значају друштвено финансијског образовања код деце на најранијем узрасту. Програм се у овом тренутку реализује у осамдесет земаља света. Програмски садржаји биће реализовани кроз пет тематских целина:

1. Ти и ја
2. Моја породица и ја
3. Моји пријатељи и ја
4. Моја заједница и ја
5. Новац и ја

Планирано је да у пројекат буду укључене све предшколске групе установе.

Координатори пројекта су :

1. Гордана Сјеничић, васпитач
2. Снежана Илић, стручни сарадник

Чланови тима који ће реализовати пројекат:

3. Брана Танасковић
4. Верица Смолковић
5. Оливера Симовић
6. Милунка Драмлић
7. Бисерка Драмлић
8. Славица Шумоња
9. Љиљана Јелић
10. Светлана Миленковић Пртењак
11. Ивана Мунић
12. Јасмина Драгићевић
13. Светлана Јанковић
14. Лидија Цумбо
15. Јелена Симовић
16. Гордана Недимовић
17. Весна Лишанин
18. Маријана Ивановић
19. Драгана Вујичић
20. Јелена Јовановић

ПУ ће у овој години наставити сарадњу са организацијом **Помоћ деци** која учествује у глобалној иницијативи друштвеног и финансијског образовног програма за децу – програм дечје штедње „Афлатот“. Пилотирање је изведено у нашој установи и даље се наставља реализација.

Настављамо даље сарадњу, како на овом програму, тако и на програмима који имају за циљ партнерство за помирење кроз предшколско васпитање и образовање деце у Европи и умрежавање за изградњу мира са малом децом. Пројекти се реализују под покровитељством Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Филозофског факултета Универзитета у Београду,

VII ПЛАН РАДА УПРАВНИХ, РУКОВОДЕЊИХ, САВЕТОДАВНИХ, СТРУЧНИХ ОРГАНА УСТАНОВЕ

ПЛАН РАДА УПРАВНОГ ОДБОРА УСТАНОВЕ

На основу члана 55. став 1. Закона о основама система и образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр.72/09 и 52/11) и члана 39. Статута Предшколске установе „Моје детињство“, мандат органа управљања траје четири године.

Управни одбор Установе као огран управљања у складу са чланом 57. Закона о основама система и члана 41. Статута ПУ „Моје детињство“ има следеће надлежности:

1. доноси Статут, правила понашања у Установи и друге опште акте и даје сагласност на акт о организацији и систематизацији послова;
2. доноси програм образовања и васпитања, развојни план, годишњи план рада, усваја извештаје о њиховом остваривању, вредновању и самовредновању;
3. утврђује предлог финансијског плана,
4. доноси финансијски план Установе,
5. усваја извештај о пословању, годишњем обрачуну и извештај о извођењу летовања, зимовања и др. сличних активности,
6. расписује конкурс и бира директора и поставља вршиоца дужности директора,
7. разматра поштовање општих принципа, остваривање циљева образовања и васпитања и стандарда постигнућа и предузима мере за побољшање услова рада и остваривање образовно-васпитног рада,
8. доноси план стручног усавршавања запослених и усваја извештај о његовом остваривању,
9. одлучује по жалби, односно приговору на решење директора;
10. даје предлог оснивачу о промени делатности, седишта, назива Установе, о изградњи, доградњи објеката и др.
11. образује, именује и разрешава чланове сталних и повремених комисија,
12. доноси пословник о свом раду,
13. бира председника и заменика председника Управног одбора,
14. предлаже надлежном градском органу цену коју родитељи плаћају на име накнаде за боравак детета у вртићу,
15. стара се о обавештавању радника, о пословима и раду Установе у целини,
16. разматра извештаје, захтеве појединих тела, комисија и радника,
17. разматра извештај о извршеном стручном надзору,
18. одлучује о правима, обавезама и одговорности директора,
19. даје сагласност на акт о организацији и систематизацији послова,
20. именује чланове стручног актива за развојно планирање,
21. врши и друге послове у складу са законом, актом о оснивању и Статутом Установе.

План рада Управног одбора за 2015/2016.г.

Задаци	Време реализације	Начин реализације	Одговорна лица
<ol style="list-style-type: none"> Усвајање Годишњег извештаја рада Установе Усвајање извештаја рада директора Усвајање извештаја о стручном усавршавању у установи Усвајање Плана рада управног одбора Усвајање Плана рада установе Усвајање плана стручног усавршавања Актуелна питања 	септембар 2015.г.	Дискусија, Разговор, Разматрање. Извештавање,	Директор Установе, Председник Управног одбора
<ol style="list-style-type: none"> Финансијски план Установе План јавних набавки Усвајање измена Статута ПУ "Моје детињство" Организовање повремених програма и специјализованих курсева за децу Актуелна питања 	крај септембра 2015.г.	Дискусија, Разговор, Разматрање. Извештавање,	
<ol style="list-style-type: none"> Усвајање правилника којим се ближе дефинише рад установе Актуелна питања 	октобар, 2015.г	Дискусија, Разговор, Разматрање Извештавање,	Директор Секретар, Председник Управног одбора
<ol style="list-style-type: none"> Организовање зимовања деце Актуелна питања 	децембар 2015.г.	Дискусија, Разговор, Разматрање Извештавање,	
<ol style="list-style-type: none"> Извештај о раду директора Актуелна питања 	фебруар/март 2016.г.	Извештавање, Дискусија, Разговор, Разматрање.	
<ol style="list-style-type: none"> Усвајање правилника којим се ближе дефинише рад установе Актуелна питања 	април 2016.г.	Извештавање, Дискусија, Разговор, Разматрање	Директор установе, Председник Управног одбора
<ol style="list-style-type: none"> Извештај са Конкурса за пријем деце у ПУ Извештај о самовредновању Актуелна питања 	мај/јун 2016.г.	Извештавање, Дискусија, Разговор, Разматрање	

Управни одбор ће разматрати и друге опште акте предвиђене Законом и Статутом Установе. Када буду израђени, током године, биће дати Управном одбору на усвајање.

ПЛАН РАДА ДИРЕКТОРА УСТАНОВЕ

Директор Предшколске установе „Моје детињство“ је Сузана Симеуновић. Програм рада директора сачињен је у складу са Законом, Статутом, Стандардима рада директора и осталим документима релевантним за рад установе.

Активност/тема, садржаји	Време реализације	Начин	Носиоци реализације и сарадници
Руковођење процесом васпитања и учења	током године	Стварање безбедног и здравог окружења Развијање културе в-о рада, унапређивање његовог квалитета, обезбеђивање инклузивног приступа	директор, помоћник директора, стручни сарадници
Планирање, организовање и остваривање програма васпитања и образовања као и контрола рада установе	јун, јул, током године	Учешће у изради свих програмских аката установе, Праћење кроз непосредни увид на терену и евалуацију на редовним састанцима стручних органа Установе Поштовање рокова Благовремено информисање запослених	
Старање о осигурању квалитета и унапређивања васпитно-образовног рада	током године	Праћење новина, размена искуства са другим установама	Директор, стручни сарадници, секретар, шеф рачуноводства, Педагошки колегијум
Управљање информационом системом установе	током године	Сарадња са школском управом и локалном самоуправом	Директор, стручни сарадници, секретар, шеф рачуноводства
Стара се о благовременом обавештавању запослених, стручних органа и органа управљања о свим питањима од интереса за рад Установе и свих органа	током године	-редовно извештавање писаним путем које се прослеђује радним јединицама установе -сазивање по потреби ванредних седница стручних органа и органа управљања -извештавање на састанцима колегијума, стручних органа, органа управљања и осталих заинтересованих	директор, помоћник директора, стручни сарадници
Управљање системом обезбеђивања квалитета установе	током године	Развијање система осигурања квалитета рада установе /сарадња, праћење, анализам вредновање, самовредновање...	Директор, стручни сарадници, секретар, шеф рачуноводства

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

Старање о остваривању развојног плана Установе	током године	-активно учешће у раду Тима за развојно планирање -Анализа стања на планираним редовним састанцима Тима за развојно планирање -евалуација два пута годишње -непосредни увид у реализацију активности	Чланови Актива за развојно планирање и директор
Планира стручно усавршавање запослених	август 2015.г.	-учешће у изради Годишњег програма стручног усавршавања/део план стручног усавршавања/	директор, помоћник директора, стручни сарадници
Предузима мере ради извршавања налога просветног инспектора и просветног саветника, као и у случају недоличног понашања запосленог и његовог недоличног утицаја на децу	Током године, по потреби	-хитно поступање по наложеном -анализа постојећег стања и разлога до којих је дошло до постојећег проблема и предузимање мера ради спречавања понављања сличног понашања у установи	директор, секретар, стручни сарадници
Финансијско и административно управљање радом установе	Током године	Одлучује о коришћењу средства утврђених финансијским планом Планирање и управљање финансијским токовима Управљање и одржавање материјалних ресурса	директор, шеф рачуноводства
Праћење и унапређивање рада запослених	Током године	Поштовање систематизације радних места Стварање позитивне радне атмосфере Вредновање и мотивисање запослених	директор, помоћник директора, стручни сарадници
Сазива и руководи седницама Васпитно образовног већа без права одлучивања	септембар 2015.г. током године	-обавештава писаним путем све запослене -организује и руководи седницама Већа	директор, стручни сарадници,
Планира и прати стручно усавршавање и спроводи поступак за стицање звања васпитача и стручних сарадника	током године	-информише раднике о условима за стицање звања -формира базу са подацима о стручном усавршавању кадрова -мотивише запослене и заједно са њима покреће поступак за стицање звања за раднике који испуњавају услове прописане правилником	директор, помоћник директора, стручни сарадници

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

		-реагује благовремено по пристиглим захтевима стручних радника за напредовање у струци	
Учествује у комисији за полагање интерног испита за волонтере-приправнике и приправнике у Установи	-октобар и током године по потреби –након обављеног програма увођења у посао	-активни је члан Комисије за полагање испита за приправнике -организује испите и након одржаног усменог дела испита стара се о пропратној документацији коју прослеђује даље надлежним инстанцама	заједно са стручним сарадницима, тј. члановима Комисије за полагање интерног испита
Образује стручна тела и тимове, усмерава и усклађује рад стручних органа Установе	Септембар-новембар, током године по потреби	-образује сва стручна тела Установе	директор
Сарађује са родитељима деце и са другим организацијама из шире заједнице	по потреби	-обавља разговоре са родитељима и представницима родитеља на своју или њихову иницијативу, кроз индивидуалне разговоре или путем родитељских састанака -промоција сарадње, -обаваља разговоре са представницима свих организација које покажу иницијативу и са којима је сарадња од обостраног значаја за унапређивања квалитета рада Установе или остваривања права и интереса деце	директор, стручни сарадници
Сарађује са органима јединице локалне самоуправе, државном управом	током године	-конструктивна сарадња, коришћење расположивих ресурса редовно подноси извештаје о свом раду	Директор, Секретар, Шеф рачуноводства
Сарађује са органом управљања, репрезентативним синдикатом	током године	-подноси писане и усмене извештаје о свом раду органу управљања и Оснивачу -поштовање посебног колективног уговора и закона	директор
Организује и врши педагошко-инструктивни увид и прати квалитет образовне праксе и предузима мере за унапређивање квалитета	-месечно, -током читаве године	-праћење рада објеката	директор

Обезбеђивање законитости у раду установе	током године	Праћење релевантних прописа, Израда општих аката и документације и њихово поштовање и примена	Директор, Секретар, Шеф рачуноводства
--	--------------	---	---------------------------------------

ПРОГРАМ РАДА САВЕТА РОДИТЕЉА

Чланови Савета родитеља по објектима

Име и презиме	Представник објекта
1. Радоје Секулић	Полетарац, председник
2. Сибинка Јовановић	Пчелица
3. Јелена Кукић	Лептирић
4. Борислав Терзић	Бисери
5. Саша Таговић	Бубамара
6. Драгана Поповић	Колибри
7. Жана Јанковић	Младост
8. Јасмина Врбарац	Дечји гај
9. Јелена Рајковић Квргић	Ђурђевак
10. Данијела Вучинић	Звончица
11. Ивана Томић	Мали капетан

Савет родитеља своје предлоге, питања и сугестије упућује Управном одбору, директору и стручним органима Установе. Одређивањем приоритета и у сарадњи са управом вртића, тражиће најбоље решење за наведене проблеме.

Програм рада Савета родитеља за 2015/2016.г.

Активност/тема	Време реализације	Носиоци реализације
1. Разматрање понуде специјализованих, повремених и пригодних програма 2. Израда програма рада савета 3. Разно	август 2015.г	директор, чланови савета родитеља, секретар
1. Усвајање Програма рада савета родитеља 2. Избор представника у следеће органе установе: стручни актив за развојно планирање, Тим за заштиту деце од насиља, Тим за инклузију 3. Разматрање Годишњег плана предшколске установе „Моје детињство“	септембар 2015. г.	Директор, чланови савета родитеља, секретар
2. Разматрање понуда за осигурање деце у установи -Разно	октобар 2015.г.	Савет родитеља, председник савета, директор, секретар, представник Тима за развојно планирање, Тима за заштиту деце од насиља
3. Разматрање услова за рад Установе	током године	Савет родитеља, председник савета, директор, секретар

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

-Предлагање мера за осигурање квалитета и в-о рада		
4.Учешће у изради програмских докумената Установе	октобар и током године	Савет родитеља, председник савета, директор, секретар
5.Разматрање актуелних питања /летовање, зимовање, излети/	новембар 2015, март, мај 2016.г.	Савет родитеља, председник савета, директор, секретар
6.Информисање о реализованим активностима из Развојног плана установе, активностима самовредновања и Програму за заштиту деце од насиља	март 2016.г.	Савет родитеља, председник савета, директор, координатор актива за самовредновање,секретар
7.Евалуација рада Савета родитеља и подношење извештаја	јун 2016.г.	Савет родитеља, председник савета, директор, секретар

ПЛАН РАДА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ ВЕЋА

Васпитно образовно веће чине медицинске сестре, васпитачи и стручни сарадници Установе. Седнице Васпитно образовног већа сазива и њима руководи директор Установе. Ради ефикасног рада Већа и због великог броја васпитног кадра, по потреби ће се Васпитно образовно Веће делити на Веће медицинских сестара и Веће васпитача.

План активности које ће се реализовати на седницама в-о већа установе у радној 2015/16 г

Тема /активност	Време	Начин реализације	Носиоци
1.Конституисање Васпитно образовног већа и избор записничара Већа 2.Давање мишљења о Извештају рада установе за 2014/2015. годину и Годишњем плану рада установе за 2015/2016.г. 3.План стручног усавршавања 5.Избор радних листова за 2015/2016 4. Посебни и специјализовани програми 5. Избор ментора за наредну годину 6.Текућа питања	септембар 2015.г.	разговор, дискусија, пленарни рад презентација	директор, п-п служба
1.Представљање процедура везано за заштиту безбедности у установи 2.Формирање мреже институција/повезивање са институцијама града 3.Превенција насиља у породици и инсистуцији	Новембар/ децембар 2015.г	Пленарни рад,презнтација,г рупна дискусија	Начелник полицијске управе Чачка,Тим за заштиту од насиља

1.Евалуација в-о рада у протеклој години и предлози за унапређивање рада у наредној години 2.Извештаји из реализације пројеката организованих током године 3.Извештај из самовредновања рада 4.Извештај из реализованих активности из Развојног плана установе 5.Извештај о стручном усавршавању у установи	јун 2016.г.	разговор, дискусија, пленарни рад	директор, стручни сарадници,
---	----------------	---	------------------------------

ПЛАН РАДА СТРУЧНИХ ОРГАНА УСТАНОВЕ

Правилником о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник РС“, бр. 13/12) који је донео Министар просвете, прописано је да се стално стручно усавршавање остварује активностима које:

I предузима установа у оквиру својих развојних активности, и то:

- 1) извођењем угледних часова, односно активности са дискусијом и анализом;
- 2) излагањем на састанцима стручних органа и тела које се односи на савладан програм стручног усавршавања или други облик стручног усавршавања ван установе, приказ књиге, приручника, дидактичког материјала, стручног чланка, различите врсте истраживања, студијско путовање и стручну посету и др. са обавезном дискусијом и анализом;
- 3) остваривањем истраживања /пројекти в-о рада, програми од националног значаја у установи, програм огледа, модел центра/

II) се спроводе по одобреним програмима обука и стручних скупова, у складу са овим правилником;

III) предузима Министарство надлежно за послове образовања, Завод за унапређивање образовања и васпитања и Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања и то кроз:

- 1) програме обука;
- 2) стручне скупове (конгрес, сабор, сусрети и дани, конференција, саветовање, симпозијум, округли сто, трибина)
- 3) летње и зимске школе,
- 4) стручна и студијска путовања,

У складу са актуелним потребама Установе, а у циљу усклађивања са Законом о основама система образовања и васпитања, Програмом рада Установе за радну 2014/2015. годину одређено је да се формирају следећи стручни органи Установе:

1. Васпитно-образовно веће
2. Стручни активи медицинских сестара
3. Стручни активи васпитача који раде са децом узраста од три године до поласка у ППП
  - Актив млађих васпитних група
  - Актив средњих васпитних група и
  - Актив старијих васпитних група
4. Стручни активи васпитача који раде Припремни предшколски програм

- Актив васпитача који реализују ППП у целодневном трајању
- Актив васпитача који реализују ППП у четворочасовном трајању у седишту и ван седишта установе
- Актив стручних сарадника
- 5. Стручни актив приправника и ментора
- 6. Стручни актив за развојно планирање, Актив за реализацију самовредновања, Актив за праћење стручног усавршавања у установи
- 7. Актив васпитача који реализују програм „НТЦ систем учења за предшколски узраст“, Актив за реализацију програма Спортских активности, Програма народне традиције
- 8. Педагошки колегијум

Рад на стручном усавршавању и унапређивању васпитно - образовне праксе обављаће се и на нивоу тимова (Тимови објеката за самовредновање, Тим за заштиту деце од насиља, Тим за инклузију), непосредних организатора посла, радних група као и учешћем у раду семинара који ће се организовати у Регионалном центру за професионални развој запослених у образовању у Чачку, похађањем састанака струковних удружења, организовања стручних посета, стручних сусрета организованих од стране наведених удружења, учешћем у пројектима које организују струковна удружења или др. значајне стручне и институције културе и праћењем најновије стручне литературе.

Стручни органи Установе се старају о осигурању и унапређивању квалитета васпитно-образовног рада, прате остваривање програма васпитања и образовања, старају се о остваривању циљева, вреднују резултате рада васпитача, медицинских сестара и стручних сарадника, прате и утврђују резултате рада деце и предузимају мере за јединствен и усклађен рад са децом у процесу васпитања и образовања и решавају друга стручна питања васпитно-образовног рада.

Приоритетан задатак рада свих стручних органа Установе биће унапређење васпитно образовне праксе кроз процес самовредновања.

ПЕДАГОШКИ КОЛЕГИЈУМ

Педагошки колегијум чине председници стручних актива васпитача и медицинских сестара и представници стручних сарадника Установе. Радом овог стручног органа председава и руководи директор Установе, односно помоћник директора. Педагошки колегијум ће у складу са Законом о основама система образовања и васпитања (чл.66) разматрати питања и заузимати ставове у вези са следећим пословима директора:

- старање о осигурању квалитета и унапређивања васпитно образовног рада
- остваривање Развојног плана Установе
- организовање педагошко инструктивног увида и надзора и предузимање мера за унапређивање и усавршавање рада васпитача и стручних сарадника
- планирање и праћење стручног усавршавања запослених
- планирање, организовање, остваривање програма васпитања и образовања и свих активности Установе
- сарадња са органима јединице локалне самоуправе, организацијама и удружењима и др.

ЧЛАНОВИ ПЕДАГОШКОГ КОЛЕГИЈУМА ЗА РАДНУ 2015/16 ГОДИНУ

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	
1.Сузана Симеуновић	директор
2.Лидија Цумбо	председник актива млађих васпитних група
3.Весна Костић	председник актива средњих васпитних група
4.Ана Наранцић	председник актива старијих васпитних група
5.Србољуб Васиќић	председник актива ППП васпитних група
6.Јелена Миросавић	председник актива ППП-група четвор. програм
7.Биљана Јелесијевић	председник актива млађих јаслених група
8.Биљана Ковачевић	председник актива старијих јаслених група
9.Снежана Илић	стручни сарадник
10.Јулија Достанић	стручни сарадник
11.Тања Спасовић	стручни сарадник
12.Љиљана Радовановић	стручни сарадник
13.Надица Бекчић	помоћник директора

На састанцима Педагошког колегијума ће по потреби присуствовати координатори пројеката или програма који се реализују у нашој установи, како би поднели извештаје о реализацији пројекта и програма /квартални извештаји/.

Оквирни план рада Педагошког колегијума, са динамиком рада, начинима реализације и носиоцима, биће приказан у табели која следи. Детаљнија разрада програмских активности /оперативни план рада/, биће израђен на првом састанку Педагошког колегијума Установе.

План рада Педагошког колегијума за 2015/2016.г.

Тема /активност	Време	Начин реализације	Носиоци
1. Конституисање Педагошког колегијума и информисање чланова колегијума о функцијама и задужењима колегијума 2. Анализа стања у Установи / извештавање председника актива и евалуација стручног усавршавања у установи 3.Предлози за организовање рада Педагошког колегијума 4. Предлози за рад на одабиру часописа и радних листова за предшколце	септембар 2015.г.	Извештавање, групна дискусија	Директор
1. Упознавање Педагошког колегијума установе са Годишњим планом рада 2.Предлози за унапређивање в-о рада у Установи програма /посебни, специјализовани и други програми у установи/	септембар 2015.г.	разговор, дискусија	директор, стручни сарадници, координатор тима за развојно планирање

3. Професионални развој запослених (Стручно усавршавање запослених, лични план професионалног развоја)			
1.Разматрање плана самовредновања 2.Праћење спровођења активности из Развојног плана установе 3.Упознавање са члановима Тима за инклузију и Тима за рад са децом за изузетним способностима и програмским активностима тимова; предлози за унапређивање рада везано за децу којој је потребна додатна подршка - Обележавање Дечје недеље /предлози/	октобар 2015.г.	разговор, дискусија, израда оперативног плана рада	директор, стручни сарадници, коориднатор тима за самовредновање и развојно планирање, председници актива
1.Извештај о реализованим активностима из Самовредновања за протекли период /први квартал/ 2.Извештај о раду стручних органа установе – квартални извештаји 2.Евалуација в-о рада, реализација активности из дечије недеље, реализацији ППП-целодневни и полудневни програм 3. Усвајање ИОП-а за децу којој је потребна додатна подршка 4. Извештај о мерама које се спроводе у раду са децом и предлози за унапређивање рада	новембар 2015.г.	разговор, презентација, дискусија, извештаји	директор, координатори и председници актива Извештавање, Директор, координатор тима за додатну подршку деци увид у материјале- ИОП
1. Извештај о остваривању плана стручног усавршавања за период септембар - децембар 2015.г. 2. Евалуација рада стручних актива; реализације стручних посета и семинара-предлози; сугестије 3. Анализа извештаја добијених са терена о реализацији В-О рада, као и извештаја стручних сарадника. Евалуација на основу изнетих података и израда предлога мера за унапређивање рада Установе 4. Извештај комисије о реализацији провере оспособљености приправника за самостално обављање посла	јануар- фебруар 2016.г.	извештаји председника актива, извештај о стручном усавршавању	директор, стручни сарадници, чланови комисије за полагање испита у Установи
1. Извештај о самовредновању 2. Извештај о реализацији активности Тима за развојно планирање 3. Извештај Тима за заштиту деце од насиља 4. Извештај о раду стручних органа установе	март 2016.г.	Извештаји координатора, групна дискусија	-коориднатори Тима за заштиту деце од насиља,Тима за развојно планирање
-Евалуација рада стручних органа; Евалуација васпитно-образовног рада Установе; -Предлози за унапређивање васпитно образовног рада	мај 2016.г.	разговор, дискусија, анализа	директор, стручни сарадници,

		педагошке документације	
-Евалуација рада Педагошког колгијума -Извештај о раду Педагошког колегијума са предлогом активности за План рада за радну 2014/15 г.	јун 2016.г.	разговор, дискусија,	директор, стручни сарадници, представник Централног тима за самовредновање

ПЛАН РАДА КОЛЕГИЈУМА УСТАНОВЕ

У циљу спровођења јединствене пословне и финансијске политике, јединственог програма стручног усавршавања, усклађивања тимског рада и координације организационих јединица Установе образује се Колегијум Установе.

Колегијум Установе чине: директор, помоћник директора, стручни сарадници установе, главни васпитачи и главне медицинске сестре, координатор за превентивну здравствену заштиту, координатор за исхрану, секретар, шеф рачуноводства, шефови кухиња. Радом Колегијума руководи директор Установе. Колегијум доноси препоруке, закључке који се достављају организационим јединицама на даљи поступак. Састанци колегијума организоваће се најмање једанпут месечно. Основни послови и задаци на којима ће Колегијум радити током године су:

- унапређивање организације рада у радним јединицама
- уклађивање радног времена Установе са потребама породице на нивоу радних јединица
- координација у циљу остваривања основних функција Установе
- предлагање мера за унапређење основних функција Установе
- унапређивање тимског рада на нивоу објеката
- праћење реализације задатака планираних Годишњим програмом рада Установе и остала питања од значаја за спровођење јединствене пословне, финансијске политике и програма рада

ЧЛАНОВИ КОЛЕГИЈУМА УСТАНОВЕ ЗА РАДНУ 2014/15 ГОДИНУ

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	
1. Сузана Симеуновић	директор
2. Марина Јанковић	главни васпитач "Мали капетан"
3. Ана Наранџић	главни васпитач "Мали капетан"
4. Лепа Коларевић	главни васпитач "Лептирић"
5. Бисерка Драмлић	главни васпитач "Колибри"
6. Ивана Мунић	главни васпитач "Пчелица"
7. Љиљана Стојановић	главни васпитач "Звончица"
8. Љиљана Јелић	главни васпитач "Бубамара"
9. Гина Ивановић	главни васпитач "Дечији гај"
10. Снежана Трифуновић	главни васпитач "Ђурђевак"
11. Милијанка Зарић	главни васпитач "Младост"
12. Милунка Драмлић	главни васпитач "Бисери"
13. Снежана Ковић	главни васпитач "Полетарац"
14. Зорица Миковић	Главна сестра "Бисери"

15. Јасмина Чаворовић	Главни организатор јаслица сестра "Младост"
16. Надица Бекчић	главни организатор јаслица "Мали капетан"
17. Снежана Илић	стручни сарадник
18. Јулија Достанић	стручни сарадник
19. Тања Спасовић	стручни сарадник
20. Љиљана Радовановић	стручни сарадник
21. Мирјана Зеленовић	Председник актива за стручно усавршавање
22. Јела Павловић	Координатор превентивне службе
23. Љиљана Бошковић	Главни кувар ц.кухиње "Младост"
24. Милка Павловић	Главни кувар ц.кухиње "Звончица"
25. Милован Гојковић	техничка служба

ДИНАМИКА ОРГАНИЗОВАЊА САСТАНАКА: једанпут месечно, по потреби и чешће

У табели која следи биће приказан програм рада преко тема планираних за реализацију на састанцима колегијума за радну 2014/15. годину.

План рада колегијума установе

Тема /активност	Време/	Начин реализације	Носиоци
1. Организација рада у новој радној години 2. План група ППП-четворочасовни Програм. Организација рада у објекту/кадрови, простор, средства, организација посебних и специјализованих програма/ 4. Извештавање о подацима добијеним из анализе стања безбедности у установи 5. Информисање о постојећим стручним сусретима и планираним акредитованим семинарима и пријаве заинтересованих стручних радника 6. Организација повремених програма /рекреативни програми/ за децу 7. Текућа питања: дуговања, уговори за родитеље, излет за запослене,	крај августа 2015.г.	разговор, дискусија, подношење извештаја	директор, руководиоци РЈ, координатор тима за заштиту деце од насиља
1. План обележавања Дечје недеље, на нивоу Установе и појединачно по објектима-програми рада по објектима 2. Организација рада: тешкоће и разматрање начина за превазилажење 3. Организација посебних и специјализованих програма: извештај са терена 4. Текућа питања	септембар 2015.г.	разговор, дискусија, извештавање о програмама обележавања дечје недеље	директор руководиоци РЈ,

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

<p>1. Организација рада у објектима, радним јединицама 2. Упознавање са новим правилницима који ће се израдити у установи/Правилник о безбедности,../ 3. Организовање прославе дана вртића 4. Осигурање деце која похађају вртић 5. Текућа питања: санитарни и систематски прегледи, ПШВ обрасци, наплата вртића...</p>	<p>октобар 2015.г.</p>	<p>разговор, дискусија, информисање радника</p>	<p>Директор, координатор радне групе за организовање прославе, координатор превентивне службе</p>
<p>1. Праћење реализације задатака планираних Годишњим програмом рада Установе; Информисање о предлогу активности планираних развојним планом Установе 2. Организација зимовања 3. Организовање једнодневних излета 4. Текућа питања</p>	<p>новембар 2015.г.</p>	<p>разговор, дискусија, информисање радника</p>	<p>директор, стручни сарадници, координатор актива за развојно планирање</p>
<p>1. Организација рада у зимском периоду 2. Новогодишња прослава у вртићу 3. Рад пописне комисије 4. Текућа питања: зимски период, нерадни дани,../</p>	<p>децембар 2015.г.</p>	<p>подношење извештаја радне групе за организовање прославе дана вртића, информисање руководиоца РЈ</p>	<p>директор, руководиоци РЈ</p>
<p>1. Праћење организације рада у зимском периоду 2. Актуелна питања</p>	<p>јануар 2016.г.</p>	<p>разговор, дискусија, информисање радника, извештаји гланих организатора посла о стању у радним јединицама</p>	<p>директор, руководиоци РЈ</p>
<p>1. Праћење реализације задатака планираних Годишњим програмом рада Установе 2. Организација повремених програма/рекреативни програми/за децу 3. Информисање о стручним сусретима и пријава заинтересованих за учешће на стручним скуповима 4. Текућа питања</p>	<p>март 2016.г.</p>	<p>разговор, дискусија, информисање радника</p>	<p>директор, руководиоци РЈ,</p>
<p>1. Припрема за структурирање млађих васпитних група у вртиће, жељени</p>	<p>април 2016.г.</p>	<p>разговор, дискусија,</p>	<p>директор, руководиоци РЈ, стручни сарадници</p>

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

<p>преласци-достављање података о стању у објектима</p> <p>2.Стручно усавршавање –пријава за учешће на семинарима,учешће на конкурсима за „Нај-играчку „ и др.стручним скуповима које организују стручна удружења и институције, ликовним конкурсима,.</p> <p>3.Организовање једнодневних излета за ППП и старије васпитне групе..</p> <p>4. Текућа питања</p>		информисање радника	
<p>1. Извештај о завршеном структурирању група и расписивању конкурса за пријем деце за радну 2015-16 г.</p> <p>2.Организовање једнодневног излета за децу из ППП и старијих васпитних група</p> <p>3. Текућа питања</p>	мај 2016.г	разговор, дискусија, информисање радника	директор, руководиоци РЈ, стручни сарадници
<p>1.Организовање летовања у Улцињу</p> <p>2.Подношење Извештаја о раду у РЈ објеката са предлогом мера које ће ући у Годишњи програм рада установе за радну 2014/15. годину</p> <p>3.Подношење извештаја о завршеном конкурс</p> <p>4.Припреме за организовање рада у летњем периоду</p> <p>5.Евалуација рада Колегијума</p> <p>6.Разно-текућа питања</p>	јун 2016.г	разговор, дискусија, информисање радника,извештаји гланих организатора посла о стању у радним јединицама са предлогом мера за унапређивање рада за Годишњи програм рада установе	директор, руководиоци РЈ, стручни сарадници,председник конкурсне комисије

ПЛАН РАДА СТРУЧНИХ АКТИВА МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА

Председници актива за радну 2015/16 годину:

- председник актива млађих јаслених група биће Биљана Јелесијевић, објект "Мали капетан"
- председник актива старијих јаслених група биће, Биљана Ковачевић, објекат "Мали капетан"

АКТИВ МЛАЂИХ ЈАСЛЕНИХ ГРУПА

Оквирни програм рада актива млађих јаслених група за 2015/2016 г.

Тема /активност	Време	Начин реализације	Носиоци
1.Предлози за организацију рада актива у наредној радној години 2.Извештај о стручном усавршавању. Број остварених сати. 3.Предлог тема за стручно усавршавање у установи, као и избор акредитованих програма 4.Предлог за учешће у радним групама, активима, програмима /тим за инклузију, самовредновање, развојно планирање,....	крај августа 2015.г.	информисање, дискусија	председник актива стручни сарадници
1. Разрада активности из Годишњег плана рада актива и израда оперативног плана рада; 2. Извештаји из адаптације - анализа тока, сугестије, препоруке за даљи рад 3.План сарадње са породицом, облици сарадње 4.Презентација и излагање са Првог конгреса стручних радника предшколских установа Србије	септембар 2015.г.	информисање, групна дискусија	председник актива, стручни сарадници
1. Извештај са Педагошког колгијума усатнове 2. Презентација и излагање са IX Стручних сусрета медицинских сестара васпитача	октобар 2015.г.	Презнетација, анализа, групна дискусија	медицинске сестре које су биле на стручним сусретима, стручни сарадници

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

1.Приказ примера добре праксе. Обичаји мога краја-народна традиција	новембар 2015.г.	радионичарски рад	медицинске сестре вртића „Бубамара“
1.Приказ примера добре праксе Вршњачко учење	децембар 2015.г.	Презентација, анализа, групна дискусија	Медицинске сестре вртића „Младост“
1.Презентација и излагање са XX јесењих стручних сусрета медицинских- сестара васпитача „Календар заједничких активности – вршњаци у интеракцији“ и „Креирање подситцајне физичке средине усмерене на дете“	јануар 2016.г.	презентација радионичарски рад	мед. сестре које су биле на стручним сусретима стручни сарадници
1.Презентација и излагање искустава са стручног усавршавања	фебруар 2016.г	презентација, радионица	медицинске сестре
1.Приказ примера добре праксе Стручни сусрети сестара-избор примера добре праксе из других средина/установа	март 2016.г.	Презентација	медицинске сестре које су биле на стручним сусретима, стручни сарадници
1. Примери добре праксе. Развој говора 2.Приказ примера добре праксе-стручни сусрети сестара 3.Разно	мај 2016.г.	презентација радионичарски рад	мед. сестре које су биле на семинару, стручни сарадници
1.Припрема за адаптациони период /израда плана адаптације, организовање родитељских састанака,.. /	јун 2016.г.	групна дискусија	Председници актива стручни сарадници
1.Евалуација рада актива; 2.Евалуација развојних постигнућа деце у групи; 3. Евалуација сарадње са породицом 4.Предлог тема за програм рада за наредну годину; 5. Избор председника актива	крај јуна 2016.г.	групна дискусија, извештавање	председник актива

АКТИВ СТАРИЈИХ ЈАСЛЕНИХ ГРУПА

Оквирни план рада актива старијих јаслених група за 2015/2016 г.

Тема /активност	Време	Начин реализације	Носиоци
1.Предлози за организацију рада актива у наредној радној години 2.Извештај о стручном усавршавању. Број остварених сати.	крај августа 2015.г.	информисање, дискусија	председник актива стручни сарадници

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

3.Предлог тема за стручно усавршавање у установи, као и избор акредитованих програма 4.Предлог за учешће у радним групама, активима, програмима /тим за инклузију,самовредновање,развојно планирање,.../			
1. Разрада активности из Годишњег плана рада актива и израда оперативног плана рада; 2. Извештаји из адаптације - анализа тока, сугестије, препоруке за даљи рад 3.План сарадње са породицом, облици сарадње 4.Презентација и излагање са Првог конгреса стручних радника предшколских установа Србије	септембар 2015.г.	информисање, групна дискусија	председник актива, стручни сарадници
1. Извештај са Педагошког колгијума усатнове 2. Презентација и излагање са IX Стручних сусрета медицинских сестара васпитача	октобар 2015.г.	Презнетација, анализа, групна дискусија	медицинске сестре које су биле на стручним сусретима, стручни сарадници
1.Приказ примера добре праксе. Обичаји мога краја-народна традиција	новембар 2015.г.	радионичарски рад	медицинске сестре вртића „Бубамара“
1.Приказ примера добре праксе Вршњачко учење	децембар 2015.г.	Презентација радионичарски рад	Медицинске сестре вртића „Младост“
1.Презентација и излагање са XX јесењих стручних сусрета медицинских-сестара васпитача „Календар заједничких активности – вршњаци у интеракцији“ и „Креирање подстицајне физичке средине усмерене на дете“	јануар 2016.г.	презентација радионичарски рад	мед. сестре које су биле на стручним сусретима стручни сарадници
1.Презентација и излагање искустава са стручног усавршавања	фебруар 2016.г.	презентација, радионица	медицинске сестре
1.Приказ примера добре праксе. Стручни сусрети сестара-избор примера добре праксе из других средина/установа	март 2016.г.	Презентација	медицинске сестре,стручни сарадници
1.Примери добре праксе. Развој говора	мај 2016.г.	презентација	мед. сестре вртића „Звончица“, мед.сестре

2. Приказ примера добре праксе-стручни сусрети сестара 2. Разно		радионичарски рад	које су биле на стручним сусретима, стручни сарадници
1. Припрема за адаптациони период /израда плана адаптације, организовање родитељских састанака,.../	јун 2016.г.	групна дискусија	Председници актива стручни сарадници
1. Евалуација рада актива; 2. Евалуација развојних постигнућа деце у групи; 3. Евалуација сарадње са породицом 4. Предлог тема за програм рада за наредну годину; 5. Избор председника актива	крај јуна 2016.г.	групна дискусија, извештавање	председник актива

ПЛАН РАДА СТРУЧНИХ ОРГАНА КОЈИ РАДЕ СА ДЕЦОМ УЗРАСТА ОД 3- 5,5 ГОДИНА АКТИВ МЛАЂИХ ВРТИЋСКИХ ГРУПА

Председник актива млађих вртићских група – Лидија Цумбо

Оквирни програм рада актива млађих вртићских група за 2015/2016:

Тема /активност	Време	Начин реализације	Носиоци
1. Евалуација рада актива за школску 2014/2015 2. Предлози за организацију рада актива у наредној радној години 3. Предлог акредитованих програма за школску 2015/2016.г. 4. Лични план стручног усавршавања 2015/2016.г. 5. Предлог за учешће у радним групама, активима, програмима 6. Избор председника актива млађих вртићских група 7. Разно	крај августа 2015.г.	информисање, дискусија	председник актива стручни сарадници
1. Разрада активности из Годишњег плана рада актива и израда оперативног плана рада; 3. Анализа процеса адаптације и реадaptације- препоруке за даљи рад; 3. Постигнућа деце на узрасту 3-4 године и основни задаци рада на овом узрасту 4. Сарадња са породицом – различити модели сарадње /израда	септембар 2015.г.	информисање, групна дискусија	Председник актива, стручни сарадници

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

оквирног плана сарадње са породицом			
1.Музика у вртићу-музичке радионице за децу Примери добре праксе	октобар 2015.г.	информисање, групна дискусија	васпитачи, музички педагози
1.Презентација искуства са стручног усавршавања „Први конгрес предшколаца“	новембар 2015.г.	презентација, дискусија, анализа	Васпитачи и медицинске сестре које су присуствовале конгресу
1. Предавање превентивне службе „Поступање при повредама деце“	децембар 2015.г.	информисање, групна дискусија	превентивна служба
1.Презентација искустава са семинара / Методе критичког мишљења	фебруар 2016.г.	презентација, дискусија, анализа	стручни радници који су прошли тренинг /васпитач, психолог
1.Презентација искустава са семинара „И мали глумац је глумац“- примери добре праксе	Март 2016.г.	презентација, дискусија, анализа	васпитачи, васпитачи и стручни сарадници који су присуствовали семинару
1.Емоционална компетенција, темперамент,...	април 2016.г.	презентација, дискусија	стручни сарадници
1.Приказ искустава добре праксе/приказ активности презентованих на стручним сусретима васпитача	мај 2016.г.	презентација, анализа, дискусија	васпитачи које су присуствовале стручним сусретима, стручни сарадници
1.Евалуација рада актива; 2.Евалуација развојних постигнућа деце у групи; 3. Евалуација сарадње са породицом 4.Евалуација сарадње са друштвеном средином 5.Предлог тема за план рада за наредну годину; 6. Избор председника актива за наредну годину	јун 2016.г.	групна дискусија, извештавање, анализа	председник актива

АКТИВ СРЕДЊИХ ВРТИЋСКИХ ГРУПА

Председник актива средњих вртићских група – Весна Костић

Оквирни програм рада актива средњих вртићских група 2015/16:

Тема /активност	Време	Начин реализације	Носиоци
-----------------	-------	-------------------	---------

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

1. Предлози за организацију рада актива у наредној радној години 2. Предлог акредитованих програма за школску 2015/16 годину 3. Лични план стручног усавршавања за школску 2015/16.г. 4. Пријављивање за тимове и радне групе за школску 2015/16 5. Избор председника актива 6. Разно;	септембар 2015.г.	информисање, дискусија	председник актива, стручни сарадници
1. Разрада активности из Годишњег плана рада актива и израда оперативног плана рада; 2. Понуда часописа 3. Постигнућа деце на узрасту 4-5 година и основни задаци рада на овом узрасту, инструменти за праћење дечијег развоја, развојни ниво групе	септембар 2015.г.	информисање, групна дискусија, предавање, договор	председник актива, стручни сарадници
1. Емоционална компетенција, темперамент. 2. Разно;	октобар 2015.г.	информисање, групна дискусија	Председник актива, стручни сарадници
1. Сарадња са породицом – различити модели сарадње /израда оквирног плана сарадње са породицом 2. Презентација примене искуства са семинара „Како радити са родитељима“ 3. Разно	новембар 2015.г.	радионичарски рад	стручни радници који су прошли семинар /васпитач, психолог/
1. Дечији портфолио – досадашње искуство и примери добре праксе 2. Разно	децембар 2015.г.	презентација, дискусија, анализа	васпитачи и стручни сарадници који су присуствовали семинару
1. Приказ активности презентованих на стручним сусретима васпитача - новине, актуелности у раду 2. Разно	фебруар 2016.г.	презентација, дискусија	васпитачи које су присуствовали стручним сусретима, стручни сарадници
1. Презентација примера добре праксе из васпитно-образовног рада 2. Разно	март 2016.г..	презентација, приказ, анализа, дискусија	васпитачи који имају материјал, стручни сарадници
1. Подстицајна средина (физичка и социјална) као трећи васпитач	април, 2016.г.	презентација, радионица, приказ, анализа, дискусија	васпитачи који имају материјал, стручни сарадници
1. Презентација искуства у примени семинара стручног усавршавања	мај 2016.г.	презентација, приказ, анализа,	васпитачи који су похађали семинар,

1.Евалуација рада актива; 2.Евалуација развојних постигнућа деце у групи; 3. Евалуација сарадње са породицом 4.Евалуација сарадње са друштвеном средином 5.Предлог тема за план рада за наредну годину; 6.Извештај о стучном усавршавању Избор председника актива	јун 2016.г.	дискусија групна дискусија, извештавање	председник актива
---	-------------	--	-------------------

АКТИВ СТАРИЈИХ ВРТИЋСКИХ ГРУПА

Председник актива старијих вртићских група – Ана Наранџић

Оквирни програм рада актива старијих вртићских група за 2015/2016:

Тема /активност	Време	Начин реализације	Носиоци
1.Избор председника актива 2. Предлози за организацију рада актива у наредној радној години 3.Предлог тема за стручно усавршавање у установи, као и избор акредитованих програма 4.Лични план професионалног развоја 5.Предлог за учешће у тимовима, програмима и радним групама 6.Разно	крај августа 2015.г.	информисање, дискусија	председник актива стручни сарадници
1. Разрада активности из Годишњег плана рада актива и израда оперативног плана рада; 2. Размена искустава из в-о рада: предлог тема в-о рада 3. Постигнућа деце на узрасту 5-6 година и основни задаци рада на овом узрасту, инструменти за праћење дечијег развоја, развојни ниво групе 4. Сарадња са породицом – различити модели сарадње /израда оквирног плана сарадње са породицом	октобар 2015.г.	информисање, радионица групна дискусија	председник актива, стручни сарадници
1.Размена искустава, примери добре праксе из васпитно-образовног рада „Мој први кућни љубимац“	новембар 2015.г.	презентација, дискусија, анализа	Председник актива, васпитачи вртића „Лептирић“
1.Презентација искустава са стручног усавршавања	децембар 2015.г.	радионичарски рад	стручни радници који су прошли тренинг /васпитач,психолог/

1. Приказ искустава из рада на пројекту НТЦ систем учења за предшколски узраст	фебруар 2016.г.	презентација, анализа, дискусија	стручни сарадник, васпитачи који реализују програм
1. Презентације искуства са Јесењих стручних сусрета васпитача 2. Приказ различитих модела сарадње са породицом – примери из праксе	април 2016.г.	презентација, приказ, анализа, дискусија	васпитачи које су присуствовали стручним сусретима, васпитачи који имају материјал, стручни сарадници
1. Предлог чланова за радну групу за избор радних листова 2. Критеријуми за избор радних листова и анализа претходних искустава 3. Припрема актива за реализацију активности из ППП	мај 2016.г.	анализа, дискусија	председник актива, стручни сарадници
1. Евалуација рада актива; 2. Евалуација развојних постигнућа деце у групи; 3. Евалуација сарадње са породицом 4. Евалуација сарадње са друштвеном средином 5. Предлог тема за план рада за наредну годину; 6. Избор председника актива	јун 2016.г.	групна дискусија, извештавање	председник актива

ПЛАН РАДА АКТИВА КОЈИ РЕАЛИЗУЈУ ПРИПРЕМНИ ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Председници актива за ову радну годину су:

- председника актива ППП, целодневни боравак – Србољуб Васикић
- председник актива ППП, четворочасовни боравак – Јелена Миросавић

АКТИВ ППП - целодневни боравак

Оквирни програм рада актива ппп вртићских група-целодневни боравак:

Тема / активност	Време	Начин реализације	Носиоци
1. Предлози за организацију рада актива у наредној радној години 2. Извештај о стручном усавршавању . Број реализованих сати. 3. Предлог тема за стручно усавршавање у установи, као и избор акредитованих програма 4. Избор радних листова	крај августа 2015.г.	информисање, дискусија	председник актива стручни сарадници

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

5.Предлог за учешће у радним групама активима, програмима /тим за инклузију, самовредновање, развојно планирање,....			
1. Разрада активности из Годишњег плана рада актива и израда оперативног плана рада; 2. Разно	септембар 2015.г.	информисање, групна дискусија	председник актива
1.Презентација искуства са стручног усавршавања/ Први конгрес предшколаца	октобар 2015.г.	презентација,	Васпитачи који су присуствовали стручном усавршавању
1.НТЦ систем-примери добре праксе 2. Презентација искуства са Међународне конференције о даровитости (Словенија)	новембар 2015.г.	презентација, Радионичарски рад	стручни радници који су реализују програм координатор програма НТЦ систем учења за предшколски узраст
1.Презентација искустава са семинара "Интегрисани програм за поштовање различитости"	децембар 2015.г.	радионичарски рад	стручни радници који су прошли тренинг/васпитач,психолог/
1.Презентација искустава са стручног усавршавања	фебруар 2016.г.	презентација	васпитачи који су прошли семинар
1.Евалуација остварених постигнућа код деце и план за последње тромесечје припремног предшколског програма	март 2016.г.	радионичарски рад	председник актива, стручни сарадници
1.Извештај са стручних сурета васпитача и приказ примера добре праксе који су презентовани на стручним сусретима	април 2016.г.	презентација групна дискусија, извештавање	васпитачи који су присуствовали стручним сусретима,
1.Припрема за период адаптације /организација рада у периоду адаптације, припрема родитељских састанака, израда информатора за родитеље/	мај 2016.г.	презентација,дискусија	председник актива,стручни сарадници
1.Евалуација рада актива; 2.Евалуација развојних постигнућа деце у групи; 3.Предлог тема за програм рада за наредну годину; 5. Избор председника актива	јун 2016.г.	групна дискусија, извештавање	Председник актива

АКТИВ ППП -четворочасовни програм

Оквирни програм рада актива ппп вртићских група-четворочасовни програм:

Тема /активност	Време	Начин реализације	Носиоци
1.Распоред васпитача у ППП групе у седишту и ван седишта установе 2.Предлог акредитованих програма за школску 2015/16.г. 3. Лични план стручног усавршавања за школску 2015/16.г. 4. Предлог за учешће у радним групама, тимовима, програмима 5.Избор радних листова и часописа 6. Избор председника актива и записничара 7. Разно;	крај августа 2015.г.	информисање, дискусија	председник актива стручни сарадници
1.План стручног усавршавања на нивоу актива/договор око организовања стручног усавршавања у установи/ 2.Извештаји из адаптације /тешкоће и начини превазилажења,../ 3. Летопис установе	септембар 2015.г.	информисање, групна дискусија	председник актива,стручни сарадници, васпитачи
1.Вођење предагошке документације. 2.Индивидуализација у ВОР-у 3.Посматрање и праћење деце-Дечији портфолио 4.Самовредновање на нивоу актива	Октобар 2015.г	групна дискусија	председник актива,стручни сарадници
1.,,Анализа вођења радне књиге васпитача ппп 3.Проблеми рада на терену	новембар 2015.г.	радионичарски рад	стручни сарадник педагог
1.Примена савремених метода у раду са децом 2.Примери добре праксе Вођење радионице	Децембар 2014.г	Презнетација, радионичарски рад	Стручни сарадник-психолог
1.Емоционална компетенција и асертивна комуникација	фебруар 2016.г.	Радионичарски рад	Стручни сарадник психолог
1.Презентације искустава са семинара „Развој дечијег самопоштовања путем кооперативне комуникације“	март 2016.г.	презентација, радионичарски рад	васпитачи и стручни сарадници који су прошли семинар
1.Евалуација остварених постигнућа код деце и план за последње тромесечје припремног предшколског програма	април 2016.г.	Радионичарски рад,	председник актива,стручни сарадници

1.Евалуација рада актива; 2.Предлог тема за програм рада за наредну годину; 3. Избор председника актива	јун 2015.г.	Групна дискусија, Извештавање	председник актива
---	-------------	-------------------------------	-------------------

СТРУЧНИ АКТИВ ПРИПРАВНИКА И МЕНТОРА

Стручни актив приправника и ментора у овој радној години биће састављен од васпитача и мед.сестара-васпитача у статусу приправника и њихових ментора. Приправници који немају лиценцу за рад сходно прописаним стандардима у радној 2015/16 проћи ће кроз Програм увођења у посао.

Приказ кадровске структуре актива

Приправници		Ментори	
Кадар	Број	Кадар	Број
Васпитач	9	Васпитач	4
медицинска сестра	2	медицинска сестра	2
Укупно	11	Укупно	6

Поступак увођења у посао приправника биће усклађен са упутствима датим у Водичу за приправике и менторе и у Правилнику о дозволи за рад наставника, васпитача и стручног сарадника.

А/ Чланови актива приправника и ментора

ПРИПРАВНИК	ЗВАЊЕ	МЕНТОР	ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА
1.Љиљана Пејовић	васпитач	Весна Лишанин	мај 2014. г. - септембар 2015.г.
2.Наташа Павловић	васпитач	Снежана Трифуновић	јун 2014.г. - јун 2015.г.
3.Слађана Милутиновић	васпитач	Гордана Сјеничић	октобар 2014.г. - октобар 2015.г.
4.Јелена Секулић	васпитач	Снежана Трифуновић	јун 2014.г. - јун 2015.г.
5.Јелена Симовић	васпитач	Марина Илић	јануар 2015.г. - јануар 2016.г.
6.Весна Поповић	васпитач	Гордана Сјеничић	јануар 2015.г. - јануар 2016.г.
7.Сања Ђокић	васпитач	Весна Лишанин	јануар 2015.г. - јануар 2016.г.
8.Тина Селаковић	васпитач	Гордана Сјеничић	јануар 2015.г. - јануар 2016.г.

9.Нада Пајевић	васпитач	Гордана Сјеничић	јануар 2015.г. - јануар 2016.г.
10.Бојана Чупић	васпитач	Марина Илић	јануар 2015.г. - јануар 2016.г.
11.Александара Ђокић	васпитач	Снежана Трифуновић	јануар 2015.г. - јануар 2016.г.
12.Соња Тиловић	мед.сестра-васпитач	Љиља Спасић	септембар 2015.г. - септембар 2016.г.
13.Јелена Затежић	мед.сестра-васпитач	Љиља Спасић	септембар 2015.г. - септембар 2016.г.

Председник актива за ову радну годину биће Марина Илић.

План рада за сваког приправника израђују заједно ментор и приправник на почетку програма.⁵ Планови су део педагошке документације које о приправнику води ментор, односно евиденције из рада Актива ментора и приправника.

У периоду од септембра до фебруара 2016. године организоваће се провера оспособљености приправника за самостално обављање посла у Установи. За потребе полагања испита биће формирана комисија, коју ће чинити директор, представник стручне службе и представник васпитача и мед.сестара.

ПЛАН ОРГАНИЗОВАЊА ПРОВЕРЕ ОСПОСОБЉЕНОСТИ ПРИПРАВНИКА ЗА САМОСТАЛНО ОБАВЉАЊЕ ПОСЛА

ПРИПРАВНИК	ЗВАЊЕ	МЕНТОР	ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА У УСТАНОВИ	ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ
Љиљана Пејовић	васпитач	Весна Лишанин	октобар 2015.г.	директор,

⁵ За васпитаче који су започели са Програмом увођења у посао у претходној радној години ментори ће наставити планиране активности из дугорочних планова рада уз њихову допуну и ревизију, док ће за приправнике који тек отпочињу са програмом бити израђени нови дугорочни и краткорочни планови рада на почетку радне године.

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

				психолог, васпитач
2.Наташа Павловић	васпитач	Снежана Трифуновић	септембар 2015.г.	директор, психолог, васпитач
3.Слађана Милутиновић	васпитач	Гордана Сјеничић	новембар 2015.г.	директор, психолог, васпитач
4.Јелена Секулић	васпитач	Снежана Трифуновић	септембар 2015.г.	директор, психолог, васпитач
5.Јелена Симовић	васпитач	Марина Илић	фебруар 2016.г.	директор, психолог, васпитач
6.Весна Поповић	васпитач	Гордана Сјеничић	фебруар 2016.г.	директор, психолог, васпитач
7.Сања Ђокић	васпитач	Весна Лишанин	фебруар 2016.г	директор, психолог, васпитач
8.Тина Селаковић	васпитач	Гордана Сјеничић	фебруар 2016.г	директор, психолог, васпитач
9.Нада Пајевић	васпитач	Гордана Сјеничић	фебруар 2016.г	директор, психолог, васпитач
10.Бојана Чупић	васпитач	Марина Илић	фебруар 2016.г	директор, психолог, васпитач
11.Александара Ђокић	васпитач	Снежана Трифуновић	фебруар 2016.г	директор, психолог, васпитач

ДИНАМИКА ОКУПЉАЊА ЧЛАНОВА АКТИВА: двомесечно, по потреби и чешће

Б/ПЛАН РАДА АКТИВА ПРИПРАВНИКА И МЕНТОРА

Оквирни план рада актива приправника и ментора:

Тема /активност	Време	Начин реализације	Носиоци
*Састанак за менторе 1.Информисање о програму, начину рада, подела задужења 2.Снимање интересовања и потреба приправника 3.Разрада активности из Годишњег плана на основу потреба и интересовања приправника	септембар 2015.г.	информисање, групна дискусија,рад у пару	председник актива
*Састанак ментора и приправника 1.Планирање и програмирање в-о рада	новембар 2015.г.	Размена на нивоу групе	стручни сарадници

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

2.Израда ИОП-а и индивидуализација у раду са децом са посебним потребама 3.Индивидуализација у раду са децом 4.Портфолио			
<u>Састанак ментора и приправника</u> 1.Сарадња са породицом -Примери добре праксе -Вештине комуникације -Информисање родитеља	децембар 2015.г.	радионичарски рад	ментори
<u>Састанак за менторе</u> Изазови у раду ментора и начини њиховог превазилажења *Праћење и вредновање програма	фебруар 2016.г.	Размена на нивоу групе	ментори, стручни сарадници
<u>Састанак ментора и приправника</u> 1.Угледне активности - изводи примера добре праксе/део 1/	март 2016.г.	гледање снимака активности, групна дискусија	ментори, стручни сарадници
<u>Састанак ментора и приправника</u> 1.Угледне активности-изводи примера добре праксе/део 2/	април 2016.г.	гледање снимака активности,групна дискусија	ментори, стручни сарадници
<u>Састанак за менторе</u> Изазови у раду ментора и начини њиховог превазилажења *Праћење и вредновање програма	мај 2016.г.	Размена на нивоу групе	ментори, стручни сарадници
<u>Састанак ментора и приправника</u> 1.Евалуација рада актива;Израда извештаја о раду актива 2.Предлог тема за програм рада за наредну годину; 3. Избор председника актива	јул 2016.г.	групна дискусија, извештавање	председник актива, ментори

ЕВИДЕНЦИЈА И БЕЛЕЖЕЊЕ:	* дугорочни план рада за приправника * краткорочни план за приправника * књига рада актива * извештај о раду приправника * дневник приправника * дневник ментора * извештај о раду приправника
------------------------	--

ПЛАН РАДА СТРУЧНОГ АКТИВА ЗА РАЗВОЈНО ПЛАНИРАЊЕ

Развојни план предшколске установе "Моје детињство", усвојен је 24.04.2014. године за период од 2014-2018 године. У складу са Законом о основама система образовања, реализацију и праћење активности постављене Развојним планом установе, спроводиће Стручни актив за развојно планирање.

У састав актива, поред представника стручних радника установе и Савета родитеља, планирано је да буду укључени и представници техничке службе установе, као и један представник из локалне самоуправе.

а/ Чланови актива за Развојно планирање:

Табела бр.6.6.1. Састав актива за развојно планирање

Име и презиме	Функција у установи
1. Сузана Симеуновић	директор
2. Тања Спасовић	стручни сарадник-психолог
3. Гордана Сјеничић	васпитач, објекат „Младост“
4. Валентина Катанић	васпитач, објекат „Звончица“
5. Невенка Марковић	медицинска сестра-васпитач, објекат "М.капетан"
6. Невенка Трифуновић	васпитач, објекат "Колибри"
7. Милан Ђелошевић	представник техничке службе
8. Јасмина Врбарац	Савет родитеља, «Дечји гај»

Координатор тима је Тања Спасовић - стручни сарадник установе.

Динамика окупљања чланова актива: двомесечно.

Чланови актива за Развојно планирање ће у радној 2015/16.г. радити на остваривању задатака у оквиру сваке од наведених области промене из Развојног плана, према предвиђеној временској динамици./*Наведена динамика препоручена је од стране чланова актива након вредновања рада актива у претходној радној години/.

Приоритетни задаци на којима ће актив радити су праћење спровођења активности из Развојног плана са предлогом мера за унапређивања рада у свакој од области која захтева промене.

а/План рада актива за Развојно планирање

Активност	време	Начин реализације	Носиоци
1.Конституисање тима 2.Израда оперативног плана рада /договор око организације рада, методологије, подела задужења/	септембар 2015.г.	*групна дискусија,израда оперативног плана рада	*координатор актива
2. Праћење реализованих активности – Инструмент за анализу реализованих активности - Израда препорука за унапређивање рада	новембар 2015.г.	*групна дискусија	*чланови актива
3. Састанак чланова Актива за развојно планирање са представницима Централног тима за самовредновање с циљем размене информација и координације активности -Израда Извештаја за Педагошки колегијум са препорукама за унапређивање рада	децембар 2015г.	*извештавање координатора, *размена на нивоу групе	*координатор актива за развојно планирање и самовредновање,чланови актива
4. Припрема за извештавање и извештавање о реализованим активностима на : а/Педагошком колегијуму и по потреби на осталим стручним органима установе; б/Управном одбору; ц/Савету родитеља	март 2016.г.	* размена на нивоу групе *израда презентације	*сви чланови актива
5. Евалуација рада актива - праћење спровођења активности из Развојног плана и израда Извештаја о раду актива за протеклу радну годину -Извештавање Педагошког колегијума -Израда Извештаја за Годишњи извештај рада установе	јун 2016.г.	*групна дискусија, *попуњавање евалуационих упитника о раду стручних органа установе *Анализа реализованих активности на основу Инструмента за праћење активности *израда извештаја	*чланови актива *координатор актива-извештај / на основу података добијених од осталих чланова актива/
6. Израда Плана рада актива са програмским активностима за наредну годину за Годишњи план рада установе	јул-август 2016.г.	*групна дискусија, *израђивање програмских активности и плана рада актива	*координатор актива-израда документа *сви чланови актива-рад на предлогу активности

ц/Планиране програмске активности за радну 2015/16. годину

На основу података добијених кроз анализу реализованих активности из Развојног плана установе у претходној години, података добијених из самовредновања рада установе, података из непосредног праћења реализације в-о рада установе добијених од стручних сарадника и Педагошког колегијума, издвојене су приоритне активности на којима је потребно радити у следећој радној години.У табели која следи наведене су приоритне активности за сваку од области промене постављене Развојним планом установе, као и временски оквири, начин реализације и носиоци.

Област промене	Планиране активности	Време	Начин реализације	Носиоци
Предшколски програм, Годишњи план, Развојни план	<ul style="list-style-type: none"> *Формирати тимове у сваком објекту од представника васпитача, родитеља и локалне заједнице *Урадити анализу стања - реализоване активности у претходној радној години *Израдити план активности „Партиципација породице и локалне самоуправе у В-О раду вртића“ *Одредити координатора из сваког објекта који ће ући у састав Мреже подршке овог програма на нивоу установе и координатора на нивоу установе *Организовати 4 састанка мреже у току године 	<p>септембар,</p> <p>током године</p>	<ul style="list-style-type: none"> *групна дискусија * размена на нивоу тима * размена на нивоу тима * размена на нивоу тима, извештавање 	<ul style="list-style-type: none"> *главни организатор посла *корординатор тима *директор корординатор мреже
Васпитно-образовни рад	<ul style="list-style-type: none"> *Организовање хоризонталне едукације за запослене - Пројектно планирање *Организовање више угледних активности у установи са примерима добре праксе *Организовање бар једне стручне посете у средине које имају примере добре праксе/Н.Бановци/ *Наставити са радом на Анализи стања везано за искоришћеност простора у сваком објекту *Израдити сензорне кутке у васпитним групама које имају децу којој је потребна додатна подршка *Наставити са уређењем заједничких простора у свим објектима вртића/посебно пријемне собе/ *Организовати приказе примера добре праксе рада на уређењу средине у функцији дечијег развоја и учења на нивоу установе *Организовање хоризонталне едукације- примери добре праксе-Вршњаци у акцији, објекат "М.капетан" *Израдити „Календаре дружења“ за сваки објекат и пратити спровођење активности у објекту *организовати "Дане отворених врата вртића" за децу која не похађају вртић *Урадити анализу броја остварених посета/боравака/родитеља у групи и њиховог укључивања у планирање*на нивоу објекта установе 	<ul style="list-style-type: none"> *према плану стручног усавршавања *током године *јун 2016 	<ul style="list-style-type: none"> *организовање, *координисање *израда планова *размена искустава, анализа на нивоу групе *презентација *израда плана *анализа активности на нивоу тима 	<ul style="list-style-type: none"> *стручни радници установе *директор, председници актива и координатор за стручно усавршавање *главни васпитачи
Дечији развој и напредовање	<ul style="list-style-type: none"> *Наставити рад на допуни литературе која ће унапредити рад на праћењу деце и њиховог развоја 	<ul style="list-style-type: none"> *током године 	<ul style="list-style-type: none"> *набавка лиетратуре 	<ul style="list-style-type: none"> *директор *стручни сарадници

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

	<p>*Израдити нове инструменте за праћење деце и наставак рада на допуни постојеће Електронске збирке инструмената праћења</p> <p>*Израда интерног документа-Примера добре праксе „Документација из праћења развоја деце“-</p> <p>*организовати хоризонтално учење у установи- Приказ примера добре праксе</p> <p>“Документација из праћења развоја деце“</p> <p>*Формиран актив за рад са даровитом децом који рада по плану актива и допунити постојеће процедуре за праћење даровите деце са новим инструментима</p> <p>*Урадити анализу стања о детектованом броју даровите деце</p> <p>*Организоване едукације на тему „Даровита деца-унапређивање компетенција васпитача у раду“</p> <p>*Осмислити различите начине за информисање родитеља о напрдовању деце/радионице за родитеље са децом,презентације,.../</p>	<p>*до јуна 2016</p> <p>* до јуна 2016</p> <p>*септембар 2015</p> <p>*током године</p> <p>*новембар 2015</p>	<p>*израда презентације</p> <p>*израда збирке</p> <p>*анализа стања</p> <p>*израда докумената, групна дискусија</p>	<p>*васпитачи</p> <p>*Педагошки колегијум установе</p>
Подршка породици	<p>*Формирана листа чекања деце која нису примљена на конкурс и пријем деце по листи чекања</p> <p>*Информисање представника града о значају поштовања норматива деце у групи</p> <p>*Активности лобирања локалне средине како би се обезбедила средства за реализацију пројектних активности за заштиту безбедности деце</p> <p>*У сваком објекту су формиран Клубови родитеља који редовно спроводе програмске активности клуба објеката</p> <p>*У установи се развијају нови специјализовани и посебни програми</p> <p>/поред постојећих развити још 2 до 3 нова програма,</p> <p>развијена 2 специјализована програма /</p> <p>*Наставити са радом на развијању активности за чешће укључивање родитеља у реализацију В-О рада на нивоу групе</p>	<p>*септембар 2015</p> <p>*током године</p> <p>*до јуна 2016</p>	<p>*конституисање јавна расправа</p> <p>*праћење конкурса,орган изовање састанака са представницима локала</p> <p>*групна дискусија</p> <p>*организација, праћење, координисање, информисање</p>	<p>*директор</p> <p>*координатор тима за заштиту деце од насиља стручни сардници</p> <p>*координатор и клуба родитеља</p> <p>*координатор тима за развијање посебних и специјализованих програма</p>
Етос	<p>*У установи се организују излети за запослене</p> <p>*У установи се организују програми усмерени на овладавање стресом запослених /3-5 активности или 2 програма током године/</p> <p>*Израђена је стратегија за пружање подршке новим радницима у установи/-Формирати Клуб пријатеља и осмислити активности Клуба/</p> <p>*Израда Правилника о правилима понашања запослених са процедурама за случај непридржавања правила понашања из правилника</p> <p>*Информисање свих о садржају правилника</p>	<p>*током године</p> <p>*до јуна 2016</p> <p>*до октобра 2015</p>	<p>*организовање, координисање</p> <p>*израда програма,орган изовање,координисање</p> <p>*формирање, радне групне размена,израда плана активности</p> <p>*групна дискусија,изра</p>	<p>*чланови радне групе</p> <p>*чланови радне групе за реализацију „Антистрес програма“- интерни маркетинг</p> <p>*координатор Клуба пријатеља</p> <p>*директор,се кретар,члано</p>

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

	<p>*Израда 2 нове информативне и едукативне брошуре о реализацији в-о рада у установи и промоција истих</p> <p>*Активирати сајт установе</p> <p>*Размена посета међу објектима и израда Извештаја из анализе организованих посета</p> <p>*Приказ примера добре праксе из сарадње међу објектима установе</p>	<p>*до априла 2016 г.</p> <p>*до јуна 2016</p> <p>*до октобра 2015.г</p> <p>**јун 2016.г</p>	<p>да нацрта,јавна расправа</p> <p>*израда</p> <p>*покретање сајта и рад на редовном ажурирању података</p> <p>*организовање посета</p> <p>*презентација</p>	<p>ви Колегијума установе,педагошког колегијума</p> <p>*директор, Тим за екстерни маркетинг</p> <p>*директор</p>
Организација и руковођење	<p>*Израда радне верзије Правилника за похваљивање и награђивање запослених</p> <p>*Информисање свих о радницима који се истичу у својој делатности кроз јавна саопштења,јавне похвале</p> <p>*Постоје јасне процедуре везано за информисање које су познате свим запосленима,члановима породице /инфо пунктови који су свим познати и доступни са актуелним информацијама и особе задужене за праћење и рад на благовременом информисању/</p> <p>*Уведена је бар једна иновација у информисању/унапређивању информисања /у установи</p> <p>*Стручни радници установе излажу на стручним скуповима</p> <p>*организују се округли столови,,трибине,промотивне активности у суатнови</p>	<p>*до јуна 2016</p> <p>*од септембра 2015</p> <p>*до јуна 2016</p>	<p>*јавна расправа групна дискусија,израда документа</p> <p>*извештавање,обавештавање</p> <p>*израда документа ,групна размена и анализа стања</p> <p>*групна размена,примена иновације и извештавање</p>	<p>*директор</p> <p>*Главни организатори посла,Педагошки колегијум</p> <p>*Тим за екстерни маркетинг, Педагошки колегијум</p>
Ресурси	<p>*Уређена су два дворишта са справама и потребном опремом из средстава установе "Младост", "Бубамара"</p> <p>*Аплицирано са најмање једним пројектом како би се стекли услови за побољшање опремености физичке средине и конкурисано на минимум 3 конкурса</p> <p>*Радна група за уређење средине израђује опрему и средства /израђено 20% више него у претходној години/</p> <p>*Организовати продајне изложбе у сарадњи са члановима породице,како би се прикупила средства за опремање простора у коме бораве деца</p>	<p>*до јуна 2016</p> <p>*до јуна 2015</p> <p>*до августа 2016</p> <p>*до јуна 2016</p> <p>*током године</p> <p>*до јуна 2016</p>	<p>*Организовање , координисање</p> <p>*координисање</p> <p>*израда,праћење конкурса и аплицирање</p> <p>*израда,пројектовање нових играчака и средстава</p> <p>*припрема, информисање јавности,</p>	<p>*директор</p> <p>*координатор радне групе за израду пројеката,</p> <p>*координатор радне групе за израду средстава</p> <p>*главни организатори заинтересованих објеката,</p>

	<p>*У сваком објекту се организовала по најмање једна радионица са родитељима на којој су израђивана средстава и опрема</p> <p>*Набављени су рачунари за објекте "Мали капетан", "Полетарац", "Младост", "Групу у Заблаћу</p>		<p>организовање</p> <p>*припрема, организовање, мотивисање родитеља</p>	<p>Тим за маркетинг</p>
--	---	--	---	-------------------------

ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ САМОВРЕДНОВАЊА

Самовредновање Установе реализоваће се у складу са Правилником о стандардима квалитета рада васпитно-образовних установа и Стандардима квалитета рада предшколских установа.

У Предшколској установи "Моје детињство" до сада је самовредновано 5 кључних области: "Дечији развој и напредовање" и „Предшколски програм, Годишњи план и Развојни план“, "Етос", "Подршка деци и породици" и започет рад у области "Васпитно-образовни рад".

Организација рада у реализацији активности самовредновања биће остваривана на начин као и претходних радних година. Формираће се Централни тим Установе, тимови објеката и урадити почетне анализе стања, а затим и акциони планови за области у којима се планира рад.

КРАТАК ОСВРТ НА ПРЕТХОДНА ИСКУСТВА ИЗ РАДА НА САМОВРЕДНОВАЊУ

У табели која следи приказаћемо активности из акционих планова тимова објеката које су реализоване у претходном периоду/током радне 2014/15 године/:

РЕАЛИЗОВАНЕ АКТИВНОСТИ ИЗ АКЦИОНИХ ПЛАНОВА ТИМОВА САМОВРЕДНОВАЊА

РЕАЛИЗОВАНЕ АКТИВНОСТИ ИЗ АКЦИОНИХ ПЛАНОВА ТИМОВА ОБЈЕКТА

Свака радна јединица, односно тим објекта је сачинио сопствени акциони план, проистекао из наведених слабости, а за Установу у целини су издвојене активности које ће се интегрисати у Годишњи план рада Установе, али и служити као основ за израду и допуну осталих докумената Установе.

Неке од активности које су реализоване за области „Дечији развој и напредовање“ и област "Предшколски програм, Годишњи план и Развојни план", "Етос"

А/ "Дечији развој и напредовање"

1. У овој години је више рађено на осмишљавању мера праћења и начина бележења мера /израђени су нови инструменти за праћење активности/, постоји напредак посебно у делу који се тиче праћења деце

којој је потребан додатна подршка и укључивању родитеља ове деце у планирање мера у односу на дете и праћење напредовања деце.

2. Ове године рађено је на едукацији васпитача везано за унапређивање рада који се тиче укључивања породице у праћење дечијег развоја, укључивање детета у процес документовања сопственог развоја кроз прохађање акредитованих програма у оквиру пројекта "Вртићи без граница-2" и АФЛАТОТ/који су се бавили практичним радом у програмима усмереним на дете -Искуства из рада су кроз хоризонталне едукације пренете и другим радницима.

3. У овој години је отпочео рад на заједничком уређењу простора са децом/деца из јаслене групе су уређивале просторе соба у којима ће боравити у наредној години-ппп групе/, рађени заједнички родитељски састанци васпитача и сестара

4. информисање родитеља у највећем броју објеката је унапређено/редовније информације о раду у групи

5. Установа је укључена у истраживање инклузије у ПУ на нивоу читаве Србије, те ће имати прилику да направе поређење и добију податке о добрим примерима праксе у раду са децом којој је потребна додатна подршка.

6. У планирању активности боди се рачуна да се деци нуде различити облици рада

7. Ради се више тимска процена напредовања деце посебно за децу којој је потребна додатна подршка/уводе се кварталне састанци тима за додатну подршку састављени од родитеља, спољних сарадника који раде са децом, васпитача и стручних сарадника

8. Уређење средине за учење у којима бораве деца/засновано на праћењу дечијег развоја/праве се планови средине, након посматрања деце

9. Стручна служба у сарадњи са стручним радницима израђивла је нове инструменте који ће се користити у сврхе унапређивања праћења развоја деце и снимања потреба породице. На изради инструмената праћења се укључује све већи број стручних радника.

10. Повећан је број група у којима се организују родитељски састанци са темама које се тичу праћења дечијег развоја и напредовања и развијају се стално нови начини који се прилагођавају потребама родитеља

Б/"Предшколски програм, Годишњи план и Развојни план"

1. Кроз рад на пројекту "Вртићи без граница-2", током читаве године радило се на унапређивању рада на мапирању деце, систематском испитивању потреба породица и отпочела са развијањем богатије понуде програма и услуга. Стручни радници установе прошли кроз обуке за мапирање и развијање понуде програма у сарадњи са породицом и ЈЛС.

2. Повећан је обухват деце/за 68 деце/ и развијани посебни програми. Урађен је програмски документ за специјализоване програме

3. Урађено је на усаглашавању програмских докумената и рађено на видљивости специфичности и особености делатности ПУ, визија и мисија су конкретизоване

4. При изради Годишњег плана установе реализован је већи степен операционализације

* детаљнији наводи активности налазе се у акционим плановима тимова објеката

Д/“Подршка деци и породици“

1. Урађен је Правилник о заштити и мерама безбедности за децу; у свим објектима су оформљени информативни панони о правима детета и започет је рад на информисању родитеља и запослених везано за заштиту права детета; у свим објектима-вртићима установе одређена су лица која ће пратити спровођење мера из Правилника.

2. У Статуту установе су дефинисани Критеријуми за пријем деце и при пријему нове деце примењиване одредбе из Правилника .

3. Током године је рађено на мапирању деце која нису укључена у вртиће у спроводене мере и акције да деца посебно она из осетљивијих група буду укључена у колектив/повећан обухват за 7% и формиране 3 нове групе са 68 деце-2 на сеоском, 1 на градском/;

4. Организовани су састанци с циљем промовисања значаја раног развоја на нивоу града и рађено на повезивању свих служби и институција и удружења на нивоу града, а планира се и организовање округлих столова на исту тему. Организовано је 10 састанака, трибина за родитеље чије су се теме тичале подржавања дечијег развоја и учења и здравог одрастања.

5. У сарадњи са градом Чачком рађено на осмишљавању различитих мера за породице деце која живе у посебним условима /осетиве групе/, деца самохраних родитеља, ромска, сиромашне породице, како би се адекватније задовољиле потребе породица и деце-приоритети при пријему, рефундирање трошкова боравка.

6. Установа је покренула иницијативу да деца из осетљивих група добију бесплатне радне листове, да имају бесплатно зимовање, као и бесплатне оброке; за децу из Заблаћа су организоване акције помоћи породицама/набавка одеће/

Ц/“Етос“

1. Израђен је Правилник о правилима понашања корисника услуга, Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности

запослених у припреми је и Правилник о правилима понашања запослених/урађена радна верзија/.

2. Реализоване су активности из Антистрес програма за запослене, као и активности за грађење тимског духа /реализоване прославе, путовања запослених

3. Током читаве године рађено је на промоцији делатности установе кроз промоцију рада и реализацију промотивних активности, учешће стручних радника на стручним скуповима, округлим столовима. У установи је организован и Стручни скуп. Већи број стручних радника је са својим радовима учествовао на конкурсима и стручним сусретима у односу на претходну радну годину/из постојећег дела установе

3. У овој радној години доста је кроз реализацију пројекта „Вртићи без граница“ - рађено је на обуци запослених за рад на квалитетном инклузивном педшколском васпитању и образовању/увођење језика мањина, прилагођавање простора и средстава за децу којој је потребна додатна подршка, креирање политика које заступају интересе и права за сву децу. Два васпитача су укључена у он лине обуку: „Живети различитост у вртићу“ у млађој васпитној групи пилотира се балкански регионални приручник „Поштовање различитости изградња мира са малом децом

4. Формирана је нова конкурсна политика која уважава права деце којој је потребна додатна подршка

5. Урађени су пројекти за набавку опреме и обезбеђена средства за три дворишта.

5. Организоване су заједничке акције/продајне изложбе, радионице са родитељима/ с циљем прикупљања средстава за уређење физичке средине/четири објекта и објекат у Заблаћу/.

АКТИВНОСТИ ИЗ АКЦИОНИХ ПЛАНОВА ТИМОВА КОЈЕ НИСУ РЕАЛИЗОВАНЕ И ПРЕНОСЕ СЕ У НАРЕДНУ ГОДИНУ

А/“Предшколски програм, Годишњи план, Развојни план“

-Наставити рад на повезивању са ЈЛС и креирању програма

Б/“Дечији развој и напредовање“

Постоје разлике и специфичности које су везане за сваки тим понаособ, али у целости гледано области у којима и даље треба побољшати рад у већини тимова су:

- Наставак рада на мотивисању родитеља и разрада различитих начина за укључивање свих родитеља у праћење и документовање дечијег развоја.

-Наставка рада на обуци за документовање у функцији праћења напредовања деце-кроз приказе нових начина рада

- Радити на развијању и унапређивању информисања родитеља о томе шта се дешава у групи-реализованим активностима, дечијем учењу са препорукама за рад са децом у породици/.

Д/“Подршка деци и породици“

-Унапредити област документовања, евидентирања промена и документовања дечјег развоја и напредовања. Прикупљање разноврсних података из дечијег развоја и стварање разноврсне документације

-Радити на развијању вештина индивидуализације васпитно-образовног рада

-Радити на развијању богатије понуде програма и услуга за родитеље с циљем развијања родитељских компетенција

-Укључити више родитеља у планирање В-о рада

-Организовати више акција са родитељима

-Наставити са радом на снимању потреба породица

-Развијати начине и осмишљавати мере за редовно похађање ППП када су у питању деца из осетљивих група

Ц/“Етос“

-Организовати додатне едукације за рад са децом којој је потребна додатна подршка, како би се остварила права деце, као и за даровиту децу

-Урадити правилник о Правилима понашања запослених и Правилник о награђивању и похваљивању запослених

-Организовати „Избор радника месеца“ - по јасно утврђеним критеријумима установе

-Наставити започете активности и унапредити рад везано за залагање на раду /додела признања и похвала на крају школске године/захвалнице, похвале за децу и др. видови мотивисања/ родитеље и запослене

- Осмислити свечани пријем нових радника- приредбу и честитке за раднике

-Одржавање мотивације радника да активно учествују у свим стручним суретима, јавним манифестацијама, у свим медијима и професионално напредују

-Током године је организовати већи број стручних посета него у претходним годинама с циљем размене искустава међу тимовима објеката и вртићима из других средина.

РЕАЛИЗОВАНЕ АКТИВНОСТИ ВЕЗАНО ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ЕВИДЕНТИРАЊА И БЕЛЕЖЕЊА

-Документација из рада на самовредновању се чува у сваком објекту.

-Формиран је „Дневник самовредновања“ - свеска у коју се уписују одржани састанци, њихове теме/за сваки објекат посебно

-Фасцикле за чување материјала насталих из рада на самовредновању

-Формиран је регистар за праћење рада на самовредновању на нивоу Установе. За евидентирање и документовање на нивоу целе Установе су задужени стручни сарадници

-Постери на којима се налазе активности које тим реализује, задужење су короиднатора објеката и налазе се у самим објетима
 - Документацију за једну радну годину, води стручни радник Установе који је одређен за те послове. Потребно је и даље радити на унапређивању овог сегмента рада

А/ САСТАВ, НАЧИН ОРГАНИЗОВАЊА И ФУНКЦИОНИСАЊА ТИМОВА И ЦЕНТРАЛНОГ АКТИВА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ

За потребе реализације активности из самовредновања у Установи“Моје детињство“биће формиран следећи тимови за самовредновање: **Централни тим установе** који је задужен за активности координације, праћења и евалуације рада на самовредновању у Установи, као и 12 **Тимова објеката** чији је задатак реализација самовредновања у свом објекту, израда и реализација акционих планова. Сваки Тим објекта ће имати свог координатора који ће Централном тиму за самовредновање подносити извештај о реализацији самовредновања у свом објекту.

На Васпитно-образовном већу у **септембру** месецу директор Установе ће именовати, на период од годину дана, нове чланове Централног тима за самовредновање. У састав Централног тима за самовредновање биће укључени и представници Савета родитеља. Руководилац Централног тима за самовредновање ће бити изабран од стране чланова тима.

Састав Централног тима установе из претходне радне године као и њихове функције

Име и презиме	Функција у установи
1.Сузана Симеуновић	директор
2. Тања Спасовић	психолог
3.Светлана Јанковић	Васпитач“М.капетан“
4.Славица Луковић	мед.сестра-васпитач“М.капетан“
5.Славица Јовашевић	мед.сестра-васпитач“Бубамара“
6.Брана Танасковић	Васпитач“Младост“
7.Светлана Пртењак Миленковић	Васпитач“Бубамара“
8.Славица Шумоња	Васпитач“Колибри“
9. Снежана Минић	Васпитач“Ђурђевак“
10.Милан Белешевић	техничка служба
11.Ивана Томић	Представник Савета родитеља
12.Јелена Миросавић	Васпитач-ППП четворчасовни програм

Координатор централног актива самовредновања биће Тања Спасовић, стручни сарадник установе.

На основу **података добијених из евалуације** рада актива у претходној радној години и кроз податке добијене из самовредновања, добили смо да је пред чланове тима потребно увести следеће задатке, како би се унапредио рад на самовредновању:

- *организовати чешће сусрете и размене међу тимовима,
- *наставити рад на унапређивању процедура/начини рада, израда финијих инструмената за праћење самовредновања,
- *израдити брошуре-подсетнике о томе шта нам је све потребно да имамо у једном објекту,
- *израдити информаторе о самовредновању, како би подаци били јавни и транспарентни за све заинтересованераднике, родитеље, представнике заједнице,
- *разрадити начине да деца буду активнији учесници у самовредновању

ДИНАМИКА ОКУПЉАЊА ЧЛАНОВА АКТИВА

Тимови објеката, ће рад на вредновању стандарда квалитета организовати месечно, а по потреби и чешће. Центални тим/актив/ ће своје активности реализовати двомесечно.

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ ЦЕНТРАЛНОГ АКТИВА САМОВРЕДНОВАЊА И ТИМОВА ОБЈЕКТАТА:

ОКВИРНИ ПЛАН АКТИВНОСТИ ЦЕНТРАЛНОГ ТИМА И ТИМОВА ОБЈЕКТАТА

АКТИВНОСТ/САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОР	НАЧИН
1. Први састанак Централног тима - Избор координатора Централног тима - Информисање о променама везаним за рад на самовредновању - Анализа постојећег стања /евалуација реализованих активности из оперативних планова за претходне области и извештавање о наставку активности-извештавање о активностима из плана самовредновања за наредну годину/ - Израда оперативног плана рада за радну 2015/16, са поделом задужења/послови координације и праћења од стране централног тима, методологија рада на терену/	крај септембра 2015.г.	директор, координатор централног тима из претходне године, чланови централног тима	*извештај координатора о досадашњем раду, *групна дискусија, рад у малим групама *израда оперативног плана рада
2. Рад на терену у тимовима објеката - Рад у тимовима објеката/ израда акционих планова на основу прикупљених података из претходне радне године за област "Васпитно-образовни рад/ - Праћење спровођења активности	септембар 2015.г 2014.г.	Координатори тимова објеката, сви чланови тимова објеката, представ ници родитеља	индивидуално , рад у тиму
3. Састанак тимова објеката - Израда акционих планова за област „Васпитно-образовни рад“ на основу података добијених са упитника за објекте који нису урадили у претходној радној години	новембар 2015.г.	координатор самовредновања за дату област, стручни сарадници по потреби	*размена на нивоу тима објеката *израда акционих планова

Годишњи план рада ПУ “Моје детињство” за радну 2015/2016. године

4. Састанак чланова Централног тима -Анализа података добијених из објеката и обједињавање у заједнички Акциони план установе -Анализа рада на терену/изазови, начини превазилажења/	середина новембра 2015.г.	координатор, чланови централног тима	*размена на нивоу групе, *анализа постојеће документације
5. Састанак чланова Централног тима - Израда Извештаја за Педагошки колегијум на основу података добијених са терена и расположиве документације -Корићење Инструмената за анализу реализованих активности	децембар 2015.г.	координатор, стручни сарадници	*рад у малим групама *Израда Извештаја
6.Састанак Централног тима и стручних сарадника -Упознавање са стандардима за област “Ресурси” -Договор око одабира инструмената за самовредновање за кључну област „Ресурси”	фебруар 2016.г	Координатор, стручни сарадници	*размена на нивоу тима, *рад у пару-израда инструмента
7.Састанак координатора објеката за област „Ресурси” - Обука за примену инструмената и рад на нивоу својих тимова за област „Ресурси”	фебруар 2016.г.	координатор, чланови Централног тима, координатор и за дату област	*рад у малим групама, размена на нивоу групе са дискусијом
8. Рад на терену у тимовима објеката - Попуњавање упитника. -Рад у тимовима објеката/обрада података, израда акционих планова/ -Праћење спровођења активности	крај фебруара 2016.г.	координатор тима, чланови тима објеката	*попуњавање упитника на нивоу тима објекта
9.Састанак Централног тима -Анализа података добијених од тимова објеката-Обједињавање података на нивоу Установе и израда акционог плана -Израда Извештаја за Педагошки колегијум/по потреби/	март 2016.г.	координатор Централног тима, чланови Централног тима	*размена на нивоу тима *анализа постојеће документације -педагошких докумената
10. Састанак Централног тима -Анализа стања на терену/подаци из праћења/ -Евалуација рада актива /изазови у раду и начини превазилажења/	мај 2016.г	чланови Централног тима	
11.Састанак Централног тима -Израда Извештаја о самовредновању за радну 2013/14 и нацрта Плана самовредновања за наредну радну годину који се долаже директору установе	почетак јуна 2016.г.	координатор, чланови Централног тима	*размена на нивоу тима и израда наведених докумената

Б/ГОДИШЊИ ПЛАН САМОВРЕДНОВАЊА

У овој години планирано је да се настави рад у областима "Васпитно-образовни рад" и отпочне рад у области "Ресурси". Предмет самовредновања представљају две наведене области.

На основу података из самовредновања за област: "Васпитно-образовни рад", која је започета у претходној години, Централни тим је сачинио план активности за установу, док ће тимови објеката почетком године сачинити своје акционе планове, које ће ускладити са планом установе. Област „Ресурси“ ће бити предмет самовредновања од фебруара 2016 године.

ПРЕДМЕТ САМОВРЕДНОВАЊА: ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД И РЕСУРСИ			
1. ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД			
СТАНДАРД	АКТИВНОСТ	ДИНАМИКА	НОСИОЦИ ИСХОДИ ИНСТРУМЕНТИ
*За све стандарде	-Израда акционих планова за сваки од објеката установе понаособ и договор око праћења активности из планова	*септембар	*чланови тимова објеката *чланови Централног тима
2.1. Физичка средина подстиче учење и развој деце	-Формирати истраживачке центре у старијим и ППП групама -Формирати у заједничким просторима вртића према плану за сваки објекат заједничке просторе центре/језички, мала библиотека, истраживачка оница, сензорперцептивне са прљави материјалима у млађим и јасленим групама, .../	* до краја 2016.г	*чланови тимова при сваком објекту <u>Исход:</u> формиран центри према акционим плановима
2.2. Социјална средина подстиче учење и развој деце	- Израда Календара заједничких активности у сваком објекту и за установу у целини -Радити на едукацијама стручних радника везано за грађење духа заједнице у објекту -Организовање презентација са примерима добре праксе	*септембар *децембар	*чланови тима објекта, чланови Централног тима *стручни радници установе *заинтересовани васпитачи који реализују пројекте

	/неговање заједништва и уважавање различитости код деце/		"Вртићи без граница-2" и „Живети заједно“ <u>Исход:</u> постоји израђен Календар у сваком објекту установе, одржане едукације, угледне активности, васпитачи примењују научено у пракси *види се из документације
2.3. План васпитно-образовног рада групе је основа за оптимално напредовање у учењу и развоју детета	-Организовати угледне активности и едукације са циљем приказивања примера добре праксе везано за уважавање различитих стилова и форми учења -Урадити анализу документовања и њеног коришћења и приказ стања -Организовати примере добре праксе-Документовање -Организовање хоризонталне едукације "Пројектно учење-примери из праксе"	* октобар-март 2015.г	*васпитачи са примерима добре праксе *васпитачи који реализују пројекте "Вртићи без граница-2" и „Живети заједно“ и васпитачи који су сами развили моделе добре праксе <u>Исход:</u> одржане едукације, угледне активности, васпитачи примењују научено у пракси „документација је доступна и види се да је у функцији планирања
2.4. Игре и активности одговарају потребама и интересовању деце	-Организовати едукацију за планирање рада на наведени начин/хоризонтално учење/ -Организовати угледне активности заснива на принципима интегрисаног учења	*октобар, децембар, током године по потреби *месечно по једна угледна активност	Тим који реализује пројекат "Вртићи без граница-2" *васпитачи са примерима добре праксе <u>Исход:</u> одржане едукације, угледне активности, васпитачи примењују научено у пракси *видљиво из документације

<p>2.5. Ритам живљења прилагођен је потребама деце</p>	<p>-Урадити анализу која се тиче прилагођености распореда дневних активности узрасним карактеристикама деце -Представљање резултата стручним органима установе -Анализа везано за организацију активности деце на отвореном и излагање на стручним органима</p>	<p>*новембар-децембар</p>	<p>*чланови Централног тима *чланови Централног тима са тимом за спортске активности <u>Исход:</u> одржане едукације, угледне активности, васпитачи примењују научено у пракси, постоје Извештаји о резултатима, свакодневно се организују активности на отвореном, урађене су промене у дневном ритму активности према узрастима</p>
--	---	---------------------------	---

2.РЕСУРСИ

<p>7.1. У ПУ обезбеђени су потребни људски ресурси</p>	<p>-Урадити инструменте за испитивање стандарда -Самовредновати стандарде на нивоу објеката -Обједињавање добијених података -Израда акционог плана и праћење спровођења мера</p>	<p>*јанаур 2016.г *фебруар 2016.г *март *март-август 2016.г.</p>	<p>*чланови Централног тима *чланови Тима за додатну подршку *тимови објеката</p>
<p>7.2. Људски ресурси су у функцији квалитета рада ПУ</p>	<p>-Урадити инструменте за испитивање стандарда -Самовредновати стандарде на нивоу објеката -Обједињавање добијених података -Израда акционог плана и праћење спровођења мера</p>	<p>*јанаур 2016.г *фебруар 2016.г *март *март-август 2016.г.</p>	<p>чланови Централног тима *чланови Тима за додатну подршку *тимови објеката</p>
<p>7.3. У ПУ су обезбеђени материјално технички услови</p>	<p>-Урадити инструменте за испитивање стандарда -Самовредновати стандарде на нивоу објеката -Обједињавање добијених података</p>	<p>*јанаур 2016.г *фебруар 2016.г *март *март-август 2016.г.</p>	<p>чланови Централног тима *чланови Тима за додатну подршку *тимови објеката</p>

	-Израда акционог плана и праћење спровођења мера		
7.4.Материјално-техничкиресурси ПУ користе се функционално	-Урадити инструменте за испитивање стандарда -Самовредновати стандарде на нивоу објеката -Обједињавање добијених података -Израда акционог плана и праћење спровођења мера	*јанаур 2016.г *фебруар 2016.г *март *март-август 2016.г.	чланови Централног тима *чланови Тима за додатну подршку *тимови објеката

ИНСТРУМЕНТИ И ТЕХНИКЕ САМОВРЕДНОВАЊА

За потребе самовредновања користеће се разноврсне за мерење сваког од стандарда квалитета који је планиран за вредновање.Чланови централног актива биће задужени за израду радних верзија инструмената који ће се након провере на пробном узорку, даље прослеђивати тимовима објеката.

Методе и технике које ћемо користити током реализације самовредновања су: **а/методе:** посматрање, анализа педагошке документације, дијалогске методе

б/технике и инструменти: протоколи и праћења, анализа дечијих продуката, анализа педагошке документације, анкетирање, упитници, чек листе, скале процене за мерење остварености појединих стандарда,групне дискусије,интервјуи са децом,родитељима и запосленима

ИСХОДИ И КРИТЕРИЈУМИ УСПЕХА

1. Израђени акциони планови за области „Васпитно-образовни план“ и „Ресурси“
2. Реализоване активности из акционог плана/за установу у целини и за сваки од тимова објеката
3. Из инструмената за интерну евалуацију самовредновања видљиво је да је постигнута оствареност највећег броја стандарда за области у којима се реализују самовредновање
4. Пораст броја учесника обухваћених самовредновањем и укљученост представника свих интересних група/родитељи,представници локалне заједнице..
5. Унапређење праксе у тимовима објеката које је мерљиво/постојање доказа/и у Установи у целини

НАЧИН ЕВАЛУАЦИЈЕ

А/Интерна евалуација

*Евалуација Тимови објеката- реализоваће се путем евалуационог упитника/интерни инструмент урађен за дате сврхе/ за проверу остварености стандарда након реализације задатака из акционог плана, након чега ће се израдити Извештај самовредновања тимова

*Евалуација Централног актива/тима/-реализоваће се путем анализе податка добијених од тимова објеката,као и на основу инструмената који су сачињени за потребе евалуације рада самог Централног тима

Б/Екстерна евалуација-подаци добијени од представника који реализују екстерну евалуацију,уколико установа буде укључена у спољашње вредновање,као и од чланова Централног актива/пробе спољњег самовредновања које ће се организовати за представнике тимова-хоризонтално вредновање/

ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

I УВОД

Основ за доношење Програма

Сви облици насиља, злостављања, злоупотреба или занемаривања деце, којима се угрожавају или нарушавају **физички, психички и морални интегритет личности детета**, представљају повреду једног од основних права детета садржаних у **Конвенцији Уједињених нација о правима детета** а то је **право на живот, опстанак и развој**.

1. Документа и закони на којима се заснива Посебан протокол за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања и који непосредно обавезује на израду Програма су следећи:

1.1 Закон о ратификацији Конвенције Уједињених нација о правима детета („Службени лист СФРЈ” - додатак: Међународни уговори, број 15/90 и „Службени лист СРЈ” - додатак: Међународни уговори, број 4/96 и 2/97), према овом Закону и Уговору држава се обавезала да преузме мере за спречавање насиља у породици, институцијама и широј друштвеној средини и да обезбеди заштиту детета од:

- физичког и менталног насиља, злоупотребе и занемаривања (члан 19);
- свих облика сексуалног злостављања и искоришћавања (члан 34);
- отмице и трговине децом (члан 35);
- свих других облика искоришћавања (експлоатације) штетних по било који вид дететове добробити (члан 36);
- нехуманих и понижавајућих поступака и кажњавања (члан 37);
- да држава обезбеди мере подршке за физички и психички опоравак детета жртве насиља и његову социјалну реинтеграцију (члан 39)

1.2 Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС” бр. 62/03, 64/03, 58/04, 62/04, 79/05 и 101/05, дефинисао је да се права детета и ученика остварују у складу са потврђеним међународним уговорима, и да је установа дужна да обезбеди њихово остваривање (члан 95).

1.3 Национални план акције за децу - стратешки документ којим је Влада дефинисала општу политику земље према деци, за период до 2015. године.

1.4 Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања, усвојен од Владе Републике Србије августа 2005. године

II ЗНАЧЕЊЕ ПОЈМОВА

Насиље, злостављање и занемаривање

Општим протоколом су дефинисани појмови злостављање и занемаривање.

Злоупотреба или злостављање детета обухвата све облике физичког и/или емоционалног злостављања, сексуалну злоупотребу, занемаривање или немаран поступак, као и комерцијалну или другу експлоатацију, што доводи до стварног или потенцијалног нарушавања дететовог здравља, његовог преживљавања, развоја или достојанства у оквиру односа који укључује одговорност, поверење или моћ. (дефиниција је усвојена на Консултацији о спречавању злоупотреба деце у Светској здравственој организацији у Женеви, 1999. године, Општи протокол) Насиље може бити у оквиру вршњачких односа, као и односа одрасли-деца, који укључују одговорност, поверење и моћ.

Насиље се овде дефинише као: сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства деце.

Насиље може имати има следеће форме:

1. Физичко насиље се односи на понашање које доводи до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета. Примери физичког насиља су: ударање, шутирање, гурање, шамарање, чупање, дављење, бацање, гађање, напад оружјем, тровање, паљење, посипање врућом водом, ускраћивање хране, сна и сл.

2. Емоционално/психолошко насиље односи се на оно понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства детета. Односи се и на ситуације у којима се пропушта обезбеђивање прикладне и подржавајуће средине за здрав емоционални и социјални развој у складу са потенцијалима детета. Емоционално насиље и злостављање обухвата поступке којима се врши: омаловажавање, етикетирање, игнорисање, вређање, уцењивање, називање погрдним именима, оговарање, подсмевање, исмејавање, неприхватање, изнуђивање, манипулисање, претња, застрашивање, ограничавање кретања деце, као и други облици непријатељског понашања.

3. Социјално насиље представља искључивање из групе и дискриминацију. Односи се на следеће облике понашања: одвајање детета од других на основу различитости, довођење у позицију неравноправности и неједнакости, изолацију, недружење, игнорисање и неприхватање по било ком основу.

4. Сексуално насиље и злоупотреба деце подразумева њихово укључивање у сексуалну активност коју она не схватају у потпуности, за коју нису развојно дорасла (не прихватају је,

нису у стању да се са њом сагласе) и која има за циљ да пружи уживање или задовољи потребе друге особе. Сексуалним насиљем сматра се :

- сексуално узнемиравање - ласцивно коментарисање, етикетирање, ширење прича, додиривање, упућивање порука, фотографисање, телефонски позиви и сл.;
- навођење или приморавање детета на учешће у сексуалним активностима,
- било да се ради о контактним (сексуални однос, сексуално додиривање и сл.) или
- неконтактним активностима (излагање погледу, егзибиционизам и сл.);
- коришћење деце за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

5. Насиље коришћењем информационих технологија (електронско насиље): поруке послате електронском поштом, СМС-ом, ММС-ом, путем веб-сајта, четовањем, укључивањем у форуме и сл.

6. Злоупотреба деце представља све што појединци и институције чине или не чине, а што директно утиче или индиректно шкоди деци или им смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи их у немоћан, неравноправан и зависан положај у односу на појединце и установу.

7. Занемаривање и немарно поступање представљају случајеве пропуштања установе или појединца да обезбеде услове за правилан развој детета у свим областима, што, у противном, може нарушити његово здравље, физички, ментални, духовни, морални и друштвени развој.

8. Занемаривање представља и пропуст родитеља, усвојоца или староца, односно друге особе која је преузела одговорност или обавезу да негује дете да обезбеди услове за развој по питању: здравља, образовања, емоционалног развоја, исхране, смештаја и безбедних животних услова у оквиру разумно расположивих средстава породице или пружаоца неге, што изазива, или може, са великом вероватноћом, нарушити здравље детета или физички, ментални, духовни, морални и његов социјални развој. Ово обухвата и пропусти у обављању правилног надзора и заштите детета од повређивања у оноликој мери у којој је то изводљиво.

9. Експлоатација деце односи се на њихов рад у корист других особа и/или установе. Она обухвата и киднаповање и продају деце у сврху радне или сексуалне експлоатације. Ове активности имају за последицу нарушавање физичког или менталног здравља, образовања, као и моралног, социјалног и емоционалног развоја детета.

III ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА

Основни принципи на којима се заснива Протокол, а који уједно представљају и смернице за деловање су :

- омогућавање услова у Установи који деци обезбеђују живот и рад који доприносе њиховом оптимално максималном развоју;
- интерес детета је примаран у односу на интерес свих одраслих који раде у Установи или који учествују у раду Установе;
- обезбеђење поверљивости података и заштита права на приватност детета и ученика;

- учешће детета у свим фазама процеса заштите кроз благовремена и континуирана обавештења на начин који одговара њиховом узрасту и разумевању ситуације и кроз могућност да изразе своје мишљење;
- Протокол се односи на сву децу у Установи без обзира на њихов пол, узраст, породични статус, етничко порекло и било које друге социјалне или индивидуалне карактеристике (боју коже, језик, вероисповест, националност, способности и специфичности детета);

Задачи Установе у омогућавању реализације основних принципа се односе на креирање климе у којој се :

- **развија, негује и подстиче култура понашања и уважавања личности**
- **не толерише насиље**
- **не ћути у вези са насиљем**
- **развија одговорност и поступање свих**
- **сазнања о насиљу обавезују да се реагује**

Општи циљ Програма за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања је унапређивање квалитета живота деце применом :

- **мера превенције** за стварање безбедне средине за живот и рад деце;
- **мера интервенције** у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање у Предшколској установи.

Постојање програма обезбеђује планирање и реализацију превентивних активности, успостављање јасних улога и процедура у ситуацијама насиља, помаже у подизању нивоа свести и осетљивости на насиље.

Специфични циљеви у превенцији

Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања.

Укључивање свих интересних група (деца, васпитачи, мед.сестре, стручни сарадници, административно и помоћно особље, директори, родитељи, старатељи, локална заједница) у доношење и развијање програма превенције.

Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад установе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања.

Дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља.

Информисање свих укључених у живот и рад установе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља и реаговање у ситуацијама насиља.

Унапређивање компетенција васпитног особља, деце, родитеља, старатеља и локалне заједнице за уочавање и решавање проблема насиља, злостављања и занемаривања.

Специфични циљеви у интервенцији

1. Спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља
2. Успостављање система ефикасне заштите деце у случајевима насиља.
3. Стално праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности програма заштите.

4. Ублажавање и отклањање последица насиља и реинтеграција детета у заједницу вршњака и живот установе.

5. Саветодавни рад са децом који трпе насиље, који врше насиље и који су посматрачи насиља.

Задаци у области превенције: - Упознавање васпитача, родитеља деце и запослених у Установи са правном регулативом, Општим и Посебним протоколом; - Усклађивање постојећих подзаконских аката установе; - Израда Програма за заштиту деце од насиља (превентивне и интервентне активности); - Дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака; - Развијање и неговање богатства различитости и културе понашања у оквиру васпитно-образовних активности; - Организовање обука за ненасилну комуникацију и конструктивно решавања конфликта; - Организовање разговора, трибина, представа, изложби о безбедности и заштити деце од насиља; - Дефинисање правила понашања и последица кршења правила; - Развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља; - Умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља (Савет родитеља, Управни одбор, Колегијум....).

Задаци у области интервенције: - Усклађена и доследна примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља; - Сарадња са релевантним службама: - Континуирано евидентирање случајева насиља; - Праћење и вредновање врста и учесталости насиља путем истраживања, запажања и провере; - Подршка деци која трпе насиље; - Рад са децом која врше насиље; - Оснаживање деце која су посматрачи насиља за конструктивно реаговање; Саветодавни рад са родитељима.

Програм заштите деце од насиља треба да буде квалитетан и функционалан, због чега је неопходно да се анализира које мере установа већ предузима у превенцији насиља, какви су физички и технички услови за реализацију основне делатности, колико је документација усклађена са релевантним документима, тј. да се изврши што објективнија анализа стања безбедности у установи.

Предшколска установа „Моје детињство“ је основу за израду Програма заштите деце од насиља креирала на основу **анализе стања безбедности у установи.**

Анализа стања безбедности у установи била је повезана са процесом самовредновања и вредновања рада и развојним планирањем / у оквиру кључне области Подршка деци/ученицима дефинисано је подручје Брига о деци/ученицима, а један од циљева Развојног плана установе односи се на изграђивање стратегије за унапређивање безбедности средине у установи, како би она била безбедна и сигурна средина за све.

Планиране активности за радну 2015/2016 годину подразумевају:

- наставак рада на презентовању података са терена, које смо добили о безбедности у објектима, локалној заједници, Савету родитеља и запосленима у установи;
- прављење стратегије на нивоу установе са наводима приоритета;
- израда пројеката за сваки од постављених циљева из стратегије;
- информисање представника свих интересних група о пројектима који су изграђени;
- лобирање локалне средине да би се обезбедила средства за реализацију пројеката
- реализација пројеката у складу са обезбеђеним средствима;

IV ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Превентивне активности, као саставни део Програма односе се на скуп мера и активности које имају за циљ стварање сигурног и подстицајног окружења, неговање атмосфере сарадње, уважавања и конструктивне комуникације, у коме неће бити насиља, или ће га бити што мање. План и програм превентивних активности биће саставни део Годишњег плана рада установе и сачињаваће се за сваку школску годину на основу интервензивних активности и евалуације превентивних и интервензивних активности.

Превентивне активности обухватају:

- **Стално стручно усавршавање** запослених које има за циљ стицање знања и развијање вештина за конструктивно реаговање на насиље и за благовремено уочавање, конструктивно решавање конфликта; ненасилна комуникација; разумевање и прихватање различитости; уочавање и разумевање насиља; тимски рад; технике и методе преговарања; улога спорта у превенцији насиља; значај позитивне дисциплине.
У радној 2015/2016.г. планирани су семинари:
  1. **У свету сенки – водич кроз подршку детету жртви породичног насиља, злостављања и занемаривања (565)**
  2. **Од агресивности до креативности – иновативни присупи проблему насилног понашања деце у вртићу и школи (50)**
  3. **Насиље у породици, институционални одговор/ II ниво**
- **Постављање релевантних васпитних циљева** којима се утиче на општи развој, посебно на развијање социјалних и комуникацијских вештина код деце, што представља основу превентивних активности. Васпитни циљеви се остварују поштујући основне принципе и организацију рада, који су, уједно, и превенција насилног понашања (подстицајна средина за учење, адекватне играчке, дидактичка средства и материјали, познавање сваког детета и групе у целини, уважавање индивидуалних разлика, сарадња са родитељима и др.). Ови циљеви могу се реализовати различитим активностима којима се подстиче прихватање различитости и развој самопоштовања и позитивне слике о себи.

Предлози активности превентивног деловања у којима су укључена деца:

- ✓ Дани пријатељства
- ✓ Недеља посвећена активностима против насиља
- ✓ Недеља различитих култура
- ✓ Месец лепих речи
- ✓ Недеља лепих порука
- ✓ Одређен део вртића посвећен теми ненасиља
- ✓ Спортска такмичења и турнири
- ✓ Обележавање пригодних датума (Дечија недеља, Међународни дан детета, Међународни дан толеранције, Међународни дан породице, Међународни дан заштите деце од насиља, Међународни дан старих, итд.)
- ✓ Посете пригодним позоришним представама и разговор о томе, цртежи...
- ✓ Изложбе, ликовни радови
- ✓ Упознавање са различитим културама у свим облицима рада и путем свих врста медија

- ✓ Активности са децом у вртићу, на теме: „Сигурно и безбедно окружење“, „Прихватање различитости (особа са инвалидитетом)“ и предлози за породичне активности
- ✓ Топ листа „најлепших“ речи, поступака
- ✓ Хуманитарне акције
- ✓ Плесне/музичке активности
- ✓ Укључивање породице у заједничке активности / деца, васпитачи, родитељи

Предлози активности за одрасле – васпитаче, родитеље, локалну заједницу

- ✓ Организовање сусрета деце и запослених са експертима за област превенције насиља (лекари, психолози...)
  - ✓ Израда брошура, постера
  - ✓ Објављивање примера добре праксе
  - ✓ Промоција литературе о овој теми
  - ✓ Организовање дебата, трибина са темом превенције насиља
  - ✓ Хуманитарне акције и мере солидарности за угрожене породице
- **Доношење правила понашања, њихову доследну примену и формирање заштитне мреже** – правила понашања/ последице кршења правила служе превенцији насиља. Пожељно је осмислити ова правила и у свим ситуацијама повећаног ризика (излети, спортска такмичења...). Усвојене процедуре у случају кршења правила имају за циљ да деца прихвате позитивне обрасце понашања, успоставе самодисциплину, очувају самопоштовање и прихватају одговорност за своје поступке и осећања, а да одрасли развијају конструктивне начине управљања понашањем деце.
  - **Активно учешће деце у планирању и реализацији превентивних активности** је неопходно да би се остварили прави ефекти превентивних активности. Радионице, посећивање и организовање позоришних представа и изложби, спортски и други сусрети су само неки од облика рада са децом који у овој области делују подстицајно и мотивишу активно укључивање на свим узрастима.
  - **Реализација различитих програма у установи** као део Програма заштите деце од насиља. Укључивање у различите пројекте и програме за превенцију насиља смањује ризик насилног понашања и деце и одраслих у установи и локалној заједници. Могу се реализовати различити програми подршке деци са тешкоћама у напредовању, надареној деци, програми из области здравствене културе, екологије, медијација...
  - **Сарадња са другим институцијама и локалном заједницом** подразумева размену информација, изградњу поверења, утврђивање заједничких потреба и циљева, али и планирање заједничких акција. Центар за социјални рад, Дом здравља, полиција и друге установе су актери спољашње заштитне мреже. Локална заједница треба да буде активан партнер образовно-васпитним установама у настојањима да се насиље спречи и смањи. **Физичке и друге мере превенције насиља** се односе на обезбеђење следећих услова:
    - добро организовано и доследно дежурство запослених;
    - адекватно осветљење у згради и дворишту;
    - ограђено и безбедно двориште;
    - безбедни спортски терени и справе;
    - физичко-техничко обезбеђење, закључавање улазних врата у одређеном делу дана;
    - постављање видео надзора и интерфона;
  - **Активирање рекреативног спорта**, стављање спортских капацитета установа у

функцију здравља све деце покретањем спортских и рекреативних манифестација и такмичења, игара без граница, фер-плеј турнира и сл.

Сарадња са родитељима и локалном заједницом са циљем ангажовања свих стручних и институционалних капацитета за превенцију насиља и заштиту деце (саветовање, заједничке акције, савети родитеља...).

Начин реализације превентивних активности зависи од врсте активности (ВО веће, активи, интерни састанци по објектима, појединачни и општи родитељски састанци, панои за родитеље, индивидуални контакти, извештаји; свакодневни увид и предузимање мера осигурања безбедности деце, континуирано и стално присуство васпитног особља и одрасле особе током боравка детета у вртићу; радионице, израда брошура, плаката, постера; дружења, заједнички излети, спортско забавне активности.....

Динамика реализације превентивних активности је током целе године.

Носиоци реализације активности су: директор, Тим за заштиту деце од насиља, васпитно особље, Савет родитеља, руководиоци актива, непосредни организатори посла, стручна служба, превентивна служба, родитељи, деца.

Праћење реализације планираних активности се врши кроз извештаје Тима за заштиту деце од насиља; увида у документацију васпитног особља и стручне службе; планове и документацију васпитача/вртића.

V ИНТЕРВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ (процедуре и поступци интервенције у заштити деце од насиља)

Циљ интервенције је да се заустави насиље и злостављање, да се обезбеди сигурност, смањи ризик од понављања насиља, да се ублаже настале последице и прате ефекти предузетих мера.

Посебни протокол прописује редослед корака у интервенцији и они представљају оквир за ефикасно реаговање и укључивање свих релевантних појединаца или институција у процесу заштите деце. За ефикасну интервенцију у оквиру саме установе успостављена је **унутрашња заштитна мрежа**, тј. дефинисане су улоге и одговорности свих запослених и деце у оквиру прописаних корака.

Установа је дужна да **интервенише увек када постоји сумња или сазнање** да дете трпи насиље, злостављање или занемаривање, без обзира где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

Интервентне мере и активности одређује установа према нивоима насиља, злостављања и занемаривања. Најчешћи облици насиља су условно сврстани на три нивоа.

Ситуације **на првом нивоу**, које се дешавају између деце, углавном решава самостално васпитач у сарадњи са родитељем; **на другом нивоу** васпитач у сарадњи са Тимом у оквиру унутрашње мреже, **на трећем нивоу** је неопходно, поред Тима, и укључивање спољашње мреже, односно других институција. На овом нивоу интервентне активности предузима директор у сарадњи са Тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља, односно старатеља и

надлежних органа, организација и служби (центар за социјални рад, полиција, здравствена служба и др.)

Редослед поступања приликом спровођења интервентних мера прописан је **Протоколом** којим се обезбеђује поступност у заштити од насиља, злостављања и занемаривања.

Проверавање сумње или откривање насиља, злостављања или занемаривања;

Прекидање, заустављање насиља, злостављања или занемаривања;

Смиривање ситуације, обезбеђивање сигурности за дете;

Обавештавање родитеља и предузимање хитних акција (пружање прве помоћи, обезбеђивање лекарске помоћи...)

Обављање консултација унутар установе ради процене ризика и израде плана заштите за све учеснике, при чему је неопходно водити рачуна о поверљивости података, заштити приватности и стављању интереса детета изнад свиг других интереса.

Предузимање мера и активности и израде **оперативног плана заштите** који се сачињава за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа насиља, злостављања и занемаривања.

Праћење ефеката предузетих мера ради провере успешности, даљег планирања заштите и спровођења других активности установе.

Свака особа која има сазнање о насиљу, злостављању и занемаривању обавезна је да реагује.

1. Интервентне процедуре и поступци морају уважавати следеће критеријуме:

- да ли се насиље дешава или постоји сумња на насиље;
- где се дешава – да ли се дешава у вртићу или ван њега;
- ко су учесници насиља, злостављања и занемаривања;
- облик и интензитет насиља, злостављања и занемаривања;

2. На основу ових критеријума врши се процена нивоа ризика за безбедност детета и одређују поступци и процедуре и начин реаговања:

- случај се решава у вртићу;
- случај се решава у Установи у сарадњи са другим компетентним установама;
- случај се прослеђује надлежним службама.

3. Ситуације у којима може бити присутно насиље:

Насиље или сумња да се насиље дешава између деце;

Насиље или сумња да је дете изложено насиљу од стране одрасле особе запослене у установи;

Насиље или сумња да је дете изложено насиљу од стране одрасле особе која није запослена у установи.

Кораци у интервенцији су обавезујући. У образовно-васпитном систему нема места за истрагу и доказивање злостављања и занемаривања. Ти задаци су у надлежности других система.

VI ЕВИДЕНЦИЈА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

За ефикаснији рад у оквиру превенције насиља у установи израђени су обрасци за пријављивање и евиденцију насилног понашања, што омогућава да се на време уочи насилно понашање и да се на њега адекватно и на време реагује. Евиденцију о случајевима насиља воде чланови подтимова за заштиту деце од насиља на нивоу сваког објекта, васпитачи и Тим за заштиту деце од насиља (евиденција о случајевима насиља који захтевају њихово укључивање). Ради свеобухватног увида, потребно је анализирати укупне податке (број, облике насилног

понашања и предузете мере) достављати стручној служби, Тиму и директору установе. Документација се чува код стручне службе или директора, поштујући принцип поверљивости података.

Задаци чланова Тима су да:

- Учествоју у обуци за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања;
- Информишу и пруже основну обуку за све запослене у Установи о превенцији, препознавању и реаговању на насиље;
- Организују упознавање родитеља и деце са Протоколом за заштиту деце;
- Координирају израду и реализацију оперативног програма заштите деце (превентивне и интервентне активности);
- Организују консултације у установи и процењују нивое ризика за безбедност деце;
- Прате и процењују ефекте предузетих мера и заштити деце;
- Сарађују са релевантним установама;
- Планирају план наступа Установе у медијима ;
- Организују евидентирање појава насиља;
- Прикупљају документацију;
- Извештавају стручна тела и органе управљања, два пута годишње.

Тим за заштиту деце од насиља

У радној 2015/2016.г. директор је именовоа чланове Тима за превенцију и заштиту деце од насиља на нивоу Установе (представнике запослених из свих структура и представника родитеља), као и чланове Подтимова за заштиту деце од насиља на нивоу сваког објекта.

НАПОМЕНА: обавеза је васпитача да упознају родитеље и децу са овим документом - кроз Акциони план и у договору са Тимом за превенцију и заштиту деце.

За информисање о обавезама и одговорностима проистеклим из *Посебног протокола*, као и за његову примену, одговоран је директор установе.

У случају непоштовања процедура прописаних *Посебним протоколом*, поред примене мера прописаних Законом о основама система образовања и васпитања (члан 128, 129, 131 и члан 145, став 1, тачке 2 и 3), неопходно је предузети додатно информисање, саветодавни рад, обуке и друге педагошко-психолошке мере.

Праћење примене *Посебног протокола* је у надлежности просветне инспекције и службе стручно-педагошког надзора.

ПРОГРАМ ТИМА ЗА ПРАЋЕЊЕ АКТИВНОСТИ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Задаци чланова тима:

1. Праћење и вредновање остваривања програмских активности планираних Предшколским програмом установе“Моје детињство“/праћење и вредновање постигнутих ефеката у односу на постављене стандарде/
2. Разрада методологије праћења за сваки од сегмената предшколског програма
3. Детекција тешкоћа и предлагање мера за превазилажења тешкоћа у остваривању програма
4. Сарадња са тимовима за Развојно планирање и Самовредновање с циљем унапређивања квалитета рада у установи односно остваривања стандарда квалитета рада у Установи
5. Извештавање стручним органима Установе, органима управљања и саветодавним органима о постигнутих ефектима и стандардима квалитета рада
6. Предлагање мера за унапређивање рада и допуне Предшколског програма

Чланови:

1. Сузана Симеуновић, директор
2. Милкица Младеновић
3. Биљана Ковачевић
4. Љиљана Радовановић
5. Марина Јанковић

ОКВИРНИ ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ПРАЋЕЊЕ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Оквирни план рада актива:

Тема	Време	Реализатор	Начин
1.Избор координатора и конституисање тима 2.Разрада активности из програма за наредни период/израда акционог плана за период	септембар -октобар 2015.г.	стручни сарадник-педагог	*Разговор, групна дискусија, анализа претходног стања
1.Састанак чланова тима са Члановима Тима за самовредновање и чланова Тима за праћење Предшколског програма 2.Извештај Тима за самовредновање за области које су самовредноване у Установи 3.Извештај Тима за праћење Предшколског програма 4.Израда анализе стања у областима за које нису рађене активности	октобар 2015.г.	чланови тима , координатор тима	*Разговор,групна дискусија и анализа стања
1. Анализа реализованих активности из предшколског програма за период септембар-децембар	новембар-децембар 2015.г.	чланови тима	*Разговор, Групна дискусија, Анализа претходног стања,израда процедура

1. Праћење реализованих активности, обједињавање података и извештавање на стручним органима, Савету родитеља и управном одбору	фебруар-мај 2016	чланови тима, координатор тима	*Анализа података добијених из евалуације, израда извештаја и извештавање
1. Допуна Предшколског програма	мај 2016.г	координатор	*Израда и допуна Предшколског програма
1. Извештај о раду тима 2. Предлагање мера за унапређивање рада Установе и допуне Предшколског програма Установе	јун 2016.г.	чланови тима, координатор тима	*анализа на нивоу групе, израда извештаја тима са предлогом мера за измену и допуну Предшколског програма

Динамика одржавања састанака тима: двомесечно, по потреби чешће

РАДНЕ ГРУПЕ

У радној 2015/16. години за потребе реализације активности од значаја за установу с циљем унапређивања делатности саме Установе, планира се формирање следећих радних група:

- ❖ Радна група за наставак рада на реализацији пројекта „Екологија“. Састав радне групе и задужења чланова приказани су у делу Годишњег плана рада у коме је детаљније разрађен рад у оквиру пројекта.
- ❖ За израду и презентацију радова за **стручне сусрете** (васпитача, стручних сарадника и мед. сестара), формираће се радне групе које ће радити на припреми материјала који ће бити презентовани на сусретима, изради радова за зборнике радова стручних радника, као и промотивном материјалу. Чланови радних група за 2015/16. годину: Љиљана Радовановић, Тања Спасовић, Јела Павловић, Марија Терзић, Марија Петковић, Невенка Марковић, Мила Радовановић, Биљана Јелесијевић, Виолета Марић, Љиљана Спасић, Биљана Савић, Зорица Миковић. Ова радна група ће се допунити и новим члановима уколико буде било заинтересованих стручних радника који би своје радове слали на актуелне конурсе које објављују струковна удужења.
- ❖ **Радна група за организовање округлог стола у установи:** директор установе, стручни сарадници, васпитачи: Весна Лишанин, Гордана Сјеничић, Славица Луковић, Снежана Ковић, Ана Наранчић
- ❖ **Радна група за организовање одмора и рекреације** – чланови ове радне групе и ове радне године су: Невенка Марковић, Весна Лишанин, Марина Поњавић, Јасна Накрајкућин***, Зорица Комарица
- ❖ **Радна група за вођење Летописа установе**

Координатор радне групе биће Биљана Неговановић. На стручним активима у септембру биће изабрани остали чланови ове радне групе, с обзиром да је анализом стања из претходне радне године, утврђено да је потребно проширити број чланова радне групе и именовати по

једног представика из сваког објекта који ће бити задужен за прослеђивање промотивног материјала координатору радне групе.

❖ **Радна група за ажурирање сајта Установе**

Почетком радне 2015/2016 године планирана је израда сајта ПУ „Моје детињство“, а чланови ове радне групе ће током целе године прикупљати материјал за објављивање и ажурирање сајта.

❖ **Радна група за потребе организовања јавних манифестација – Завршне приредбе предшколаца „Мој свет чаробан и леп“ и Приредбе поводом обележавања дана установе.** И ове радне године за потребе организовања две приредбе предшколаца биће формиране радне групе које ће се бавити следећим пословима: **радна група за рад на пословима организације приредбе и изради сценарија за приредбу.** Радну групу ће чинити: Весна Лишанин, Ана Зелјић, Марија Белић и Валерија Тоскић, Снежана Минић,

❖ **Радна група за израду сценарија и осмишљавање кореографије (креативни тим за приредбе)** Надица Бекчић, Силвија Златић, Славица Рајевић, Жана

❖ **Радна група за уређење простора и сценографије за приредбу.** Ову групу ће сачињавати: вана Мунић, Јелена Симовић, Мирјана Мунић, Мирјана Марић, Валерија Тоскић, Биљана Ратковић, Данка Плазинић, Марина Поњавић, Марија Михаилов, Јелена Шушњар.

❖ **Радна група за припрему и организовање активности у Дечјој недељи**-за потребе израде плана и организовања бројних активности током прве недеље октобра биће формирана радна група коју ће чинити непосредни организатори посла.

❖ **Радна група за уређење средине за учење и израду дидактичких средстава (креативн радионице)**- Биљана Неговановић- координатор, Зорица Миковић, Биљана Радојичић, Марија Станковић, Тања Спасовић, Јулија Достанић, Марија Петковић, Биљана Јелесијевић, Мила Радовановић, Драгана Миливојчевић, Марина Поњавић, Биљана Савић, Ковачевић Снежана, Нада Петровић, Крунић Данијела, Марица Нешовић. Основни задаци радне групе су рад на креирању идејних решења за уређење физичке средине вртића, изради средстава и играчака које ће бити у функцији дечијег развоја и напредовања, као и рад на формирању нових простора (сензорне собе, собе за породицу) .

❖ **Током радне године ће се формирати радне групе по потреби и у складу са радним задацима.**

VIII ПРОГРАМ РАДА ПЕДАГОШКО ПСИХОЛОШКЕ СЛУЖБЕ

Програм рада педагошко-психолошке службе у нашој Установи за радну 2015/2016. годину, биће приказан кроз наводе планираних задатака, односно послова стручних сарадника по подручјима рада прописаним Правилником о програму свих облика рада стручних сарадника ("Службени гласник РС", бр.12/13) са временским оквирима и са носиоцима послова, односно реализаторима.

Послове стручних сарадника педагошко психолошке службе у нашој Установи током ове радне године, обављаће два психолога и један педагог.

ПЛАН РАДА ПСИХОЛОГА

ПЛАНИРАЊЕ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатори
Учествовање у допуни Предшколског програма установе	мај-јун 2016.г.	Тања Спасовић Снежана Илић
Учествовање у изради Годишњег плана рада предшколске установе и његових појединих делова (план организације и облика рада – стални, посебни и специјализовани програми; редовни и приоритетни задаци, развијање активности из Развојног плана на годишњем нивоу, програма стручних органа и тимова, стручног усавршавања, превентивних програма, програма рада стручних сарадника, сарадње са породицом, сарадње са друштвеном средином, програм заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања).	август-септембар 2015.г.	Тања Спасовић Снежана Илић
Учествовање у избору и планирању повремених, посебних и специјализованих програма за Годишњи план установе: "Играоница-истраживаоница 1 и 2", "Програма подршке породици", "Археолошка почетница", "Чачак кроз време" једнодневних излета	август-септембар 2015.г. и по потреби током године	Тања Спасовић Снежана Илић заједно са сарадницима из Н. музеја, стручним радницима установе
Учешће у изради Годишњег плана самовредновања за установу и инструктивни рад са координаторима објеката за област «В-О рад» на изради оперативних планова рада објеката	август/септембар 2015	Тања Спасовић са члановима Централног тима за самовредновање
Израда оперативног Програма рада за заштиту деце од насиља, за 2015-2016.г.	септембар-октобар 2015.г.	Снежана Илић са члановима Тима за заштиту деце

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатори
Израда Индивидуалних образовних програма рада за децу са сметњама у развоју и даровиту деце и рад у тимовима за додатну подршку деци са сметњама у развоју, даровиту децу.	септембар, током године рад на ревизији постојећих планова	Тања Спасовић, Снежана Илић чланови Тима за инклузивно образовање, родитељи деце за које се израђује ИОП
Учествовање у осмишљавању и изради акционих планова и предлога пројеката који могу допринети унапређивању квалитета васпитања и образовања у ПУ, конкурсима ради обезбеђивања њиховог финансирања и учествовање у њиховој реализацији	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
Учествовање у планирању набавке дидактичког материјала, ликовних средстава	септембар 2015.г. и током године по потреби	Тања Спасовић, Снежана Илић
Израда плана посете психолога васпитно- образовним активностима	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
Израда годишњег програма рада и месечних планова рада психолога	септембар и током године- месечно	Тања Спасовић Снежана Илић
Израда плана сопственог стручног усавршавања и професионалног развоја	септембар 2015.г.	Тања Спасовић Снежана Илић
Учешће у изради плана стручног усавршавања у установи	септембар 2015.г.	Тања Спасовић Снежана Илић заједно са члановима Педагошког колегијума

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатори
Учествовање у праћењу и вредновању васпитно- образовног рада установе и предлагање мера за побољшање ефикасности, економичности и успешности установе у задовољавању образовних и развојних потреба деце	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
Учествовање у континуираном праћењу и подстицању напредовања деце у развоју и учењу	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
Праћење и вредновање примене мера индивидуализације и индивидуалног образовног плана за децу	током године, квартално /новембар, фебруар, мај, август/	Тања Спасовић Снежана Илић

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатори
Учествовање у праћењу и вредновању ефеката иновативних активности и пројеката, ефикасности нових организационих облика рада	током године према плановима праћења пројеката	Тања Спасовић Снежана Илић
Учешће у изради годишњег извештаја о раду предшколске установе, а нарочито остваривања свих програма васпитно – образовног рада, програма стручних органа и тимова, стручног усавршавања, превентивних програма, рада психолошко-педагошке службе, сарадње са породицом, сарадње са друштвеном средином	јун-јул 2015.г.	Тања Спасовић Снежана Илић
Учешће у тимовима на евалуацији активности из акционих планова самовредновања	Праћење према динамици одређеној на тимовима за самовредновање	Тања Спасовић Снежана Илић
Иницирање различитих истраживања ради унапређивања образовно-васпитног рада Установе	током године	Тања Спасовић Снежана Илић

РАД СА ВАСПИТАЧИМА

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатори
*Саветодавни рад са васпитачима, мед. сестрама усмерен ка унапређивању процеса праћења и посматрања дечјег напредовања у функцији подстицања дечјег развоја и учења. *Иницирање и пружање стручне подршке васпитачима у коришћењу различитих метода, техника и инструмената праћења деце	септембар по потреби током године	Тања Спасовић Снежана Илић
Саветодавни рад усмерен ка стварању психолошких услова за подстицање целовитог развоја деце	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
Учешће у прилагођавању ритма живота и рада у предшколској установи специфичностима узраста и потребама деце	септембар, током године	Тања Спасовић Снежана Илић
Пружање стручне подршке васпитачима усмерено на адекватно и правовремено задовољавање потреба деце и спровођење мера с циљем олакшавања адаптационог периода	септембар и током године	Тања Спасовић Снежана Илић
Пружање стручне подршке васпитачима усмерено на адекватно и правовремено задовољавање потреба детета или узрасне групе (нега, подстицање игре и других активности)	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Пружање подршке васпитачима, у планирању и реализацији непосредног образовно-васпитног рада са децом, а нарочито у области прилагођавања рада образовно-васпитним потребама детета, избора и примене различитих техника учења;	током године	Тања Спасовић Снежана Илић

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатори
*Обука и инструктивни рад са васпитачима везано за избор поступака посматрања и праћења напредовања деце у учењу и развоју, стварања подстицајне атмосфере у групи, развијања конструктивне комуникације и демократских односа у групи		
*Пружање подршке јачању васпитачких компетенција у областима: *комуникација и сарадња, конструктивно решавање сукоба и проблема, *подршка развоју личности детета, *подучавање и учење, организација средине и дидактичког материјала кроз инструктивни рад и организовање едукација	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Упознавање васпитача са карактеристикама игре и односом игре и учења на предшколском узрасту, *Упознавање и проширивање знања и искуства везано за психолошке принципе успешног процеса учења, природом мотивације за учење, методама за подстицање различитих врста интелигенције, стилovima и облицима учења, стратегијама учења и мотивисања за учење	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Саветовање васпитача у индивидуализацији васпитно-образовног рада, на основу уочених потреба, интересовања и способности деце	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Пружање подршке васпитачима за рад са децом, којима је потребна додатна образовна подршка.	током године, месечни састанци по потреби и чешће	Тања Спасовић Снежана Илић
*Помоћ васпитачима у развијању индивидуалних образовних планова коришћењем резултата сопствених психолошких процена и психолошких процена добијених из других установа	квартално током године /октобар, јануар, мај, август/	Тања Спасовић Снежана Илић
*Оснаживање васпитач за рад са децом из осетљивих друштвених група кроз упознавање са карактеристикама те деце, развијање флексибилног става према културним разликама и развијање интеркултуралне осетљивости и предлагање поступака који доприносе њиховом развоју	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Пружање подршке васпитачима у раду са родитељима, односно старатељима	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Саветодавни рад са васпитачима давањем повратне информације о реализованој активности *Предлагање мера за унапређење праћеног сегмента васпитно- образовног процеса	током године према плану праћења в-о рада	Снежана Илић Тања Спасовић

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатори
*Увођење иновација у васпитно – образовни рад на основу научних сазнања о психофизичком развоју деце и процесу учења, кроз инструктивни рад са васпитачима *Обука за пројектно учење *Обука за рад на консултовању са децом/укључивање деце у документовање в-о рада *Обука за примену нових техника у раду са децом	током године	Снежана Илић Тања Спасовић
*Оснаживање васпитача за тимски рад кроз њихово подстицање на реализацију заједничких задатака, кроз координацију активности стручних већа, тимова и комисија *Рад са тимовима на препознавању својих снага, моделовању, превазилажењу изазова и тешкоћа у функционисању тимова	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Пружање подршке васпитачима менторима и саветодавни рад са приправницима у процесу увођења у посао и стицању лиценци за рад *Пружање подршке волонтерима, педагошким асистентима и личним пратиоцима и њихово увођење у посао	током године према плану рада актива чији је сарадник члан	Тања Спасовић Снежана Илић
Пружање подршке васпитачима у примени различитих техника и поступака самовалуације	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
Усмеравање васпитача у креирању плана стручног усавршавања и њиховог професионалног развоја	током године	Снежана Илић Тања Спасовић
Праћење вођења педагошке документације васпитача и мед. сестара	током године	Тања Спасовић Снежана Илић

РАД СА ДЕЦОМ

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
*Учешће у организацији пријема деце-улазни интервју и консултирање са децом-по потреби	мај, јун ,2016.г.	Тања Спасовић Снежана Илић
*Учешће у групи за пријем деце са сметњама у развоју, осетљивих група -улазни интервју и консултирање са децом	мај, јун и током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Учешће у структурирању васпитних група	март 2016.г.	Тања Спасовић
*Праћења процеса адаптације новопримљене деце и подршка у превазилажењу тешкоћа адаптације	август-октобар 2016.г. ,током године по потреби	Тања Спасовић Снежана Илић

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
*Инструктивни рад са васпитачима током периода адаптације-поступања у односу на децу с циљем олакшавања адаптације деце на колектив	август,септембар 2016.г.,током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Рад на евидентирању деце: са развојним тешкоћама, талентоване, деце са сметњама у развоју и из маргинализованих група	септембар,октобар током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Учешће у тимском: идентификовању деце којој је потребна подршка у процесу васпитања и образовања и осмишљавању и праћењу реализације индивидуализованог приступа у раду са децом	септембар током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Праћење развоја деце за које постоји повећања потреба за психолошко-педагошким интервенцијама	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Пружање подршке деци за које се обезбеђује васпитно-образовни рад по индивидуалном образовном плану и индивидуализација	током године месечно или двомесечно у зависности од потребе	Тања Спасовић Снежана Илић
*Помоћ васпитачима и медицинским сестрама-инструктивни рад на усмеравању дечјег развоја	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Пружање подршке деци из осетљивих друштвених група	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Идентификовање деце са изузетним способностима (даровити и талентовани) и пружање подршке таквој деци за њихов даљи развој	август,септембар током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Рад на посматрању и праћењу дечјих потреба и интересовања у васпитним групама	током године	Тања Спасовић Снежана Илић

РАД СА РОДИТЕЉИМА ОДНОСНО СТАРАТЕЉИМА

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
*Прикупљање података од родитеља, односно старатеља који су од значаја за упознавање детета и праћење његовог развоја	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Саветодавни рад са родитељима, односно старатељима деце који имају тешкоће у развоју, учењу, понашању	месечно или чешће по потреби	Тања Спасовић Снежана Илић
Подршка јачању родитељских компетнција, нарочито информисањем о психолошким карактеристикама њихове деце у оквиру индивидуалних консултација и облика групног психолошког образовања родитеља	током године	Тања Спасовић Снежана Илић

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
*Сарадња са родитељима, односно старатељима на пружању подршке деци која похађају предшколску установу по индивидуалном васпитно образовном плану	месечно или чешће по потреби	Тања Спасовић Снежана Илић
*Оснаживање родитеља, односно старатеља да препознају карактеристике своје деце које указују на њихове изузетне способности и сарадња на пружању подршке у проналажењу различитих могућности подстицања и усмеравања њиховог развоја	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Учествовање у реализацији програма сарадње установе са родитељима, односно старатељима деце (општи и групни, односно одељењски родитељски састанци и друго)	током године према плану сарадње са породицом	Тања Спасовић Снежана Илић
*Сарадња са саветом родитеља, по потреби, информисањем родитеља и давање предлога по питањима која се разматрају на савету	током године према плану сарадње са Саветом	Тања Спасовић Снежана Илић
*Пружање психолошке помоћи родитељима, односно старатељима чија су деца у акцидентној кризи	током године	Тања Спасовић Снежана Илић

РАД СА ДИРЕКТОРОМ, СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА, ПЕДАГОШКИМ АСИСТЕНТОМ И ПРАТИОЦЕМ ДЕТЕТА

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
*Сарадња са директором и стручним сарадницима на пословима који се тичу обезбеђивања ефикасности, економичности и флексибилности образовно-васпитног рада Установе, а нарочито у вези са: распоредом рада васпитача по групама, избором васпитача, односно ментора. Предлагање нових организационих решења васпитно образовног рада	недељни састанци ,по потреби и чешће	Снежана Илић Тања Спасовић
*Сарадња са директором и стручним сарадницима на припреми докумената Установе, прегледа, извештаја и анализа	недељно, месечно, по потреби чешће	Тања Спасовић Снежана Илић
*Сарадња са другим стручним сарадницима на припреми и реализацији разних облика стручног усавршавања (предавања, радионице, прикази стручних чланака и сл.) за васпитаче	током године према плану стручног усавршавања	Тања Спасовић Снежана Илић
*Сарадња са директором и стручним сарадницима у организовању трибина, предавања, радионице за децу, запослене, родитеље	током године према плану стручног усавршавања	Тања Спасовић Снежана Илић
*Учествовање у раду комисије за проверу савладаности програма за увођење у посао медицинских сестара, васпитача и стручног сарадника	током године према плану полагања испита и рада актива	Тања Спасовић Снежана Илић

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
*Редовна размена, планирање и усаглашавање заједничких послова са другим стручним сарадницима у Установи	током године месечно	Тања Спасовић Снежана Илић
*Пружање подршке педагошким асистентима и пратиоцима детета у раду са децом којој је потребна додатна подршка	током године месечно, по потреби чешће	Тања Спасовић Снежана Илић
*Рад на организацији и координацији активности личног пратиоца, родитеља, васпитача и осталих сарадника ван установе	месечно	Тања Спасовић Снежана Илић

РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА УСТАНОВЕ

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
*Учествовање у раду васпитно-образовног већа (давањем саопштења, информисањем о резултатима обављених анализа, прегледа, истраживања и других активности од значаја за образовно-васпитни рад и јачање васпитачких компетенција),	током године према плану рада стручних органа	Тања Спасовић Снежана Илић
*Учешће у раду Актива за развојно планирање, Централног актива за самовредновање у установи	током године према плану рада стручних органа	Тања Спасовић
*Учешће у раду Актива за заштиту деце од насиља и за развијање програма инклузије	током године према плану рада стручних органа	Снежана Илић
*Учествовање у раду тимова Установе који се образују ради остваривања одређеног задатка, програма или пројекта/Народна традиција, Вртићи без граница, НТЦ систем,...	током године према плану рада актива	Тања Спасовић Снежана Илић
*Учешће у развијању Програма подршке породици/Саветовалише за породицу, Школе за родитеље/	током године према плану рада актива	Тања Спасовић Снежана Илић
*Учествовање у раду стручних актива, предшколског програма и педагошког колегијума	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Предлагање мера за унапређивање рада стручних органа	током године	Тања Спасовић Снежана Илић

САРАДЊА СА НАДЛЕЖНИМ УСТАНОВАМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА, УДРУЖЕЊИМА И ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
*Сарадња са стручним радницима образовних, здравствених, социјалних и других институција значајним за добробити деце и адекватно задовољавање потреба деце корисника услуга	током године	Тања Спасовић Снежана Илић

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
/здравствен установе-здравствени центар, Чачак, Завод за ментално здравље, Завод за психофизиолошке поремећаје и патологију говора, Центри за социјални рад, Основне школе, Дневни центри, удружења родитеља, Интерресорне комисије/		
Учествовање у раду стручних удружења, њихових органа, комисија, одбора	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Сарадња са представницима Музеја, Галерије, ликовним педагозима и спортским педагозима на креирању посебних и специјализованих програма	септембар 2015.г	Тања Спасовић Снежана Илић
*Сарадња са представницима Музеја, Галерије, ликовним педагозима у реализацији специјализованих програма	октобар-новембар 2015. мај-јун 2016.г	Тања Спасовић Снежана Илић
*Сарадња са стручним сарадницима основних школа на припреми и реализацији разних облика стручног усавршавања за васпитаче, родитеље, старатеље	фебруар, март, април 2016.г.	Тања Спасовић Снежана Илић
*Сарадња са представницима ИРК у раду на одређивању мера за децу којој је потребна додатна подршка, њиховом спровођењу и праћењу	по потреби током читаве године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Сарадња са Националном службом за запошљавање с циљем селекције кадра, обезбеђивања волонтера,..	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
Сарадња са Националном са Институтом за педагогију и андрагогију, Институтом за психологију, Филозофским факултетом, ЗУОВОМ, Школском управом с циљем унапређивања В-О рада у установи развијању квалитетних програма рада	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Сарадња са локалном заједницом и широм друштвеном средином с циљем повезивања како би се покренули нови пројекти и реализовали постојећи, као нпр. "Вртићи без граница-квалитетно образовање за све", "Поштовање различитости-изградња мира са малом децом", "Друштвена и финансијско образовање мале деце"	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Сарадња са представницима локалне заједнице на реализацији јавних манифестација /Дечија недеља, обележавања дана из Светског календара здравља, и локалних манифестација- и прослава типичних за одређена места/села	током године према календару обележавања наведених манифестација	Снежана Илић Тања Спасовић

ВОЂЕЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ПРИПРЕМА ЗА РАД И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
*Вођење евиденције о сопственом раду у следећој документацији: дневник рада психолога и евиденција о раду са дететом у предшколској установи, односно	месечно, недељно, дневно бележење у своју	Тања Спасовић Снежана Илић

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
психолошки досије деце којој је потребна додатна подршка	документацију и по потреби током године	
*Учешће у реализацији истраживања о установи и пројеката "Вртићи без граница" и другим пројектима који ће се реализовати током године од стране факултета и института и др.установа од националног значаја	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Вођење евиденције, по потреби, о извршеним анализама, истраживањима, психолошким тестирањима, посећеним активностима и др,	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Припрема за све послове предвиђене годишњим програмом и оперативним плановима рада психолога,	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Прикупљање и на одговарајући начин чување и заштита материјала који садржи личне податке о деци, односно ученицима	током године	Тања Спасовић Снежана Илић
*Стручно се усавршава праћењем стручне литературе и периодике, учествовањем у активностима струковног удружења (Друштво психолога Србије, секције психолога у образовању, подружнице), похађањем акредитованих семинара, похађањем симпозијума, конгреса и других стручних скупова, разменом искуства и сарадњом са другим психолозима у образовању	током године према плану личног професионалног развоја стручног сарадника	Тања Спасовић Снежана Илић

ПЛАН РАДА ПЕДАГОГА

ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ В-О РАДА

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатори
Израда годишњег и месечних планова рада стручног сарадника	септембар 2015.г. током године	Љиљана Радовановић
Израда личног плана професионалног развоја за 2015/2016 годину	август 2015.г.	Љиљана Радовановић
Учешће у изради плана стручног усавршавања за 2015/2016 г.	септембар 2015.г.	Љиљана Радовановић
Израда плана праћења адаптације	август/септембар 2015.г.	Љиљана Радовановић
Учешће у изради Годишњег плана рада установе и његових појединих делова (програма стручних органа и тимова,	август – септембар 2015.г.	Љиљана

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатори
стручног усавршавања, превентивних програма, програма рада стручних сарадника, сарадње са породицом, сарадње са друштвеном средином, програм заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања).		Радовановић психолози
Израда оперативног Програма рада за заштиту деце од насиља за 2015-16.г.	август 2015.г.	Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања
Учешће у изради оперативних планова рада актива, радних група, тимова који реализују програме у установи	септембар-октобар 2015.г., током године	педагог
Помоћ мед.сестрама и васпитачима у планирању праћења новопримљене деце	август за новопримљену децу током године	Љиљана Радовановић
Пружање помоћи васпитачима и мед.сестрама у планирању - развијање програма в-о рада у складу са потребама и интересовањима деце у сарадњи са породицом, друштвеном средином	током године	Љиљана Радовановић
Учешће у изради Плана реализације активности из развојног плана установе	током године	Љиљана Радовановић
Спровођења анализа и истраживања у Установи у циљу испитивања потреба деце, родитеља, самоуправе	током године	Љиљана Радовановић
Учествовање у изради индивидуалног образовног плана за децу	септембар октобар, током године	Љиљана Радовановић
Учествовање у избору и конципирању посебних и специјализованих програма	септембар октобар, током године	Љиљана Радовановић
Планирање организације рада Установе у сарадњи са директором и других заједничких активности са директором и др. стручним сарадницима	септембар 2015.г. током године	Љиљана Радовановић
Учествовање у формирању васпитних група, избору и распореду васпитача и медицинских сестара у васпитне групе	септембар, током године, август	Љиљана Радовановић
Планирање набавке стручне литературе, дидактичког материјала, играчака, сликовница - уједначавање опреме у свим васпитним групама	децембар-јануар 2016.г.	Љиљана Радовановић
Учествовање у писању предлога пројеката Установе и аплицирању	током године	Љиљана Радовановић
Учествовање у избору и конципирању активности, учешће у планирању излета, боравка деце у природи	током године	Љиљана Радовановић

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатори
Учешће у планирању и реализацији културних манифестација, наступа деце, медијског представљања и слично	током године према календару догађаја у Установи	Љиљана Радовановић

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ В-О РАДА

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатори
Праћење и вредновање в-о рада и напредовања деце	током године	Љиљана Радовановић
Праћење реализације васпитно-образовног рада у свим васпитним групама и евалуација рада	током године	Љиљана Радовановић
Учествовање у раду комисије за проверу савладаности програма увођења у посао васпитача, стручног сарадника	по потреби током године	Љиљана Радовановић
Праћење адаптације новопримљене деце	септембар 2015.г., јул, август, 2016.г.	Љиљана Радовановић психолози
Праћење развоја деце за које постоји повећана потреба за психолошко-педагошким интервенцијама	током године	Љ. Радовановић
Рад на посматрању и праћењу дечијих потреба интересовања у васпитним групама	током године	Љиљана Радовановић
Праћење вођења педагошке документације васпитача и мед.сестара	током године	Љиљана Радовановић
Праћење реализације активности из Развојног плана	тримесечно	Љиљана Радовановић
Учешће у распоређивању дидактичког материјала	септембар и током године	Љиљана Радовановић
Иницирање и учествовање у истраживањима васпитно-образовне праксе које реализује Установа, научноистраживачка институција или стручно друштво у циљу унапређивања васпитно-образовног рада	по потреби	Љиљана Радовановић

РАД СА ВАСПИТАЧИМА

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатори
Ментално-хигијенски рад са особљем	по потреби	Љиљана Радовановић
Инструктивни рад са васпитачима током периода адаптације –поступања у односу на децу са циљем олакшавања адаптације деце на колектив	септембар и током године	Љиљана Радовановић
Помоћ васпитачима и мед.сестрама које примају нову децу у стварању повољне социо-емоционалне климе у групи	септембар и током године по потреби	Љиљана Радовановић

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатори
Помоћ васпитачима и мед.сестрама свих група на стварању повољне социо-емоционалне климе у групи	током године	Љиљана Радовановић
Укључивање у рад на естетском и педагошком обликовању простора предшколске установе, а посебно простора у којима бораве деца	током године	Љиљана Радовановић
Анализирање праћених активности у установи, односно в-о којима је присуствовао и давање предлога за његово унапређење	током године	Љиљана Радовановић
Праћење начина вођења педагошке документације васпитача	током године	Љиљана Радовановић
Учешће у осмишљавању и давање идеја за разноврсно организовање в-о рада/преиспитивање васпитно – образовне праксе	септембар и према потреби током године	Љиљана Радовановић
Оснаживање васпитача за тимски рад кроз подстицање на реализацију заједничких задатака, кроз координацију активности, стручних већа, тимова и комисија / Рад на развијању односа припадања тиму, са тимовима објеката; Помоћ радним групама које реализују програме с циљем унапређивању односа у Установи (грађење „духа заједнице“)	септембар и према потреби током године	Љиљана Радовановић
Оснаживање васпитача за рад са децом из осетљивих друштвених група	током године	Љиљана Радовановић
Пружање помоћи васпитачима у осмишљавању рада са децом	септембар и током године	Љиљана Радовановић
Пружање стручне помоћи васпитачима на унапређивању квалитета в-о рада /увођење иновација, савремених метода и облика рада	током године	Љиљана Радовановић
Сарадња са васпитачима у изради дидактичког материјала и његовом коришћењу	током године	Љиљана Радовановић
Пружање помоћи васпитачима у реализацији угледних активности, примера добре праксе, излагање на састанцима већа, актива, радних група, стручним скуповима и родитељском састанцима	током године	Љиљана Радовановић
Пружање помоћи васпитачима у остваривању различитих облика сарадње са породицом	током године	Љиљана Радовановић
Пружање помоћи приправницима у програму увођења у посао, као и у припреми за полагање испита за лиценцу	током године	Љиљана Радовановић
Пружање помоћи васпитачима у примени различитих	током године	Љиљана

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатори
техника и поступака самоевалуације		Радовановић
Помоћ васпитачима и мед сестрама у обогаћивању и оплемењивању простора (радне собе, заједнички простори, дворишта)	током године	Љиљана Радовановић
Инструктивни рад са васпитачима током периода адаптације-поступања у односу на децу с циљем олакшавања адаптације деце на колектив	почетком радне године	Љиљана Радовановић
Помоћ васпитачима и медицинским сестрама у посматрању и праћењу дечјег развоја (начини посматрања, одабир инструмената праћења)	почетком године и током године према потреби	Љиљана Радовановић

РАД СА ДЕЦОМ

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
Праћење дечијег развоја и напредовања	током године	Љиљана Радовановић
Стварање оптималних услова за индивидуални развој детета, пружање помоћи и подршке	током године	Љиљана Радовановић
Промовисање предлагање мера, учешће у активностима у циљу смањивања насиља, а повећања толеранције и конструктивног решавања конфликта, популарисање здравих стилова живота	током године	Љиљана Радовановић
Учествовање у изради педагошког профила детета, за децу којој је потребна додатна подршка, израда индивидуалног образовног плана	током године	Љиљана Радовановић
Праћење адаптације новопримљене деце (јаслене, млађе вртићске групе)	почетком радне године	Љиљана Радовановић
Праћење развоја деце за које постоји повећања потреба за психолошко-педагошким интервенцијама	током године	Љиљана Радовановић

РАД СА РОДИТЕЉИМА

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
Организовање и учествовање на општим и групним родитељским састанцима у вези са организацијом и остваривањем васпитно-образовног рада	током године	Љиљана Радовановић
Припрема и реализација родитељских састанака, трибина, радионица са стручним темама (јаслене групе)	током године	Љиљана Радовановић
Укључивање родитеља, старатеља у поједине облике рада установе (васпитно – образовни рад, предавања, пројекти...) и партиципација у свим сегментима рада Установе	током године	Љиљана Радовановић
Пружање подршке родитељима, старатељима у раду са децом, са проблемима у понашању, проблемима у развоју	током године	Љиљана Радовановић
Упознавање родитеља, старатеља са важећим законима, конвенцијама, протоколима о заштити деце од злостављања и другим документима од значаја за правилан развој деце у циљу представљања корака и начина поступања Установе	почетком радне године	Љиљана Радовановић
Пружање подршке и помоћи родитељима у осмишљавању слободног времена деци	током године	Љиљана Радовановић
Рад са родитељима, односно старатељима у циљу прикупљања података о деци	током године	Љиљана Радовановић
Сарадња са саветом родитеља, по потреби, информисањем родитеља и давање предлога по питањима која се разматрају на савету	по потреби	Љиљана Радовановић

РАД СА ДИРЕКТОРИМА, СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
Сарадња са директором, стручним сарадницима на истраживању постојеће васпитно-образовне праксе и специфичних проблема и потреба Установе и предлагање мера за унапређење	недељно, месечно током године	Љиљана Радовановић
Сарадња са директором и стручним сарадницима у оквиру рада стручних тимова и комисија и редовна размена информација	током године	Љиљана Радовановић
Сарадња са директором и стручним сарадницима на заједничком планирању активности, изради стратешких докумената Установе	током године	Љиљана Радовановић
Тимски рад на проналажењу најефикаснијих начина унапређивања вођења педагошке документације у Установи	током године	Љиљана Радовановић
Сарадња са пратиоцима детета на координацији активности у пружању подршке деци за које се доноси индивидуални	Током године	Љиљана Радовановић

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
Сарадња са директором, стручним сарадницима на истраживању постојеће васпитно-образовне праксе и специфичних проблема и потреба Установе и предлагање мера за унапређење	недељно, месечно током године	Љиљана Радовановић
Сарадња са директором и стручним сарадницима у оквиру рада стручних тимова и комисија и редовна размена информација	током године	Љиљана Радовановић
Сарадња са директором и стручним сарадницима на заједничком планирању активности, изради стратешких докумената Установе	током године	Љиљана Радовановић
Тимски рад на проналажењу најефикаснијих начина унапређивања вођења педагошке документације у Установи	током године	Љиљана Радовановић
Сарадња са директором и психологом на планирању активности у циљу јачања васпитачких и личних компетенција	по потреби	Љиљана Радовановић

РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА УСТАНОВЕ

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
Учествовање у раду васпитно-образовног већа, (давањем саопштења, информисањем о резултатима обављених анализа, прегледа, истраживања и других активности од значаја за образовно-васпитни рад и јачање васпитачких односно наставничких компетенција),	током године	Љиљана Радовановић
Учествовање у раду тимова, већа, актива и комисија на нивоу Установе који се образују ради остваривања одређеног задатка, програма или пројекта. Учествовање у раду педагошког колегијума и стручних актива за развојно планирање и развој предшколског програма	током године	Љиљана Радовановић
Предлагање мера за унапређивање рада стручних органа Установе	током године	Љиљана Радовановић

САРАДЊА СА НАДЛЕЖНИМ УСТАНОВАМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА, УДРУЖЕЊИМА И ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
Сарадња са образовним, здравственим, социјалним, научним, културним и другим установама које доприносе остваривању циљева и задатака васпитно-образовног рада Установе	током године	Љиљана Радовановић
Учествовање у истраживањима научних, просветних и других установа	током године	Љиљана Радовановић
Осмишљавање програмских активности за унапређивање партнерских односа породице, Установе и локалне самоуправе у циљу подршке развоја деце и младих	током године	Љиљана Радовановић

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
Активно учествовање у раду стручних друштава, органа и организација	током године	Љиљана Радовановић
Сарадња са канцеларијом за младе и другим удружењима грађана и организацијама које се баве програмима за младе	током године	Љиљана Радовановић
Учешће у раду и сарадња са комисијама на нивоу локалне самоуправе, које се баве унапређивањем положаја деце и ученика и услова за раст и развој	током године	Љиљана Радовановић
Сарадња са националном службом за запошљавање	током године	Љиљана Радовановић

ВОЂЕЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ПРИПРЕМА ЗА РАД И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

Планирани задаци	Временски оквир	Реализатор
Вођење евиденције о сопственом раду на дневном, месечном и годишњем нивоу	током године дневно, недељно, месечно	Љиљана Радовановић
Израда, припрема и чување посебних протокола, чек листа за праћење васпитних активности на нивоу Установе	током године	Љиљана Радовановић
Припрема за послове предвиђене годишњим програмом и оперативним плановима рада педагога	током године	Љиљана Радовановић
Прикупљање података о деци и чување материјала који садржи личне податке о деци у складу са етичким кодексом педагога	током године	Љиљана Радовановић
Стручни сарадник педагог се стручно усавршава: праћењем стручне литературе и периодике, праћењем информација од значаја за образовање и васпитање на интернету; учествовањем у активностима струковног удружења (Педагошко друштво Србије) и на Републичкој секцији педагога и психолога Србије, похађањем акредитованих семинара, учешћем на конгресима, конференцијама, трибинама, осмишљавањем и реализацијом акредитованих семинара, похађањем стручних скупова, разменом искуства и сарадњом са другим педагозима и стручним сарадницима у образовању	током године према плану личног стручног усавршавања	Љиљана Радовановић

ПЛАН РАДА ЛОГОПЕДА

Програм рада логопеда за радну 2015/2016. годину ће обухватити следеће задатке:

- Превенција говорно-језичких поремећаја
- Стимулација говорно-језичког развоја када је он испод нивоа и стандарда за одговарајући узраст детета
- Идентификовање деце са говорно-језичким поремећајем
- Корекција постојећих говорно-језичких поремећаја: дисфазија, муцање или брзоплетост, дислалија, дизартрија.
- Подршка јачању васпитачких компетенција упућивањем у проблеме говорно језичких поремећаја и спровођење корекционог поступка
- Сарадња са осталим стручним сарадницима и васпитачима у циљу обезбеђивања оптималних услова за развој деце са тешкоћама у психофизиолошком развоју
- Саветодавни и инструктивни рад са родитељима деце.

ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ В-О РАДА

Планирани задаци	Временски оквир
Учествовање у изради планских докумената установе- планови и програми подршке деци	почетком године и током године по потреби
Припремање годишњег програма рада и месечних планова рада логопеда	почетком године и током године
Учествовање у припреми индивидуалног образовног плана за децу	почетком године и током године
Припремање плана сопственог стручног усавршавања и професионалног развоја.	почетком године

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ В-О РАДА

Планирани задаци	Временски оквир
Учествовање у праћењу и вредновању васпитно-образовног рада Установе и предлагање мера за побољшање ефикасности и успешности Установе у задовољавању развојних потреба деце.	током године
Учествовање у праћењу и вредновању примене мера индивидуализације и индивидуалног образовног плана за децу са тешкоћама у говорно- језичком развоју	током године
Праћење усклађености облика, метода и средстава васпитно-образовног рада са потребама и могућностима деце са проблемима у говорно- језичком развоју	током године

РАД СА ВАСПИТАЧИМА

Планирани задаци	Временски оквир
Пружање помоћи и подршке васпитачима, у раду са децом који имају тешкоће на неком од нивоа вербалне и невербалне комуникације	током године
Пружање помоћи и подршке васпитачима у индивидуализацији васпитно-образовног рада /	током године
Сарадња и пружање подршке васпитачима у праћењу, вредновању и прилагођавању постављених циљева индивидуалних образовних планова у складу са напредовањем деце са посебним образовним потребама	током године
Пружање подршке јачању васпитачких компетенција у областима комуникација и сарадња и тимски рад са децом која имају специфичне говорно-језичке сметње	током године
Сарадња са васпитачима при изради дидактичког материјала	током године

РАД СА ДЕЦОМ

Планирани задаци	Временски оквир
Третман неправилности у изговору појединих гласова, као што су умекшавања и замењивање неких гласова из групе африката и фрикатива	током године
Вежбе логоторике са децом у групи	током године
Превентивно – корективни рад у групи са децом који се базира на подстицању и корекцији изговора појединих гласова нашег језика	током године
Рад са децом која муцају, говоре одвише брзо, брзоплето, неразговорно или патолошки споро	током године
Превенција, дијагностика, рехабилитација поремећаја вербалне и невербалне комуникације код деце са посебним потребама (менталном ометеношћу, церебралном парализом и хроничним болестима, слепоћом и слабовидношћу, аутизмом).	током године
Рад са децом код којих је изразито вербално заостајање условљено ометеним психичким и физичким развојем, као што су болести, лакша ментална ометеност и неадекватни социокултурни фактор (изузимају се деца чији матерњи језик није службени и чије непознавање овог језика захтева посебан третман),	током године

РАД СА РОДИТЕЉИМА

Планирани задаци	Временски оквир
Упознавање родитеља, односно старатеља о раду логопеда са децом на објективан и њима разумљив и примерен начин уз уважавање културолошких, образовних и других специфичности родитеља, односно старатеља	током године
Пружање подршке родитељима у препознавању и разумевању говорно-језичких проблема деце	током године
Оснаживање родитеља, односно старатеља у области развоја говорно-језичких способности деце	током године
Информисање родитеља о напредовању деце на третману	током године
Сарадња са родитељима деце са посебним потребама и подстицање истих на учествовање у изради индивидуалног образовног плана	током године

РАД СА ДИРЕКТОРИМА, СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА И ПРАТИОЦЕМ ДЕТЕТА

Планирани задаци	Временски оквир
Рад и радне задатке логопед остварује и изводи индивидуално, у стручним тимовима и у сарадњи са стручним сарадницима	током године
Сарадња са директором и стручним сарадницима на припреми извештаја, планова, програма, пројеката, распореда рада и слично	током године
Сарадња са директором, стручним сарадницима и пратиоцем детета на координацији активности у пружању подршке деци	током године
Сарадња са директором, стручним сарадницима на истраживању и решавању специфичних проблема и потреба Установе	током године

РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА И ТИМОВИМА

Планирани задаци	Временски оквир
Учествовање у раду Педагошког колегијума, Тима за инклузију-координатор, раду Колегијума установе, Васитно образовног већа	током године
Учествовање у реализацији активности из пројекта Вртићи без граница 2 /члан тима/	током године
Сарадња и размењивање информација са стручним сарадницима (психолог, педагог) и учествовање у унапређивању образовне праксе	током године, свакодневно
Информисање стручних органа о праћењу постигнућа деце којима је потребна додатна подршка из домена рада логопеда	током године, квартално

САРАДЊА СА НАДЛЕЖНИМ УСТАНОВАМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА, УДРУЖЕЊИМА И ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

Планирани задаци	Временски оквир
Сарадња са другим образовним, здравственим, социјалним установама (школама, домовима здравља, специјализованим здравственим установама, општином, министарством и др.) значајним за остваривање циљева образовно-васпитног рада,	током године
Сарадња са локалном самоуправом и широм друштвеном средином ради остваривања циљева образовно-васпитног рада и добробити деце	током године (по потреби)

ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ, ПРИПРЕМА ЗА РАД И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

Планирани задаци	Временски оквир
Вођење евиденције о сопственом раду, реализацији планираних активности и раду са децом	током године
Припрема за све послове предвиђене годишњим програмом и оперативним плановима рада логопеда	током године
Вођење евиденције, по потреби, о извршеним анализама и истраживањима	током године
Прикупљање и на одговарајући начин чување и заштита материјала који садржи личне податке о деци	током године
Стручно усавршавање праћењем стручне литературе и периодике, учествовањем у активностима струковног удружења, похађањем акредитованих семинара, симпозијума и других стручних скупова	током године
Учествовање у организованим облицима размене искуства и сарадње са другим стручним сарадницима дефектолозима и логопедима (активи, секције и др.).	током године

ОСТАЛИ ПРОГРАМИ

(ИСХРАНА, ЗДРАВСТВЕНО-ПРЕВЕНТИВНА СЛУЖБА, СТОМАТОЛОШКА СЛУЖБА)

ПРОГРАМ ИСХРАНЕ ДЕЦЕ

Планирање исхране деце предшколског узраста спроводи се на основу Норматива друштвене исхране деце (Служ.гл.бр.600-02-44/94-98).

Норматив друштвене исхране деце у условима колективног смештаја чини основ за планирање, организовање и контролу. Они омогућавају обезбеђење адекватних нутритивних потреба уз поштовање принципа правилне исхране, избегавање грешака, стицање позитивних хигијенских навика и утицаја су коректор постојећих дефицита и суфицита у породичној исхрани.

При планирању исхране морају се узети у обзир следећи елементи:

- узраст за који се планира
- број деце одређеног узраста
- дужина боравка деце у смештају
- дневне енергетске потребе према узрасту (односно задовољити 75% од укупних дневних потреба за временски период од 10-11 часова које дете проведе у боравку)
- правилан одабир намирница (односи се на потребу да се одабирају намирнице I квалитета)
- хигијенска и здравствена исправност намирница (намирнице треба да поседују атест)
- сезонска заступљеност намирница које својим саставом и биолошком вредношћу задовољавају потребе деце

Планирање се обавља за сваку сезону у години, сваки месец у сезони и сваку седмицу унапред, а подразумева израду јеловника и израду прехранбених потреба по једном детету, зависно од узраста. Распоред и сервирање оброка усклађује се са временом доласка и боравка деце у Установи.

Здравствени надзор у централним и дистрибутивним кухињама редовно обавља Завод за јавно здравље (и то сваког месеца у редовној контроли).

У току редовних контрола узимају се узорци намирница и припремљених оброка на проверу микробиолошке и хемијске исправности. Такође се узимају брисеви са : апарата и опреме, радних површина, посуђа и прибора, руку и униформе радника који су затечени у моменту контроле на пословима припреме и дистрибуције хране.

Сви радници који обављају послове припреме и дистрибуције оброка су квалификовани за послове које обављају и сви су прошли курс о основним знањима из области хигијене.

Узорци оброка се морају чувати 72 часа у стерилном посуђу у фрижидерима, а дезинфекција кухињског посуђа, прибора и кухињских блокова се врши препорученим препаратима хлора.

Када се сагледају сви фактори који утичу на планирање исхране деце, може се рећи да је веома важно све испоштовати, јер је исхрана кључни фактор у очувању и унапређењу здравља деце.

ПРОГРАМ РАДА СТОМАТОЛОШКЕ СЛУЖБЕ

У складу са програмом превентивне стоматолошке здравствене заштите деце јасленог узраста и предшколске деце, планира се спровођење општих и специфичних циљева и мера у области примарне и секундарне превенције, методологије извођења и организације спровођења програма.

Циљ општих мера је рано стицање навика за очување оралног здравља. Обука родитеља и деце о здравој исхрани и хигијени уста и зуба, флуор профилакси и кориговању лоших навика, вршиће се путем родитељских састанака, здравствених предавања, радова по групама уз приказ изложбе цртежа, постера, филмова (едукација и мотивација).

Код деце на упису у први разред основне школе уз систематски преглед и дијагностиковање ризика на каријес, вршиће се заливање и санација фисура првих сталних молара као услов за издавање лекарског уверења за упис у школу.

Са децом ће се радити на спровођењу специфичних мера превенције којима ће деца бити потпуно обучена за редовну и правилну оралну хигијену и контролу оралног здравља (четкање зуба пастом са Флуором), заливање фисура као профилактичка метода која има за циљ да онемогући задржавање плака у фисурама зуба.

Мере секундарне превенције које ће се спроводити су рано откривање и систематска санација обољења уста и зуба код мале и предшколске деце, са тежњом да се благовремено и у задољавајућем обиму санира нађено стање.

ПРОГРАМ ПРЕВЕНТИВНО ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Према Закону о друштвеној бризи о деци у предшколској установи здравствену заштиту обавља превентивна служба Установе у сарадњи са надлежним здравственим институцијама и службама. Превентивну службу Установе чиниће 4 превентивне сестре. Програм рада превентивно-здравствене заштите за радну 2015/16 годину:

Основни задатак и циљ - превентивне службе је стварање оптималних услова за правилан психофизички развој, очување и унапређивање здравља деце. Посебан акценат ће бити стављен на праћење здравствено-епидемиолошке ситуације и ангажовање у предузимању против епидемских мера у сарадњи са стручним институцијама које се баве унапређењем здравља деце и одраслих.

По програму превентивне здравствене заштите превентивна сестра ће поред основних задатака развијати и следеће задатке:

Планирани задаци	Временски оквир	Начин	Реализатори
*систематско праћење раста и развоја деце, од пријема у Установу до поласка у школу (мерење тел. тежине и тел. висине) *анализа података из праћења деце и њиховог напредовања	шестомесечно /септембар, март/ септембар, март, а по потреби и чешће	мерење ТТ, ТВ израда графикона са подацима о напредовању деце, поруке на информативним паноима	превентивна сестра задужена за објекат

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

Планирани задаци	Временски оквир	Начин	Реализатори
информисање родитеља о напредовању деце			
*периодичне контроле деце (вашљивост, опште здравствено стање детета)	периодично, по потреби	контрола деце у васпитној групи, предузимање мера за сузбијање вашљивости	превентивна сестра задужена за објекат
*организовање систематских прегледа у сарадњи са педијатрима *организовање прегледа за децу која иду на зимовање и летовање *теренски рад заједно са васпитачима зимовање/	Децембар - јануар, јун	контрола деце у васпитној групи одлазак превентивних сестара на терен/зимовање/као подршка васпитном особљу	све превентивне сестре
*организовање систематских прегледа зуба у сарадњи са стоматолозима *организовање предавања и трибина о значају здравља уста и зуба	једанпут годишње за сваки узраст	контрола деце у васпитној групи заједно са стоматолозима рад са родитељима	све превентивне сестре
*организовање офталмолошког прегледа за децу која похађају ППП /информисање родитеља и заказивање термина/ *организовање едукативних родитељских састанака са темама о значају физичких активности код деце *уз увођење праксе свакодневног петоминутног вежбања увести и свакодневни рад и вежбе за корекцију равних стопала и превенцију деформитета кичме	април -мај 2016.г.	организовање прегледа у сарадњи са офталмолозима реализација превентивних активности заједно са представницима Тима за спортске активности	све превентивне сестре, офталмолози, физијатри, чланови тима за спортске активности
*спровођење санитарно-хигијенског надзора и безбедности свих простора у објекту и дворишту	свакодневно	путем непосредног увида на терену	све превентивне сестре
*обезбеђивање оптималних услова неопходних за одржавање личне хигијене и културно-хигијенских навика деце и одраслих	свакодневно	опсервација и праћење стања на терену	све превентивне сестре
*контрола хигијене просторија, опреме, играчака, дистрибутивног узорка	свакодневно	путем непосредног увида на терену	све превентивне сестре

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

Планирани задаци	Временски оквир	Начин	Реализатори
*контрола коришћења дезинфекционих средстава и увођење новина			
*учешће у организацији набавке радне одеће и обуће за запослене	јануар-април 2016	прикупљање података о потребном броју униформи, припрема тендерске документације, учешће на тендеру, расподела	директор, правник и превентивне сестре
*праћење здравствено-епидемиолошког стања и ангажовање у предузимању против епидемских мера у сарадњи са стручним институцијама	свакодневно	опсервација и праћење стања на терену	све превентивне сестре
*реализовање активности које доприносе едукацији и развијању свести о значају заједничког деловања на праћењу и унапређивању здравља деце	месечно, а по потреби и чешће	организовање индивидуалних разговора са родитељима, родитељских састанака, информисање путем паноа, писаних порука	све превентивне сестре у сарадњи са стручном службом и аспитачима
*активности вођења здравствене документације: *Здравствени лист детета *листа обавезних санитарних прегледа *листа потрошног и хигијенског материјала	свакодневно	вођење здравствене документације, картотека,	све превентивне сестре
*учешће на стручним сусретима мед. сестра и другим сусретима које организују струковна удружења *присуствовање семинарима и едукацијама које организује Дом здравља и Завод за јавно здравље, Чачак *израда рада за сусрете "Хумани смо расли"	мај, октобар и током године	пријава рада и излагање на Стручним сусретима мед. сестара, учешће као слушалац	превентивне сестре
* у сарадњи са стручном службом, организовати активне у свим васпитним групама са темом: " Повреде и њихово збрињавање"	новембар 2015- фебруар 2016	Презентација и демонстрација	превентивне сестре у сарадњи са Омладинском теренском екипом Црвеног крста

Планирани задаци	Временски оквир	Начин	Реализатори
*у складу са Годишњим планом рада Установе, Развојним планом и актуелном епидемиолошком ситуацијом, реализовати усавршавање мед.сестара на ПЗЗ	по потреби	организовање стручног усавршавања	стручна служба у сарадњи са превентивном службом
*у сарадњи са стручном службом установе, децом, васпитачима, родитељима, ЗЗЈЗ- обележити датуме из календара здравља	током године	радионице, излагања, такмичења, манифестације	превентивне сестре, васпитачи, деца, локална заједница, стручни сарадници

Установа ће преузети све активности у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду (СЛ. Гласник РС 101/2005).

ПРОГРАМ РАДА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Програмске активности из области социјалне заштите реализоваће се током године и то као:

- активности помоћи деци и породицама из осетљивих категорија
- помоћи породицама које се налазе у стању повећаних социјалних потреба кроз пружање додатне подршке, превентивног рада и третмана
- осмишљавање акција с циљем прикупљања средстава и израде пројеката чији је циљ помоћ угроженим породицама
- остваривање континуиране сарадње са Центром за социјални рад, удружењима и друштвима из локалне средине како би се унапредио рад и створила мрежа подршке деци којој је потребна додатна помоћ и социјална заштита
- активно учешће у стварању мреже институција и организовање систематске мреже подршке деци и њиховим породицама

Наведене активности реализоваће се кроз рад стручних органа Установе и тимова који су формиран у Установи. Реализатори истих биће стручни сарадници, психолози и педагози, као и васпитачи деце која у својим групама имају децу која се налазе у стању повећаних социјалних потреба, с обзиром да у Установи у овој радној години није планиран сарадник који би се бавио питањима везаним за социјалну заштиту - сарадник за социјалну заштиту.

Х ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА

Програм стручног усавршавања за ову радну годину, предвиђа реализацију великог броја тема и садржаја који су изабрани након извршеног снимања потреба и интересовања стручних радника Установе у претходној радној години. Поред тема из акредитованих програма, планирано је да Установа реализује и теме за које постоји интересовање, а које ће реализовати радници установе или стручњаци из других области путем трибина, предавања, стручних скупова.

Правилником о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник РС“, бр. 13/12) прописује да васпитач и стручни сарадник остварује најмање **100 бодова из одобрених програма и до 20 бодова за учествовање на пријављеним и одобреним стручним скуповима.**

Васпитач и стручни сарадник остварује најмање **по 16 бодова похађањем облика стручног усавршавања који развија компетенције** за:

1) уже стручну област; 2) поучавање и учење; 3) подршку развоју личности детета и ученика; 4) комуникацију и сарадњу.

Васпитач и стручни сарадник дужан је да од 120 бодова оствари најмање **30 бодова похађањем облика стручног усавршавања који се односе на приоритетне области.**

Преостали број бодова до 120 у току пет година васпитач и стручни сарадник распоређује **на основу приоритета Установе и сопственог плана професионалног развоја.**

Васпитач и стручни сарадник обезбеђују структуру бодова, у складу са наведеним компетенцијама.

ПРИКАЗ ПЛАНА СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗА 2015/16. ГОДИНУ

У сарадњи са Регионалним центром за професионални развој запослених у образовању, као и у организацији Установе омогућиће се запосленима да учествују у раду изабраних програма обуке акредитованих у Заводу за унапређење образовања и васпитања, који се налазе у Каталогу програма стручног усавршавања за радну 2015/2016. годину.

ОРГАНИЗОВАЊЕ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ВАН УСТАНОВЕ

А/ АКРЕДИТОВАНИ ПРОГРАМИ –ВРТИЋ

бр.	Назив програма	Компетенција	Приоритет и	Време реализације	Аутори	Број бодова
50	Од агресивности до креативности-иновативни приступи проблему насилног понашања деце у вртићу и школи	К3	П6	према договору	Јелена Холцер, Милијана Лазаревић	8
551	Позитивно васпитање-	К3	П1	према договору	ПУ „Радосно детињство“	20

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

	позитивна дисциплина				Нови Сад	
544	Научи ме како, рећи ћу ти лако	К3	П1	према договору	Марина Копривица	16
906	У свету једина, моја домовина	К1	П1	према договору	Марина Илић, Сања Мирковић	16
512	НТЦ систем учења – развој укупних способности детета	К2	П2	према договору	Ранко Рајовић, Урош Петровић	20
562	Развојни Монтесори материјали у функцији припремног предшколског програма	К3	П1	Према договору	Ержебет Бедросиан, Јелена Жепинић	21
496	Моћ маште, моћ покрета	К1	П1	према договору	мр Дијана Копуновић Торма, Душица Бојовић,	16

АКРЕДИТОВАНИ ПРОГРАМИ-ЈАСЛИЦЕ

бр.	Назив програма	Компетенција	Приоритет	Време реализације	Аутори	Број бодова
509	Лутка у јаслицама	К2	П1	према договору	Стојана Зечевић Милица Станков	12
496	Моћ маште, моћ покрета	К1	П1	према договору	ПУ „Наша радост“ Суботица	16
551	Позитивно васпитање – позитивна дисциплина у вртићу	К3	П1	према договору	ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад	20

АКРЕДИТОВАНИ ПРОГРАМИ-СТРУЧНА СЛУЖБА И ДИРЕКТОР

бр.	Назив програма	Компетенција	Приоритет	Време реализације	Аутори	Број бодова
262	Образовна информатика-основе менаџмента и управљања системом образовања и васпитања	К1	П6	према договору	Драган Ивковић Марија Чукановић	16

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

565	У свету сенки-водич кроз подршку детету жртви породичног насиља, злостављања и занемаривања	К3	П 1,4	према договору	Др Светлана Лазић Ивана Мушкиња	14
-----	---	----	-------	----------------	------------------------------------	----

Током године васпитно особље Установе учествоваће у раду стручних скупова на нивоу Републике које већ дужи низ година у сарадњи са Министарством просвете, организују Савез удружења медицинских сестара предшколских установа Србије, Савез удружења васпитача Србије и Друштво стручних сарадника предшколских установа Србије, као и на свим стручним скуповима, конгресима и округлим столовима које организују Школска управа Чачак и стручне организације и удружења.

Запослени Установе настојаће да део стручног усавршавања прикажу на неком од наведених стручних сусрета.

Б/ОСТАЛИ ПРОГРАМИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ВАН УСТАНОВЕ КОЈИ СУ ПЛАНИРАНИ ЗА ОВУ РАДНУ ГОДИНУ

ОБЛИК СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА /САДРЖАЈ/	ОБЛАСТ УСАВРШАВАЊА	НАЧИН УЧЕШЋА	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОР
1. Стручни скуп стручних сарадника и сарадника Србије	Развој К3, К1	*Присуствовање	октобар	Удружење стручних сарадника и сарадника Србије
Стручни сусрети васпитача	Васпитно-образовни рад	*присуствовање *излагање	децембар 2015.г. мај 2016.г.	Удружење васпитача Србије
1. Јесењи стручни сусрети медицинских сестара 2. Стручни сусрети медицинских сестара-мај	К1, К3 Васпитно-образовни рад	*излагање са темом "Календар заједничких активности – вршњаци у акцији" *излагање са темом: „Креирање физичке средине усмерене на дете“- мед. сестре јаслице „Бисери“ *присуствовање стручним сусретима	октобар 2015.г. мај 2016.г.	Удружење медицинских сестара Србије
1 Стручни сусрети превентивних сестара-мај	Исхрана Превентивно деловање	*излагање „Хумани смо расли“	мај 2016.	Координатор превентивне службе
1. Учешће на 2 Конгресу стручних радника предшколских установа	В-О рад и делатност	*присуствовање	јун 2016.г	Удружење стручних сарадника и сарадника, Удружење васпитача, Савез удружења сестара, Актив

				директора ПУ Србије
1. Учешће на БАПТИ	В-О рад и делатност	*присуствовање	септембар 2015.г	Балкански савез удружења васпитача
1. Учешће на " IV стручно-научном скупу", Смедерево	Инклузија	*присуствавање и излагање рада	*новембар	Ресурсни центар за специјалну едукацију, Регионални центар за професионалн и развој запослених у образовању
1. Организовање стручних посета : *ПУ "Симо Милошевић", Земун * ПУ "Наша радост", Суботица *ПУ "Шабац"	Размена искустава из В-О рада	*стручне посете с циљем увида у начин организације простора и коришћење услуга –сензорне собе *размена искустава са стручним радицима - примери добре праксе у развијању пројеката "Вртићи без граница", "Екологија"	октобар, март, мај	директор

ОРГАНИЗОВАЊЕ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА У УСТАНОВИ

Стручни радници установе током једне радне године имају обавезу похађања 44 сата стручног усавршавања у оквиру својих развојних активности у Установи.

На основу Правилника о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника/Сл. Рс.бр.13/12/ Школска управа је предложила документ о вредновању сталног стручног усавршавања у Установи за 2013/14 годину.

Стално стручно усавршавање остварује се активностима које предузима Установа у оквиру својих развојних активности у следећим областима:

1. Извођење угледних активностима са дискусијом и анализом
2. Излагање са стручних усавршавања /програм стручног усавршавања, Стручни скуп, Стручни сусрети са обавезном дискусијом и анализом/
3. Приказ књиге, приручника, стручног чланка, часописа и дидактичког материјала из области образовања и васпитања
4. Размена искуства о примени актуелних садржаја стручно усавршавања /програма стручног усавршавања у непосредном раду са децом или размена искустава у реализацији непосредног в-о рада/
5. Приказ блога, сајта, поста, аплета, друштвених мрежа и осталих мулти-медијалних садржаја
6. Публиковање стручних радова, ауторства или коауторства књиге, приручника, наставних средстава
7. Остваривање истраживања које доприноси унапређивању и афирмацији в-о процеса
8. Стручне посете и студијска путовања дефинисана Развојним планом установе и Годишњим планом рада

9. Рад са младима /волонтери, студенти и ученицима/

10. Такмичење и смотре

11. Стручни активности, удружења, подружнице, огранци на нивоу града који доприносе унапређењу и афирмацији васпитно-образовног процеса

12. Маркетинг Установе

13. Рад у програмима од националног значаја

Документ о вредновању сталног стручног усавршавања, предложен од Школске управе у претходној радној години је допуњен, а за остале обрасце⁶, направене су мале измене и разрада.

Због великог броја радника и техничких проблема у организовању података из стручног усавршавања /непостојање техничке подршке у установи/ као приоритетан задатак за ову радну годину постављен је рад на формирању електронске базе и обједињавање постојеће документације у електронској форми./ *Подаци о стручном усавршавању у Установи за сваког радника Установе могу се видети у педагошкој документацији Установе као и Портфолијима стручних радника Установе./

ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗА НУТРИЦИОНИСТУ- ДИЈЕТИЧАРА И ПРЕВЕНТИВНЕ СЕСТРЕ У РАДНОЈ 2015/16. ГОДИНИ

За превентивне сестре и нутриционисту – дијететичара у току ове године Установа планира похађање стручних скупова и едукација које организују струковна удружења и релевантне здравствене Установе. На овај начин Установа ће омогућити превентивним сестрама да унапреде своја професионална знања и вештине и стекну најмање по 20 бодова који су су им неопходни за продужавање лиценце за рад.

ПРОГРАМИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА-НУТРИЦИОНИСТА ДИЈЕТИЧАР

ОБЛИК СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА /САДРЖАЈ/	ОБЛАСТ УСАВРШАВАЊА	БРОЈ ПОЕНА	НАЧИН	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОР
1. Стручне конференције *Исхрана у ПУ *Приказ искустава из праксе	Исхрана Превентивно деловање	1	Присуствовање излагање	септембар, децембар, јануар, март јун	Друштво дијететичара и нутрициониста Србије
2. Конгреси дијететичара	Исхрана Превентивно деловање	1-2		октобар, мај	Савез здравствених радника
3. Предавања, трибине *Прикази најновијих сазнања из области исхране деце предшколског узраста	Исхрана Превентивно деловање	2	Присуствовање	током године	Здравствене установе, Струковно удружење

⁶ План стручног усавршавања за стручне раднике у установи и ван установе, Извештаји о стручном усавршавању, Образац о укупном броју сати стручног усавршавања за сваког радника установе/

4. Похађање акредитованог програма	Исхрана Превентивно деловање	-	похађање акредитованог програма	март 2016.г.	Аутори акредитованог програма
------------------------------------	---------------------------------	---	---------------------------------	--------------	-------------------------------

АКРЕДИТОВАНИ ПРОГРАМИ И ПРОГРАМИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА - ПРЕВЕНТИВНЕ СЕСТРЕ

ОБЛИК СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА /САДРЖАЈ/	ОБЛАСТ УСАВРШАВАЊА	БРОЈ ПОЕНА	НАЧИН	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОР
1. Јесењи и пролећни Стручни сусрети превентивних сестра *Приказ искустава из праксе *Приказ искустава из сопственог рада	Превентива Здравствена заштита	5 11	присуствовање излагање	Октобар, Мај	Удружење мед. сестара Србије
2. Похађање акредитованог програма	Здравствено васпитање	-	присуствовање	Фебруар 2014.г.	аутори акредитованог програма
3. Предавања, трибине *Приказ најновијих сазнања из области неге, превентиве и здравствене заштите деце предшколског узраста	Превентива Здравствена заштита и нега	2	Присуствовање	током године	ЗЗЈЗ
4. Предавања, трибине *Приказ најновијих сазнања из области неге, превентиве и здравствене заштите	Превентива Здравствена заштита и нега	5	присуствовање	током године	Дом здравља, Чачак

ТИМ ЗА СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

1. Србољуб Васиќић
2. Марија Михајлов
3. Весна Лишанин
4. Светлана Јанковић

XI ПЛАН САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ И ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ

САРАДЊА СА ПОРОДИЦОМ

Унапређење сарадње са породицом, разрада различитих облика и начина сарадње и активно учешће породице у живот и рад вртића, је приоритетни и дугорочни задатак сваке предшколске установе. Рад са породицом као првим и примарним васпитачем детета је нужан и неопходан услов како би се поставили темељи за складан и целовит развој деце и стекли услови за постизањем највећих и најдугорочнијих ефеката предшколског програма на дете као крајњег корисника наших услуга.

Основни циљ коме Установа тежи је повећање мотивисаности свих учесника програма за сарадњу, уз сагледавање њене вишеструке користи за дете, родитеље, али и за васпитаче. Стога као и претходних година у Установи ће се наставити са радом на испитивању потреба и интересовања породице, као и континуираном праћењу промена постојећих потреба и интересовања током читаве радне године. Стручна служба заједно са васпитачима и мед.сестрама ће израђивати инструменате и разрађивати начине којима ће се остварити постављени задаци. Континуирано ће се радити на мотивисању чланова породице за личним учешћем у непосредном раду са децом. Породици ће бити понуђени посебни програми за подршку. Осмишљаваће се играонице, едукативне радионице, предавања, манифестација и активности који ће допринети развијању родитељских компетенција. Акције прикупљања и израде игровног и дидактичког материјала, као и уређења и оплемењивања простора ће се подстицати, јер су се показале као веома успешни видови сарадње са породицом.

Како би се родитељи мотивисали да буду партнери у животу и раду вртића посебна пажња поклања се раду **Савета родитеља**. Осим **Централног Савета родитеља** у установи **ће бити формиран и Савети родитеља за сваки објекат установе**. При избору чланова Савета родитеља водиће се рачуна да у његов састав уђу представници свих група родитеља /нпр. родитељи деце којој је потребна додатна подршка/ како би се потребе и интересовање свих група могле чути и интегрисати у рад вртића и установе. О раду Савета ће се водити посебна документација, коју води координатор Савета изабран од стране чланова Савета на конститутивном састанку почетком године / Књига Савета родитеља /.

На основу наведених приоритета на којима је потребно радити како би се унапредила сарадња са породицом у Установи израђен је Оквирни оперативни план сарадње са породицом који ћемо приказати у табелама које следе. План сарадње са породицом имајући у виду одређене специфичности узраста деце, даље је разрађен као посебан план сарадње за породице деце:

1. јасленог узраста
2. вртићског узраста /3 - 6,5 година/

Приказани оквирни планови сарадње, представљају предлог за даљу разраду и израду оперативних планова сарадње на нивоу сваког тима објекта и сваке васпитне групе, према специфичностима датог објекта, односно васпитне групе.

Оперативни план сарадње са породицом - јаслице

Облик и начин сарадње	Тема-циљ	Време реализације	Реализатори
Групни родитељски састанци	„Адаптација“ упознавање родитеља са организацијом рада установе, припреме за адаптациони период	јун 2016.г.	медицинске сестре група које примају нову децу
	Упознавање са програмом рада -- Кратак осврт на протеклу адаптацију и запажања о деци – групи Извештаји из адаптације и прикази снимака деце из групе“	септембар-октобар 2015.г.	медицинске сестре свих васпитних група
	Приказивање дечјих постигнућа за прву половину радне године. Приказ активности из рада са децом јасленог узраста Текућа питања	фебруар-март 2016.г.	медицинске сестре свих васпитних група
	Завршни састанак - Развојни ниво групе. Припрема родитеља за прелазак у вртић - информисање родитеља о начину рада у вртићу (заједнички родитељски састанак са васпитачима који примају групу)	јун 2016.г.	медицинске сестре старијих јаслених група
	Родитељски састанци са темама по избору родитеља Предавања стручњака из различитих области	током године по потреби	медицинске сестре свих васпитних група, психолози, педагози, стручњаци различитих профила ван установе
Дан отворених врата	Индивидуални разговори са родитељима, с циљем добијања информација о постигнућима деце и реализованим активностима. Одговори на актуелна питања родитеља	једном седмично или петнаестодневно	медицинске сестре свих васпитних група
Боравак родитеља у групи	током адаптације помоћ у реализацији активности информисање о понашању детета у групи активност са децом	август-октобар-током године током године	медицинске сестре свих васпитних група
Радне групе формиране са родитељима	планирање и реализација заједничких активности, акција, свечаности	децембар, април,	медицинске сестре свих васпитних група

Облик и начин сарадње	Тема-циљ	Време реализације	Реализатори
		током године по потреби	
Писане поруке	поруке са актуелним информацијама за родитеље поруке са подацима о дечјем развоју и напредовању и значајним догађајима из живота детета које путују од куће до јаслица	током године по потреби	медицинске сестре
Индивидуални разговори	Неформални - пригодни	свакодневно	медицинске сестре свих васпитних група
Саветовалиште за породицу	Информисање родитеља о актуелним темама везаним за развој деце, рад на јачању родитељских компетенција	сваког понедељка од 8-14 часова	стручни сарадници Установе
Информативни панои за породицу	Пружање информација о развоју детета, актуелним дешавањима из групе, реализованим активностима и плановима рада (месечни, недељни, дневни)	Једанпут недељно	медицинске сестре и остали стручни радници Установе по потреби
Информатори за породицу	С циљем едукације родитеља информисања родитеља о свим битним питањима која су предмет њиховог интересовања	при упису деце по потреби током године	стручни сарадници и мед. сестре
Општи родитељски састанак	Теме по избору родитеља	по потреби током године	стручни радници Установе и стручни радници других специјализованих институција (здравствене, културне, образовне,...)
Савет родитеља	Конституисање Савета родитеља објекта и израда оперативног програма рада, Представник Савета из објекта се бира за Централни Савет установе	септембар 2015.г и током године по плану Савета *видети у делу Савет родитеља	Директор, председник Савета родитеља

Оперативни план сарадње са породицом деце узраста од 3-6,5 година

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

Облик и начин сарадње	Тема-циљ	Време реализације	Реализатор
Групни родитељски сатанак	„У сусрет предстојећој адаптацији“ - родитељски састанци за родитеље новопримљене деце	јун 2016.г.	васпитачи млађих васпитних група
	„Упознавање родитеља са редовним програмом који се реализује у новој радној години“	септембар 2015.г.	васпитачи свих васпитних група и ППП
	„Информативни родитељски састанци везани за информисање родитеља о одржавању повремених програма (летовање, зимовање, излети)	мај-јун 2016.г.	васпитачи група које организују ове програме
	Теме по избору родитеља	током године према интересовању родитеља	васпитачи свих васпитних група, стручни сарадници установе
	Приказ постигнућа деце	фебруар-март 2016.г.	васпитачи свих васпитних група
Дан отворених врата	Индивидуални разговори са родитељима, с циљем добијања информација о постигнућима деце и реализованим активностима, одговори на актуелна питања родитеља током адаптације, реадаптације	једном седамично или петнаестодневно	васпитачи свих васпитних група
Боравак родитеља у групи	помоћ у реализацији активности са децом	током године	васпитачи свих васпитних група
	информисање о понашању детета у групи	током године	васпитачи свих васпитних група
Савет родитеља	Конституисање Савета родитеља на нивоу објекта и израда програма рада Један представник из објекта се бира за Централни Савет установе	септембар 2016.г.	представници родитеља и васпитач представник тима објекта
	Реализација планираних активности	месечно, двомесечно. по потреби	представници родитеља и васпитач представник тима објекта

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

Облик и начин сарадње	Тема-циљ	Време реализације	Реализатор
	Евалуација рада	јун 2016.г.	представници родитеља и васпитач представник тима објекта
Посета породици	Посете другу који је болестан	током године по потреби	васпитачи у сарадњи са члановима породице заинтересоване за остваривање овог облика сарадње
	Посете породици с циљем реализовања активности које се раде у групи (посете пољопривредном домаћинству, занимљива занимања...)	током године по потреби	васпитачи у сарадњи са члановима породице заинтересоване за остваривање овог облика сарадње
Индивидуални разговори	неформални	свакодневно	васпитачи свих васпитних група
Радне групе формиране са родитељима	планирање и реализација заједничких активности, акција, свечаности	децембар, април, током године по потреби	васпитачи свих васпитних група
Писане поруке, свеске комуникације	поруке са актуелним информацијама за родитеље поруке са подацима о дечјем развоју и напредовању и значајним догађајима из живота детета које путују од куће до вртића	током године по потреби	васпитачи појединих васпитних група
Саветовалиште за породицу	Информисање родитеља о актуелним темама везаним за развој деце, рад на јачању родитељских компетенција	сваког понедељка од 8-14 часова	стручни сарадници Установе
Информативни панои за породицу	Пружање информација о развоју детета, актуелним дешавањима из групе, реализованим активноастима и плановима рада - месечни, недељни, дневни)	Најмање седмично једанпут	васпитачи и остали стручни радници Установе по потреби
	С циљем едукације родитеља, информисања родитеља о свим битним питањима која су предмет њиховог интересовања	при упису деце по потреби током године	стручни сарадници и васпитачи
	Теме према интересовањима родитеља	по потреби током године	стручни радници Установе и стручни радници других

Облик и начин сарадње	Тема-циљ	Време реализације	Реализатор
Општи родитељски састанак			специјализованих институција (здравствене, културне, образовне,...)
	Припрема деце за полазак у школу - рад на припреми породице за прелазак деце у нову средину	октобар-новембар 2015.г.	васпитачи ППП група и стручни сарадници вртића, са учитељима и стручним сарадницима школа
	Организација рада у школи, припрема детета за тестирање Предавања стручњака из различитих области према интересовању родитеља	март 2016.г. током године	учитељи и стручни сарадници школа са васпитачима ППП група и стручним сарадницима вртића стручњаци из различитих институција-образовних, здравствених, културних .....

Сарадња са породицом ће се као што се из наведених планова и види, остваривати кроз устаљене и проверене облике сарадње:

*облике обостраног информисања

/индивидуалне разговоре, организовање дана "отворених врата", путем паноа за обавештавање родитеља, писане поруке, извештаје за чланове породице, свеске комуникације, кутије за сугестије, телефонске позиве/

*заједничко стицање знања у васпитању деце

/организовање родитељских састанака, радионица за родитеље, радионица за родитеље и децу, предавања, саветовалиште за родитеље, организовање радних група које раде на заједничким акцијама и активностима заједно са стручним радницима вртића/

*заједничко живљење

/боравак родитеља у вртићу током адаптације деце, учешће родитеља у раду вртића, учешће родитеља у игри деце, учешће родитеља у креирању и организовању приредби и прослава у вртићу, организовање и учешће у излетима који се организују за децу, заједничка дружења деце и родитеља.../

Поред наведених, радиће се на проналажењу нових облика и начина сарадње са породицом који ће бити израз аутентичних потреба породица са којима наша Установа сарађује, а вршиће се и евалуација истих.

ЕВИДЕНТИРАЊЕ И ДОКУМЕНТОВАЊЕ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

План активности везаних за евидентирање и документовање сарадње са породицом:

Евидентирање и документовање		
Начини документовања	Временски оквири	Носиоци активности
Формирање „Документа /књига, регистар/ сарадње са породицом“ -за сваки објекат установе	септембар	Васпитачи, представници тима

Евидентирање и документовање		
Препоручени садржај: Извод из оперативног плана сарадње са породицом из Годишњег плана рада установе -Разрађен оперативни план, прилагођен специфичностима сваког објекта -Реализоване активности током године, са фотографијама, запажањима, бројем учесника, временом реализације активности -Упитнике или друге инструменте и начине који су коришћени за испитивање интересовања, потреба и очекивања породице -Евалуација реализованих активности на нивоу објекта *Формирање „Књиге рада Савета родитеља“, као посебна документација на нивоу објекта	током године	објекта одређени за рад на вођењу ове документације

САРАДЊА СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ

Сарадња са локалном и широм друштвеном средином планира се на нивоу установе у целини. Дати план је сачињен на основу плана сарадње са друштвеном средином радних јединица, односно тимова, имајући у виду интересовања и потребе сваке васпитне групе, специфичности окружења у коме функционишу свака од наведених организационих целина.

Годишњи план сарадње са основном школом биће приказан као посебан одељак.

САРАДЊА СА ОСНОВНОМ ШКОЛОМ

Приказ планираних активности сарадње са друштвеном средином за радну 2015/16.г.

Активност	Време реализације	Организатор/реализатор	Начин
1.Организовање састанака са стручним сарадницима школе и члановима тима за инклузивно васпитање и образовање - размена информација о напредовању и развоју деце којој је потребна додатна подршка	октобар 2015.г., мај 2016.г	стручни сарадници вртића и школе, представници тима за инклузију	размена информација о деци за коју је потребна додатна подршка, која похађају ППП, као и децу која су прошла ППП и похађају ППП по ИОП-у
2.Сарадња на изради специјализованих програма за наредну радну годину	новембар –јун 2016.г	стручни сарадници вртића и школе	
3.Организовање заједничких активности за децу /излети, приредбе, радионице,.../	током године	председник актива ППП, васпитачи представници ППП и учитељи	организовање заједничког дружења предшколаца и школске деце кроз заједничке активности

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

4. Испитивање интересовања и потреба родитеља везано за садржаје и теме које би се за њих реализовале заједно са представницима школе	новембар, 2015.г.	координатор за ППП, стручни сарадници	израда и подела упитника за чланове породице
5. Организовање приредби и позоришних представа за децу школе	фебруар, 2016.г.	координатор ППП	организовање приредби и позоришних представа за школску децу које чији су аутори деца и васпитачи
6. Учешће на приредбама и позоришним представама које су школе припремиле за децу вртића /Дан отворених врата школе/	март, април 2016.г.	васпитачи ППП група	присуствовање приредбама, учешће на радионицама
7. Организовање посета школама	март-април 2016.г.	координатор за ППП, васпитачи ППП	групне посете школама са циљем упознавања простора школе, кабинета у школи и присуствовање школском часу
8. Организовање трибина и родитељских састанака са темом "Организација рада школе и процедуре уписа у први разред"	фебруар -март 2015.г.	стручни сарадници и учитељи основних школа	презентација рада школе, предавање, размена на нивоу групе

САРАДЊА СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ

Приказ планираних активности сарадње са друштвеном средином/план коришћења ресурса локалне заједнице за радну 2015/16.г.

Активност	Ресурси локалне заједнице	Време реализације/ учесталост активности	Организатор/ Реализатор	Циљна група
*Организација позоришних представа за децу *Организација завршне приредбе предшколаца за родитеље и град *Организовање традиционалних ликовних изложби /обележавање Дечје недеље, Ускрса,.../ *Организовање и обележавање значајних датума из области заштите животне средине	Дом културе/ Градски трг	септембар, октобар, током године децембар октобар, април	Дом културе/ глумачка труппа Радна група за организовање приредбе васпитач задужен за сардању са друштвеном средином Тим за екологију ПУ „Моје детињство“	група ппп целодневног боравка и ппп четворочасовног програма

Годишњи план рада ПУ „Моје детињство“ за радну 2015/2016. године

<p>*Организовање радионица за децу /ликовна, говорна/ *Учлањавање предшколаца из целодневног и ППП програма на територији града у Дечје одељење Градске библиотеке *Учешће на дечијим конкурсима, на „Дисовом пролећу“</p>	<p>Библиотека „Владислав Петковић Дис“</p>	<p>месечно по један објекат Установе</p>	<p>Библиотека „Владислав Петковић Дис“</p>	<p>деца јаслених група групе ппп деца старијих васпитних група</p>
<p>*Организовање посета саобраћајних полицајаца деци ППП група с циљем проширивања знања о занимању саобраћајног полицајаца, основних правила понашања у саобраћају</p>	<p>Саобраћајна полиција</p>	<p>током године</p>	<p>саобраћајна полиција</p>	<p>групе ппп четворочасовни програм, целодневни боравак</p>
<p>*Организација акција које промовишу здрав начин живота и дечја права /еколошке акције, .../ *Иницирање акција са циљем унапређивање рада у области дечје заштите *Укључивање у пројекте које подржава јединица локалне самоуправе /пројекти из области очувања животне средине, рад са децом са сметњама у развоју../ *Организовање посета ватрогасаца с циљем проширивања знања о занимању ватрогасаца и поступцима при гашењу пожара</p>	<p>Град Чачак</p>	<p>Септембар, октобар, током године током године током године</p>	<p>ПУ „Моје детињство“, Град Чачак</p>	<p>сва деца, њихове породице, стручни радници установе</p>
<p>*Организовање посета ватрогасаца с циљем проширивања знања о занимању ватрогасаца и поступцима при гашењу пожара</p>	<p>Ватрогасна бригада</p>	<p>месечно, током читаве године</p>	<p>Ватрогасна бригада</p>	<p>деца свих ппп група</p>
<p>*Посете актуелним поставкама музеја *Организовање изложбе заједно са представницима музеја на тему „Дечје игре и играчке некад и сад“ *учешће у манифестацијама на нивоу града као што је “Ноћ музеја”</p>	<p>Народни музеј</p>	<p>октобар април, мај новембар мај 2016. године</p>	<p>Народни музеј, ПУ „Моје детињство“</p>	<p>групе ппп, старије васпитне групе</p>
<p>*Посете актуелним поставкама Галерије</p>	<p>Галерија „Надежда</p>	<p>током године</p>		

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

*Креативне радионице, активности цртања и вајања, упознавање с делима ликовне уметности, упознавање с животом и радом Надежде Петровић, упознавање са занимањима сликар и вајар *заједничко учешће у манифестацији "Ноћ музеја"	Петровић"		Галерија "Н.Петровић", ПУ"Моје детињство"	групе ППП
		мај 2016..г		
*Организација специјализованих курсева - фолклор *Праћење и вредновање програма	КУД „Дуле Милосављевић Желе“	септембар – јун 2016.г.	КУД „Бамби“, КУД „Дуле Милосављевић Желе“, стручна служба установе	Заинтересовани појединци из васпитних група
*Организација специјализованих курсева /Енгелски језик Праћење и вредновање програма	КОЦ “Коста Новаковић“	септембар – јун 2016.г.	КОЦ“Коста Новаковић“	Заинтересовани појединци из средњих васпитних група
*Посете свештеника вртићским групама *Манифестације поводом обележавања црквених празника /Божихни празници, Богојављење, Ускршњи празници, Свети Сава,.../	Црквена општина, Чачак	током године	Представници црквена општине, ПУ"Моје детињство"	групе заинтересоване за посете
*Реализација специјализованог курса каратеа *Реализација специјализованог курса-школице спорта	Карате клуб „Кокоро” Простор ПУ"моје детињство“	Октобар - јун 2016.г	ПУ „Моје детињство“ Карате клуб „Кокоро” Школица спорта „Више од игре јуниор“	заинтересован адеца из вртића и града
*Спортске манифестације за децу предшколског узраста /турнири у фудбалу, маратон,/ *Учешће у спортским акцијама и манифестацијама које се организују у граду *Крос РТС *Петоминутно вежбање	Спортски центар „Младост“ /атлетска стаза, терени центра/ -природни ресурси града	* током године	ПУ “Моје детињство“, Спортски центар “Младост“	старије васпитне групе, ппп групе и остале групе према интересовању
*Излети за децу	Аутопревоз	по потреби	Аутопревоз,	све групе које

Годишњи план рада ПУ „Моје детињство“ за радну 2015/2016. године

<p>/хиподром Прељина, коњички клуб Пријевор, аероклуб Лађевци, посете другим вртићима у средини, посете сеоским домаћинствима,.../</p> <p>*Превоз деце из вртића која су укључена у јавне манифестације, праћење позоришних представа и др. културних манифестација</p>	<p>Хиподром Прељина Аероклуб Лађевци Коњички клуб „Грива“ Пријевор</p>	<p>током године</p>	<p>ПУ „Моје детињство“ Чачак</p>	<p>реализују излете или су укључена у јавне манифестације које се одржавају на већим удаљеностима од вртића које похађају деца</p>
<p>*Обилазак ЗОО врта и стицање основних информација о животињама и њиховим стаништима</p>	<p>Београдски ЗОО врт</p>	<p>април, мај, 2016.г.</p>	<p>Предшколска установа „Моје детињство“</p>	<p>групе ппп целоднев. боравка и ппп четвороч. програма</p>
<p>*Посета деце Фестивалу науке</p>	<p>Београд, Фестивал науке</p>	<p>децембар, 2016.г.</p>	<p>Предшколска установа „Моје детињство“</p>	<p>групе ппп целоднев боравка и ппп четвороч. програма</p>
<p>*Посета музејима, позориштима у Београду</p>	<p>Природњачки музеј, дечија позоришта Београд</p>	<p>током године</p>	<p>ПУ „Моје детињство“</p>	<p>старије васпитне групе и групе ппп целоднев. боравка и ппп четворочасовног програма</p>
<p>*Посета деце Сајму меда, воћа и цвећа, који се организује на Градском тргу</p> <p>*Учешће деце у манифестацији отварања сајма</p> <p>*Учешће у локланим јавним манифестацијама од значаја /Купусијада, Мрчајевци Пријевор, Слатина, Прељина/</p>	<p>Удружење пчелара града Чачка</p> <p>МЗ Мрчајевци</p>	<p>септембар 2015.г.</p>	<p>Удружење пчелара, ПУ „Моје детињство“ МЗ Мрчајевци</p>	<p>групе ппп, старије васпитне групе вртића „Звончица“, „Ђурђевак“ „Мали капетан“</p>
<p>*Једнодневни излети, посете манастирима, спортске</p>	<p>Туристичка организација,</p>	<p>Април, мај 2016.г.</p>	<p>Савез планинара, ПУ „Моје</p>	<p>-средње, старије, ппп групе</p>

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

активности	Чачак		детињство"	
*Излети, рекреативне спортске активности	Обала реке Мораве, природни ресурси околине	септембар, октобар, април, мај 2016.г	васпитачи ПУ "Моје детињство"	старије и ппп групе вртића
*Упућивање деце са развојним проблемима, размена информација у циљу даљег третирања деце у установи,	Дечји диспанзер-Развојно саветовалиште	по потреби, током године	стручна служба	сва деца код које постоји потреба за третманом
*Остваривање континуиране сарадње с циљем пласирања актуелних информација из вртића *Креирање заједничких емисија с циљем едукације средине и промовисања дечјих потреба и права	Медијске куће / РТВ Галаксија, Телемарк, РТС, Чачански глас,.. /	током године, континуирано	медијске куће, ПУ „Моје детињство“	деца предшколског узраста и њихове породице
*Праћење деце, размена информација, праћење реализације активности из планова заштите за ризико децу, *Учешће у мултидисциплинарним тимовима с циљем унапређивања рада из области заштите деце од насиља и унапређивање рада са децом са посебним потребама *Учешће у конференцијама случајева на нивоу града	Центар за социјални рад	по потреби	Директор, стручна служба установе, васпитачи, представници Центра	Деца корисници услуга Центра или потенцијални корисници
*Обележавање значајних датума из календара здравља, едукација за васпитаче, децу и родитеље *Посете деце здравственим установама, посете здравствених радника вртићу	Завод за заштиту здравља и друге здравствене институције	током године	Превентивна служба установе, Завод за заштиту здравља, васпитачи	-деца узраста од 3 до 6,5 година, сви васпитачи и родитељи деце која похађају вртић
*Организовање заједничких активности с циљем помоћи деци у остваривању својих	Удружења грађана и сл. организације и	током године	Представници удружења,	деца

права	удружења/ Удружење родитеља деце са сметњама у развоју, Удружење рома,.. /		ПУ "Моје детињство"	предшколског узраста и њихове породице
*Учешће у истраживањима, едукацијама, стручне посете са циљем унапређивање в-о праксе	Факултети и др. институције /институти, удружења	по потреби	директор, стручна служба, васпитачи	заинтересовани радници установе

Као што се из плана активности може видети и у наредној радној години планирана је реализација бројних активности и остваривање сарадње са културним, образовним институцијама, удружењима, друштвима и рекреативним центрима, центрима локалне заједнице, здравственим и осталим друштвеним институцијама које су део окружења наше Установе. Осим планирања разноврсних акција, догађања и манифестација за децу и одрасле Установа се стара и да континуирано прати потребе деце и родитеља и да сваке године нуди нове и адекватније моделе програма, као и да буде иницијатор нових облика сарадње у средини.

КАЛЕНДАР ЗНАЧАЈНИХ ДАТУМА ЗА ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ОДГОВАРАЈУЋИМ АКТИВНОСТИМА

Специфичност васпитања и образовања предшколске деце је да се васпитно - образовни процес не своди само на усвајање уско схваћеног програма (програмских садржаја) већ да узима у обзир низ других чинилаца који значајно одређују његове ефекте. Један од значајних чинилаца је отвореност предшколске установе према средини и иницијатива за нове облике сарадње са друштвеном средином, са циљем обogaћивања дечјег знања и искуства и њиховог лакшег укључивања у социјалну средину. За обележавање значајних датума учешће ће узети васпитачи, родитељи и деца, сходно својим интересовањима и могућностима.

МЕСЕЦ	ДАТУМ	НАЗИВ ОБЕЛЕЖАВАЊА ЗНАЧАЈНИХ ДАТУМА
СЕПТЕМБАР	23.	Први дан јесени
ОКТОБАР	1.	Светски дан музике
	1.	Дан деце – дечја недеља
НОВЕМБАР	13.	Светски дан доброте
	16.	Међународни дан толеранције
ДЕЦЕМБАР	22.	Први дан зиме
	31.	Нова година
ЈАНУАР	7.	Божић
	27.	Свети Сава – Дан духовности
ФЕБРУАР	21.	Дан кућних љубимаца
МАРТ	8.	Међународни дан жена

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

	21.	Први дан пролећа
	22.	Светски дан воде
АПРИЛ	7.	Светски дан здравља
	22.	Дан планете Земље
	23.	Светски дан књиге
МАЈ	15.	Међународни дан породице
	21.	Дан цвећа
	28.	Дан природе
ЈУН	5.	Светски дан животне средине
	8.	Светски дан заштите океана
	15.	Светски дан хране
	22.	Први дан лета
ЈУЛ	-	-----
АВГУСТ	1.	Дан пријатељства

XII МАРКЕТИНГ УСТАНОВЕ

Током године у Установи ће се радити и развијати промотивне активности, с циљем информисања и промоције сопствене делатности код корисника услуга, локалне заједнице, стручне јавности и свих заинтересованих

ЕКСТЕРНИ МАРКЕТИНГ

За потребе реализације промотивних активности и маркетинга установа ће формирати промотивни тим.

САСТАВ ЧЛАНОВА ПРОМОТИВНОГ ТИМА:

Име и презиме	Представник објекта
1. Сузана Симеуновић	Директор, координатор
2. Србољуб Васићић	Васпитач „Младост“
3. Марица Нешовић	Васпитач „Мали капетан“
4. Ивана Симоновић	Васпитач
5. Светлана Јанковић	Васпитач „Мали капетан“
6. Ивана Мунић	Васпитач „Пчелица“
7. Катарина Новаковић	Васпитач ППП
8. Милица Петровић	Васпитач „Колибри“
9. Љиљана Радовановић	Педагог
10. Валерија Тоскић	Васпитач „Мали капетан“
11. Андреа Лазовић	Васпитач „Полетарац“

АКТИВНОСТИ ПРОМОТИВНОГ ТИМА:

АКТИВНОСТИ	ЦИЉ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	РЕАЛИЗАОТР
1. Израда сајта Установе	*Информисање о актуелним активностима у Установи и промоција делатности, различитих програма рада	септембар 2015.г.	чланови тима, представници радне групе за уређење сајта
2. Вођење Летописа установе	*Прикупљање података и фотографија о актуелним догађајима у установи и њихово редовно ажурирање у Летопису	током године	Педагог, радна група за вођење сајта
2. Формирање радне групе за прикупљање информација и рад на уређивању свих добијених података из свих објеката Установе	*Пласирање информација корисницима путем интернета и доступност већем броју корисника	септембар 2015.г.	Координатор тима
3. Сарадња са свим локалним медијским кућама	*Информисања о актуелним дешавањима из установе, промоцији делатности Установе	септембар, током године по потреби	Чланови тима
4. Унапређивање информативних материјала за кориснике услуга са информацијама и саветима за нове кориснике услуга	*Разрадити постојеће Информаторе за адаптацију деце - урадити засебне информаторе за јаслене групе и млађе вртићске групе, урадити Информаторе за кориснике ППП програма	септембар-октобар 2015.г. – мај 2016 године	Чланови тима

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

<p>5. Промотивне активности с циљем популарисања посебних и специјализованих програма, курсева и пројеката који се реализују у Установи /Школе за родитеље, Енглеског, Екологије, Народне традиције, Програма подршке породици, карате, тенис, фолклор, денс, енглески језик,/</p>	<p>*Информисање јавности о програмима, израда брошура о програмима, презентација искустава из рада са децом</p>	<p>током године</p>	<p>Координатори програма и координатор тима</p>
<p>6. Учешће на сајмовима и скуповима</p>	<p>*Промоција пројеката планираних за реализацију у овој години за потенцијалне донаторе *Информисање о раду установе и понуди програма и пројеката</p>	<p>током године</p>	<p>Координатор тима</p>
<p>7. Популарисање рада установе у стручним круговима</p>	<p>*Израда информатора и памфлета за стручну јавност и све заинтересоване ради излагања добрих примера праксе: стручни сусрети стручних радника,</p>	<p>новембар, април, мај 2016, током године по потреби</p>	<p>Чланови тима, сви стручни радници установе</p>
<p>8. Промоција рада у Установи</p>	<p>*редовно информисање корисника и шире јавности о актуелним информацијама из живота и рада установе, популарисање рада установе *излагања стручних радника на стручним сусретима, учешће установе на конгресима, округлим столовима који организују стручне организације, Град Чачак, Школска управа Чачак, стручна удружења -оглашавање у стручним публикацијама, часописима</p>	<p>новембар, децембар, мај, јун 2015/16.г., током године</p>	<p>Чланови тима, сви стручни радници установе</p>

У циљу боље комуникације, јавности у раду и промовисања Установе уређиваће се сајт са информацијама које се односе на: програм рада и извештај о раду, актуелне догађаје, учешће деце и васпитног особља у различитим акцијама, едукацијама и манифестацијама, податке о броју васпитних група и броју деце, структури запослених, редовним, посебним и повременим програмима који се реализују у Установи и осталим информацијама по потреби.

ИНТЕРНИ МАРКЕТИНГ

Осим рада на промоцији сопствене делатности корисницама услуга, установа ће планирати и активности интерног маркетинга који подразумева маркетиншке напоре предузећа усмерене према запосленима с циљем избора, мотивисања и неговања тимског рада у установи, духа заједнице и професионализма.

САСТАВ ЧЛАНОВА ТИМА ЗА ИНТЕРНИ МАРКЕТИНГ УСТАНОВЕ:

За потребе реализације активности интерног маркетинга у установи формиран је тим:

Име и презиме	Представник објекта
1. Сузана Симеуновић	Директор, координатор
2. Весна Лишанин	Васпитач „Мали капетан“
3. Невенка Марковић	Мед. сестра-васпитач
4. Тања Спасовић	Стручни сарадник-психолог
5. Јела Павловић	Координатор превентивне службе
6. Зорица Комарица	Васпитач „Младост“

АКТИВНОСТИ	ЦИЉ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	РЕАЛИЗАТОРИ
1. Формирање радне групе за израду Правилника о награђивању	Награђивање истакнутих појединаца	септембар 2015. г.	директор
2. Информисање запослених о истакнутим појединцима на активима, већу, као и путем обавештења која ће се слати циркуларно у установи	Награђивање истакнутих појединаца	током године	директор
3. Организовање практичних активности за јачање тимског рада и духа заједништва /излети, спортске игре, плес, аеробне активности за запослене и сл./	јачање духа заједнице, неговање тимског рада	октобар-новембар 2015	радна група за организовање излета радне групе за организовање заједничких акција, манифестација
4. Организовање едукација из области Тимског рада у установе	јачање тимског духа и стицање вештина тимског рада	новембар 2015	стручни сарадници-психолози
5. Промоција рада у установи * приказ рада истакнутих васпитача * приказ добрих примера праксе	неговање професионализма и професионалаца, истакнутих представника професије	током године	директор, стручни сарадници

XIII ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА УСТАНОВЕ

План праћења и евалуације Годишњег плана рада установе

Садржај праћења и вредновања	Начини праћења и вредновања	Време	Носиоци праћења и вредновања
<p><u>1.Редовни програми:</u> -неге и васпитања од 1 до 3 год - в-о рада од 3 до 5,5 год -припреме за школу -рад са децом којој је потребна додатна подршка</p>	<p>*Извештај председника Актива, анализа постигнућа деце, упитници за родитеље, анализа педагошке документације (на основу интерног инструмента вредновања) * упитници за кварталну евалуацију планираних активности из програма *Извештаји директора и стручних сарадника установе *Извештаји спољних сарадника/представника министарства/</p>	<p>*децембар и јун месец *квартално</p>	<p>*председник Актива, стручни сарадници, помоћник директора, *два пута годишње</p>
<p><u>2.Посебни и специјализовани програми</u> -енглески језик -народна традиција -екологија -НТЦ систем учења за предшколски узраст -програм подршке породици -програм спортских активности</p>	<p>* јавни часови и угледне активности за чланове породица, упитници за родитеље *упитници за стручне раднике сачињени за процену ефеката програма</p>	<p>*децембар, јун</p>	<p>*координатори тимова за реализацију пројеката</p>
<p><u>3.Специјализовани курсеви</u> -курс каратеа -курс фолклора -денс -школица спорта -енглески за узрасте 3-5,5</p>	<p>* јавни часови и угледне активности за чланове породица,упитници за родитеље *упитници за стручне раднике сачињени за процену ефеката програма</p>	<p>*децембар, јун</p>	<p>*Педагошки колегијум</p>
<p><u>4.Пригодни и повремени програми</u></p>	<p>*Извештаји координатора за сваки од организованих програма</p>	<p>након реализованог програма</p>	<p>*коориднатори за сваки од програма</p>
<p><u>5.Активности из рада на Самовредновању</u></p>	<p>*Извештаји тимова објеката и координатора</p>	<p>тримесечно за тимове објекта</p>	<p>*координатори тимова објеката чланови Централног тима</p>
<p><u>6.Програм заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања</u></p>	<p>*Извештаји тима за заштиту деце од насиља</p>	<p>јануар,</p>	

Годишњи план рада ПУ "Моје детињство" за радну 2015/2016. године

7.Активности тима за развој Инклузивне културе у установи	*Извештаји тима за инклузију	јун-Централни тим	координатори Тима за заштиту деце од насиља,Тима за развојно планирање,Тима за инклузију на Педагошком колегијуму установе
8.Активности Развојног плана Установе	*Извештаји тима за развојно планирање		
9.План унапређења матер.-техн услова и организације в-о рада	*Извештај руководиоца РЈ (на основу интерног инструмента вреновања)	јун 2016.г.	директор, руководиоци РЈ
10.Програм рада руководићих, управних и стручних органа	*Полугодишња анализа рада, извештаји	јануар, јун 2016.г.	директор, Педагошки колегијум,9.председници стручних и управних органа
11.Стручно усавршавање	* Анализа педагошке документације установе /подаци из електронске базе података, са Интерних докумената о стручном усавршавању у установи/	јануар, јун 2016.г.	стручни сарадници, васпитач задужен за вођење електронске базе података о стручном усавршавању
12. Сарадња са породицом и друштвеном средином	*Обрада података из упитника за родитеље о реализованој сарадњи, анализа реализованих активности на основу пед.документације	јануар, јун 2016.г.	Савет родитеља, руководиоци РЈ, васпитач-сарадник за друштвену средину
13.Маркетинг установе	*Анализа реализованих активности, извештај директора и Радне групе за ажурирање сајта	тримесечно, крај године	директор ,координатор промотивног тима Установе

У Чачку, 14.09.2015.године

Заменик председника Управног одбора

директор ПУ
Сузана Симеуновић